

Hayatını Davasına Adayan Adam

BEKİR BERK

İHSAN ATASOY

 NESİL

Bekir Berk

Hayatını Davasına Adayan Adam

İhsan Atasoy

Jenerik

Yayın Yönetmeni: Ali Erdoğan

Yayın Danışmanı: Metin Karabaşoğlu

Editör: İsmail Fatih Ceylan

Tashih: Orhan Güler

İç Tasarım: Ömer Faruk Paksu

Kapak Tasarımı: Yasin Özcan

ISBN: 978-975-269-015-8

Sanayi Cad. Bilge Sk. No: 2 Yenibosna

34196 Bahçelievler / İstanbul

Tel: (0212) 551 32 25

Faks: (0212) 551 26 59

www.nesilyayinlari.com

nesil@nesilyayinlari.com

© Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince bu eserin yayın hakkı anlaşmalı olarak **Nesil Basım Yayın Gıda Tic. ve San. A.Ş.**'ye aittir. İzinsiz, kısmen ya da tamamen çoğaltılıp yayınlanamaz.

Dijital Medya Direktörü: Mahmut Güleç

Dijital Edisyon Editörü: Uğur Turan

Dijital Yayın Tarihi: Aralık 2011

Bu eserin e-kitap çevrimi **Nesil Digital** tarafından yapılmıştır.

www.nesildigital.com

İhsan Atasoy

1949 yılında Trabzon/Of'ta doğdu. 1969-1970 döneminde İstanbul İmam Hatip Lisesinden, 1973-74 döneminde İstanbul Yüksek İslam Enstitüsünden mezun oldu. 1978 yılından itibaren Yeni Asya gazetesinde çalışmaya başladı. Uzun süre köşe yazarlığı yaptı. Yeni Nesil gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğünden emekli oldu. Yazar Gülay Atasoy'la evli olup üç çocuk babasıdır.

YAYINLANAN KİTAPLARI

- Kur'an-ı Kerim Meali (Heyet)
- Peygamberler Tarihi
- İslam'a Bir Adım Daha
- Doğru İslamiyet
- Resulullah'ın Aile Hayatı
- Gençlik ve Arkadaşlık
- Kur'an'dan Esintiler
- Allah Resulü ile 24 saat
- Ben Susuyorum Tarih Konuşsun: Bekir Berk
- Hayatını Davasına Adayan Adam: Bekir Berk
- Nur'un Büyük Kumandanı: Zübeyir Gündüzalp
- Kulluğu İçinde Bir Sultan: Tahiri Mutlu
- İhlas ve Sadakat Abidesi: Bayram Yüksel (ve Ali Uçar)
- Bediüzzaman'ın Dersinde Yetişen Bir Kahraman: Ceylan Çalışkan ve Çalışkanlar Hanedanı
- Üstadın Manevi Evladı, Fena Fi'n-Nur: Mustafa Sungur
- Bediüzzaman'ın Sır Kâtibi: Mehmed Feyzi Efendi
- Kızılmeydan'dan Kibleye İki Ünlü Rus'un Dönüşü

Takdim

BEKİR BERK (1926-1992)

BEKİR BERK (1926-1992), hukuk tarihimizin sembol isimlerinden birisidir. Savunma hukukunda ortaya koyduğu eser ve çabalarla tarihî bir “hizmet”te bulunmuştur. İnsan haklarını savunmada uluslar arası alanda adı saygıyla anılmayı hak etmiş değerli bir hukukçu idi.

İnançlarını yaşamaktan başka amacı olmayan insanlar, 20. asır Türkiye’sinin büyük bir kısmında hukuk adına haksız baskılara maruz kaldılar. Bazı ceza hükümlerinin lâiklik açısından baskıcı şartlara göre anlam kazanması, “Türkiye’nin hukuk ayıbı” olarak tarihe geçmiştir. “Lâikliğe aykırı hareket” suçlamasıyla vatandaşın ev veya iş yerine yapılan baskınlarda bulunan tek suç âleti, “kitap”tan başka bir şey değildi. Bekir Berk, bu haksız suçlamaya uğramış “Maznunların Avukatı” idi.

Bekir Berk, hukuk adına hukukun tepelendiği bir ortamda avukatlık yaptı. Onun mahkemelerde yaptığı savunmalar, yargının hukuka ve inançlara saygılı olmasını temine yönelik veciz birer tebliğ ve davet niteliğindedir. “Hakkın Zaferi İçin”

yola çıkan Av. Bekir Berk, kitlelerin din ve vicdan hürriyeti ile düşünce ve ifade hürriyetinin korunmasını, meslek hayatının gayesi yaptı. Anadolu'nun her yerinde açılmış davaları, gece gündüz, kış yaz demeden insanüstü bir gayretle koşuşturarak takip eden Bekir Berk, adalete olan inancını kaybetmemiş adil hakimlerin kararlarından oluşan 750 beraat kararını 1971 yılında "Nurculuk Davası" kitabında topladı. Elinizdeki kitap, bu kararların alındığı yaklaşık 25 yıllık süre içinde Bekir Berk'le davaları birlikte yaşayanların acı tatlı hatıralarının ibretli örneklerinden sadece bir demettir. Hatıralar ibretli, düşündürücü, tebessüm ettirici ve hüzünlü özellikleriyle Türkiye'nin bir döneminin tanıklık belgeleridir.

Risale-i Nur hizmeti, "Türkiye'nin Müslüman kimliğiyle çağını yakalaması, çağımız insanının da İslâm'a kavuşması" amaçlı bir iman ve irşad hizmetidir. Bu eser, merhum Bekir Berk'le Anadolu sathında bu hizmete omuz vermiş himmet sahiplerinin acı tatlı anekdotlarını içeriyor. Düşünce hayatımızı, sosyal ve siyasî tarihimizi yazacak tarihçilere otantik bir kaynak inancıyla bu çalışmayı yayınlıyoruz.

Av. Mustafa TUNCEL

1 Haziran 2004

Ön Söz

O BÜYÜK DAVA ADAMININ bekâ âlemine intikalinden beri bu çalışmayı, gönlümde kudsî bir emanet gibi taşıdım. Sevgili Can Alpgüvenç'in hatırlatması ve yayın evi müdürümüz Selahattin Arslan Beyin teşvikleriyle kendimi bu çalışmanın içinde buldum. Bekir Berk gibi, "himmeti milleti olan bir ferd"i yazmak kolay değil. Çok yönlü zengin bir şahsiyeti anlatacak en güzel şey, hizmetlerinin canlı hatıralarından başkası olamazdı.

Bekir Berk, iman davasının boğulmak, Kur'an nurunun söndürülmek istendiği bir dönemde, bir şimşek gibi mücadele meydanına atıldı. Fıtratındaki cesaret, şecaat, heyecan ve şevki ateşleyen "Mana Sultanı"na gönül verdi. Onun teveccüh ve iltifatına mazhar olduktan sonra, rampaya konulmuş bir füze gibi hep gayesine doğru uçtu. Dur durak demeden, yorulmak usanmak bilmeden, korkuya boyun eğmeden, aşkla şevkle coştı taşıtı. Davası uğrunda eşsiz bir gayret ve fedakârlık örneği sergiledi. Bilgi, beceri, cesaret, nezaket, hitabet gibi şahsiyetini oluşturan tüm kabiliyetlerini sonuna kadar kullandı. Kudsî dava uğrunda mazlum ve mağdur olan müminleri kurtarıp, hak ve hürriyetlerine kavuşturdu. Tarihin bir benzerini kaydetmediği eşsiz bir mücadelenin mimarı oldu. Hayatıyla bir destan yazdı.

Ona karşı tüm inananların şükran ve dua borcu var. Merhum Ayhan Songar bu gerçeği, son yolculuğuna çıktığı sırada, tabutu başında dile getirdi: "Bizim onun üzerinde değil, onun bizim üzerimizde hakkı var. Hakkını helâl et Bekir Bey!" dedi.

Bu çalışmanın, ona olan borcumuzu ödeme yolunda atılmış bir adım olmasını diliyorum.

İsimlerin karakter üzerindeki etkisi, inkâr edilmez bir gerçektir. Av. Bekir Berk'i yakından tanıyan ve onun destansı hayatını bilenler, isim ve soyadının "şimşek" anlamı ile karakterinin ne derece özdeşleştiğini anlamakta güçlük çekmezler.

Evet o, bu dünyaya tıpkı bir şimşek gibi çaktı. Zalimlerin tepesine yıldırımlar yağdırdı, kalplerine korku saldı.

Mazlumlara koruyucu melek gibi kol kanat gerdi, ümit ve teselli kaynağı oldu.

Bekir Berk, imana, İslâm'a, vatana, millete, kısaca mukaddes değerlere karşı olanların korkulu rüyası, hasm-ı canı oldu. Zalimlere, zorbalara, hak tanımaz hukuk bilmezlere ise gök gürültüsü ve şimşek olup yıldırımlar yağdırdı.

Bekir Berk, mazlumlara, mağdurlara, ezilmişlere, inancı uğrunda horlanmışlara, hukuku çiğnenmişlere şefkat ve himayet kanatlarını açtı, onlara kalkan oldu.

Bekir Berk, ümitti, şevkti, bir “muhabbet fedaisi”ydi. Cesaret ve şecaat abidesiydi. Davasıyla yaşayan, davasıyla bütünleşen, davası uğrunda ölümü küçümseyen bir himmet sahibiydi.

Bekir Berk, bir bayrak şahsiyeti. Önderdi ve hep önde giderdi. Bir hak arama, hakkı tutup kaldırma şampiyonuydu. Zulme ve haksızlığa baş eğmeyen, daima dik duran, bükülmez bir irade ve sönmez azim timsali idi.

Bekir Berk, yürümezdi, koşardı. Akıncı ruhuna sahipti. Mahkemeler cihat meydanıydı. Kılıçtan keskin sözü, büyüleyici hitabeti vardı. Mahkemelere, cepheden cepheye koşar gibi koştu. Pek çok kişiyi de peşinden koşturdu. Şevk-i mutlakın ideal bir numunesi idi. Ehl-i imanı akıncı cetlerimizin mehter marşlarıyla coşturdu. Himmeti, onu tek başına bir millet yaptı.

Onda, bir dava adamında aranacak çok şey vardı.

Davasının öncüsü bir zatın ardından “Büyük Adam”ı yazdı. Bu yazıda aynı zamanda kendisini de tavsif ediyordu. Büyük adam için şunları söylüyordu:

“Büyük adam, davası büyük olan adamdır.

“Büyük adam, himmeti büyük olan adamdır.

“Büyük adam, hedefi büyük olan adamdır.

“Büyük adam, nefs-i emmaresini yenmiş adamdır.

“Büyük adam, dünyaya, menfaate, şöhrete, mala, paraya, makama ve nefesine esir olmayan adamdır.

“Büyük adam, meşru lezzetleri bile davası uğruna terk eden adamdır.

“Büyük adam, şeytanına ‘eynel mefer’ dedirten adamdır.

“Büyük adam, darağaçlarına, zindanlara, kurşunlara, tehditlere ve tehlikelerin her türlüsüne meydan okuyan, pabuç bırakmayan adamdır.

“Büyük adam, şehitlik makam ve rütbesinin üstünde makam ve rütbe tanımayan adamdır.

“Büyük adam, büyüklük davası olmayan adamdır.

“Ve nihayet, büyük adam, bütün küçüklüklerden sıyrılmasını bilmiş ve bütün büyüklükleri şahsında cem etmiş adamdır.”

Dava adamı olmak isteyen herkesin Bekir Berk’te göreceği, duyacağı, alacağı, öğreneceği, hayatına mâl edeceği çok şey vardır. Dava adamını öğrenmek ve dava adamı olmak isteyenler, sıra dışı bu adamı mutlaka tanımalıdırlar.

“Ayinesi iştir kişinin, lâfa bakılmaz.” hükmünce, onu en güzel tanıtan, yaşadığı hayattan alınan örneklerdir. İşte bu çalışma, onunla beraber hizmete koşmuş, onu yakından tanımış dava arkadaşlarının hatıralarından oluşmaktadır. Böylece yeni nesillere ideal bir dava adamı portresi yadigâr bırakmayı arzuladım.

Hayatını davasına adanmış bir insana, böyle bir çalışmayla rahmet duasına vesile olmayı ise ifası gecikmiş bir şükran borcu bildim.

Üstadın dediği gibi, “dünya hayatını güzelleştiren esbaptan biri, dünya aynasında temessül ile parlayan hidayet nurları ve büyük insanların sevgili ve sevimli timsalleridir. Onlara olan hayalî ve manevî muhabbetleriyle, dünya muhabbeti tatlı olur.”

O büyük dava adamının hayatını, hizmet hatıralarıyla ortaya koyarak, okuyucularımın hayatlarını bir nebze de olsa tatlandırmış ve anlamlandırmışsam ne mutlu bana.

Şu anda dostları ve sevdikleriyle bulunduğu “meydan-ı tayeran-ı ervah”taki ruhuna Allah’tan bol bol rahmet, bizlere

de onun eşsiz himmet, gayret, aşk ve şevkini vermesini niyaz ediyorum.

Bu eser uzun süren çabalar sonucunda ortaya çıktı. Nesil Yayınları ekibi, bu hizmet adamına hürmeten, bu çalışma için âdeta seferber oldu. Başta günlerini, haftalarını harcayan, kitabı hamur gibi yoğurup şekillendiren editörümüz İsmail Fatih Ceylan'a; kitabın mizanpajını yaparak rahat okunmasını sağlayan Ömer Faruk Paksu'ya; kitabın son okumasını yapan, tashihte titiz kardeşimiz Orhan Güler'e ve güzel kapaklara imza atan grafikerimiz Mesut Sarı'ya en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

İhsan ATASOY

Atakent, 2004

Hizmet Dolu Hayatına Kısa Bir Bakış

BEKİR BERK, 1926'da Ordu'nun Uzunhisar nahiyesinin Delikkaya köyünde dünyaya geldi. Babası komiser, annesi mazbut bir ev hanımıydı. Babasının sert yapısından çekindiği için annesine daha yakındı. Babası onun çocukluğunu yaşamasına engel olan sert tedbirler almıştı. Yaramazlık yapmak, gülmek, ağlamak, kısacası çocukluk yapmak yasaktı.

Küçük Bekir, bir gün hayatına yön verecek bir rüya gördü. Yatağından fırladığında hâlâ şu kelimeleri tekrarlayıp duruyordu:

“Yaparım efendim, emredersiniz efendim, baş üstüne efendim! Cebelden cebele atlarım efendim, binerim efendim, giderim efendim!”

Dakikalarca süren bu konuşmalardan sonra terler içinde tekrar yatağına uzandı. Oğlunun fevkalâde hâlini seyreden annesi, durumu ibretle seyretti ve üzerini şefkatle örttü.

Sabahleyin uyandığında annesinin sorusu üzerine, gördüğü rüyayı anlattı. Rüyasında Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed'i (a.s.m.) görmüştü. Onunla birlikte Ebu Cehil'in ordusuna karşı mücadele veriyordu. Efendimizin (a.s.m.) yanında Hz. Ebu Bekir (r.a.), Hz. Ali (r.a.), Hz. Ömer de (r.a.) vardı. Peygamberimiz (a.s.m.) savaşa katılmak isteyen küçük Bekir'e kendi miğferini ve zırhını giydirmiş, kâfirlere karşı savaşmak üzere emirler vermiş, o da bu emirleri tam bir teslimiyetle kabul etmişti.

Annesi, “Müjde oğlum!” dedi, “Bu rüya, bir müjde. Efendimizin (a.s.m.) zırhını giymen, herkese nasip olmayan bir şey. Herhâlde sen, bu devrin Ebu Cehil'leriyle savaşmakla görevlisin.”

Aynı gece, oğlunun kulağına fısıldadı:

“Sen büyük adam olacaksın oğlum, okuyup büyük işler yapacaksın.”

Bir gün babası göç haberiyle geldi eve:

“İstanbul’a gidiyoruz hanım. İki haftaya kadar yola çıkacağız.”

İstanbul’a gittiklerinde küçük Bekir, İstanbul Maarif Müdürlüğü Kırkıncı İlkokulunda öğrenime başladı.

Yalnızlık çekiyordu. Kalabalıktan ürküyordu. Annesi de aynı duygular içindeydi. Fakat cuma sabahları birlikte Ayasofya Camiini ziyarete gitmeleri, onlara her şeyi unutturuyordu.

Ayasofya Tutkusu

Fakat bu da çok uzun sürmedi. Bir sabah Ayasofya'ya geldiklerinde caminin tahta perdelerle çevrildiğini gördüler. Camiye girecek yol bırakılmamıştı. Çünkü Ayasofya ibadete kapatılmış, müzeye dönüştürülmüştü!

Bekçiye, caminin niçin kapalı olduğunu sordular. Bekçi cevap veremedi, yutkundu ve sonra hıçkırmaya başladı. Yüzüne dikkatlice baktıklarında bekçinin sabaha kadar ağlamaktan gözlerinin kıpkırmızı olduğunu gördüler.

Dönerken Bekir'in annesi de ağlıyordu. "Başımıza bu da mı gelecekti?" diyordu.

Küçük Bekir, annesini teselli etmeye çalıştı. "Merak etme anneciğim. Büyüyünce ben onu açtıracam." dedi.

Yine her cuma sabahı Ayasofya'ya gitmeye devam ettiler, belki tekrar ibadete açılmıştır diye. Ama hep tahta perdelerle ve bekçinin ağlayan gözleriyle karşılaştılar.

Bekir Berk'in aile fotoğrafı. Oturanlar, anne ve babası; arkada ayakta, ortaokul öğrencisi Bekir Berk...

Bekir, ilkokulu 1938'de bitirdikten sonra, Gaziosmanpaşa Ortaokuluna girdi.

Kabataş Erkek Lisesine girdiği 1941 yılında İkinci Dünya Savaşı patlak verince Türkiye’de yokluk yılları başladı. Babası, Bekir’i liseden almak istedi. Kazandığı para okul masraflarına yetmiyordu. “Artık bir işe girsin, ev geçindirmede bana yardım etsin.” diyordu.

Fakat annesi karşı çıktı. Çocuğunun mutlaka okuyup büyük adam olmasını istiyordu. Saçını süpürge edip oğlunu okutacağını, bunun için gerekirse yiyip içmekten vazgeçeceğini söylüyordu.

Annesi ve babası karşılıklı tartışıyorlar, seslerini alabildiğine yükseltiyorlardı. Babası, savaş döneminde çocuk okutacak hâllerinin olmadığını söylüyordu.

Genç Bekir, çekinerek konuştu:

“Dağ ne kadar yüksek olursa olsun, üstünden bir yol geçer.”

Bu söz babasının hoşuna gitti. Okutacak gücü olmadığını, ama isterse yatılı okula gönderebileceğini söyledi.

Bekir bütün azmiyle imtihana hazırlandı. Balıkesir Lisesini yatılı olarak kazandı. İkinci sınıftan itibaren bu okulda okumaya başladı.

Anne babasından uzakta okumak, Bekir’in biraz daha açılmasına sebep oldu. Sadece okul kitaplarını değil, başka kitap ve dergiler de okuyordu. Cep harçlıklarını kitaplara, dergilere yatırmaya başlamıştı. Milliyetçi ve muhafazakâr dergilerin aboneliği ve gönüllü dağıtıcısıydı.

Türkiye’de sol ve komünist akımlar gittikçe güç kazanıyorlar, her yerde kitapla dergiyle ve etkinliklerle taraftar topluyorlardı. Ülkenin çoğu yerinde olduğu gibi Balıkesir Lisesinde de “sağcılar” ve “solcular” gruplaşması olmuştu.

Bekir Berk, sağcı grubun önderlerinden biriydi. Çok okuduğu için tartışmalarda üstünlük sağlıyor, sağcıları toparladığı gibi solculardan da pek çok gencin dönüş yapmasına vesile oluyordu. Çok kibar, nazik bir insan olmasına rağmen tartışmalarda sert, polemikte usta biriydi.

Etkili olmasını çekemeyenler onu, “yasak yayınlar okuduğu” gerekçesiyle okul idaresine şikâyet ettiler. Okul yönetimi önce

Bekir'i sorguladı, sonra bir yıl okuldan uzaklaştırma cezası verdi. Kitaplarına ve dergilerine el koydu.

Bekir, inanmamıştı. İlk kez, kitap okunmasının suç sayıldığına şahit oluyordu. İstanbul'a döndü ve Kabataş Lisesine tekrar kaydını yaptırdı. Bütünleme imtihanlarında büyük başarı kazandı ve lise diplomasını aldı. Artık üniversiteli olmanın yolu açılmıştı.

Artan mücadele hızıyla üniversite yıllarını hukuk okuyarak tamamladı.

Genç Avukat

15 Nisan 1952’de cübbe giyip baroya girdi. O, çiçeği burnunda bir avukattı.

“Ben, hakkını aramaktan âciz Anadolu insanına yardım etmek istiyorum. Avukatlığa Akşehir’de başlayacağım.” diyerek Akşehir’e gitti. Maznun ve mazlumların hakkını korumak için davalarına girmeye başladı.

Ama başta Necip Fazıl olmak üzere ileri gelen dostları, İstanbul’a gelmesi için ısrar ettiler. Çünkü İstanbul’da Bekir Berk gibi bir avukata ihtiyaç vardı. Bekir Berk ısrarlara dayanamadı ve İstanbul’a döndü.

Ayasofya’nın ibadete açılması hakkında yazı yazdığı için hakkında dava açıldı. Kendi kendisinin avukatlığını yaptığı bu davaya basın büyük ilgi gösterdi ve güzel bir savunma yapan Bekir Berk beraat etti.

Peyami Safa ve Necip Fazıl’ın da avukatı olmuştu. Davaların ardı arkası kesilmiyordu. Davadan davaya koşuyor, mağdurları savunmak için gecesini gündüzüne katıyordu. Kısa zamanda başarılı ve tanınmış bir avukat oldu. “Mazlumların Avukatı” diye anılmaya başladı.

“Komünizmle Mücadele” dergisini çıkarması ve Milliyetçiler Derneği Başkanlığı gibi faaliyetleri, gençlik yıllarının önemli hizmetleri arasında yer alır.

Risale-i Nur'la Tanışma

Bir gün Balıkesir'de dolaşırken bir kitapçı dükkânının vitrininde Bediüzzaman'la ilgili bir kitap gördü. Eşref Edip'in yazmış olduğu "Bediüzzaman Said Nursî" kitabını alıp okudu ve çok etkilendi. Hakkında çok şeyler duyduğu Bediüzzaman'ı bu kitapla daha yakından tanıdı, mücadelesine hayran kaldı. Zamanla davanın kara sevdalısı oldu.

İlk Dava

Bir müddet sonra Tahsin Tola'dan, hayatının akışını değiştirecek bir telefon aldı.

Tahsin Tola, Bediüzzaman'ın talebelerinden ve Bekir Berk'in arkadaşlarındandı. O zaman Demokrat Parti milletvekili idi. Ankara'da yakalanan Nur talebelerinin davasını alması için Bekir Berk'e ricada bulunuyordu.

Bekir Berk her zamankinden fazla heyecan duydu. Çünkü Bediüzzaman'ın o muhteşem hayatını okuduktan sonra eserlerini de tetkike başlamıştır. Tahsin Beyin "Davayı alabilir misin?" şeklindeki rica yollu talebine:

"Şimdi olmadı Tahsin Abi!" dedi, "Davayı alabilir misin? ne demek? 'Ankara'ya gel. Bu davayı al.' diyeceksin! İnançları için zindana atılan insanları savunmayacaksam bu cübbeyi neden giydim?"

Ankara'ya gitti. Parmaklıkların ardındaki Nur talebeleriyle görüştü. Kendini başka dünyanın insanlarıyla karşılaşmış gibi hissediyordu. Aradığı örnek insanlar bunlardı işte. Zindana girmiş olmalarına rağmen yüzleri nur, gözleri pırıl pırıldı ve dudaklarında dünyaya metelik vermeyen tebessüm vardı. Onları tanıdığına çok sevinmiş, çok heyecanlanmıştı.

"Arkadaşlar!" dedi, "Sizi bir an önce hapisten çıkarmaya mı çalışayım, yoksa inandığınız davayı mı savunayım?"

"Bizler burada 10 sene yatmaya razıyız. Siz Risale-i Nur'un ulvî davasını müdafaa edin Bekir Bey."

Bu cevap, Bekir Berk'i can evinden vurmuştu. Bu cevap, onlara olan hayranlığını bir kat daha artırdı. Demek onlar, nefislerini kurtarmanın telâşında olmayan gerçek dava adamlarıydı.

O günkü şartlar altında bu insanları savunmak kolay değildi. Bu yüzden pek çok avukat, onları savunmaya cesaret edemiyordu. Sonunda mazlumlar Bekir Berk'e, Bekir Berk de onlara kavuşmuştu.

Ankara davası için Türkiye'nin dört bir yanından insanlar aktı ve avukatın muhteşem savunmasıyla, hkmetin ve medyanın, polisin ve jandarmanın ağır baskısında olan mazlumlar beraat ettiler.

Üstadı Ziyaret

Bunun üzerine Üstadın kendisini görmek istediğini söylediler. “Aman efendim,” dedi Bekir Berk, “onunla görüşmeye henüz hazır değilim. Kitaplarının tamamını bitirsem de huzuruna öyle çıksam?”

Bediüzzaman, Bekir Berk’i bekliyordu. Bir otomobile atlayıp Isparta’ya gittiler. Virane bir ahşap evde karyolada yatan Üstadın yanına girdiler. Üstadın elini öptüğünde dudaklarının kavrulduğunu hissetti. Karyolanın yanına Bekir Berk’in oturması için bir sandalye koymuşlardı. Ne de olsa ünlü bir avukattı. Ama diğer talebeleri yerde otururken, sandalyede Üstadın hizasında oturmayı edebe uygun bulmadı. Sandalyeyi kenara itip o da diz çöktü.

“Kardeşim!” dedi Bediüzzaman, ”Seni bana Allah gönderdi! Seni, 40 sene hizmet etmiş talebem gibi kabul ediyorum. Yaptığın müdafaalar için sana 500 banknot vermem gerekirdi. Ama mükâfatını dünyada vermek istemiyor, ahirete bırakıyorum. Biz kendi ihtiyarımızla hareket etmiyor, istihdam olunuyoruz.”

“İstihdam olunuyoruz.” cümlesi, Bekir Berk’in zihnine kazındı. Bu cümle, hayatı boyu ona rehber olacaktı.

Mahkemelerde bülbül gibi konuşan Bekir Berk’in âdeta dili tutulmuştu. Üstadın sorularına cevap verirken kekeliyordu. Hele “Seni bana Allah gönderdi!” sözü, bütün benliğini felce uğratmıştı. Çocukluğunda gördüğü rüya, hayalinin önüne geldi. Peygamber Efendimizin (a.s.m.) zırhını giyip kâfirlerle savaşıması, annesinin bu rüyayı müjdeyle yorumlaması, “Sen de günümüzün Ebu Cehil’leriyle mücadele edeceksin.” deyişi, Ankara’daki mazlumların savunması için davet alması ve şimdi de o Büyük Üstadın huzurunda oluşu... Bütün bunlar birbiri ardına sıralanınca kendinden geçecek gibi oluyordu.

Üstadın son zamanlarında bir gece yarısı gazetelere bakarken bir yazı gözüne ilişti. Başlığı “Bediüzzaman yeise düşmüştür.” şeklindeydi. Bu başlık Bekir Berk’i yerinden fırlattı. “Bediüzzaman asla yeise düşmez!” diye haykırdı. Sehparların altında bile kükreyen Bediüzzaman’ın yeise

düştüğünü iddia etmek, ona büyük bir bühtandı. Hemen yazı makinesinin başına geçti ve “Bediüzzaman yeise düşmemiştir!” başlığını taşıyan bir yazı yazdı.

Ertesi sabah yazıyı Hüradam gazetesinin sahibi Sinan Omur’a gönderdi, o da yayınladı.

Bediüzzaman yazıyı okuyunca, “Maşaallah, bin barekallah!” diye memnuniyetini belirtti.

Rüya ile Gelen Tebrik

Bekir Berk, bir akşam vakti yorgunluğunu gidermek üzere dalıp gittiği sırada kendini tatlı bir rüyanın içinde buldu.

Rüyada Üstadın elini öpmüş, Üstad da alnına bir öpücük kondurmuştu. Bu tatlı rüyadan, çalan telefon sesiyle uyandı. Telefona uzandığında şaşkına döndü. Çünkü öbür uçta Sungur Ağabey vardır.

“Buyurun! Ben, Av. Bekir Berk.”

“Ben Mustafa Sungur. Isparta’dan arıyorum. Üstadın yanından az önce ayrıldım. Hüradam’daki yazınızı okudu. Çok beğendi, size selâm ediyor.”

Bekir Berk’in sesi titredi:

“Aleyküm selâm, lütuf buyurmuşlar.”

Üstadın tebrik ve takdirlerine vesile olan bu yazıyı, “Zafer Bizimdir” isimli eserinden aynen alıyoruz:

Bediüzzaman Yeise Düşmemiştir

Geçen sayınızda muhterem müvekkilimle ilgili olarak neşrettiğiniz bir haberde, Bediüzzaman Said Nursî'nin kendisine yapılan ithamlar karşısında büyük bir yeise kapıldığından bahsedilmektedir. Bu ifade, herhâlde bir sürçülisan neticesi olsa gerek.

Gerçek iman sahibi, yeise kapılmaz. Moskof silâhları ve kumandanları, divan-ı harb-i örfiye giderken arasından geçirildiği darağaçları ve küfr-ü mutlakin kaba kuvvet mümessilleri ve onların aşağılık uşakları karşısında bile fütur getirmeyen ve zulümleri karşısında ise:

“Ben, Malikimin hizmetindeyim. Ey musibet! Onun izin ve rızasıyla geldin ise merhaba, safa geldin. Musibet şerr-i mahz olmadığı gibi, saadetten dahi felâket çıkar. Dünya ile ecelimden başka bir alâkam yok. Çoluk çocuğumu düşüneceğim yok. Riyakâr bir şöret-i kazibeden ibaret olan şan ve şeref-i dünyeviye'nin muhafazasına değil, kırılmasına yardım edene rahmet. Kaldı ki ecelim, o Halık-ı Zülcelâlin elindedir. Kimin haddi var ki vakti gelmeden ona ilişsin? Zaten izzetle mevti, zilletle hayata tercih edenlerdeniz. Eğer başımdaki saçlarım adedince başlarım bulunsa, her gün biri kesilse, hakikat-ı Kur'aniyeye feda olan bu başı zındıkaya ve küfr-ü mutlaka eğmem ve bu hizmet-i Nuriye ve imaniyeden vazgeçmem ve geçemem.

“Bana ıstırap veren, yalnız İslâmın maruz kaldığı tehlikelerdir. Eskiden tehlikeler hariçten gelirdi. Onun için mukavemet kolaydı. Şimdi tehlike içerden geliyor. Kurt, gövdenin içine girdi. Mukavemet güçleşti. Korkarım ki cemiyetin bünyesi buna dayanamaz. Çünkü düşmanı sezemez. Can damarını koparan, kanını emen en büyük hasmını dost zanneder. Cemiyetin basiret gözü böyle körleşirse, iman kalesi tehlikededir. İşte benim yegâne ıstırabım budur. Yoksa şahsımın maruz kaldığı zahmetleri düşünmeye bile

vaktim yoktur. Keşke bunun bin misli meşakkate maruz kalsam da iman kalesinin istikbali selâmette olsa.” diyen muhterem müvekkilimin yeise kapılacağını zannetmek, büyük bir hatadır. Bu sebeple haberinizi tashihe lüzum görmüş bulunuyorum.

Av. Bekir Berk, Hür Adam, 2 Şubat 1960.

“Kefen antada!”

Halk arasında cesur insanlar için kullanılan bir deyim vardır: “Kelle koltukta!” Bekir Berk, buna yeni bir deyim eklemiştir: “Kefen antada!”

Evet o, bundan sonra, her an ölüme hazır olduğunu gösteren bir kefen bitirip çantasında taşımaya başlamıştır. Gece gündüz davadan davaya koşarken çantasındaki evraklar yanında özenle hazırlanmış bir kefen hep bulunagelmiştir.

“Abdurrahman Gibisin”

Bediüzzaman kendisine vekâletini verince, Bekir Berk kendini başka dünyalarda buldu. Çünkü Üstad, ilk kez birisine vekâlet veriyordu. Bu, büyük bir mazhariyetti.

Bediüzzaman, İstanbul’a son gelişinde basına, “Avukatıma vekâlet vermek için geldim.” diye açıklama yapmıştı. Kaldığı Piyer Loti Otelinde, gazetecilerin akınına uğramıştı. Dışarda mahşerî bir kalabalık vardı. Üstadı görmek için halk toplanmıştı. Talebeleri, Üstadı bu kalabalıktan nasıl çıkaracaklarını düşünüyorlardı. Yıllardır gençliğin önderliğini yapmış ve toplumsal olayları yönetmiş olan Bekir Berk, duruma el koydu:

“Buradan çıkılması gerektiğine göre çıkılacak! Ben Üstadın sağında yer alacağım, Mehmet Emin Birinci solunda. Mehmet Fırıncı, sen de arkamızda bulunacaksın. Zübeyir Gündüzalp Abi önde Üstada yol açacak. Biz Üstadı koruyacağız. Diğer kardeşler de kalabalıkla aramızda etten bir duvar örüp bizi koruyacaklar. Tevekkeltü alallah.”

Bediüzzaman, Bekir Berk’in sözlerini duyunca tebessüm ederek “Barekallah, bir kumandan gibisin. Tıpkı Abdurrahman’ım gibisin.” diye iltifatta bulundu.

Abdurrahman, bir evlât gibi bağına bastığı sevgili yeğeni, ilk talebesiydi. Ankara’da ondan ayrılmış, daha sonra Barla’da sürgünde iken, ölüm haberini almıştı.

Üstadın konuşmasını dinledikten sonra Bekir Berk’in yüreğinde güller açtı. Çünkü Üstadın en büyük iltifatlarından birine daha muhatap olmuştu. Bu iltifatlar onun hızına hız kattı. Türkiye’nin bir ucundan öbür ucuna, bir köyünden başka bir köyüne, nerede mağdur ve mazlum Nur talebesi varsa onun imdadına koştu. Zaman ve mekân engeli, hayat şartlarının ağırlığı, gayretinin önünde eridi, kayboldu. Gerekirse dağlardan yürüdü, gideceği yere ulaştı. Onun lügatinde “olmaz” ve “imkânsızlık” kelimeleri yoktu. “Bana neden olmayacağını değil, nasıl olacağını söyleyin!” derdi. Hiç kimse onun temposuyla baş edemezdi. Ama o herkesi zorluyordu.

Artık Bekir Berk'in bütün dünyası, davalarıydı. Hiçbir şey durduramıyordu onu, hiç kimse korkutamıyordu. Her türlü şartta "Önce hizmet." diyor, zorluk dinlemiyor, imkânsızlık tanımıyordu.

Bekir Berk, dirençli, coşkulu, heyecanlı, otoriter ve bir o kadar cesur bir avukattı. Mehter marşları ile "Hak Yol İslâm Yazacağız" marşlarını Türkiye çapında yaygınlaştıran oydu. Marşlarla hayat buluyor, herkese şevk veriyordu.

Korkusuz avukatın mahkemesi tıklım tıklım doluyor, her mahkeme sonrası ortalık marşlarla inliyordu. Her mahkeme bir olay hâline geliyordu.

Kalabalıklar artmaya başlamış, zulüm ve baskı arttıkça inançlıların sayısı da artmıştı. Bu insanların kendilerini bulacak yayın organlarına ihtiyaç vardı. Bekir Berk bunu, kendini bildiğinden beri söylüyordu. Bu yüzden "İttihad" ve "Yeni Asya" gazetelerinin kuruluşlarında önyak oldu. Bu gazetelerde başyazılar yazdı. Her yazısı gündem oluşturdu. İnananların yüreklerine su serpti. Bazılarının kulaklarına su kaçırttı, huzurlarını bozdu. Hem yaman avukatlığı ve avukatlığındaki üslûbuyla yaptığı yazarlık, iman hareketini söndürmek isteyenler için tahammül edilemez bir şeydi.

İmzalı Boş Kâğıtlar

Üstad Bediüzzaman, Emirdağ'da boş kâğıtları imzalayıp bazı davalarda kullanması için kendine vekâlet verdi. Bu, vekâletin çok ötesinde bir güven anlamını taşıyordu.

Asrın Maneviyat Sultanı Üstad Bediüzzaman'ın, avukatı Bekir Berk'e güveninin eseri olarak boş kağıtları imzalayıp teslim etmesinin belgesi...

1959 yılında İstanbul'a kendisine vekâlet vermek üzere geldiğini kamuoyuna açıklayan Bediüzzaman'ın ziyareti, basında büyük yankı uyandırdı. Bazı solcu gazeteler, Üstad hakkında hakarete varan yazılar yayınladılar. Bunun üzerine harekete geçen Bekir Berk, bu yazıların hakaret içerdiğini belirterek, müvekkilinin kanunî hakkını takip etmek için savcılığa başvurdu. Savcılık, yazılarda hakaret unsuru görmeyip takipsizlik kararı verdi. Ancak Av. Bekir Berk, meselenin peşini bırakmadı. Uzun ve gerekçeli bir itirazda bulundu. Dinde sahtekârlıkla suçlanan müvekkili hakkında savcının takipsizlik kararı vermeye hakkı olmadığını, suçlular hakkında dava açmamasının çeşitli bakımlardan yolsuz ve kanunsuz olduğunu, hukuk otoritelerinden yaptığı nakillerle ortaya koydu. Bir hukuk dersi niteliğinde olan ve onun

müdafaa taktik ve tarzını ortaya koyan bu itirazdan bir bölümünü alıyoruz:

“Müvekkilimin itibarını sarsan isnat sebebiyle, dava açmak için muvafakatını bildirmesi üzerine müddeiumumî takipsizlik kararı veremeyip, basın mahkemesinde dava açmaya mecburdur. Hakikat böyle olduğu hâlde aksine hareketle takipsizlik kararı verilmiş olması, çok açık bir yolsuzluk teşkil etmektedir. Malûm olduğu üzere müddeiumumîler, adliye vekillerinin emirleri üzerine dava açmakla mükellef olduğu hâlde, davayı açtıktan sonra şikâyetin kuvveti derecesinde mütalâa istiklâlinin icaplarını yerine getirir ve tahkikatın seyrine ve neticelerine göre tam bir serbestlikle hareket eder. Bunun içindir ki Fransızlar ‘Yazı esir ise de söz serbesttir.’ demişlerdir.

“Evet, muvafakat verildiği takdirde müddeiumumî, yukardaki misalde olduğu gibi dava açmak mecburiyetindedir. Ve aksine hareket, kanun gerekçesinin, meclis komisyonu müzakerelerinin ve ceza hukuku ve ceza hukuku mütehassıslarının da manasını açıkladığı kanun ruhuna tamamen aykırıdır. Eğer mütalâa hürriyetini aleyhimize istimal edecek idiyse, bunu yukardaki misalde olduğu üzere iş, mahkemeye intikal ettikten sonra ortaya koyabilirlerdi. Ve o zaman davanın taraflarından olmaları sebebiyle bu noktadan kendilerine taanda da bulunmazdık. Kanun, kanunsuz olarak aleyhimize tefsir edilerek, takipsizlik kararıyla itibarımıza vaki tecavüzün hesabını kendileri gibi bîtaraf olacak hâkimlerin huzurunda sormamıza ve adilâne kararı istihsal etmemize bu şekilde mâni olmaları yolsuzdur. Ve bu sebepten kaldırılması gerekir.”

Savunduğu Davadan Mahkûmiyet

Güçlü avukat, her girdiği mahkemede yaptığı son derece hukukî, mantıkî ve zaman zaman da hissî müdafaalarından hep beraat kararları çıkarıyordu. Davaya engel olmak isteyenler, bu güçlü avukatı hukuk yoluyla durduramayacaklarını anlayınca, başka yolları denemek, davanın bir numaralı savunucusunu devre dışı bırakmak istediler. Bu maksatla hakkında gıyabî tutuklama kararı çıkarıldı. 12 Mart 1971 İhtilâlinden sonra Balıkesir'de kaldığı evde bir sabah namazı esnasında arkadaşlarıyla birlikte tutuklandı. Sıkıyönetim mahkemesi tarafından muhakeme edilmek üzere İzmir Narlıdere Ceza Evine konuldu. Burada birinci derecede hedef, Bekir Berk'ti. Zira davanın bu güçlü savunucusunu mahkûm edip maznunları savunmasız bırakmak hedefleniyordu.

Annenin Mektubu

Bekir Berk'i yetiştiren anne, oğlunun tutuklanıp ceza evine konmasını haber alınca üzülmedi; tersine, namazda yakalandığını duyduğundan dolayı sevindi. Bunu, ona yazdığı bir mektupla dile getirdi. "Her başarılı erkeğin arkasında bir kadın vardır." derler. Bekir Berk'in arkasında da annesi Fatma Hanım vardı. Ona inandığı davada fedakârlık, cesaret ve iman aşıl原因 bir anne portresi çizen bu ilginç mektup aynen şöyle:

"Sevgili oğlum Bekir!

"Gözlerinden öper, Allah'tan uzun ömür ihsan etmesini dilerim.

"On gün kadar senin durumunu çocuklar söylemediler. Fethi'den mektup alınca hadiseye vâkıf oldum. Namaz kılariken götürmüşler diye duyunca bilsen ne kadar sevindim! Zira ben seni bu ruhla büyütmiştim. Allah'ın ipine yapışan necat bulur evlâdım. Demek kaderde bunlar da varmış. Ne yapalım? Allah elbette her şeyi iyi edecek. Belki hakikatleri senden öğrenecekler var. Bunlar birer vesiledir. Sütüm sana helâl olsun! Yolun da açık olsun. Eğer müsaaden olursa ziyaretine geleceğim. Telefonla haber sal.

"Çok şükür rahatsız değilim. Seni de merak etmiyorum. Çünkü ben seni Allah'a vermişim, Ona havale etmişim. Mareşal Çakmak hadisesinde nasıl metin idiysen, şimdi de ondan yüz derece metin olmanı istiyorum.

"Davan haktır ve Allah, doğruların yardımcısıdır.

"Ben hepinize dua ediyorum. Elemin zeval-i lezzet olduğunu unutma.

"Tekrar selâm ile gözlerinden öperim.

"Annen Fatma Berk

"9 Ekim 1971."

Ve Türkiye'den Hicret

İzmir Sıkıyönetim Mahkemesinde yaptığı tarihî müdafaadan sonra beraat etti. Ancak tehditler, iftiralar, suikastler hep devam etti. Sonunda kendisini barodan attırmaya muvaffak oldular.

İnançlı avukatların yetişmesi ve davaların eski yoğunluğunun kalmaması sebebiyle artık avukatlık misyonunun sona erdiğini düşündü ve 1973'te mesleği bırakıp hacca gitti.

On altı yıl kutsal topraklarda kaldı. Cidde Radyosunda Türkçe yayınlar yaparak hizmetlerini sürdürdü.

Ve Ebed Yolculuğu

1989'da hastalanıp kanser teşhisiyle İngiltere'de tedavi gördükten sonra Türkiye'ye döndü. Mahşerî bir kalabalıkla karşılandı. Tedavi sonrası oldukça zayıflamış bir hâlde idi. Hastahane de bir süre daha yattı. Daha sonra iyileşti ve iki yıl boyunca eski dost ve ahbablarını gezip ziyaret etti. Geçmiş hatıralarını tazeledi.

Ölümünden iki ay önce dostları, hayatını belgesel yapmak istediklerini söyleyince “Kardeşim! Ben, Van Kalesinden düşerken ‘Eyvah davam!’ diyen bir Üstadın talebesiyim; hizmete vesile olacaksa elbette!” dedi. Hayatı filme alındı. Ama o kendini değil, Üstadını ve davasını anlattı. Çekimlerin bittiği 14 Nisan'ın ertesi günü hastahane ye yattı. 14 Haziran 1992'de ise Hakkın rahmetine kavuştu.

16 Haziran'da Fatih Camii avlusu, mahşerî bir kalabalığa sahne oldu. Adını duyan herkes oradaydı. İmamın “Hakkınızı helâl ediyor musunuz?” sözlerine karşılık, “Helâl olsun!” sesleri yeri göğü çınlattı.

Cenaze yüz binlerin elleri üzerinde Eyüp Sultan Kabristanına getirilip defnedildi. Mekânı Cennet olsun!

Bir Gün Hepimiz Ona Dua Edeceğiz

Mustafa Sungur

ANKARA MAHKEMESİ beraatle neticelenmişti. Zübeyir., Tahiri ve Ceylân kardeşler hemen Isparta'ya döndüler. Ben Ankara'da biraz daha kaldım. O sırada Bekir Beyle görüştük. Bir dua dilekçesi yazıp, benimle beraber stada gönderdi.

Bu dilekçede ilim ğrenmesi, Risale-i Nur'ları daha iyi anlaması, kalbinde sürur ve ferahlık olması ve kabre imanla girmesi gibi bunlara benzer 22 madde yazılı idi.

Isparta'ya vardığımda bunu stada okudum. O zaman Hz. Üstad şöyle söyledi:

“Bir gün gelecek, hepimiz ona dua edeceğiz.”

Nur'un En Büyük Kahramanı!

Üstad, Ankara'dan ayrılırken taksinin içinde alnından öptüğü zaman kendisine, "Nur'un en büyük kahramanı!" diye iltifatta bulundu. Daha sonra taksiyi tekrar durdurup:

"Seninle  beraberliğim var: Biri, Risale-i Nur talebesi olman. İkincisi, Nur'un avukatı olman. nc bir beraberliğimiz daha var, ama onu Şimdi söylemeyeceğim." demiş.

Güneş Gibi Bir Şahsiyeti

Mehmet Fırıncı

BEKİR AĞABEYİ anlatmamı istediğinizde bir anda hiçbir şey hatırlamaz oldum! Hani gün ortasında “Güneşi göster.” deseniz nasıl mümkün olmazsa, Bekir Ağabey gibi parlak bir şahsiyeti anlatmak da hele benim gibi çok yakınında bulunan biri için güç bir şey.

Fakat ilk anda aklıma gelen, şu:

Peygamber Efendimizin (a.s.m.) doğduğu dakikada “Ümmetim, ümmetim!” diye niyaz etmesindeki sır var ya, işte Bekir Ağabey bana göre o sırra mazhardı. Hiçbir dakikasını kaçırmadan, ümmetin meselelerini her an düşünen bir şahsiyeti. “Ümmetim!” sırrını teferrüs ve tevarüs etmişti. Yani o sırrın sırrına ermişti.

Hizmetin kendi alanına taallûk eden meselelerinde o kadar dikkat ve hassasiyet gösterirdi ki kanunlar muvacehesinde bundan daha haklı dava olmadığını anlatmak için âdeta çırpınırdı. Ona gölge düşürmek isteyenlerin bütün iddialarını çürütmek için didinirdi.

163'ün Kalkması

163. maddenin kaldırılması sırasında Suudî Arabistan'da idi. Rahmetli Özal, kendisine 163. madde konusunda görüşlerini sormuştu. Bu konuda takip edilmesi gereken yolu maddeler hâlinde yazıp bildirmişti. En başta bu maddenin tümüyle kaldırılmasını teklif etmişti. Eğer bu olmazsa, en azından maddenin, fikir ve inanç hürriyetine müdahale edilmeyecek şekilde getirilmesini, sadece maddî eylemlere münhasır bırakılmasını istemişti. Özal, bu tavsiyelerden ilkinde uymuş, 163. maddeyi tamamen kaldırmıştı.

Binin üzerinde mahkeme ve her birinin pek çok tekrarlanan duruşmalarına bizzat gitmeyi kendine vazife bilmişti. Şimdi düşünüyorum da bu kadar kısa zamana bu kadar çok şey nasıl sığdırmış, doğrusu hayret ediyorum!

Ankara Davası ve Tanışmamız

Ankara davasına rahmetli Tahsin Tola kendisini davet edince, bu davayı seve seve almıştı. Daha sonra Tahsin Ağabey, bize telefon ederek, ziyaretine gidip tanışmamızı söyledi. Birinci Ağabey Hakkı Yavuztürk ve Üzeyir Şenler'le, randevu alıp, Çağaloğlu'ndaki yazıhanesine gittik. İlk defa orada tanıştık. Çok kibar, nazik bir beyefendi edasıyla bizi karşıladı. "İnşaallah bu davayı kazanacağız." dedi.

Daha sonra ikinci müdafaa celsesine İstanbul'dan Ceylân Ağabeyle beraber gittik. O gün, Ankara'nın en lüks otellerinden biri olan Çankırı Caddesindeki Turan Otelinde iki oda tuttuk. Bir oda ikimize, bir oda da Bekir Ağabeye. Tabii o zaman yeni tanışmışız, ne de olsa aramızda bir mesafe var. Çok meşhurdu, sıradan bir avukat değildi. Her gün gazetelerde beyanatları çıkıyordu. Hava alanından alıp otele getirdik. Müdafaalarını otelde tamamladı. Sonra mahkemeye girildi. Orada ilk olmasına rağmen çok şahane bir müdafaa yaptı.

Mahkemedен sonra gece Tahsin Beyin evinde toplandık. Avukatlar ve maznunlarla birlikte toplu olarak bir de fotoğraf çektirmiştik.

Üstadın İltifatı

Sonra Üstadın arabasıyla Emirdağ'a gittik. Bekir Ağabey oradan Ceylân Ağabeyle birlikte Isparta'ya gittiler. O ilk karşılamada Üstad kendisine çok iltifat etmiş, "Seni bana Allah gönderdi." demişti.

En son Ankara görüşmesinde ise:

"Seni Nur'un en büyük kahramanı ilân ediyorum!" demişti. Ankara'dan ayrılıp giderken, Bekir Ağabey eğilerek el sallamış. Üstad Hazretleri tekrar taksiyi durdurmuş, kendisine, "Seninle üç beraberliğimiz var: Biri, Nur'un avukatısın. Diğeri, Nur talebesisin. Bir diğeri var, ama onu şimdi söylemeyeceğim." demiş.

Baş Döndürücü Bir Hız

Zaten fitraten hareketli ve cevval olan Bekir Ağabey, Üstaddan aldığı hızla yerinde duramaz hâle gelmişti. Bazen İstanbul'dan çıkar, Anadolu'yu dolaşır, 20 günde, hatta bir ayda döndüğü olurdu. Yorgun argın hâliyle gelir, yatsıyı kılmadan yatmadığı gibi, her defasında sünnetiyle ve arkasındaki tüm tesbihatıyla kılırdı

Birinci Ağabeyle genelde yazıhanede bulunur, davaları takip eder ve müdafaaların hazırlanışında yardım ederdik. Özellikle Risale-i Nur'lardan konuyla alâkalı yerleri bulup kendisine verdiğimizde sevinçten uçar, bizi alkışlar ve hemen o paragrafı yerine yerleştirirdi.

Vefa ve sadakat nümunesi üç dost: Mehmet Fırıncı, Mehmet Emin Birinci ve Av. Bekir Berk...

Çoğu kez geceler boyu çalışırdık. Bizim uykumuz gelirdi, ama onun asla gelmezdi. Bazen Birinci Ağabey, yorgunluk bastırınca, fark ettirmeden ayrılırdı. Çalışmaya daldığından, kapının çit sesini duyunca, “Eyvah, yine Birinci’yi kaçırdık!” derdi.

Müdafaaları yazarken mutlaka istişare eder, bundan manevî bir güç aldığını söylerdi.

Bazıları bize, “Siz Bekir Beyin uşağı gibi her dediğini yapıyorsunuz!” derdi.

Ben de “Kardeşim! Ben onun yaptığını yapabiliyor muyum? Yapabilsem, zaten ona ihtiyaç duymam. Eğer Allah bu kadar

büyük bir dava adamını bize ihsan etmişse, elini ayağını öper, yine ona hizmet ederim.” derdim. Kaldı ki o, asla şahsına hizmet edilmesini istemezdi.

Bir gün yazıhaneye gittik; baktık, peynir ekmek yiyor! Zaten 60’tan sonraki o ihtilâl yılları çok sıkıştı. Lokantada yiyecek imkânımız yoktu. Bir defa kaç kişiden para topladık da zorla bir bilet alıp kendisini mahkemeye gönderebildik!

Hakarete Anında Cevap

Ahmet Ceylân isimli bir kardeşimizi tevkif etmişlerdi. O zaman Yıldız Mimarlık Mühendislik Akademisinde okuyordu. Balmumcu’da mahkemesi olacaktı. Duruşmasına gidiyorduk. Trafik kapalıydı. Bekir Ağabey, arabanın içinde daktilosuyla müdafaasını yazmaya devam ediyordu.

Mahkemeye tam vaktinde yetiştik. Duruşma başladı. Savcı:

“İşte bunlar, komünistler kadar tehlikelidir!” diye bize hakaret etti.

Bekir Ağabey hemen ayağa fırladı:

“Bu savcı böyle söylemekle komünizmin hizmetinde olduğunu göstermek istiyor!”

Hava birden elektriklendi. Bir olay olmasın diye ağır ceza reisi, telefona uzanıp güvenlik görevlilerini çağırdı. Çünkü salonda 60 kişi kadar dinleyici vardı.

O gün mahkemeden tahliye kararı çıkınca, savcı süt dökmüş kediye döndü.

Davaya hakaret edildiği yerde hiç tahammülü yoktu. “Mahkemede miyim, avukatlığıma bir zarar gelir mi?” diye düşünmezdi. Hakarete anında, en sert biçimde cevap verirdi.

On dört senenin bitmez tükenmez bir macerası bu. Neyi nasıl anlatayım? Müthiş bir maraton, müthiş bir şevk. Tıpkı sahabeler gibi, taarruz edenlere karşı celâli, müminlere karşı cemali vardı. Gazetelerde din, iman ve insan hakları aleyhinde bir yazı, bir beyanat görse, “Başkası cevap versin.” demez, kendisini görevli bilir, hemen kaleme sarılır, cevap yazardı.

Piyer Loti Gecesi

1959 yılının sonu, yani 1960 yılının yılbaşı gecesi idi. Üstad Hazretleri İstanbul'a gelmiş, Piyer Loti Otelinin üst katına yerleşmişti. Nasıl olduğunu bilemedik, birden otelin içinde dışarda çok büyük bir kalabalık toplandı. Büyük bir izdiham oldu. Bunun üzerine Üstad:

“Siz nümeyiş mi tertitlediniz?” diye bize kızdı. Oysa biz kimseye haber vermemiştik. Ama haber, kulaktan kulağa yayılmış ve insanlar otelin içini dışını hıncahınç doldurmuşlardı.

Üstad, divanın üstünde bağdaş kurmuş hâlde saatlerce konuştu. “Bizim vazifemiz, müsbet harekettir. Menfî harekete asla izin vermiyorum.” diye tekrar tekrar söylüyordu. Biz 15 kişi kadar yerde oturuyorduk. Bir ara birdenbire celâllendi, “Kat'iyen istemiyorum!” dedi, divanın üzerinde yay gibi ağaya fırladı. Bir müddet öylece ayakta konuştu. Düşünebiliyor musunuz? Vefatına üç ay kala, o yaşlı hâlde böyle çevik bir hareketle ayağa fırlaması, doğrusu bizi çok şaşırtmıştı. Hâlâ o sahne gözlerimin önünden gitmez.

Daha sonra Üstadın bu hâlini anlatırken Bekir Ağabey, “Sustalı çakı gibi!” benzetmesini yapardı. Üstad bu hareketiyle bize, “Kuvvet var, fakat kullanmak yok.” demek istiyordu.

Oradan gece yazıhaneye gittik. Bekir Ağabeyin de bir divanı vardı. Üzerine geçip bağdaş kurdu. Kaç defa Üstad gibi ayağa kalkmayı denedi, fakat bir türlü yapamadı. Üstelik o zaman kendisi 35 yaşlarında idi. İmkânı yok, yapamadı. O gece çok gülmüştük!

Üstad Hazretleri, İstanbul'dan dönünce, aleyhteki gazetelerden birinde “Bediüzzaman, İstanbul'dan yeise düşerek ayrıldı.” diye bir haber çıktı. Bunu bazıları yanlış olarak “Hüradam'da çıktı.” diye anlatıyorlar. Doğru olan, “Hüradam”da çıkan, o gazetenin haberi ve Bekir Ağabeyin o gazetede yazdığı yazıya verdiği cevaptır. Yazısının başlığı da “Bediüzzaman yeise düşmemiştir.” şeklindeydi.

Üstad ertesi gün yazıyı okuyunca çok memnun olmuş ve Sungur Ağabeye telefon açtırarak kendisini tebrik etmişti.

İzzet-i Nefsini Feda Etti

Nur talebeleri tarafından mahkemelerde zaman zaman kendine yapılan bazı yanlış hareketler de oluyordu. Onu avukatlıktan azletmek isteyenler olmuştu. Nefsime soruyorum. Ben olsam “Ne hâliniz varsa görün.” der bırakırdım. Ama o, Risale-i Nur’un davası diye hiç izzet-i nefis meselesi yapmadı. Kendisini azletmek isteyenlerin de mahkemelerine girdi ve beraat aldı.

Allah sonsuz rahmet eylesin!

Bu Havada mı?

Mehmet Emin Birinci

MEHMET EMİN BİRİNCİ, Bekir Ağabeyin cephe gerisinde âdeta istihkâm hizmeti gören iki kişiden biriydi. Diğeri, Mehmet Fırıncı Ağabeydi. Bunlar, mahkeme savunmalarının hazırlanışında ve takibinde önemli hizmetler görmüşlerdir.

Mehmet Emin Birinci Ağabey, bizzat mahkemelere giden kişileri ve bu konuda görüşme yapmamız gereken isimleri bize tavsiye etti. Rahatsız olduğu bir sırada kısaca şunları anlattı:

* * *

Bekir Bey bambaşka bir insandı. “Şevk-i mutlak nasıl olur?” deseniz, ben onu gösteririm! Hizmet önünde engel tanımaz, bahane kabul etmez bir irade ve gayret adamıydı.

Bir kış günü Kargı’da mahkemeden sonra Mehmet Feyzi Ağabeyi ziyaret etmek için Kargı efelerine:

“Beni Kastamonu’ya götüreceksiniz.” demiş.

“Bu havada mı?” demişler, “Bu havada mümkün değil. Diz boyu kar var.”

Israr etmiş.

“Ben anlamam! Madem efesiniz, götüreceksiniz!”

Neyse, bakmışlar olacak gibi değil, arabayı çalıştırıp yola çıkmışlar. Şehri biraz geçtikten sonra araba kara saplanıp kalmış.

“Tamam,” demiş, “şimdi gidilemeyeceği anlaşıldı!”

O, bir şeyin olup olmayacağını denemeden kabul etmezdi. Durduk yerde sebeplere teşebbüs etmeden şartlara boyun eğmeye asla razı olmazdı.

Aynı Günde Birkaç Dava

Bazen aynı gün üç yerde duruşma olurdu. Meselâ Trabzon, Van ve Hatay. “Ne yapalım?” diye istişare ederdi. Biz derdik ki:

“Ağabey, birine gidersin, diğerlerine oradan ‘Gelemiyorum.’ diye telgraf çekip duruşmaları erteletirsin.”

O “Olmaz.” der, hepsine yetişmek için elinden gelen son gayreti sarf ederdi.

Bir kış günü idi. Trabzon’daki duruşmadan sonra ertesi gün Bitlis’teki mahkemeye yetişecekti. Hareket etmeden önce Bitlis mahkemesine telgraf çekip yetişebilmesi için duruşmanın son saate alınmasını talep etmiş.

Hâkim, telgrafı eline aldıktan sonra, “Bu kış şartlarında Bekir Berk’in Trabzon’dan Bitlis’e gelmesi en az iki günü alır.” düşüncesiyle duruşmayı ilk sıraya almış. Mübaşir:

“Av. Bekir Berk, davalı bilmem kim!” diye çağırınca, cübbesinin bir kolunu giymiş, diğerini giyerken salona girmiş. Hâkim şaşkın bakışlarla:

“Sahi siz Bekir Berk misiniz? Kimliğinizi görebilir miyim?” diye sormaktan kendini alamamış.

Büyük Adam *Mehmet Kırkınıcı*

BEKİR BEY, ilk defa 1958 yılında bazı ağabeylerin Ankara’da yakalanıp tevkif edilmeleri üzerine sahneye çıktı. Bekir Bey, o mahkemede çok güzel bir müdafaa yapmış ve hepsi beraat etmişti.

Üstad Hazretleri kendisine hem Ankara’da, hem de İstanbul’da vekâletname verdi. Daha sonra o harika savunmanın metni elimize geçti. Şöyle başlıyordu:

“Yüksek mahkemenin muhterem hâkimleri!

“Müvekkillerimiz, vicdan ve toplanma hürriyetinin korunması hakkındaki kanuna muhalefet ettikleri iddiasıyla, yüksek mahkemenize sevk edilmiş bulunmaktadır.

“Bu dava, bidayeten iddia edildiği gibi, dinin istismarı davası değildir. Ve aynı zamanda bu dava, karşınızda maznun sandalyesinde oturan bu 10 kişinin davası da değildir. Haddizatında, onların şahsında bir iman boğulmak istenmekte, bir kitaba karşı savaş açılmış bulunmaktadır. Bu savaş, iki zihniyetin mücadelesi, bu şahıslar onun vesilesi, bu salon o muharebenin meydanıdır. Ve bu savaşın silâhı kılıç değil, kalemdir. Hedefi beden değil, vicdandır.

“Muhterem hâkimler!

“Bugün dünya iki kampa ayrılmıştır, iki cephe hâlinde saf bağlamıştır. İmansızlar ile Allah’a bağlananlar, kitapsızlarla kitaplılar, maddenin esirleriyle ruhun âşıkları, şeytanın uşaklarıyla, hakkın müdafileri, zulmün emirberleriyle adaletin talipleri karşı karşıyadır.”

Bekir Bey, yaptığı uzun savunmasının sonunu şu cümlelerle bağlıyordu:

“Muhterem hâkimler!

“Yukarıda arz ettiğim esbaba binaen, yüksek mahkemenizden, imanın, ahlâkın, ilmin ve faziletin hizmetinde ve emrinde olan maznunları beraat ettirmenizi, Prusya Kralı Frederik’in karşısına dikilerek ‘Berlin’de hâkimler var.’ dedirten hâkimlere bizi gıpta ettirmemenizi, meslek olarak hâkimliği seçtiği takdirde oğluma, sizleri örnek gösterme imkânını bana bahşetmenizi... Ve nihayet, ‘Adalet mülkün temelidir.’ hakikatinin ışığı altında, mülkün temeline kuvvet verici olduğunuzu, bir kere daha ispat etmenizi bilvekâle arz ve talep ederim.

“Av. Bekir Berk, 9 Eylül 1958.”

Biz bu savunmayı okuyunca Bekir Beyi görmek için içimizde büyük bir iştihak uyandı. Aynı yıl Ağrı’ya Nazım Akkurt’un mahkemesine giderken, Erzurum’a uğradı. Bir gece misafirimiz oldu. 1958’den sonra avukatlığa devam ettiği sürece birçok beraberliğimiz oldu. Ben İstanbul’a gittiğimde, beni bazen Çemberlitaş’taki yazıhanesinde misafir ederdi. Birlikte Risale-i Nur’dan birçok yeri okuduk. Hususan İşaratü’l-İ’caz’a özel bir merakı vardı. İşaratü’l-İ’caz’ı birlikte mütalâa ettik.

Berber geçirdiğimiz zamanlarda Nur’ları tanımasını bana şöyle anlatmıştı:

“Ben eskiden beri milliyetperver bir insandım. 1945’te Tan hadisesinde milliyetçi gençliğin içindeydim. Sonraki yıllarda solcuların aldattığı Mareşal Fevzi Çakmak’ı bir konuşmayla ikaz edip uyardım. Milliyetçiler Birliği ve Türk Kültür Ocağı Başkanlıkları yaptım. Komünizme Karşı Mücadele dergisini çıkardım ve yönettim. Osmanlı padişahlarını, özellikle Fatih Sultan Mehmet’i, Yavuz Sultan Selim’i, Kanunî Sultan Süleyman’ı çok severdim. Fakat bu, kuru kuruya bir sevgiydi. Bu vatanın ve milletin, ancak kendi fikrimizle kurtulacağını zannederdim. Meğer bizim fikir zannettiğimiz şeyler, arzu ve hayalmiş! Milliyetperverliği, hamiyetperverliği, atalarımızı sevmeyi Nur talebelerini tanıdıktan sonra anladım.

“Bir gün Nur talebelerinin yargılanacağını duydum. Bir Müslüman ülkesinde din ve vicdan hürriyetlerine bu derece baskı yapılması beni çok üzdü ve hamiyet duygularımı

galeyana getirdi. Onları savunmaya karar verdim ve kendileriyle görüşmeye gittim. Onları Ankara Hapishanesinde ziyaret ettim. Zübeyir Ağabey., Tahiri Ağabey ve diğer ağabeylerle görüştim. Mahkemede neler yapacaklarını, nasıl ifade vermeleri gerektiğini anlattım. Sonunda:

“Siz benim dediklerimi yaparsanız sizi bu hapisten kurtarırım. Ben sizi mi kurtarmaya çalışayım, yoksa davanızı mı savunayım?’ diye sorduğumda, bana:

“Biz önemli değiliz. Sen davamızı mahkûmiyetten kurtar, o yeter! Davamızın beraat etmesi uğruna biz hapiste kalmaya razıyız.’ dediler. O zaman fedakârlığın, âlicenaplığın ne demek olduğunu anladım. Ve onlar gibi olmaya karar verdim. Yani Nurculuğum orada başladı.”

Bekir Bey, gençliğinden beri vatan, millet ve İslâmiyet için büyük hizmetlerde bulunmuştur. Fevkalâde bir kuvvet ve metanet sahibi idi. Kalbinde hakikat, ruhunda fazilet, sözünde vefa ve sadakat vardı. Müdafaalarındaki ifadeleri, yanardağdan fişkırان lâvlara benzerdi. Mahkemeler onun için manevî bir cihat meydanıydı.

Celâlli ve heybetli idi. Korkunun barınamadığı bir ruha sahipti. İradesi, mertliği, cesaret ve celâdeti takdire şayandı. Dünya nimetlerini, servetlerini ve ikbale giden yolları kendisine kapayan bir kahramandı. Silâhı, askeri, muhafızı yoktu. Fakat iman davası için feragat ve fedakârlığı vardı. Yavuz Sultan Selim’i andıran bir cesaret ve şecaate sahipti.

Adaletin Diliydi

Bekir Bey, gerçekten mahkeme salonlarında hakikat ve adaletin diliydi. Zulme ve haksızlığa asla müsamaha göstermeyen bu insanı mahkemede susturmak mümkün değildi. O, haksızlık ve zulmün karşısında keskin bir kılıç gibiydi. Haksızlığa karşı hiçbir zaman baş eğmedi.

Av. Bekir Berk, engel tanımayan çalışma hayatında, bürolarından birinde görülüyor.

Dünya malını, makamını ve rahatlığını ayakları altına alan bir fedakârlık örneğiydi. Hiç yorulmadan, usanmadan, gece gündüz demeden, bir mahkemeden bir diğer mahkemeye koşarak Risale-i Nur'u mahkûm etmek isteyenlere karşı emsalsiz bir hukuk savaşı verdi. İlâhî bir şevkle durmadan dinlenmeden mahkemeden mahkemeye koştu. Risale-i Nur'ların ve Nur talebelerinin savunmalarını hiçbir ücret talep etmeden üstlendi. Hiçbir hukukçuya nasip olmayan Rabbanî bir inayete mazhar oldu. Mahkemelerdeki celâldarane müdafaaları, başta hâkimler olmak üzere herkesi hayran bırakırdı.

Artık Bekir Bey, Risale-i Nur için yaşıyordu. Bediüzzaman'dan aldığı, "Fıtratı müteheyyiç olan insanın rahatı, yalnız sa'y ve cidal dedir." dersini, bizzat yaşayan, izzet ve şehamet sahibi mücahit bir hukuk pehlivanı idi. Herhangi bir insana ait güzellikleri, meziyetleri itiraf etmek, insafın gereğidir. Hayatın en tehlikeli anlarında itidalini muhafaza

eden insanlara pek az rastlanır; Bekir Bey, bunlardan biriydi.
İtidal ve metanetin güzel bir numunesini kaydetmek isterim:

Büyük Adam, Zor Zamanda Belli Olur

1968 yılı Ramazan ayında Oltu'daki bir Nur talebesini savunmak için Erzurum'a gelmişti. Kış mevsiminin ortalarıydı. Ertesi gün mahkemede bulunacağından o akşam Oltu'ya gitmemiz gerekiyordu. İftardan sonra Süleyman Arı Beyin temin ettiği bir ciple yola çıktık. Arabada Bekir Bey, şoför ve ben vardık. Süleyman Arı Bey, bizim için arabaya birçok yorgan ve battaniye koymuştu. Onlara sarılmıştık.

Yola çıktığımızda hava açıldı. Erzurum'dan ayrıldıktan sonra kar yağmaya başladı. Tortum yolunda bir tepeye geldik. Kar yağışı iyice arttı. Tepeyi aştıktan hemen sonra çok şiddetli bir fırtınaya tutulduk. Fırtına o kadar şiddetliydi ki bir anda cipin etrafı karla kaplandı. Artık ne yol, ne iz görünmez olmuştu. Cip olduğu yerde kalmıştı, hiçbir yere gidemiyorduk.

Bizi endişeli bir hava kaplamıştı. Fakat Bekir Beye dikkat ettim, üzerinde hiç endişe hâli yoktu. Tam bir teslimiyet içindeydi. Allah'tan ne gelirse ona razı bir hâli vardı. Hemen bize şehitliğin ehemmiyetinden bahsetmeye başladı. Şehitlikle ilgili âyetleri ve Üstadın şehitler hakkında söylediklerini anlattı. Bekir Bey, şehitliği o kadar güzel anlatıyordu ki şoför hayranlıkla onu dinlemeye dalmıştı. Sanki şoförün, "Hayırlısıyla bir şehit olsam!" der gibi bir hâli vardı.

Etrafta hiçbir şeyden eser yoktu. Biz cipin içinde yorganlara sarılmış, bekliyorduk. Birkaç saat, kar ve tipi içerisinde çok zor anlar yaşadık. Âdeta ölümü bekliyorduk. Birden beklenmedik bir şey oldu. Önce bir ışık görüldü. Ardından bir grayderin gürültüsü işitildi. O andaki sevinçli halet-i ruhiyemizi anlatmak mümkün değil. Evet, gelen, bir grayderdi; üstelik yolu açarak geliyordu. Grayderin şoförü bizi görünce çok şaşırılmıştı.

"Siz burada ne arıyorsunuz? Ben burada görevli değildim. Bir başka sebep için yola çıkmıştım. Şimdi anlıyorum ki Cenab-ı Hak, beni sizin imdadınıza göndermiş." dedi.

Biz grayderin açtığı yoldan Oltu'ya doğru hareket ettik. O gün Bekir Beyin bu metanetine çok hayret etmişim. Ve büyük

zatlarn, büyük olaylar karşısında anlaşılabileceği gerçeğini bir kere daha görmüş oldum.

Emsalsiz Bir Kahramandı

Aktif bir mücadele adamı olan Bekir Bey, 1958 yılından 1973 yılına kadar 15 sene Anadolu'daki bütün Nurculuk davalarında Nur talebelerinin avukatlığını yaptı. Binden fazla Nurculuk davasının beraatle sonuçlanmasına vesile oldu. Onu adalet tarihi ve maznunlar ebediyen yâd edecektir.

Yaratılıştan büyük adam edalı, heybetli, bakışları bile düşmanlarını korkutan, haşmetli adımlarla yürüyen, mahkeme salonlarında rüzgârı bile zulüm ateşini söndürmeye yeten, lâhutî bir ses tonuyla sanki varlık ötesinden haykıran emsalsiz bir kahraman ve bir dava adamıydı. Kısacası büyük davanın büyük adamıydı.

Ali Ulvi Beyi Şair Yapan Oydu

Onun bir gazete sayfasındaki asil duruşu, Ali Ulvi Kurucu'ya şairlik ilhamı vermişti. Fevzi Çakmak'ın cenaze merasiminde gençliğe talimat verirken çekilmiş resmini Medine'de görünce, içindeki şairlik kuru alev almış ve ilk şiirini bu ilhamla yazmıştı. Merhum bunu bana bizzat anlatmıştı.

Şanlı dost, her ne kadar cismen uzaksam senden,

Şair oldum, ebedî ruhumu yaktım sana ben.

O İlâhî yüce gayen, ne temizdir öyle,

Can atar, şanlı zaferler sana bundan böyle.

Akif olsaydı da görseydi, bu parlak gününü,

Ebediyetlere yaymıştı cihana eminim ününü.

Mavi, mor, pembe ufuklarda hayalin görünür,

Dalgalar sahili örter gibi okşar, sürünür.

...

Sana ilk şiirimi yazdım, bu mübarek gecede,

Sanki cennetlere uçmuş gibi geldim vecde.

Cidde'de Ziyaretimiz

Avukatlığı bıraktıktan sonra 14 yıl süreyle Cidde Radyosunda dinî, ahlâkî ve tarihî programlar yaptı.

1976 yılında Mekke-i Mükerrreme'de hac farizamızı eda ederken, Abdülkadir Badıllı, Ahmet Apay, Hacı İshak Efendi ve ben, Bekir Beyi ziyaret etmeye karar verdik. Cidde'de Bekir Beyin program yaptığı radyo binasına gittik. Görevliler, görüşme için müdürden izin almamız gerektiğini söylediler. Kapıyı çaldığımızda kapıyı bizzat müdür açtı. Bizi içeri buyur etti. Bekir Beyi görmek istediğimizi söyledik. Hemen Bekir Beye haber gönderdi.

Sonra müdür bey bize, Bekir Beyi anlatan şu konuşmayı yaptı:

“Bu müessesede ‘fevkalâde bir Müslüman’ denince akla Bekir Bey gelir. ‘Cömert bir insan’ denince yine akla Bekir Bey gelir. ‘Hürmetkâr, nezih ve nezaketli bir insan’ denince yine akla Bekir Bey gelir. ‘Abid bir insan’ denince yine Bekir Bey akla gelir.”

Abdülkadir Badıllı, Suudî Melikine vermek üzere Üstadımızın tevafuklu Kur'an'ından iki tane hazırlamıştı. Fakat Bekir Beyi çok seven Abdülkadir Badıllı, müdürün bu sözlerini duyunca çantadaki iki Kur'an'dan birini çıkarıp müdüre takdim etti. Müdür, Kur'an-ı Kerimi görünce hemen ayağa kalktı. Biz de onunla ayağa kalktık. Müdür bir yandan Kur'an'ın sayfalarını çeviriyor, bir yandan da ecdadımızı methediyordu.

“Barekallah, bu ne güzel bir hizmet! İşte sizin ecdadınız her zaman İslâmiyete böyle maddî ve manevî hizmetlerde bulunmuştur. Bir zamanlar İslâm âlemi sizin ecdadınızla iftihar ederdi. İslâmiyet her ne kadar bu iki beldede nazil olmuşsa da dünyaya tebliğ ve tevziini ecdadınız yaptı.” dedi ve şöyle devam etti:

“Hususan Şeyh Muhammed'in hizmetlerini unutmak mümkün değildir.”

Müdür, Şeyh Muhammed'den bahsederken onu farklı şekillerde methediyor, yedi lisan bildiğini, zekâsını, dehasını, kahramanlığını, ubudiyetini öve öve bitiremiyordu.

Biz önce, müdür beyin, “Şeyh Muhammed”den kimi kastettiğini anlayamadık. Soran gözlerle birbirimize bakıyorduk. O sırada:

“İstanbul’u fethetmekle İslâmiyeti Avrupa’ya götürdü. Zaten Peygamberimiz (a.s.m.), onu ve askerini o kadar güzel methetmiş ki onun hakkında söz söylemek bize düşmez.” dedi.

“Şeyh Muhammed”in, Fatih Sultan Mehmet olduğunu o zaman anladık! Bize izzetüikramda bulundu. Bekir Beyle görüşmemizden sonra da uğurladı.

Aynı gün Mekke’ye geri döndük. Ertesi sabah Arafat’a çıkmak için bir taksi kiraladık. Ben şoförün yanına oturmuştum. Yol esnasında şoföre iltifat için şöyle söyledim:

“Siz Araplar, bizim seyyidimizsiniz.”

Ben bunu söyleyince bana doğru eliyle ret işareti yaparak:

“Hayır, hayır! Asıl efendi, sizin ecdadınızdır. Buraları ihya eden, onlardır.” dedi.

Hem zirvedeki bir insan, hem de şoför aynı şuuru taşıyordu. Bu duruma çok hayret ettik!

Bizi Teselli Ediyordu

Bekir Beyi en son vefatından bir-iki hafta evvel Fatih'teki klinikte ziyaret ettim. Vücutça çok zayıflamıştı. Uygulanan ışın tedavisi dolayısıyla sakalının tamamına yakını dökülmüştü. Sesi çok az çıkıyor, zorla nefes alabiliyordu. Buna rağmen gayet huzurlu bir ruh iklimi içerisindeydi. Onu o hâlde görünce gözyaşlarıma hâkim olamadım. Bunun üzerine:

“Mahzun ve mükedder olmayınız. Ben hâlimden çok memnunum. Kat'iyetle şikâyetçi değilim. Benim bu hastalığım şeker değil, şükür hastalığıdır.” dedi.

Kendi kendime:

“Aman Ya Rabbi! İman ne kadar güzel! Ölümü insana sevdireyor. Demek ki insan öldükten sonra tekrar dirileceğini ve ebedî hayata kavuşacağını kat'iyetle bilince ölümü hüznle değil, sürurla karşılıyor. Bu hakikatlerden haberdar olmayan insanlar ölümden fevkalâde korktukları hâlde Bekir Bey severek ve hoşamediyile karşıladığı ölümün yüzüne gülüyor.” dedim.

Artık bu iman ve fazilet abidesi, ölümle yüz yüze idi. Kendisi de bunun farkındaydı. Ölümü seve seve, mertçe, kahramanca karşılıyordu. Hatta o, temiz ve saffetli bakışlarıyla etrafındaki Nur talebelerine ve ailesine metanet ve teselli veriyordu.

Hayatında imana ve Kur'an'a ettiği hizmetler, fedakârlıklar, sanki tecessüm etmiş, nurlar hâlinde ruhuna zevkler veriyordu.

Mahkeme salonlarını çınlatan o celâlli insan, yatağında sakin bir hâlde yatıyordu. Bu hâli bana, Bediüzzaman Hazretlerinin beyan ettiği şu yüksek hakikatlere kemaliyle mazhar olduğunu müşahede ettirdi:

“Kur'an, insana der ve ispat eder ki: ‘Dünya bir kitab-ı samedanîdir. Huruf ve kelimatı nefislerine değil, belki başkasının zat ve sıfat ve esmasına delâlet ediyorlar. Öyleyse manasını bil al, nukuşunu bırak git.

“Hem bir mezraadır. Ek ve mahsulünü al, muhafaza et, müzahrafatını at, ehemmiyet verme.

“Hem birbiri arkasında daim gelen geçen aynalar mecmuasıdır. Öyleyse onlarda tecelli edeni bil, envarını gör ve onlarda tezahür eden esmanın tecelliyatını anla ve müsemmalarını sev ve zevale ve kırılmaya mahkûm olan o cam parçalarından alâkanı kes.

“Hem seyyar bir ticaretgâhtır. Öyleyse alış verişini yap, gel ve senden kaçan ve sana iltifat etmeyen kafilelerin arkalarından beyhude koşma, yorulma.

“Hem muvakkat bir seyrangâhtır. Öyleyse nazar-ı ibretle bak ve zahiri çirkin yüzüne değil, belki Cemil-i Bakiye bakan gizli, güzel yüzüne dikkat et, hoş ve faideli bir tenezzüh yap, dön ve o güzel manzaraları irae eden ve güzelleri gösteren perdelerin kapanmasıyla akılsız çocuk gibi ağlama, merak etme.

“Hem bir misafirhanedir. Öyleyse onu yapan Mihmandar-ı Kerim’in izni dairesinde ye, iç, şükret. Kanunu dairesinde işle, hareket et. Sonra arkana bakma, çık git. Herzekârane fuzulî bir surette karışma. Senden ayrılan ve sana ait olmayan şeylerle manasız uğraşma ve geçici işlerine bağlanıp boğulma.’ gibi zahir hakikatlerle dünyanın iç yüzündeki esrarı gösterip, dünyadan müfarakatı gayet hafifleştirir, belki hüşyar olanlara sevdirebilir ve rahmetinin her şeyde ve her şe’inde bir izi bulunduğunu gösterir.”

Bu hâldeyken bile gülümsüyor ve yanından ayrılmamızı istemiyordu. Herkese hakkını helâl ettiğini söyledi. Ebedî saadete ve huzur-ı İlâhîye gitmek için acele ediyor gibiydi.

Ayrılacağı vakit, yüzü her zamanki gibi mütebessim ve nurlu idi.

Bekir Beyin vefatı başta Nur talebeleri olmak üzere birçok dostunu da mükedder etmiştir. O, kâinata hâkim kader programının bu iman hizmetine tensip ettiği, dünya kahramanlar tarihinin en müstesnalarındandır. Her Nur talebesinin kıyamete kadar ona minnet borcu vardır. Nurculuk gibi kalpler ve akıllar üzerine müesses Rabbanî hareketin hürriyet bayrağı, onun nefesinin ihtişamlı rüzgârıyla dünya üzerinde dalgalanmış ve dalgalanmaktadır.

Nur içinde yatsın.

Mazlum ve Mağdurların Sesi Soluğuydu

Fethullah Gülen

MUHTEREM FETHULLAH GÜLEN Hocaefendi, İzmir’de 1971’de ceza evinde merhum Bekir Berk’le beraber kaldığı dönemle ilgili hatıralarını “Küçük Dünyam” adlı hatıra kitabında şöyle anlatıyor:

“Rahmetli Bekir Bey, hassas bir insandı. Bir gün bana şöyle demişti:

“Benim bu hafakanlarım var ya! Biliyor musun neye benziyorum? Bir aslana! Hani tutar kafese kapatırlar; Hiçbir şey yapamaz. Sağa döner: ‘Mırrr!’ Sola döner: ‘Mırrr.’”

* * *

“Bu arada Bekir Beyin şayan-ı takdir çalışmaları olurdu. Müdafaaları hazırlarken gece gündüz uyumazdı. Mahkemeye gideceğimiz günlerde bile bir saat ya uyur, ya uyumazdı. Sabahlara kadar kitaplar okur, şerhleri karıştırır ve hâkimleri bağlayacak hususlar bulmaya çalışırdı. Çok defa da orijinal bir şey bulursa muhakkak gelir, beni gecenin yarısında kaldırır ve bulduğu şeyleri bana okur ve ‘Adamların anasını ağlattım!’ derdi. Okuduğu kitaplarda bazen satırların üstünü 10 kere çizmiş olurdu.

“O bir heyecan ve aksiyon adamıydı. Çok gayretliydi. Fakat aşırı hassasiyeti sebebiyle bazen bana ‘Ben sahabeden kime benziyorum?’ diye sorduğunda, bilhassa Hz. Ömer dememek için gayret eder ve başka isimler söylerdim.

“Bekir Beye tazim ve hürmette kusur etmemeye çalıştım. O da hakikaten bana iyi davranırdı. Benim başka türlü davranmam da mümkün değildi. Zira onu ilk tanıdığım günden itibaren hep hakkın müdafii olarak gördüm ve bildim. O, bir avukat değildi. O, mazlum ve mağdurların sesi ve soluklarıydı.

* * *

“(Savcı) Nurettin Soyer ise mahkemelerde bize karşı çok sert davranıyordu. Meselâ bir keresinde hiç yeri değilken ve hiçbir münasebet yokken, kalkmış, ‘Kürt Said!’ demişti. Hatta

‘alçak’ gibi de bir lâf söyledi. Bekir Bey, bütün medenî cesaretiyle ayağa fırladı ve ‘Alçak sensin!’ diye gürledi. Karşılıklı atışmaya başlayınca mahkeme heyeti her ikisini de susturdu. Fakat Bekir Berk’in bu medenî cesareti, hepimizi çok rahatlatmıştı.” (*Küçük Dünyam*, s. 147-149)

Kıymetli Müdafaalar

Bekir Berk'in annesinin vefatını haber alan Hocaefendi, kendisine yazdığı taziye mektubunda, Bekir Berk'in şahsiyetine atıfta bulunan zarif cümlelere şöyle yer veriyor:

“Muhterem abimiz Bekir Bey,

“Evvelâ binlerle selâmlar eder, Allahü Zülcelâlden sonsuz sıhhat ve afiyetler diler, duaların mutlak kabul olacağı bulunduğunuz o mübarek yerlerde, ellerinizi açtığınız zamanlarda bu fakirleri de hatırlamanızı rica ederim.

“Bu güne kadar yolladığınız, benim için kıymeti takdir olunmaz, Yunus diliyle, ‘Yaratılmışı severiz,/Yaratandan ötürü.’ misali, gönderen cihetiyle müstesnalık taşıyan hediyelerinizi alıp cevap veremedikçe sıkılırdım. Fakat bulunduğunuz o yerlerin size bahsettiği sonsuz hoşgörünüze sığınıp, buradaki hizmetlerin tahmil ettiği ağır yük altında Erzurum’daki valideme dahi iki satır mektup yazamama durumunda kaldığım gibi, maalesef size de yazamadım. Gerçi her fırsat buluşta sizi andık. Bağırıp çağırılmamızın kulaklarımızda bıraktığı hoş seda ile... Söylediğiniz marşlardaki tatlılık ile... Ve kıymeti belki bizden sonrakilerle, belki bizim mezara yaklaştığımız zamanki hâlimizle anlayacağımız müdafaalarınızla...

“Fakat bu defa yazdım. Ama her ne zaman hatırlansa insanın ciğerini yakan, gözleri nemlendiren bir vesileyle... Abdullah Efendi, muhtereme validenizin vefatını haber etti. Hayli hislendim. Ama neye? Validenizin vefatına mı? Eş dostundan ırakta, maddeten dünyevî bir yalnızlık içinde bulunmanızdan başka, bu defa kalbî bir destekten, hakikî ağlayan tek dosttan da ayrılışınıza mı? Yoksa yarın bir gün benim de başıma vuracak bir hakikati hemen karşımda görmeme mi?

“Şimdilik bu defa türlü meşgale içinde bu kadar yazdım. Az oldu, ama kusura bakıp muaheze etmezsiniz.

“Bu vesileyle tekrar selâmlar eder, size sabr-ı Cemil, merhume validenize rahmeti sonsuz katından mağfiret diler, dualarınızı beklerim.” (*Fethullah Gülen, Beyaz Mektuplar*)

Nur'a Feda-yı Can Etmişti

Abdülkadir Badıllı

HALİLÜRRAHMAN DERGÂHİNİN sıcaklığı ve samimiyeti okunan Abdülkadir Badıllı Ağabeyin el yazısıyla gönderdiği hatıralarını kendi orijinal üslûbuyla sunuyorum:

* * *

Aziz kardeşim İhsan suret-şirin!

Merhum Nur müdafii Av. Bekir Berk'in benimle olan münasebet ve hatıralarından istemiştiniz.

Evvelâ onun şahsiyeti, hak davadaki ahenin gibi salâbeti, hakkı müdafaası, azmi, yılmazlığı, fedakârlık ve cefakârlığı hakkında birkaç kelime söylemek istiyorum.

Evet, merhum Bekir Berk, gençlik yıllarında İslâmın hoşgördüğü müspet milliyetçiliğin mültezim ve müdafii olmuş, komünistlik ve farmasonluk gibi zehirli ve zararlı akımlara karşı mücadele içinde bulunmuştur. İrkî taassup güden ve adı 'milliyetçilik' olan zararlı ve menfî milliyetçilikten uzak kalmıştır. Ümmet ve müspet milliyetçilik tarzında bir mücadele ve mücadele içinde olmuştur.

Merhum Bekir Berk'in yaratılış hamurunun hareketli, heyecanlı olması sebebiyle şiddet ve titizlik içerisinde geçen mücadeleli hayatı, akıp gelmiş, tâ Risale-i Nur'un havz-ı kebirine döküldükten sonra kararını bulmuş, tasaffî ederek makarrına oturmuştur.

Merhum Bekir Berk, Nur hizmetine feda-yı can ederek girdikten sonra da hizmetin zamanında ifa edilmesi noktasından ve fırsatların kaçırılmadan, akıp giden zaman nehrinin dalgaları üstünde seyredip gitmekte olan 'vakit' denilen avı değerlendirmek için, yine titizce olan takipçiliği devam etmiştir. Bu ziyadesiyle ve aşırıca olan titizliği ve son derece dikkat ve ehemmiyet vermesi neticesi idi ki meselâ Adana'daki bir mahkemede, Nur'u müdafaa vazifesiyle meşgul olmakta iken, ertesi günü Van'da veya Kars'taki bir mahkemesine ulaşmak ve müdafaasını yapmak için hiç

durmadan kara yoluyla yola koyulur, gece boyunca yol kat eder, yolda giderken de gireceği mahkemedeki yapacağı müdafaaları hazırlar ve sabahleyin mahkemeye ulaşırlardı.

Bunlar dile kolay şeylerdir. On senelik bir zamanda hemen hemen her gün böylesi hareketler içerisinde bulunmak, her babayığidin kârı değildir. Elbette bu baş döndürücü hareket, kaynağı iki şeyden hâli olmasa gerek. Ya merhumun arkasında bir muazzam velâyetin kuvvet-i kudsiyesi bulunacak ya da kendi zatında tükenmez bir din aşkı ve gittikçe artan nur muhabbeti olacaktır.

İşte hülâsatü'l-hülâsa olarak işaret ettiğimiz, merhum Bekir Berk'in şahsiyeti ve hak davadaki sebatkârlık, fedakârlık ve kahramanlığının tafsilâtı için geniş malûmat isteyenler, merhumun münteşir eserlerine ve benim Tarihçe-i Hayat kitaplarımızın iki cildinin müteferrik yerlerine müracaat edebilirler.

İlk Tanışmamız

Saniyen, merhumla ilk tanışmamız, 1959'dur. O sene ben Kasım ayında Ankara'da o zaman Ulus'taki Murat Lokantası üst katındaki Nur medresesi olarak kullanılan yerde merhum Tahsin Tola ile beraber tanışmış, görüşmüştük. Daha sonra 1961'den 1974'lere kadar beraberce birçok seyahat yapmıştık. Mahkemelere gitmiştik.

Bu 12 sene zarfında beraber yaptığımız seyahatlerde birçok hatıramız oldu. Şirin levhalar, güzel ve tatlı hâller içerisinde Nur'un aşkuşevkle hizmetleri içerisinde bulunduk. Ezcümle:

1971 hadiselerinde merhumun İzmir'de askerî bir savcı eliyle tevkifi sırasında bu fakir, arkadaşlığın ve kardeşliğin vefası, samimî ihlâsın icabı, dört ay kadar İzmir'de kaldım. Onun mahkemesi için dışarıda avukat tutmak vesaire ile meşgul olduk. Merhumla hapisanede her görüştüğümde, "Sizi hapisten çıkarıncaya kadar ben İzmir'den ayrılmayacağım." diyordum. Benim bu hâlîm ve tavırım, fevkalâde hoşuna gidiyordu. O da "Yaşasın Badıllı Kardeşim!" diye mukabelede bulunuyordu.

Neticede o günün en meşhur ceza hukuku profesörlerinden Halil Yılmaz adında bir zatı avukat olarak tuttuk. O günkü parayla 100 bin lira vermiştik. Bugünkü parayla belki 500 milyardan fazladır! Bu parayı da vefadar Nur cemaatinin zîhâl arkadaşlarından temin etmiştik. Bu paranın 20 bin lirası, umum masraflardan artmıştı. Bununla merhuma ya bir araba ya da bir ev alınmasını istedim. Fırıncı Ağabeye ve kısmen de merhum Bayram Ağabeye teslim etmiştik. Ve Allah'a şükür, merhum Bekir Berk, mahkemede gayet merdane ve pervasızca hakikatleri ortaya koyan müdafaaları ve adı geçen meşhur avukatın da müdafaaları neticesinde hapisten kurtulmuş oldular.

Daha sonra siyasîlerin ve gizli münafık desisecilerin nazarlarının merhumun üstünde toplanması üzerine mahkemelerde artık fayda değil, yan tesirleri olmaya başlamasıyla bana dedi ki:

“Ben Türkiye’den ayrılmak istiyorum. Beni hacca ve orada herhangi bir memuriyete girmeye imkân veren teŖebbslere götürüp getirebilir misin?”

Ben de “İnŖaallah, elimden geleni yapacağım.” dedim.

Neticede 1973’te beraber hacca gittik. Giderken Melik Faysal merhumla gerek bizzat, gerekse bazı vasıtalarla grŖmeyi tasarladık. Merhum Faysal’ın yazma Kur’an’lara ziyade meraklı olduğunu duymuŖ olduğum için yanımnda ecdattan kalma çok muazzam yazma Kur’an ve mushaflardan beŖ tane vardı. Bu Kur’an’ları merhum Bekir Berk için Faysal’a hediye etmek niyetiyle beraber gtrmŖtm.

Melik Faysal'la Görüşme

1973 yılı hac mevsiminde merhum Melik Faysal, Cidde'ye gelmişti. Orda kalmakta olduğunu duyduk. Merhumun hususî görüşmelere perşembe günleri sabah 10'dan 12'ye kadarki zamanını ayırdığını duymuştuk. Merhum Bekir Berk'le birlikte mezkûr mushafları yanımıza alarak saraya gittik. Adımızı soyadımızı ve ziyaret sebebimizi saray muhafızlarına kaydettirdikten sonra içeriye alındık. Bizden başka birçok ziyaretçi daha vardı.

Ben merhum Faysal'a vermek üzere Arapça bir mektup yazdım. Mektupta Bekir Berk'in bir İslâm müdafii olduğunu, Türkiye'de kendisinin aleyhine hüküm vermek için mahkemeler açıldığını ve kendisi Suudî Arabistan'da herhangi bir işte çalıştırılmak üzere himayenizin altına girmek için iltica etmek istediğini vesaire yazdıktan sonra, "Bu Kur'an'lar sadece size bir hediyedir; dünyevî ve maddî hiçbir şey talep etmek için değildir." diye yazmıştım.

Vefakar dostu Abdülkadir Badıllı ile birlikte...

Saray içinde büyük salonda oturuyorduk. Biraz sonra merhum Melik Faysal içeri girdi. Hazırın kıyam ettiler. Fakat kendisi elleriyle işaret ederek, "Oturun, rica ediyorum." dediler. Herkes oturdu. Kendisinin oturduğu yer bize çok yakındı. Acı kahveler dağıtıldı. Daha sonra teker teker ziyaretçiler gidip elini sıkıp istek ve dileklerini ilettiler. Kendisi de herkese hususiyle teveccüh ederek ilgilendi.

Sıra bize geldi. Elini sıktık, meramımızı lisanla anlattığımız gibi mektubu da önüne bıraktım. Kendisi Bekir Berk'e müteveccih oldu. Ve, "Kanun ve nizamlarımız içinde inşaallah işiniz de olur." buyurdular. Bu arada hediye etmek istediğim beş adet Kur'an'ı getirdiler. Ve bana işaret ederek, "Size hediye getirmiş." dediler.

Bundan sonra yavaş yavaş herkes müsaade isteyerek ayrılmaya ve saraydan çıkmaya başladı. Biz de kapıdan çıkıyorduk ki arkamızdan saray teşrifat müdürü "Ya Üstaz Abdülkadir! " diye sesleniyordu. Döndük, baktık, bizi çağırıyor. Bizi tekrar içeri aldı ve özel bir odaya buyur etti. "Lütfen biraz oturun!" dedi. Oturduk. Bu defa bize şekerli kahve ikram edildi. Kahveden sonra, bir tepsi içinde özel olarak sarılmış bir paket vardı, yanında da küçük bir zarf içinde bir kart görünüyordu. Saray teşrifat müdürü, "Bu, size Melik Faysal'ın bir hediyesidir." dedi. Dışarı çıktık. Baktık ki bir altın kol saati! İçinde de Melik Faysal'ın ismi yazılıydı.

Netice olarak merhum Bekir Berk, Suudî Arabistan kanun ve nizamları mucibince Arapça ve İngilizceyi iyice bilmesi lâzımdı ki herhangi bir dairede çalışabilsin. Merhum Bekir Berk bu her iki lisanı da bilmiyordu. Buna rağmen birkaç ay sonra Suudî Arabistan Cidde Radyo ve Televizyon Dairesine iyi bir maaşla işe alındı.

Merhumla radyo ve televizyon dairesinde iken muhaberelerimiz devam ediyordu. Bir-iki defa da hacca giderek buluşmuştuk. Hatta bir defasında yine ikimiz gidip, Faysal'dan sonra tahta geçen kardeşi Melik Fahd ile de görüşmüştük. Bu görüşmede ben bir İşaratü'l-İ'caz ve Almanya'da basılan bir Kur'an'ı, Melik Fahd'a hediye etmiştim elhamdülillâh!

Özel Bir Hatıra

Beraber ilk hacca gittiğimizde bir tavafta Hacerü'l-Esved muhafızı askere ben bir şeyler söyleyerek, onu öpmek istediğimizi söyledim. Adam yardımcı oldu. Doya doya öptük. Bir de baktım, merhum Bekir Berk'in gözlerinden yaşlar boşanırcasına akıyor! O hâlinde hissettim ki merhumun beşerî ahvalden doğan tüm günah ve hataları affa mazhar olmuştur.

Beyrut'taki Beraberliğimiz

Malûmdur ki Suudî Arabistan'ın nizamları icabı hac vizesiyle dâhil olup da orada herhangi bir işe girmek için müracaat edenler, mutlaka Suud'dan çıkış yapacak, sonra müracaat ettiği daireden kendisine vize gönderilecek, o da yeniden Suudî'ye girecek. Bekir Berk de bu kanun mucibince çıkış yaparak Beyrut'ta yanımıza geldi.

Beyrut'ta biz birkaç Arapça risaleyi tab etmekle meşguldük. Güzel bir ev kiralamıştık. Manzaralı ve bol odalı idi. Bekir Berk'le beraber beş kişi idik. Her birimizin bir odası vardı. Sekiz kitabı tab etmek üzere beraberce dizgi ve baskıya vermiş idik. Hâliyle, ziyadesiyle meşguldük. Kendisi ise Arapça bilmediğinden kitapların tashihlerinde bulunamadığı için sıkılıyordu. Dışarı çıkıp gezmeye de vaktimiz yoktu. Ben bir çare düşündüm. Haşir ve Ayetü'l-Kübra Risalelerini Osmanlıca dizmeye, daha sonra da Asar-ı Bediiyye'yi sıraya koymaya uğraşıyordum. Bu üç kitabın yeni yazı Türkçelerini Bekir Berk'le tashihe başladık. Fevkalâde memnun ve mesrur oldu. Boş kalmaktan gelen sıkıntıları böylece zail olmuş oldu.

Allah rahmet eylesin, nurlara gark eylesin. Âmin.

Mücahit Bekir Berk

Rahmi Erdem

MERHUM, MUAZZEZ, mücahit avukatım Bekir Berk'le ilgili hatıra ve tespitlerimi sunarken şunu belirtmek istiyorum:

Yaşamak ayrı, hatırlamak veya dinlemek ayrı, duymak ayrı şeylerdir. Bu kadar değişime tâbi bir zamanda, o fırtınalı dönemi idrak etmemiş insanlara, o mücahit zâtı olduğu gibi anlatmak kolay değil. Gaddar ve mekhar bir asırda gözden irak olunca gönülden de irak olma hadisesi, bir nevi yozlaşmadır. Bu bakımdan sizin onu yakından tanıyanların hatıraları ışığındaki bu çalışmanız, bir kadirşinaslık örneği olduğu kadar, nesillere rehber bir şahsiyeti de tanıtmış olacağından sizi tebrik ederim!

Merhum Bekir Berk, müstesna bir zattı. İdealistti, rehber ve bayrak bir insandı. Bugünkü tabirle sıra dışı bir insandı. Yaptığı hizmetler takat-i beşerin fevkindeydi. Otuz sene yatsı abdestiyle sabah namazı kılmış bir insandı. Beyni uyanıktı. İki üç saat uykuyla iktifa edebilen bir insandı. Yaklaşık bin 500 mahkemededen beraat kararı almış müstesna bir avukattı.

Lügatinde “Mazeret” Yoktu

Ona ayak uydurmak mümkün değildi. Onun için imtizaç edilmesi zor bir insandı. Lügatinde “mazeret” kelimesi yoktu. Mazeret üretenlerle de çalışması mümkün değildi.

1961 yılında, Van’a ilk geldiğinde 500 TL tutan uçak bilet parasını Vanlılar zar zor temin edebilmişlerdi. Sebze meyve hâlinin hamalları bile birer ikişer lirayla iştirak etmişlerdi. Van dershanesinde onun üzerine örttüğüm yün yorganın kendisini ısıttığını görünce, bana, “Rahmi Kardeş, İstanbul’da çok üşüyorum.” deyince, o yorganı hemen ambalâjlayıp uçağın bagajına teslim etmiştim. Çok sevinmişti.

Uçağın Kanatları Altında Namaz

Bir gün Malatya'dan İstanbul'a uçakla hareket etmek üzere iken, uçağa binmekte olan pilotlardan namaz için beş dakika izin istedi. Uçağın kanatlarının altında, yolcuların hayran bakışları arasında kıldığımız o akşam namazının tadını hiç unutamam!

Yeisin düşmanı idi. Şevk-i mutlak sahibi idi. Teşkilâtçı idi. Kitleleri anında manevî ve fikrî olarak harekete geçirir, belirlediği hedeflere yönlendirirdi.

1960'lı yılların Yargıtay başkanı İmran Öktem'i, adlî yılın açılış merasiminde "Allah yoktur; Allah'ı insanlar yaratmıştır." hezeyanından sonra memleket çapında telgraf bombardımanına tutturmuş, odur.

Bir İstanbul beyefendisiydi. Kibar ve nazikti. Mükrimdi, hatırşinastı, vefalıydı.

Mahsur Kaldık

Bitlis'te benim hakkımda açılmış olan davaya, o günün zor şartları içinde Urfa-Diyarbakır yollarından kendisine refakat ederek kaç kez yolculuk yaptık. Bazen Tatvan-Bitlis arasındaki 25 kilometrelik yolu kar temizleme ekiplerinin refakatinde yedi-sekiz saatte ancak alır, mahkemeye öyle yetişirdik.

Bir defasında yolda mahsur kalmış, mahkemeye yetişememiştik. Bitlis mahkemesi başta olarak başka mahkemelere çekilmesi gereken tehir telgraflarını orada yazdı. Her adımı ölüm tehlikesi dolu o kişta kıyamette merhum M. Ali Oto, telgrafları aldı ve geri döndü. Yaya olarak Tatvan'a gidip, telgrafları çekti. Ne büyük kahramanlıktı o!

Bunlar Hakkı Tutanlar

Bir defasında Muş davasından çıkmıştık. Muş'un eşrafından Demokrat Parti milletvekilliği yapmış Gıyasettin Emre Beyin babası Şeyh Maruf Efendiyi ziyarete gittik. Bir sedirde hasta yatıyor, son günlerini yaşıyordu. Oğluna bizleri sordu:

“Bunlar kim? Ben bunlardan sahabe kokusu alıyorum!”

Gıyasettin Bey bizi tanıttı ve Bekir Berk'ten senakârane bahsetti. Bilhassa Yassıda'daki müdafaalarından söz etti. Gıyaseddin Bey de Yassıda'da yatanlardandı. Av. Bekir Berk'in o zalimane mahkemede ruhlara ümit ve inşirah veren müdafaalarını dinlemişti. O musibetli günlerde bu müdafaalar, Yassıda mazlumlarına manevî bir teselli vermiş, herkesin takdirini celp etmişti.

Şeyh Maruf Efendi, yattığı yerden “Allah'ın emri gelinceye kadar bir taife yeryüzünde hakkı tutup kaldırmaya devam edecektir.” hadis-i şerifi okuyarak:

“İşte bu asırda bu manaya siz mazharsınız!” diyerek gözyaşları içinde bize iltifat etti. Ellerini öpüp ayrıldık.

İlk Yazıhane

Balıkesir’de yedek subaylığını yaparken “Akis” mecmuasında Aydemir Balkan isimli bir dinsiz, Efendimiz (a.s.m.) hakkında hezeyan dolu bir yazı yazdı. Bekir Berk bu yazıyı okuyunca yerinde duramadı ve resmî üniformasıyla savcılığa gidip şikâyet dilekçesi verdi. Dilekçenin bir nüshasını da İstanbul’da yayınlanan “Fetih” mecmuasına gönderdi. Bu mecmuayı takip etmekte olan Mehmet Aydın ve Muammer Topbaş Beyler, bu hareketten çok etkilendiler. Bekir Berk’i İstanbul’a davet ettiler. Bir yazıhane tutup tefriş ederek, hizmetine sundular. “Bekir Bey, buyurun, bundan böyle hizmetinize İstanbul’da devam edin” dediler.

Sabahattin Topbaş ise “Bekir Bey, eğer bir müminin davasına yetişmek için uçakla gitmek gerekir de bizden gelip parasını almazsan din-i mübin-i İslâma hıyanet etmiş olursun!” diyerek açık çek vermişti.

Ecel Birdir

Bir defasında Diyarbakır Barosuna bağlı ırkçı bir avukat, Bekir Beyi tehdit etmiş, “Bekir Bey, buralarda yalnız gezmekten korkmuyor musun?” demişti. Ona karşı, “Biz, Allah’a güveniyoruz. Ecel birdir, tagayyür etmez. Şehitlik ise büyük bir makamdır. Onun için kimseden korkumuz yoktur.” deyince o avukat susmak zorunda kalmıştı.

Parasını Almayalım, Çarpılırız!

Tatvan'dan Van'daki mahkemeye yetişmek için gemiyle yola çıkmıştı. Rahmetli Hamit Kuralkan'la rıhtımda bekliyorduk. Fakat müthiş bir fırtına vardı. Kaptan, ne kadar çalıştıysa gemiyi karaya yanaştıramadı; geri döndü.

Sonra Tatvan'dan rahmetli Celâl Arıcı'yla birlikte şansını denemek için kara yolundan gelmeye çalışmış. Fakat Van'a 60 km kala arabaları bir şarampole yuvarlanıp kalmıştı. Oradaki bir şantiye evine sığınmışlar. Kara yolları işçileri, ellerindeki azıkları çorba yapıp yolculara parayla satıyorlardı. Bekir Ağabeye de bir tas çorba verdiler. Ondan da 50 lira almışlar. Bekir Berk'i uzaktan seyreden bir kara yolu işçisi, onu tanımış ve arkadaşlarına:

Van Gölü kenarında balıkçıların ağını çekmeye yardım ederken...

“Bu zat, Nurcuların avukatına benziyor. Bunun parasını geri verelim, yoksa çarpılırız!” demiş.

Bitlis Hapishanesinde yatarken, beni ziyarete geldiğinde onu gören Burhanettin isminde bir mahkûm, “Rahmi Bey, avukatın gelmiş, müdüriyette seni bekliyor. Keşke benim de böyle bir avukatım olsaydı!” demişti.

Œükürler Olsun

Bir gün İstanbul'da bir caddeden geçerken, bir binanın üst katlarında bulunan düğün salonunun ziyade gümbürtüsünü duyunca:

“Œükürler olsun, en gafletli zamanımızda bile buralarda olmadık.” demişti.

Nur'un Erkânlarına Çok Hürmetkârdı

Türk Milliyetçiler Derneği Başkanı iken, girdiği meşhur davalarda agresif fotoğraflarını bana gösterirken, “Rahmi Kardeş, bu fotoğrafları yırtıp atalım. Nefsimize gurur gelmesin.” demiş ve çöpe atmıştı.

Davasına sahipti. Bu sahiplikte rakip kabul etmezdi. Hizmet prensiplerini ihlâl eden kim olursa olsun, muaheze etmekten çekinmezdi. Nur'un erkânlarına hudutsuz hürmeti vardı. Girdiği bütün davaların hülâsasını İstanbul'a döner dönmez, bütün his ve heyecanıyla Zübeyir Ağabeye. anlatır, âdeta tekmil verirdi.

Sen, Bediüzzaman'ın Talebesisin

Merhum Bayram Yüksel Ağabeyin, 17 Mayıs 1960'tan sonra bizzarure Karabük'te bir camcı dükkânında çalışmaya başladığını duyunca, doğru Karabük'e gidip "Bediüzzaman Hazretleri, seni camcılık yapasın diye mi yanında yetiştirmiştir? Haydi toparlan, Ankara'ya gidiyoruz!" deyip Hacı Bayram Camiinin civarındaki 27 numaralı dershanenin başına geçiren, odur.

Titiz Bir Yapıya Sahipti

Ziyade titiz bir kimse idi. Bu sebepten herkesle geçinmesi zordu. İnandığı davası için hapisanede yatan bir insandı. Mareşal Fevzi Çakmak'ın vefatında Sultanahmet Ceza Evinde, 12 Mart 1971 Muhtırasında İzmir Narlıdere Sıkıyönetim Tutuk Evinde 3,5 ay yatmıştır. Kendisini ziyarete gittiğimde beni boynu bükük karşısında görünce, “Dik dur, böyle mazlumane durma. Bizi böyle görmesinler.” diyerek ikaz etmişti.

Maznunlar vekili iken ne söylemişse, maznun sandalyesinde de aynı hakikatleri söylemiştir.

* * *

“Bediüzzaman ve Talebelerinin Hukuk Mücadelesi” kitabından Bekir Berk’le ilgili bölümü arz ediyorum.

Mazlum Mü'minlerin Sığınağı: Kiğılı Pasajı

İstanbul Yeniçeriler Caddesinde Kiğılı Pasajındaki merhum Muammer Topbaş'ın kiralayıp Av. Bekir Berk'e tahsis ettiğı yazıhanesi ve 60'lı yıllara kayan hayalim...

İlk katında Av. Bekir Berk'in ve yakın mesai arkadaşlarının o dasitanî mücadelesine sahne ve merkez olan bürosu... Mazlum ve mağdur ehl-i imanın sığınağı, "Bekir Bey imdat!" çığılıklarının yankılandığı mütevazi mekân... Mehmet Fırınıc Ağıbeyin, "Herhâlde İçişleri Bakanlığının telefonu bu kadar çalmaz!" sözleri...

Yokluk ve sıkıntılar içinde geçen zor günler. Ama iman, ihlâs, sadakat ve dayanışma, tam. Sarsılma ve geri çekilme yok. Bezm-i eleste Allah'a verilen sözler ve ahd-i misak, hayata tam geçirilmiş.

Hepsi de bir Mehmetçik ruhu ve asaleti ile gaza ve hizmet meydanına atılmışlar. Program ve hedefi, Bediüzzaman'ın lisanında Kur'anî tarifini bulmuş: "Ölümün idam-ı ebedîsinden, kabrin daimî haps-i münferidinden iman-ı tahkikîyle kurtulmak."

Gelen mazlumlar ve bağıri yanık kafilesine zar zor ikram edilen çaylar... Yanında bir simit bile yok. Bu da çoğı kez, Mehmet Fırınıc'nın gayretiyle yapılan bir hizmet. İmkânı olanın getirip başkalarına da ikram ettiğı mütevazi bir "dârüzziyafe." Ziyafetin ağırlığı manevî ve fikrî.

Sabahlara kadar Mehmet Emin Birinci'nin gayretiyle yazılan ve hazırlanan Temyiz lâyhaları... Müdafaalara kaynak olması niyetiyle ilâhiyatta talebelerden istenen Kur'an ve Sünnette bulunan "Nur" kelimelerinin bir gecede derlenişi. Kiğılı Pasajı ile Süleymaniye Kirazlımescit Sokağı 46 numarayla kurulan gönül köprüsü. Bu köprünün Süleymaniye ayağında yorgun savaşçı Zübeyir Gündüzalp... Sanki Fatih'in yanındaki kartal kaşlı Akşemsettin gibi. Hep doğru yolu, isabetli yolu gösteriyor. Muhakeme ve murakabesi tam. Üstadından aldığı dersi hayata isabetle geçiriyor. Tam bir Anadolu alpereni.

Bediüzzaman Hazretlerinin hizmetine girmek istediğı zaman Üstadın, "Zübeyir., eğer beni sahib-i himmet, sahib-i velâyet

biri niyetiyle yanımda bulunmak istiyorsan ben aradığın adam değilim. Ama ihtiyar, garip, muhtaç ve muztar bir hocaya yardım etmek istiyorsan gel.” diyerek kudsî hizmetine dâhil ettiği bir serdengeçti.

Merhum Zübeyir Gündüzalp’in zaman zaman Bekir Berk’in yazıhanesine gelip hizmet hatıralarını sabahlara kadar yâd etmesi, çok alâka çekici. Bir İslâm ülkesinde ziyade zulümlere maruz mümtaz bir misafiri Mustafa Sungur’un teselli etmesi anında, kapıyı çalıp, “Söyle Sungur Kardeşe, o misafire nasihat etmesin, elem ve kederine ortak olsun.” hatırlatması... Muhteşem bir maziye tatsız bir hâle bağlayan sağlam bir köprü... Çok renkli, ıslıl ıslıl bir mazi ve o maziye tam bir ayinedarlık... Herkesin bu maziye bilmesinde çok fayda var.

Bunlardan Hz. Üstadın kadim dostu gazeteci yazar ve bir devrin münafıklarının korkulu rüyası Eşref Edip Fergan, Gazeteci Yazar M. Şevket Eygi, hamiyet ve hizmet abidesi Fethi Gemuhluoğlu, Dr. Remzi Sakarya, Osman Yüksel Serdengeçti, o günün kısır şartları içinde az sayıda akademisyen ve daha binlerce ehl-i hakikat ve ehl-i hamiyet, musibettede mübarek insanlar...

Her isteğe cevap vermeye çalışan yüce bir hizmet anlayışı... Bu manevî sukut ve zilletten çıkış yolları arayan alperenler... Hamiyet, himmet ve sadakatleri zirvede. Şahıslarıyla ilgili hiçbir düşünceleri yok. “Bütün himmeti milleti olan” mücahit insanlar... Birbirlerine sıkıca kenetlenmişler. İşte küfr-ü mutlakı kırmada en müessir ve cansiperane gayretlerden şahane bir kesit... Hz. Üstadın “Bu zamanda feragat ve fedakârlık, bir iksir gibi, manyetizma gibi tesir eder.” sözünün müşahhas bir temsilcisiydi.

Seni Bana Allah Gönderdi!

Hz. Üstadı defalarca ziyaret eder. Hz. Üstad ona hususî vekâletnamesini verir. “Seni bana Allah gönderdi!” diyerek teveccüh ve itimadını beyan eder.

“Bediüzzaman ve Nur talebelerinin avukatı” unvanını alır. Bu davalarda gittikçe efsaneleşir. Batıdan Doğuya kan tüküre tüküre koşar. Peyami Safa merhum, Falih Rıfkı Atay’la olan mahkemesinin sonunda vekili olan Av. Bekir Berk’i yazıhanesinde ziyaret eder. Çıkarken Mehmet Fırıncı ve Mehmet Emin Birinci’ye, “Bu zatın kıymetini biliniz. Avrupa’da böyle bir avukat yoktur!” der.

Daha evvel geçirdiği akciğer rahatsızlığı dolayısıyla kendisine yasak edilen kara, hava, deniz yolculuğuna çıkmakta ısrar ederse ölebileceğini ifade eden Dr. Emin Acar’a, “Dr. Emin Bey, yatağında rahat ölmektense, müminlerin yardımına giderken ölmeyi tercih ediyorum!” diyerek şuur-u imanını ortaya koyar.

Van mahkeme maznunları, Av. Bekir Berk’le...

Kur’an tefsiri olan Risale-i Nur’ları okumakla hapishane köşelerinde çile doldurmanın ve mahkeme kapılarında hakarete uğramanın makul bir mantığını bulamayan masum müminler, mahkemelerde onun bir aslana benzeyen kükremesiyle teselli bulmuşlar, davalarına sadakatle sarılmışlar, doğru yollarından dönmemişler ve döndürülememişlerdir.

Yol Parası Olmazdı

Çoğu kez cebinde yol parası bile olmadan bir otobüs biletiyle yola çıkmış, Rabbimize tevekkülle teslim olmuş, beş yıldızlı otellerde yer ayırılmasını istememiş, kendisine mütevazî hanesinin kapısını açan Anadolu insanının şeref misafiri olmuş, vakitli vakitsiz ne bulduysa yemiş, “Ben hastayım, perhiz yemeklerine ihtiyacım var.” dememiştir.

Bir defasında Diyarbakırlı mağdur bir müvekkilinin masrafa mahsup niyetiyle uzattığı 500 liradan otobüs parasını kesip üzerini iade etmiştir.

Ağlatan Fedakârlık

1964 yılında müthiş bir kış günü bin bir zahmet içinde Van Adliyesine gelen Bekir Berk'i sürpriz bir şekilde karşısında gören hukuk fakültesinden sınıf arkadaşı Van Barosu Başkanı Av. Şadan Dinçer, "Bekir Bey, bu ne fedakârlık! Ben de 20 yıllık avukatım; 50 liralık bir dava dilekçesini bir fakire bedava yazdığımı hatırlamıyorum!" deyip gözyaşlarını tutamamıştı. Şadan Beye bir Ayetü'l-Kübra Risalesi hediye edip, mahkemeye koşan bir zat-ı âlikadrî, tarihçiler nasıl yazacak bilemiyorum!

Kof şöhretlerin her tarafı işgal ettiği bir zamanda Av. Bekir Berk, adalet mücadelesinin parlak bir lâmbasıdır.

O, bu hukuk mücadelesinde çilekeş Anadolu insanını daha yakından tanımış, onların yüce davalarına katıksız teslimiyetlerini, azim ve imanlarını, feragat ve fedakârlıklarını derunî manada temaşa etmiş; küfr-ü mutlak karşısında merdane duruşlarını, can ve canandan geçişlerini duygulu gözlerle temaşa etmiş; yeri geldiğinde "Benim aslan müvekkillerim!" diyerek mahkeme salonlarında sarmaş dolaş olmuş ve bu milletin tarihî seciye ve asaletini bizatihi hizmet ve imtihan meydanında müşahede etmiş ve ona âşık olmuş ve onlara hukukî hizmeti boynunun borcu ve ibadet bilmiştir.

İstinkaf Ediniz Hâkim Bey!

Bu arada Gaziantep'teki bir duruşma esnasında şahit olduğum hatıramı da kaydetmek isterim.

Mahkeme koridorunda duruşma sırasını bekliyorduk. O esnada duruşma salonunun kapısı açılmıştı. Bekir Ağabey, kürsüde oturan hâkimi görür görmez “Şu hâkimi tanıyor musun?” dedi. “Hayır, tanımıyorum.” dedim. Dişlerini gıcırdatarak, “Bu,” dedi, “Afyon'da Üstadı idam talebiyle yargılayan savcı Abdullah Bük'er'dir!”

Avına hücum etmeye hazırlanan bir aslan gibi içinden söylenmeye başlamıştı. Ben onun bu öfke dolu hâlini görünce, “Eyvah, herhâlde biraz sonra mahkeme salonunda kıyamet kopacak!” diye düşünmüş, duruşmanın başlamasını heyecanla beklemeye başlamıştım.

Sıra bize gelince, her zamanki gibi elinde çantası, sırtında siyah cübbesini dalgalandırarak salona girdi. Biz de ardından yerlerimizi aldık. Duruşma başlamadan önce mahkeme heyetine usul hakkında bir şey söylemek istediğini belirtti. Kendisine söz hakkı verilince, yerinden kalktı, son derece nazik ve kibar bir üslûpla konuşmaya başladı. Ama giderek sesinin tonunu yükselterek şunları söyledi:

“Sayın başkan! Siz bu davanın temsilcisi olan Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerini Afyon Ağır Ceza Mahkemesinde idam talebiyle yargılayan Savcı Abdullah Bük'er'siniz. O günden bu güne kadar aynı konuda müteselsil pek çok mahkemenin beraat kararı vermesine ve bu dava kazıye-i muhkeme hâlini almasına rağmen, kanaatlerinizde bir değişiklik olmadığı görülmektedir. Binaenaleyh, şerefli bir hâkim, bir hukuk adamı böyle bir davadan istinkaf eder.”

Her defasında parmağını Hâkim Abdullah Bük'er'e doğru yönelterek üç defa üst üste:

“İstinkaf ediniz hâkim bey, istinkaf ediniz hâkim bey, istinkaf ediniz hâkim bey!” dedi.

Ardından hiç beklenmedik bir şey oldu. Hâkim Abdullah Bük'er, sırtındaki cübbeyi oturduğu koltuğa sıyırıp bıraktıktan

sonra mahkeme salonunu terk etti.

Yerine gelen nöbetçi bir hâkim, duruşmalara devam etti . Ve o gün mahkemedен beraat kararı alındı.

O, bu ülkede din ve vicdan hürriyeti mücadelesinin önde gelen sembol simalarındandır. Tarih onu lâıık olduğu makamda yad edecektir. Makamı Cennet olsun.

Cennette de Misafiriniz Olurum

Vefatından az önce eşimle birlikte son kez ziyaretine gittiğimizde bize, “Size çok misafir oldum. Çok yemeğinizi yedim, çok çamaşırım yıkadınız. İnşallah Cennette de misafiriniz olurum, ümit ediyorum.” dedi. Helâlleşip ayrıldık.

Cenab-ı Hak rahmet etsin. Giden, boşluğunu bırakıp gidiyor, kalanlarla idare etmeye çalışıyoruz.

Kazası Mümkün Olmayan Hizmet Günleri

Hasan Coşkun

BEKİR AĞABEYLE geçen hizmet dolu yılları hatırladıkça nefesimi tutarım; âdeta o hatıraların uçup gitmesinden korkarım! Zaman zaman onunla gezdiğimiz, yediğimiz yerlere gider, hayalen olsun onu karşıma alır, yemek yer, sohbet ederim. O heyecan dolu hizmet günlerini her zaman anarım. O günler, kazası mümkün olmayan hizmet günleridir. İnşallah Cenab-ı Hak, ahirette karşı karşıya oturup o günleri yâd etmeyi bize nasip eder!

Risale-i Nur'la Tanışmam

Ben 1969'da askerden döndüğümde kardeşim Hüseyin'in, Nur'larla tanıştığını gördüm. Bana her gün "Ağabeylerin yanından geliyorum." dedikçe, "Ne ağabeyi? Senin ağabeyin benim!" der, öte yandan da merak ederdim.

Ereğli Demir Çelik Fabrikasında çalışırken, elektrik uzmanı, azılı bir dinsiz vardı. Hep ideolojisini yaymakla meşguldü. Benim dine yatkınlığımı biliyordu.

Bir gün bana stajyer öğrencilerin huzurunda çetrefilli bir soru sordu: "Madem Allah var, neden şeytanı engellemiyor da insanlara zarar verdiriyor?"

O zaman bu sorunun cevabını veremedim. Kendisinden üç gün müsaade istedim. Gittim, ilk olarak cami hocasına sordum. Âyet ve hadislerle cevap verdi. Oysa adam bana "Âyet hadisle cevap istemem; çünkü ben bunlara inanmıyorum!" demişti.

Diyanet İşleri Başkanlığına telefon ettim, aşağı yukarı hocanın verdiği aynı cevabı aldım. Bir-iki gün böyle geçti. Evde kara kara düşünmeye başladım. Çünkü verdiğim süre doluyordu.

O sırada Hüseyin, içeri girdi. Beni dalgın ve düşünceli görünce, "Ne o ağabey, Karadeniz'de gemilerin mi battı?" dedi.

Durumu ona anlattığımda, "Bundan kolay ne var; gider, ağabeylere sorar, öğreniriz!" demesin mi! "Allah, Allah!" dedim içimden, "Bu ağabeyler de kim oluyor böyle. Her defasında karşıma çıkıyorlar!" Fakat onun kendinden emin konuşması, beni rahatlattı.

Gittik. Önce Allah'ın varlığını, birliğini ispatlayan öyle güzel bir ders yaptılar ki verdikleri örnekleri hayranlıkla dinledim. Sonra şeytanın yaratılış hikmetini anlattılar. Ben âdeta bunları zihnime kazıdım.

Ertesi gün kendimden emin ve rahat bir şekilde fabrikaya vardım. Kırk kişilik stajyer öğrenciler önünde tartışma başladı.

Ben öğrendiğim aklî ve mantıkî delilleri bir bir anlatmaya başladım. Ardından kendisini sorularla köşeye sıkıştırdım:

“Söyler misin? Çekirdek, toprak altından nasıl açılıp büyüyor? Toprağın, suyun ve güneşin bizi düşünecek, bize acıyacak akli mı var? Bunlar kendiliğinden nasıl oluyor?”

Bu ve buna benzer sorular karşısında, daha fazla dayanamadı. Ayağa kalktı ve “Sen Nurcusun, bir daha benimle konuşma!” deyip orayı terk etti. Ben Nurcu falan değildim, sadece bir kereliğine sohbeta katılmışım.

“Demek ki,” dedim, “dinsizliğin hakkından ancak bu Nurculuk geliyor.” Merakım daha da arttı!

Böylece kendimizi davanın içinde bulduk.

Bekir Ağabeyle Tanışma

İstanbul'a, hizmetin merkezine gidip gelmeye başladım. "Yeni Asya" gazetesinde Rahmi Erdem Ağabey beni Bekir Ağabeyle tanıştırdı. İlk tanışmamızda onun farklı bir kişilik sahibi olduğunu anlamıştım. Daha sonra görüşmelerimiz sürdü.

O sırada babam emekli olmuştu. Emekli parasıyla bir minibüs alıp onunla hem hizmet, hem de taşımacılık yapmayı düşünüyordum. Bu fikrimi Bekir Ağabeye açtım. O da "Kardeşim, taksi olsa daha iyi olur." deyince taksi aldım. Bekir Ağabeye "Bir emrin olursa telefon et, ben hazırım!" dedim.

Bir gün, "Zamanın müsait mi? Çankırı'ya gideceğiz." diye telefon etti. O zaman Demir Çelik'te çalışıyordum. Üç günlük izin alıp ayrıldım.

Davaya Abdestsiz Girmezdi

Bir akşam vakti E-5'ten yola çıktık. Sabaha doğru Çankırı'ya indik. Mahkeme başladığında ben yorgunluk gidermek üzere arabada kalmıştım. Bekir Ağabey mahkemeye tek başına girmezdi. Kardeşlerden mutlaka bir şahs-ı manevî oluştururdu. Şahs-ı manevîden kuvvet alıyordu. Salonda beni göremeyince dönüp geldi, "Nerdesin kardeşim?" dedi, "Hemen abdest al ve mahkeme salonuna gel." Abdest alıp dinleyiciler kısmına geçtim. O zaman anladım ki kendisi mahkemeye hiç abdestsiz girmezdi. Davaları, bir ibadet vecdi içinde savunurdu.

Duruşma başladı. Savcı, iddianameyi okudu. Fakat çok ağır suçlamalarda bulundu. Bununla da kalmadı, maznunlar için 12 yıl ağır hapis cezası istedi. Ardından Bekir Ağabey ayağa fırladı ve beklenmedik bir çıkış yaptı. Üzerine basa basa:

"Savcı, bir hukuk adamı gibi değil, tıpkı bir Kıptî gibi hareket ediyor!" dedi.

Savcı zıpkın yemiş balık gibi ellerini masaya vurup ayağa fırladı, öfkeyle:

"Ben bu mahkemede savcılık yapmam!" deyip kürsüyü terk etti. O sırada Bekir Ağabey, arkaya dönüp manalı bir gülümsemeyle bana baktı. O zaman, bunun mahkemelerde uyguladığı başarılı taktiklerinden biri olduğunu anladım. Savcıyı bir fiskede saf dışı etmişti. Memnuniyeti, yüzünden okunuyordu.

Duruşmaya bir müddet ara verildikten sonra heyet tekrar toplandı. Yapılan ikinci duruşma sonunda bir kişi hariç, 13 kişinin hepsi tahliye edildi.

Dışarı çıktığımızda Bekir Ağabey,

"Kardeşim, zaten benim istediğim de buydu!" dedi.

Mahkemelerden beraat ve tahliye ile çıkınca çocuklar gibi sevinirdi.

Bu, bizim birlikte gittiğimiz ilk mahkemeydi. Daha sonra bunu, İç Anadolu, Ege ve Karadeniz'deki mahkemeler takip etti. Buralara gideceği zaman çoğunlukla beni çağırırdı.

Gecikmeye Tahammülü Yoktu

Bir gün Adapazarı yol kavşağında saat 1’de randevulaşmıştık. O İstanbul’dan, ben Karadeniz Ereğli’den gelip buluşacaktık. Yola çıktıktan bir müddet sonra arabamın lâstiği patladı. Hemen değiştirip yola devam ettim. Fakat randevuya 10 veya 15 dakikalık bir gecikmeyle varmıştım. Baktım, Bekir Ağabey ortada yok! Bereket, elimde gideceğimiz güzergâh ve uğrayacağımız yerlerin ismi vardı. Buna göre, Bolu’ya gitmiş olacaktı. Hemen vakit kaybetmeden hareket ettim. Tam mahkemeye girerken koridorda karşılaştık! Ben de arkasından girdim. Oradan beraat aldı. Beraat aldıkça keyfine diyecek yoktu. O andaki sevincini kelimelerle ifade etmek güçtür.

Oradan Karabük istikametine doğru yol alırken gecikmenin sebebini belirtip kendisinden özür diledim. Bana ilk dersini şöyle verdi:

“Kardeşim! Yola çıkarken, lâstiğin patlayabileceğini, benzinin bitebileceğini, trafik yoğunluğu olabileceğini, arabanın arıza yapabileceğini hesap edecek, ona göre çıkacak ve saatinde mutlaka randevuna hazır olacaksın!”

Bu dersi aldıktan sonra, “Peki ağabey.” dedim.

Karabük’e vardık. Orada iki lise talebesinin mahkemesi vardı. Birisi dershanede kalıyor ve oradan okuluna gidip geliyordu; diğeri, onun sınıf arkadaşıydı.

Bir gün arkadaşına “Gel, kaldığım yere gidelim, çay içip sohbet edelim.” demiş. Baskında yakalanıp hapse konulmuşlar.

Duruşma başladı. Hâkim önce evde kalan öğrenciye sordu:

“Sen Nurcu musun?”

“Evet.” dedi, “Nurcuyum.”

Diğer öğrenciye dönüp aynı soruyu sordu. O:

“Değilim, zorla gittim!” diye cevap verdi.

Bunun üzerine Bekir Ağabey “Nurcu değilim.” diyen öğrenci için:

“Ben bunun avukatı değilim. ‘Zorla gittim.’ diyor.” dedi.

Duruşma bitti. Enteresandır, hâkim “Nurcuyum.” diyeni beraat ettirdi, “Değilim.” diyene dört ay ceza verdi.

Yedi Dakikalık Uyku!

Karabük'ten Ankara'ya, merhum Bayram Yüksel Ağabeyin yanına vardık. Orada namazımızı kılıp yemek yedikten ve bir müddet dinlendikten sonra Niğde'ye doğru yola çıktık. Ertesi gün Niğde'de duruşma vardı.

Sabaha yakın Niğde'ye vardığımızda bizi kardeşler karşıladılar. Geleceğimizi biliyorlardı. Bizim için otelde iki oda ayırmışlardı. Hemen hoşbeşten sonra otele yerleştik.

Bekir Ağabey, odasına geçti, iki yastığı üst üste koyup daktilosunu da üzerine yerleştirdi, o günkü duruşma için çalışmaya başladı. Bana “Sen yat kardeşim, ben seni namaza kaldırıyorum.” dedi. Sabah yakındı. Ben yattım. Belki bir-bir buçuk saat sonra beni namaza kaldırdı. Saatine baktı. Çok orijinal bir çalar saati vardı. “Yedi dakika sonra kalkacağım.” diyerek yattı. Hakikaten tam yedi dakika sonra saati çaldı, “Bismillâh.” diyerek yatağından fırladı.

Hayatımda böyle bir şeye ilk defa şahit oluyordum. Her dakikası bir saat uyku yerine mi geçti ne oldu bilemem; çünkü o gün üzerinde hiçbir uyku ve yorgunluk emaresi yoktu!

O gün Niğde'deki mahkemededen de beraatle çıktık.

Bingöl'e Hareket

Oradan Elâzığ üzerinden Bingöl'deki bir duruşmaya girmek üzere hareket ettik. Bingöl'de de bizi kardeşler karşıladılar. Tek katlı, gecekondü gibi bir adliye binası vardı. Bir hana mı, yoksa adliye binasına mı giriyoruz, bilemedim!

Bekir Ağabey, mahkeme salonu önünde birisiyle karşılaştı. Çok samimî görüşüp kucaklaştılar. Hâl hatır sorduktan sonra beni, "Yoldaki kaptanım!" diye takdim etti. Sonra bana dönerek, "Ben de mahkemede kaptanım!" dedi.

"Dağ ne kadar yüksek olursa olsun, üstünden yol geçer!"

Duruşma başladı. Baktım, o zat, mahkeme başkanı koltuğunda oturuyor! Bekir Ağabey, avukat sandalyesinde. Başkan, Bekir Ağabeye hiçbir şey bırakmadı. Kâtibine, savunmayı, Bekir Ağabeyin istediği şekilde yazdırttı. Sonra ona dönerek:

"İlâve etmek istediğiniz bir şey var mı Bekir Bey?" dedi. O da:

"Hayır." dedi.

Karar, beraat ve iade oldu.

Böylesi bir duruşmaya da ilk defa şahit oluyordum! Şaşırılmışım. "Kimdi bu hâkim?" dedim.

"Bu, hukuk fakültesinden sınıf arkadaşlarımdan biridir. Ben Nurculuğu bunlara daha önce mektuplarla anlatıyordum."

dedi.

Çamura Saplандık

Bingöl'den Diyarbakır'a gidecektik. On beş km daha kısa stabilize bir yol vardı; o yolu tercih ettik. Fakat şiddetli bir yağmura tutulduk. Bir müddet sonra arabamız çamura saplandı. Ben indim, Bekir Ağabeye:

“Sen direksiyona geç, ben iteyim.” dedim.

“Kardeşim, her kaptan, kendi koltuğunda oturur.” dedi ve arabadan inip paçalarını sıvadı, itmeye başladı. Bataktan kurtulduk. Tekrar Elâzığ yoluna girdik, Diyarbakır'a vardık.

Mahkeme, sıkıyönetimdeydi. Orada Bekir Ağabey, muhteşem bir müdafaa yaptı. Salonda çıt çıkmıyordu. Risale-i Nur'un ana konularını, Allah'a ve ahirete imanı öyle güzel anlattı ki herkes huşu içinde dinledi!

Bu savunma sonunda dört kişi tahliye oldu.

Bir defasında “Ağabey, dikkatimi çekiyor, siz maznunları değil de hep Risale-i Nur'ları savunuyorsunuz!” dedim.

“Kardeşim, Risale-i Nur beraat ederse, onlar da beraat eder!” demişti.

Polis Takip Ediyordu

Yine Diyarbakır'a gitmek üzere bir gün Düzce'deki Çoban Restoranda buluştuk. Gittiğimde çanta elinde, bekliyordu. Bolu olayından sonra randevularıma dikkat ediyordum. Ama o, vaktinden de erken gelmişti.

Yola çıktık, gece boyu yol aldık. Sabaha yakın Elâzığ'a vardık. O zaman Elâzığ'da yeni yapılan bir merkez camii vardı. Caminin yapılmasında büyük emekleri geçen emekli albay Hulûsi Ağabey, henüz biz varmadan görevlilere, "Misafirlerimiz var, namazı biraz geciktirelim." demiş. Kalp gözü açık bir insandı. Varıp camiden içeri girdiğimizde, "Tamam, misafirlerimiz geldi, şimdi kılabiliriz!" dedi. Namazdan sonra Bekir Ağabey, kendisine gideceğimiz yerler hakkında bilgi verdi. Duasını aldı, ayrıldık.

Bekir Ağabey, yolumuz üzerinde ana caddede bir lokanta olduğunu, orada çorba içip devam edeceğimizi söyledi. Sabahın ilk saatleriydi. Sokaklarda in cin top oynuyordu. Arabamızı lokantanın karşısına park edip içeri girdik. Biz çorba içerken, bir polis cipi, aracımızın önünde durdu. Polisler inip arabamızın önüne arkasına baktıktan sonra lokantaya yöneldiler. Zaten bizden başka kimse yoktu. Doğruca yanımıza geldiler:

"67 plâkalı aracın sahibi siz misiniz?" dediler:

"Evet, benim." dedim.

"Yanlış yere park etmişsiniz, karakola gideceğiz."

İçimden, "Yanlış yere park için karakola gidilmez. Demek ki bunların niyeti başka!" dedim. Ses çıkarmadık.

"Peki." dedim nazıkçe, "Müsaade edin de çorbamızı içelim. Siz de içmez misiniz?"

"Hayır, biz kahvaltı yaptık."

Aramızda bu konuşmalar cereyan ederken Bekir Ağabey, hiç konuşmadı. Ağır ve vakur tavıyla çorbasını içti. Kendisi yaman bir komitacıydı, ama bana da güveniyordu. Ne yapacağımı ne yapmam gerektiğini iyi biliyordu.

Lokantadan kalktık. Polislere:

“Buyrun, siz bize önden yol gösterin, gidelim.” dedim. Onlar önde, biz arkada gitmeye başladık. Arka koltukta mütevekkil bir tavırla oturan Bekir Ağabeye döndüm:

“Ağabey, ben bunların peşinden gidecek değilim. Bana Diyarbakır yolunu göster.” dedim.

O ana kadar hiç konuşmayan Bekir Ağabey, iki eliyle omuzlarıma vurup:

“Yaşsa be, aslanım! Ben biliyordum zaten. Dön şurdan.” dedi. Sür’atle Diyarbakır yoluna saptık.

Az sonra Hazar Gölü kenarından güneşin ilk ışıklarının tatlı yansımaları altında, mehter marşı eşliğinde şevkle yol almaya başladık.

Yaklaşık 100 km gittikten sonra polis dur işareti yaptı. Ben, yana sinyal vererek duracak gibi yaptım. Tam yaklaştığımda hızlıca gaza basıp uzaklaştım.

Diyarbakır’a varınca, kardeşler, Bekir Ağabeyi benden teslim aldılar. Onlar mahkemeye giderken ben de arabayı bir kenara çekip içinde dinlenmek istedim. Dedim:

“Burada karakol nerede?”

Tarif ettiler, varıp önüne park ettim. Palmiye ağaçları altında iki-üç saat güzel bir uyku çektim.

Neden sonra polislerin camı tıklatmaları üzerine uyandım.

“Ne yapıyorsun burada? Her yerde seni arıyoruz. Polisleri atlatmışsın!” dediler.

“Ne ilgisi var? Polisleri atlatsam karakolun önünde ne işim var? Mantıklı bir şey söyleyin de cevap vereyim.”

“Nerden geliyorsun?”

“Düzce’den geliyorum. Av. Bekir Berk’i getirdim. Mahkemesine girdikten sonra döneceğiz.”

Komiser:

“Sen polisleri atlatmışsın!”

“Polisleri atlatsam karakolun önünde ne işim var? Gelip burada yatar mıyım?”

“Arabayı arayacağız.”

“Arabayı ancak benim yakın gözetimimde aramanıza izin verebilirim, yoksa olmaz!”

Ve arabanın her tarafını söküp aradılar. Tabiî bir şey bulamadılar. Onlar da bir şey olmadığını biliyorlardı, ama en azından gözdağı vermek, ellerinden gelirse bizi yolumuzdan alıkoymak istiyorlardı. Biz de akıntıya pabuç bırakmıyorduk. Bir şey çıkaramayınca bozuldular:

“Yirmi lira ceza vereceksin.” dediler.

“Bu ceza neyin nesi? Ceza, bir suçun karşılığı olur. Suç işlemedim ki ceza vereyim!”

“Yanlış yere park etmişsin.”

“Yok öyle bir şey! Hem üstelik size verecek param da yok. Avukat, benzinimi koyuyor, günlük 2,5 lira veriyor. Anlayacağınız, size verecek param yok.”

Tartışma devam ederken baktım, Bekir Ağabey ve kardeşler karşıdan geliyorlar. Yüzlerinde neşe ve sevinç alâmetleri vardı. Demek ki mahkemedен güzel sonuç almışlardı.

Tartıştığımı görünce, “Ne var, ne oluyor?” dediler. Durumu anlattım. O sırada Diyarbakırlı bir ağabey, tartışmayı bitirmek için “Tamam, ben veriyorum.” dedi. Biz de yolumuza devam ettik.

Çok Tedbirliydi

Diyarbakır'dan Urfa'ya geldik. Abdülkadir Badıllı Ağabeyin yanına uğradık. Ben Halil İbrahim Dergâhına gitmek için izin istedim. Üstadın yıkılmış mezarını ziyaret ettim. Dönerken çarşıda koltuk halıları gördüm. Arabanın arkasında Bekir Ağabeyin rahat edebilmesi için bir tane almayı düşündüm. Bunu kendisine söylediğimde “Hayır,” dedi, “Doğuda seyahat ediyoruz. Arabamızda fazladan bir şey görürlerse kaçakçılık ediyor diye rahatsız ederler.”

Çok ince düşünüyor, tedbir adına gereken her şeyi yapıyordu.

Güzergâhımız gereği kendisini Adana'dan İstanbul'a gitmek üzere uçağa bindirecek, ben de arabamla kara yoluyla geri dönecektim. Adana'dan ayrılırken bana:

“Kardeşim, yolun açık olsun. Toroslardan geçerken orada üçüncü bir kebabçı var. Benim için de oradan kebab yiyecek, sonra yoluna devam edeceksin, tamam mı?” dedi.

“Peki.” dedim ve kucaklaşarak ayrıldık.

İstanbul'a her gelişimde mutlaka onu ziyaret ederdim.

Zaman zaman bana telefon eder, “Üç-dört günlük şöyle bir seyahat programı var, gelebilir misin?” derdi. Ben de her zaman olduğu gibi izin alır, giderdim.

Yine bir defasında telefon etti. Kendisini Harem iskelesinden alacaktım. Harem'de buluşup Sapanca'da bir mahkemeye gittik. Burada da mahkeme başkanı, okul arkadaşı çıktı! Tıpkı Bingöl'deki gibi Bekir Ağabeye hiç iş düşmedi. Hâkim, savunmayı kâtime yazdırdı, beraat ve iade kararı verdi.

Polis Beni Arıyor

Bir gün İstanbul'da yazıhanesinde otururken bir telefon çaldı. Ahizeyi kaldırıp konuşmaya başladı.

“Kaç kişi?”, “Ne zaman olmuş?”, “Şimdi durum ne?” gibi sorularından, yeni bir tutuklama haberi olduğu anlaşılıyordu.

Konuşma bitince yüzüme manalı manalı baktı.

“Ne olmuş ağabey?” dedim.

“Şu odaya gel, seninle özel konuşacağım.” dedi.

Benimle ilgili bir husus olduğunu anlamıştım.

“Heyecanlanmayacaksın ama!” dedi.

“Hayrola, ne var?”

“Karadeniz Ereğli’de polis, baskın yapmış. On iki kişiyi içeri almışlar. Ev senin üzerine kayıtlı olduğundan seni arıyorlarmış!”

“Ağabey, hiç önemli değil. Bana ne yapmam gerektiğini söyle.”

“Yaşşa be! İşte böyle olmalısın. Şimdi git oraya, olayla ilgili bilgileri toplu, bana getir.”

Gittim. Sendika başkanı bir dostum vardı. Onun emniyetle yakın irtibatı bulunuyordu. Durumu ona anlattım. Komiseri yanına çağırdı. Operasyonu yapan komiser geldi. Hoşbeşten sonra, beni sadece dostum diye komisere takdim etti. İsmimi söylemedi. Komiserle konuşmaya başladım:

“Komiserim, Nurcular yakalanmış galiba, nasıl oldu?” dedim.

“Sorma yahu kardeşim! İçeri girdik, 100 tane çay bardağı, yedi kat yatak, beş-altı tane takunya ve yasak kitaplar!”

“Sadece bunlar mı?”

“Daha ne olacak? Bu kadar bardak, bu kadar yatak!”

“Evet, büyük suç!”

* * *

Hemen gidip evdeki bardakları 10 adede, yatakları üçe, takunyaları da iki çifte indirdim. Değişik kitaplar alıp kütüphaneye yerleştirdim. İstanbul'a geldim ve durumu Bekir Ağabeye rapor ettim.

Ardından Ereğli'ye dönüp savcıya ifade verdim. Komiserin tutanaktaki iddialarını reddettim. Evin bana ait olduğunu, fabrikadan arkadaşlarla zaman zaman çay içip sohbet ettiğimizi, ama iddia edildiği gibi 100 bardak, yedi yatak ve sadece Risale-i Nur'lar olmadığını, eve tekrar bakılması gerektiğini söyledim. Sorgu hâkimi, yaptırdığı kontrolle, ifadelerimin doğruluğunu onayladı. Komiser ne kadar "Hayır, öyle değildi." dediyse de dinlettiremedi!

Daha sonra beraat edip kitaplarımızı geri aldık.

Benzin Bitmiyordu!

Diyarbakır'a giderken benzin ibresinin, yerinden hiç oynamadığını fark ettim. Herhâlde ibre takıldı diye düşündüm. Yüz kilometre daha gittik. Aynı, hiç kıpırdamıyor. İyice şüphelendim! Benzin aniden biter de yolda kalırız diye hemen arabayı bir istasyona çektim. Benzinci tankı açtı ve, "Ağabey, senin benzin dolu. Deponda çok az boşluk var." dedi. Şaşırdım!

Diyarbakır'a vardığımızda bunu kardeşlere anlattım. Dediler ki:

"Arabada Bekir Ağabey varken benzinin biter mi!"

İnanın, bütün samimiyetimle söylüyorum; o, arabadan indikten sonra benzin sarfiyatı iki katına çıkıyordu!

Kamyon Üstünde Seyahat

Bir gün kendisine:

“Senin pek çok zahmetli yolculuğun olmuştur. Hatırladığın birini bana anlatır mısın?” dedim.

“Bir defasında kamyon üstünde Ankara’ya gidişim, çok zahmetli olmuştu.” dedi.

“Hava, tipi. İstanbul’da kar yağıyor. Ertesi gün Ankara’da dava var, ancak araba yok. Harem’e geçtim ve o zaman ‘Trafik’ diye bilinen noktaya varıp bekledim.

Ankara’ya giden bir kamyon geldi. Avukat olduğumu, Ankara’ya gitmem gerektiğini söyledim. Şoför:

“‘Görüyorsunuz ki önde üç kişi var. Bir de ben dört. Burada yer yok.’

“‘Kamyonun kasasında gelebilir miyim?’

“‘Gelebilirsiniz, ama hava çok soğuk!’

“‘Brandayı üzerime çekerim.’

“‘Tamam, siz bilirsiniz.’ dediler.

Doğulu safiyetin, vefanın, sadakatın timsali maznunlar onu hep bağrılarına bastılar.

“Ankara’ya varana kadar çok zorluk çektim. Donmamak için sürekli hareket ettim. Varınca, sağ kalıp kalmadığımı merak etmişler. İndik, sarıldık, teşekkür ederek ayrıldık.”

Şehit Olmam!

Bir defasında Yozgat'taki bir mahkemeden çıkmıştık. Kendisini Ankara'da uçağa teslim edip, ben de Ereğli'ye dönecektim. Kardeşler bir bağ evinde ziyafet hazırlamışlardı. Israr ettiler:

“Yemek hazır, yoldan 500 metre içerde. Yemekten hemen sonra yola çıkarsınız.”

Bekir Ağabey:

“Ben, ‘Yola çıkalım.’ derim. Ama beni uçağa yetiştirmek, kaptana aittir. O tamam derse, sorumluluğu üzerine alırsa olur!”

Düşündüm. “Yozgat-Ankara arası iki buçuk, bilemedin üç saat, rahat rahat yetişiriz.” deyip kalmaya karar verdim.

Hakikaten yemyeşil, Cennet gibi güzel bir yerdi. Bekir Ağabey, ayakkabılarını çıkarıp toprak üzerinde bir müddet yürüyerek ve çimenlere uzanarak stresini giderdi, dinlendi.

Yiyip içtikten sonra sıra, hareket etmeye geldi. Bir de ne görsem iyi! Arabanın lâstiğinin havası inik olmasın mı!

“Ağabey, hiç merak etme, iki tane hazır stepne var. İki dakikada değiştiririm.” dedim.

Arabanın kapağını açıp baktım ki ikisinin de havası inik! Bu defa Bekir Ağabey iyice bozuldu:

“İki tane yedek stepnesi varmış! Böyle 10 tane olsa neye yarar?” dedi. Ve çantasını kaptığı gibi yola koyuldu.

Bizi aldı bir telâş! Hemen yakındaki bir benzin istasyonundan pompa getirttik. Lâstikleri şişirip yola çıktım. Baktım, ana yolun kenarında bekliyor. Çok şükür, henüz binemedi yetiştik. Tam yanında durdum, resmî bir ifadeyle:

“Beyefendi, Ankara'ya gidiyoruz. Sadece bir kişilik yerimiz var. Buyurmaz mısınız?” dedim. Gülümseyerek:

“Peki.” dedi ve bindi.

Yola devam ederken bana yeni ve hiç unutamayacağım bir ders daha verdi:

“Kardeşim, ben hiçbir zaman güzergâhımın dışına çıkmadım. Çıkar da ölürsem şehit olmam; güzergâhta ölürsem şehit olurum.”

Bak Dağlara, Haşmeti Gör

Bir defasında İnebolu'da mahkemeye gitmek üzere yola çıkmıştık. Karabük'e uğrayıp kardeşleri ziyaret ettik. Zamanı müsait olduğunda güzergâhtaki kardeşlere uğramayı ihmal etmezdi. Onlarla görüşüp şevk alış verişinde bulunduktan sonra yola devam ederdi. Oradan İnebolu'ya geleceği zamanı haber verdi.

Onlar Karabük'ten İnebolu'ya doğru yol alırken hava günlük güneşlikti. Manzara çok güzeldi. Yeşil dağlar ve kayalar arasından geçip gidiyorduk. Her zamanki gibi başladı marş söylemeye:

Bak dağlara, haşmeti gör.

Bak bağlara, rahmeti gör.

Bak çaylara, sür'ati gör.

Bak canlara, Cennet'i gör.

Her yerde hazırdır Allah.

Her şeye kadirdir Allah.

Ne misli var, ne naziri.

Amenna elhamdülillâh.

İnebolulu kardeşler, Bekir Ağabeyin çok sevdiği kalkan balığı ziyafeti hazırlamışlardı. O günler bambaşkaydı! Çok nurlu, feyizli günlerdi. Hani, "Hayali cihan değer." derler ya, işte öyle! O, gittiği her yere şevk, aşk, gayret, heyecan götürüyordu; cemaati hizmete motive ediyordu.

O, hedefini çok iyi biliyor ve zamanında ateş ediyordu.

Derler ya, "Binde bir hata yaptım." diye; o, binde bir hatayı yapmamak için bin bir kere dikkat ediyordu!

Cidde'ye Giderken

Cidde'ye gitmeye karar verdiğinde beni çağırıldı. Gittim:

“Ahir ömrümü deniz kenarında sakın bir yerde geçirmeye ne dersin?” dedi.

“İyi de mahkemeler ne olacak ağabey?” dedim.

“Artık yeni bir devir başlıyor. Bundan sonra eskisi gibi mahkemeler olmaz.”

Bürosunda kıymetli bir tablo vardı, onu gösterdi; sonra da Üstaddan aldığı sarı renkli bir cübbeyi...

“Hangisini istersin?” dedi.

“İkisini de!” dedim.

“Olmaz, birisini alacaksın! Öteki de başka bir kardeşin olacak.” dedi.

Ben cübbeyi tercih ettim.

Bu yüzden o cübbeyi iki katlı kıymetli bir hatıra olarak saklarım.

“Bilirsin ki seninle ölüme dahi gözümü kırpmadan gelirim! Ben de geliyorum.” dedim.

Memleketime döndüm. Vedalaşarak ayrıldım. Birlikte Ankara'ya, Bayram Ağabeyin yanına vardık. Oradan Urfa'ya, Badıllı Ağabeyin dergâhına gittik. Ben bir ara yine Halil İbrahim dergâhına gittim. Döndüğümde bana:

“Sen buradan geri dönüyorsun.” dedi.

“Ağabey, yolda adam satmak var mı?” dedim,

“Yok, yok, gideceksin.” dedi.

“Nereye gideceğim?” dedim.

“Ereğli'ye döneceksin.” dedi.

Biz ona kayıtsız şartsız itaat ederdik. O diyorsa dönmem gerektiğini anladım ve içimde bir kırıklıkla geri döndüm.

Meğer ben Halil İbrahim Dergâhına gittiğim sırada Ereğli'den aramışlar. Olacak bu ya, telefona da Bekir Ağabey çıkmış. Benim için, "Düğünü var, gelsin." demişler. Tabii o an, bunu bana söylemedi. Sadece geri dönmemi istedi. Bunu sonradan öğrendim. Ne diyelim, kader!

Urfa'dan, bir baba evlâdından ayrılır gibi, gözyaşları içinde ayrıldık.

O gittikten sonra sudan çıkmış balığa döndüm! Beş-altı ay kendimi toparlayamadım. Mahkemeler, polisler, tevkifler, beraatler hiç aklımdan gitmiyordu.

Demek, kaderin bize verdiği görev, buraya kadardı.

Daha sonra mektuplaşmalarımız sürdü.

Hastahannede Ziyaret

Yıllar sonra Vatan Hastahanesindeki odasındaki karşılaşmamız çok hazin oldu. Cihat meydanlarının o kükreyen aslanını yatağında erimiş vaziyette görmek, beni can evimden vurmıştu. Gözyaşlarımı tutamadım; âdeta sel olup çağladılar. Ben ağladım, o ağladı.

Daha sonra Akça Kliniğinde ziyaret ettim.

Yanındaki refakatçi kardeş, beni tanımıyordu. “Aman!” dedi, “Baygın yatıyor, n’olur uyandırmayın!”

Hiç dinlemedim bile! Yanına yaklaştım, baş ucunda durdum ve gür bir sesle bağırdım:

“Kalk ey kahraman-ı İslâm! Dünya uyuyor, sen uyuyorsun!” dedim.

Birden “Bismillâh.” diyerek kalktı. Ayaklarını yataktan sarkıtıp oturdu. O, kendine has üslûbuyla:

“Söyle kardeşim, ne yapmamız gerekiyorsa yapalım!” dedi.

Hafifçe sarılıp kucakladım, yine ağladım.

Refakatçi kardeş şaşırdı!

O Derdi Ki

Evet, o derdi ki:

“Uyanık olacaksın; uyurken bile bir gözün açık olacak!”

O derdi ki:

“Öyle konuşacaksın ki kendine mutlaka bir çıkış kapısı bırakacaksın.”

O derdi ki,

“Hedefi vurmak için attım da vuramadım yok; tereddüt ediyorsan atmayacaksın, gidip bizzat hedefi elinle vuracaksın!”

O derdi ki:

“Korkusuz olacaksın.”

“İnanıldığın davada tavizsiz olacaksın.”

Allah'ım! Mahşerde bizi onunla haşret. O güzel cihat sahnelerini yeniden yaşat. O sahneleri Cennet iskemlelerinde oturup seyretmeyi bizlere nasip eyle. Âmin.

Hayata ve Paraya Düşman Adam

Hekimoğlu İsmail

BEKİR BERK'İ anlatmam için randevu verdiğimde size ne anlatacağım diye acziyet hissettiğimi itiraf etmeliyim. Çünkü o bir okyanustu. Ben Atlas Okyanusu üzerinden birkaç kez geçtim, iyi bilirim, uçsuz bucaksızdır. Kuşatılmaz.

Bekir Berk de öyle bir şahsiyetti. Onu anlatmak zor. Ben onu iki maddede özetliyorum: Paraya ve hayatına düşman olan adam!

Hayatını ve parayı hiçe saydı, önemsemedi. Hep ölümün üstüne üstüne gitti.

O sadece meşhur bir avukat değildi. Bence onu meslekî kalıplar içine sokarak anlatmak, onu anlamamak olur! O, her şeyden önce bir dava adamı, bir mücahit, din ve dünyayı çok iyi bilen bir liderdi. O, eşsiz ve hatta büyüleyici bir hitabet gücüne sahipti. Karşısındakilere hep pozitif enerji, şevk ve gayret aşıl原因 bir insandı.

Sizde bir kabiliyet görmüşse peşinizi bırakmazdı. Teşvik eder, hizmete koştururdu. Benim en güzel yazılarımda onun teşvikleri vardır!

Meselâ “Emirdağ'da Sabah” isimli, Üstadı anlatan yazı, onun teşviki sonucunda ortaya çıkmıştır. “Taha,” onun İzmir'de ceza evine konması üzerine kaleme alınmıştır. Kimse bilmez, ama “Taha,” Bekir Berk'in tâ kendisidir.

“İyi Dövüşebilir misin?”

Bekir Berk, sürekli tehdit altındaydı. Büyük adamların kaderidir bu. Dostları kadar düşmanları da çok olur. Mahkemelere giderken yanına bir-iki kişiyi refakatçi alırdı.

Bir gün yolu Erzincan’a uğramıştı. Ben de kışladan izine gelmişim. Bana:

“Haydi, hazır mısın?” dedi.

Bekir Berk “Haydi!” dedi mi, “Nereye?” diye soramazsınız; ya “evet,” ya “hayır” diyeceksiniz!

“Evet, hazırım.” dedim.

“Seni, güzel konuşman ve yazman için değil, kavga için götürüyorum! Var mısın?” dedi.

“Varım!” dedim, “Ben, 100 metreden 25 kuruşu vuran adamım. Askerim ve tatbikatlarda binlerce mermi kullandım.”

Hanıma:

“Beni arama, arasan da bulamazsın. Ben seni ararsam ancak benden haberdar olursun.” deyip evden çıktım.

Önce Erzurum’un Hınıs ilçesine gidecektik; sonra Elâzığ, Diyarbakır ve tekrar Erzurum üçgeninde sona erecek bir yolculuk yapacaktık.

Fırat bir yanda, yaz kış başından kar eksik olmayan Munzur Dağları diğer yanda, gidiyorduk. Gece boyu yol aldıktan sonra sabaha karşı Hınıs’a vardık.

Ben, yorgunluğa dayanırım da açlığa hiç dayanamam!

“Ağabey, acıktım!” dedim.

“Ne biçim askersin!” dedi.

“Valla 20 yıldır askerim, ama senin gibi komutan görmedim!” dedim.

“Peki, ne yersin?” dedi.

“Ne bileyim? Şöyle kahvaltılık süt, peynir, kaymak, bal filân olsa hiç fena olmaz.” deyince güldü ve:

“Oh, oh!.. Bizim Hekimoğlu, kendini İstanbul’un lüks pastanelerinde sanıyor!” dedi.

O sırada, mahkemelerine geldiğimiz iki zat, bizi karşılamaya geldi. Cılız, pejmürde kıyafetli, ayakkabıları yırtık iki köylü. Üzerlerinde risale yakalanmış, yasak diye mahkemeye verilmişler. Şu hâle bakın: Bu insanların fakruhâline mi yanarsınız, yoksa bu ülkenin şu garip hâline mi? Köylüler kitap okudu diye dünyanın neresinde mahkemeye verilmek var? Olsa olsa bu insanlara ödöl vermek lâzım. Ama gelin görün ki hapse sevk edilmişler!

Lokanta demeye bin şahit ister kulübemsi bir kapıdan içeri girdik. İğreti masalar üzerinde birer çorba içtik. Çıkarken hepimizin parasını, her zaman olduğu gibi avukatımız ödedi. Herhâlde müvekkillerinden para almayan, üstelik onların da yemek paralarını ödeyen avukat, yeryüzünde Bekir Berk’ten başkası olmazdı!

Duruşmaya girdik. Tutuksuz yargılanıyorlardı. Mahkeme başka bir tarihe ertelendi.

Yolumuzda Barikat!

Sonra şoföre “Sür Diyarbakır’a!” dedi. Ertesi gün Diyarbakır’da mahkemeye yetişecektik. Doğu Anadolu’nun sarp, ıssız yollarına vurduk. Gece gündüz demeden yol alıyorduk. Bir ara şoförün uykusu geldi. Bekir Ağabey, bana:

“Sen ‘Gerektiğinde araba da kullanırım.’ demiştin. Hadi geç bakalım direksiyona!” dedi.

“Yoo,” dedim, “ben şehir şoförüym. Gece vakti dağ yollarında araba kullanamam.”

Bunun üzerine onun meşhur yumruklarından birkaçı omuzumda patladı!

Yine açlık beni hayli sıkıştırmaya başlamıştı. İnsan yolda daha çok acıkıyor! Uzaktan ince bir fener ışığı görüldü. Yaklaşıp yanında durduk. Hemen arabadan indi, gidip kapıyı yumruklamaya başladı. Korkusuzdu. Bizi öldürseler, iki ay sonra ancak haber alınabilirdi. Öyle yerlerdi. Az sonra uyku mahmurluğu içinde bir adam kapıyı açtı. Doğu şivesiyle:

“Ne var, kimsiniz?” dedi.

“Yolcuyuz, karnımız aç. Çay ve yemek var mı?” dedi.

Adam bezgin bir eda ile:

“Çay yaparım, ama yemek yok.” dedi. Neden sonra, “Ha, biraz da ekmek var.” dedi.

Arabadan indik. O sırada adam iyice uykudan uyanmış olacak ki:

“Bir parça et de var isterseniz...” dedi.

Gaz tüpünü yakıp pişirdi. Karnımızı bir güzel doyurduk. Çayımızı da içtik. Bekir Ağabey, adamı çağırdı, avucuna bir miktar para koydu.

“Git hesap et, az gelirse üstünü gel al.” dedi. Adam gitti ve geri geldi.

“Beyim, bu çok!” dedi. Bekir Ağabey:

“Tamam, üstü kalsın.”

Dışarı çıktık. Öyle bir yer ki gece vakti dağların silüetleri insanın üstüne devrilecek gibi duruyordu!

Gece karanlığında yola devam ettik. Bir müddet sonra yolumuzun üzerinde insan karaltıları belirmeye başladı. Bekir Ağabey hemen şoföre talimat verdi:

“Beni iyi dinle! Onlara yaklaştığımızda durur gibi yapacaksın, sonra sana ‘Sür.’ dediğimde gaza basıp hızla uzaklaşacaksın. Tamam mı?”

“Tamam” dedi şoför. Tıpkı korku filmlerindeki gibi.

Yaklaştıkça, yolumuzun üzerinde barikat kurulduğunu fark ettik! İçlerinde polis kıyafetli iki kişi de vardı. Diğerleri sivildi. Doğrusu, ne olacak diye heyecanlanmışım. İçimden “Herhâlde Bekir Ağabeyin dediği dövüşme vakti geldi!” dedim. Şoför, arabayı önce yavaşlattı. Bekir Ağabeyin “Sür.” komutuyla gaza basıp barikatı geçti. “Sür!” diyordu Bekir Ağabey. O “Sür.” dedikçe şoför gaza basıyordu. Uçarcasına gidiyorduk. Arkaya baktık, adamlar takip ediyorlar! “Sür kardeşim!” dedi Bekir Ağabey. Bir müddet sonra arayı iyice açtık ve gözden kaybolduk. Bize yetişemeyeceklerini anlayınca takipten vazgeçtiler..

O zaman Bekir Ağabeyin, sadece mahkemelerde değil, yollarda da birtakım taktikler geliştirerek, engelleri geçmek zorunda kaldığını anladım! Gece karanlığında o sür’atle giderken bir ara, “Ya bir kayaya çarpacak ya da bir uçurumdan yuvarlanacağız!” diye düşünüyordum. “Ama adamların eline düşüp ölmektense böylesi daha iyi!” diyordum.

Düşünebiliyor musunuz?

O stresli yol yorgunluğuyla varıp, hiç dinlenmeden mahkemeye girdi! Uykusu, sadece, yolda biraz kestirmekten ibaretti.

Oteli Terk Etmeyin!

Tekrar Elâzığ'a döndük. Otelde bize yer ayırtmışlardı. Günlerdir hazır kıta yolculuk yapıyorduk. İlk defa ayakkabılarımızı çıkarıp şöyle rahat bir şekilde yatağımıza uzanacaktık ki otel görevlileri, emniyetten geldiklerini söylediler! Oteli terk etmeyecekmişiz! Huzurumuz kaçmıştı. Durumu, yan odada bulunan Bekir Ağabeye bildirdik. Hiç umursamaz ve aldırılmaz bir tavırla elini salladı ve:

Anadolu'da maznunlar kervanı arasında...

“Hadin ordan!” dedi, “Biz oteli terk etmeye değil, dinlenmeye geldik. Yatın, uyuyun.”

Ertesi gün sabah dokuzda polisler yine otele geldiler.

“Bir yere uğramadan şehri terk edin!” dediler.

Bekir Ağabey, yine aynı aldırılmaz tavırla:

“İşimiz var, zaten geç kaldık, haydin.” dedi.

Arabaya atlayıp Erzurum'a doğru yola çıktık.

Erzurum'da bizi Kırkinci Hoca karşıladı. Dalgalı denizden sakin bir limana girmiş gibi olduk. Diyebilirim ki günlerden beri ilk defa güzel bir ziyafete konuyorduk!

Mahkemeye giderken Nur talebeleri, iki bölük jandarmayla kordon altına alınmışlardı. Güya halk saldırır, bir olay çıkar diye tedbir almışlar. Bekir Ağabey buna müdahale etti. Kumandana hitaben, “Bunlar yıkmak için değil, yapmak için var. Bunlarda Allah korkusu, Allah sevgisi var; bunlardan

kimseye zarar gelmez. Jandarmayı boşuna meşgul etmeyin, lütfen kuşatmayı kaldırın.” dedi. Bunun üzerine komutan emir verdi, jandarmalar ayrıldılar.

Bekir Berk Gelmesin

Bir ara askerî birlikte bizi Nurculuktan tutukladılar. On iki kişiydik. Beni elebaşı sayıyorlardı. O sıra müstear isimle gazetelere yazı yazdığımı da öğrenmişlerdi. Mahkeme yaklaşıncı komutanlar beni çağırıldılar.

“Bekir Beyin duruşmaya gelmemesi hâlinde sizi serbest bırakacağız.” dediler.

Biz de kabul ettik. Sonra takipsizlik kararı verdiler.

Bekir Beyi istememelerinin sebebi, o geldiğinde olay olmasıydı. Mahkemede gerçekler dile getiriliyor, bu vesileyle pek çok hâkim ve dinleyici, etkileniyordu. Bu yüzden askerî mahkemeye gelmesini istemediler.

Onun kuvvetli ve etkili bir şahsiyet olduğunu, karşısındakiler de biliyorlardı.

Bir defasında mahkemede konuşurken kürsüde dinleyen bir bayan hâkim, o kadar etkilenmiş ki kendini tutamayıp ağlamıştı!

* * *

Hekimoğlu İsmail'in Bekir Berk hakkında yazdığı “Taha” başlıklı yazısı:

Taha

Kurtuluş sahiline ulaşan Son Peygamberin izini takip ediyormuşsun Taha. Bir kayısı çekirdeğinin ağaç olup meyve verme devrini nasıl bir bir sayabilirsek, aynı şekilde senin yolunun nirengi noktalarını gösterebiliriz Taha!

Şu hitap, Safa Tepesinde toplananlara benzemiyor mu?

Belki en yakının seni itham edecek Taha! Sen de bir Habeşistan arar gibisin. Lâkin dost belli değil, düşman gizli Taha! Bir evde oturmuşsun. “Dârülerkam” mı Taha? Gelenler Ömer mi, yoksa başkaları mı Taha?

Yerden yurttan, maldan mevkiden, makamdan, hatta candan hicret ediyormuşsun. Nereye Taha? Yine yolunu kesecekler, yine bir Cafer (r.a.) çıkacak, yine bir ayet okuyup yolu açacak mı Taha?

Ayaklarında, kollarında kan var. Ellerini açmış yalvarıyorsun: “Ya Rab! Bunları affet. Bunlar ne yaptığını bilmezler.”

Burası Taif mi, yoksa başka bir belde mi Taha?

Bak, tam 12 kişi. Geliyorlar; sana inanmaya, seni taklit etmeye geliyorlar. Sene 621 mi, 971 mi Taha?

İmkânsızlıkların el ele verdikleri Bedir... Bir yumruk hâline gelen Müslümanlar... Ve çocukları okutma karşılığı serbest bırakılan esirler... Sanki her şey yeniden, her şey yeniden Taha! Zekât yeniden, oruç yeniden, namaz yeniden Taha!

Yine Yahudilerin ihaneti... Yine Ekmel Peygambere itirazlar yahut değişik teklifler... Yine kopup ayrılanlar, yine İbni Ubey'ler... Şu ciğerine gün vuran, Hamza (r.a.) değil mi? Resulullahın zırhını giymiş, onun adına şehit olan... Şu yüzünden kanlar akan, Habibullah değil mi Taha?

İlim dağıtmak için, iman dağıtmak için, insana insanca yaşamayı öğretmek için giden alimlerin, müminlerin kalleşçe katledilmesini düşün Taha! Şu Raci, şu Bi'r-i Maune faciası mı Taha! Bütün bu cinayetler, bütün bu kanlar ve bütün bu

harpler, sadece gonca hâlinde olan bir imanı koparmak için mi Taha?

Beni Müstalik seferinden Hendek'e... Teri gül kokanın, yüzü kan ter içinde. Allah'a yalvaran, yoksulu doyuran, yetimin yaşını silen, kalem tutan eller, kazma ve kürek saplarında paramparça Taha! On parmağından çeşmeler akıtıp orduya su içiren, bu sebeple gönülleri kendine kilitleyen eller parça parça Taha!

Kayserlere, kisralara davetname yazılıyor. Diğer taraftan âlemlere rahmet olan Efendimizin kuyusu kazılıyor. Yine Yahudiler sahnede, yine bir Yahudi karısı... Onu zehirleyecek. Tezatta tecelli eden hikmete bak ki saadetimizin sebebi olan Efendimiz (a.s.m.), Safiye ile (r.a.) izdivaç buyuracak!

Ve hâlâ putlar arasında Kâbe ziyaret ediliyor Taha!

Taha, çetin günler, zor günler gerilerde kaldı. İslâmın güneşi dünyaya yayıldı. Artık bu güneşi kim söndürür Taha?

Bu büyük ve kıymetli hazineyi taşımaya memursun Taha! Elbette ki düşmanın çok, terin bol olacak. Elbette ki takip ettiğin izlerde gördüğün ve bildiğin hadiselerle karşılaşacaksın. Elbette bunlar olacak Taha! Hakikatin üzerindeki tül, sadece ve sadece ilim ve iman ile aralanacak; başka şekillerde daima kapalı kalacak Taha!

Gazan mübarek olsun Taha, Taha!

Yaratılıştan Dava Adamıydı

Mehmet Kutlular

BEKİR AĞABEYİ 1962 yılında tanıdım. Tabii ilk zamanlar biraz resmî idik. “İttihad” gazetesi çıktığından Türkiye’den ayrılana kadar 12 yıl fiilen hizmette çok yakın birlikteliğimiz oldu.

Bekir Ağabey her şeyden önce bir dava adamıydı. Risale-i Nur’la tanışmadan evvel de öyleydi. Milliyetçiler Derneği Genel Başkanlığı yapmış, “Komünizmle Mücadele” dergisini çıkarmış, Türk Ocaklarında yöneticilik yapmış çok cesur bir kişiydi. Şevkli, gayretli, hareket dolu bir insandı. Okumayı ve araştırmayı çok seven, bu noktada hiç boş durmayan, meselesiyle ilgili her şeyi araştırıp en ince detayına kadar öğrenmeye çalışan biriydi.

Titiz Bir İnsandı

Bekir Ağabeyin bir başka tarafı da çok titiz olmasıydı. Çok sevecen, dost ve arkadaş canlısı bir insandı. Sevdiğini âdeta başının üstünde taşırdı. Her türlü ilgiyi, alâkayı, ikramı, ihsanı gösterirdi. Ama bir ters hareketini gördüğünde tepeden aşağı atardı! Meselâ, bürosunun bir anahtarını da ben taşırdım. Bir gün bir şeyden kızmış olacak ki “Ver anahtarı.” dedi. Tabîî anahtarı verince, büroya da gitmedim. Aradan üç gün geçmeden aradı. “Gel kardeşim.” dedi. Gittim. “Özür dilerim, hakkını helâl et.” dedi. Ben de “Etmiyorum!” dedim. Ben, “Etmiyorum!” dedikçe o, çocuk gibi, “Et canım kardeşim, helâl et!” diye yalvarmaya başladı. Ben de lâtife olsun diye diretiyordum! Bir hayli yalvardıktan sonra “Ettim!” dedim. Anahtarı tekrar geri verdi.

Önsezisi Kuvvetliydi

Önsezisi çok kuvvetliydi. Birinden rahatsız olduğu zaman, o adama dikkat etmek gerekirdi. Belki aklı o anda görmüyordu; ama kalbi, ruhu ondaki yamukluğu hissediyordu. Nitekim daha sonra, öylelerin altından mutlaka bir çapanoğlu çıkardı!

İnsan psikolojisine vâkıf olduğu kadar, sosyal olaylara da hâkimdi. Sosyal bir insan, lider bir şahsiyetti. Risale-i Nur'u tanımadan önce de sonra da öyleydi. Bütün kabiliyet ve meziyetlerini Risale-i Nur'un hizmetine vermişti. Zaten dünyevî dava almayı tümünden bırakmıştı. İnanıldığı zaman her şeyini ortaya koyardı. Davasına âdeta kilitlenir, yani “fena fi'd-dava” olurdu. Bana “Gerçek dava adamı kimdir?” deseler, onu gösteririm!

1950'den önce de sosyal hayatın çalkantıları içinden geçip gelmişti. Türkiye'nin tanınmış bütün simalarını künyeleriyle bilirdi. Dolayısıyla o insanların geldikleri siyasî makamlarda ne yapacaklarını bilirdi. Ne demek istediklerini, hatta sözlerinin satır altlarındaki manaları sezerdi. Kullandıkları cümlelerin ötesinde kastettiklerini anlardı. Çünkü o kişilerin cemaziyelevvelini bilirdi.

12 Mart ve Başmakaleler

12 Mart Muhtırasından sonra Nihat Erim, başbakan olmuştu. Erim kabinesi, azılı Marksistlerden oluşuyordu. Erim, biriyle istişare mi ediyor, hemen ertesi gün başmakale yazardı. “Nihat Erim kimlerle istişare ediyor?” diye... İstişare ettiği kişilerin Marksist kimliklerini deşifre ederdi. Tabî Nihat Erim bunu okuyunca ertesi gün telâşa düşerdi! 12 Mart’ı yapanlar, Nihat Erim’i bu telâştan bir türlü kurtaramadılar. Sonunda başbakanlıktan ayrılmak zorunda kaldı.

O zaman, Birinci Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanı rahmetli Faik Türün Paşaydı. Kurulan hükûmetin mahiyetini Bekir Ağabey iyi bildiği için, her gün yazdığı makalelerle bunları açıklıyordu. Bu makaleler o gün Türkiye’nin gündemini oluşturuyor, nabzını tutuyordu. Tabî gazetemizin kapatılması için Ankara’dan Faik Paşaya talimat verilmesine de sebep oluyordu.

Bunu haber alınca, Bekir Ağabey ve bir grup arkadaşıyla, Faik Paşayı ziyarete gittik. O zaman Faik Paşa:

“Bekir Bey! Solcular, sizin benimle görüştüğünüzü tespit etseler, bu habere milyonlar verirlerdi!” dedi ve şöyle devam etti:

“Ben sizi tanıyorum ve takip ediyorum. Sizin vatanperver olduğunuza inanıyorum. Sizin dosyalarınız Mihri Belli ile birlikte bana getirildi. Ama ben sizin vatanperverliğinizi bildiğimden dosyaları yürürlüğe koymadım. Fakat bu kadar sert neşriyat yapmayın!” dedi.

Bekir Ağabey:

“Paşam, bir ihtilâl olsaydı, bundan daha Marksist bir hükûmet kurulabilir miydi? Bizim hedefimiz, bu hükûmetin değişmesine yöneliktir.”

Paşa:

“Ankara’dan bana ‘Gazeteyi kapatın.’ diye telefon ettiler. Ben de onlara, ‘Gönderin kararınızı, kapatayım.’ dedim. Tabî, yetkiler sıkıyönetim komutanlarına verildiği için, yazılı emir veremiyorlar. ‘Paşam işte tavsiye ediyoruz falan.’ dediler. Ben

de ‘Kimseye kendi sırtımdan hovardalık yaptırmam! Ben kendi işimi bilirim.’ deyip telefonu kapattım. Ama böyle yayın yapmaya devam ederseniz, sizi savunmakta zorlanacağım, muamele yapmak zorunda kalacağım. Hem bu hükûmet iki sene devam edecek, askerın düşündüğü birtakım reformları yapacak. Bunun için hükûmetin değişmesini beklemeyin.” dedi.

Biz de, “Paşam, seçim iki sene sonra olur. Ama niye bu hükûmetle olsun? Pekâlâ bu hükûmet değişebilir.” dedik ve ayrıldık.

Hakikaten bizim dediğimiz oldu! Bir süre sonra yazılar etkisini göstermeye başladı. Sadi Kocaş’la beraber “On Birler” diye bilinen aşırı komünistler, konseyle ters düştü. Genelkurmay başkanının aleyhte açıklamasıyla hükûmetten ayrıldılar.

Bunun üzerine Bekir Ağabey, orduyu öven bir yazı daha yazdı. Böylece ordu ile Marksistlerin arası ayrılmış oldu. Yani o günkü yazılar, siyasî nabzı tutuyor, gidişata yön veriyor ve oyunları bozuyordu.

Daha sonra Bekir Ağabey, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından tutuklandı. Bana göre bu tevkifin sebebi, “Yeni Asya”daki, hükûmeti sarsan bu etkili yazılarıdır.

Yanardağ Gibi

Bu arada bize, Sami Pala ve Süleyman Biber gibi arkadaşların Bursa'da içeri alındığı haberi geldi. Bunlara baskı zoruyla "İhtilâl yapacağız, şeriat devleti kuracağız." şeklinde ifadeler imzalatılmış.

Yepyeni ve ciddî bir komployla karşı karşıyaydık. Aramızda istişare ettik. Çünkü Bekir Ağabey, aramızda yoktu. Onun o etkili ve keskin kaleminden mahrum kalmıştık. Bunun üzerine, Komünizmle Mücadele Derneği Başkanlığı yapmış olan Orhan Kiverlioğlu'nu çağırdık. Onun da kalemi iyiydi. Ona bir makale yazdırdık.

Yazıda "Böyle tehditle, baskıyla, işkenceyle yalan yanlış şeyleri imzalatarak üzerimize gelerseniz, her taraftan yanardağ gibi fişkırlıp beyninizde patlarız!" diye çok ağır bir ifade kullandık.

Bir ay kapanmayı göze almıştık. Bunun üzerine Faik Paşa mecbur kaldı, bizi 10 gün kapattı. Ağır bir tehditti, ama etkisini gösterdi, ondan sonra o gibi şeylerin önü alınmış oldu.

Yokluğunu Hep Hissettim

Ben her zaman Mustafa Polat'ın da Bekir Ağabeyin de yokluğunu hissettim. Polat da cesur, gözü pek bir arkadaşı; kalemi de kuvvetliydi.

Bekir Ağabey ise Türkiye'nin ideolojik mihraklarını iyi bilen, Marksistleri ve devleti iyi tanıyan biriydi Öngörüsü, sezgisi de kuvvetliydi. Ayrıca iyi bir fikir alt yapısı vardı. Böyle bir adamımız yoktu. Bu tip insanlara her zaman ihtiyaç olur; çünkü meselenin mütehassısıdır onlar.

Ben, Av. Bekir Ağabeyle çalıştıktan sonra, diğer avukatları hiç gözüm tutmadı. Sadece cesaret değil, kendi mesleğinde de çok bilgisi vardı. Bütün içtihatları, hatta yurt dışındakileri bile takip ederdi. Boş kaldığı zaman Sahaflar'a gider, kitapçıları gezerdi. Dünyayı da biliyordu. Fitrî cesaretini, bilgisinden aldığı güçle besliyordu. Mahkemelere girdiğinde hâkimlerin elinin titrediğini bilirim! Çünkü şöhreti vardı. Herkes biliyor, tanıyordu.

“O, Allah mı?”

27 Mayıs İhtilâlinden sonra bir gün, İstanbul Beşinci Ağır Cezada bir duruşma vardı. Bu ağır cezanın başına Talip Güran getirilmişti. Talip Güran, Necip Fazıl’a ceza veren ve Menderes tarafından sürdürülen bir hâkimdi. 27 Mayıs’tan sonra İstanbul Dördüncü Ağır Cezaya ilâve olarak kurulmuş ve başına da kendisi getirilmişti. Önüne gelen bütün sağcılara ceza veriyordu .

İşte böyle bir hâkimin başkanlığını yaptığı bu mahkemede Mustafa Kemal’e hakaret davası görüşülüyordu. Bekir Ağabey, davanın savunmasını yapacaktı. Müdafaanın başında bazı anayasal esaslara temas ederek dedi ki:

“Esasen Mustafa Kemal’i kanunla koruma altına almak, anayasaya aykırıdır. Çünkü anayasaya göre, kişiler kanunlarla korunamaz, kişilere özel kanun olmaz.”

Bunun üzerine savcı hemen müdahale etti. Mahkeme reisine dedi ki:

“Sayın başkan! Burada böyle bir savunma yapılamaz Bu, Atatürk’e hakarettir. Susturun bu avukatı!”

Bekir Ağabey:

“Sayın başkan! Ben avukatım. Savunma hakkım kutsaldır ve kanunîdir. Ben savunmamı yaparım. Eğer savcı bey, gerek duyarsa sonradan hakkımda takibat açar.” dedi.

Savcı yine itirazını sürdürmek istedi. Bekir Ağabey:

“Kişilere özel kanun anayasaya aykırı.” ifadesini tekrarladı. Bu defa savcı:

“O, kişi değil.” dedi. Bekir Ağabey:

“Ya nedir o zaman, Allah mı?” diye sert bir karşılık verdi.

Ortalık karıştı! Sesler yükselmeye başladı. Mahkeme başkanı, sükûneti sağladıktan sonra, menfî olmasına rağmen, hukukî teamüle uydu.

“Devam edin Bekir Bey.” dedi.

Bekir Ağabey savunmasına devam etti. Savunma gerçekten anayasanın temel mantığına uygundu.

Hatta sonra o savunma metni, bu gibi davalarda örnek alınması için bazı avukatlara verildi. Ama onlar onu değil mahkemelerde okumaya, ellerine bile almaya cesaret edemediler!

Savcı Özür Diledi

Yine İstanbul Balmumcu’da bir dava vardı. Bekir Ağabeyin bir özelliği de mahkemeleri bir mücadele alanı olarak kabul etmesiydi. Bunun için şahs-ı manevî oluşsun diye arkadaşları beraberinde götürürdü.

Burada da savcı, asker himayesi altında iddianamesini okudu. 60’tan sonraki yıllar hep böyleydi. Bir ara konuyu siyasete çekerek:

“Biz onlara göstereceğiz!” gibi bir tehdit ifadesi kullandı. Bekir Ağabey hemen ayağa kalktı, reise hitaben:

“Bu savcı ne demek istiyor, kimi tehdit ediyor? Burda siyasî bir dava değil, 163. madde görüşlüyor. Susturun bunu sayın başkan!” dedi. Mahkeme başkanı:

“Bekir Bey, lütfen sakın olun.” dedi.

Savcıya tekrar söz verdi. Bu defa savcı daha da cesaret aldı:

“Aslında bu avukatın yeri orası değil, sanık sandalyesidir!” dedi. Bekir Ağabey yine ayağa kalktı:

“Orda da burda da olsam, senin karşında olacağım!” dedi.

Orada iki hâkim, bir de hâkim olmadığı hâlde mahkemeye nezaret eden bir subay vardı. O zaman öyleydi. Onun da oy hakkı vardı. Hemen aralarında konuşular ve olay çıkmasın diye bir grup asker çağırdılar. Çünkü ortalık çok gerginleşmişti.

O zaman Av. Necdet Doğanata da vardı. O da iyi bir avukattı. Başkan, muhakemeyi bitirmek istedi. Avukatlara hitaben:

“Savunma için mühlet istiyorsunuz, değil mi?” dedi.

Bekir Ağabey, “Hayır.” dedi.

Bekir Ağabey, kasıtları anlayıp ona göre anında taktik geliştirdi. Yalan yanlış iddianamenin ordaki subaylara dinlettirilmesinden sonra savunma yapılmadan ayrılmak istemiyordu. Bunun için:

“Hayır başkan, biz hazırız. Savunmamızı yapacağız.” dedi.

Başkan mecbur oldu, avukatlara söz verdi.

O gün gerek Bekir Ağabey, gerekse Necdet Doğanata gerçekten çok güzel savunmalar yaptılar. Savcının iddialarının gerçek olmadığını bir bir çürüttüler.

Bekir Ağabey, hukukîlikten ziyade davanın önemini anlatırdı. Üstada da nefis savunması yok, davanın savunması vardı. Bu savunmadan sonra beraat alındı.

Savcı, Bekir Ağabeyi Alkoydu

Biz mahkemeden ayrılırken savcı, Bekir Ağabeyi odasına çağırıldı. Merakla beklemeye başladık. On beş dakika geçti, yok. Yarım saat oldu, yok. İyice sabırsızlandık. Çünkü sıkıyönetim idi. Her an tevkif edilebilirdi. “İçerde ifadesi mi alınıyor, tevkif mi edildi?” diye beklerken 45 dakika sonra çıktı. Baktık, yüzü gülüyor. “Demek, içerde güzel şeyler olmuş!” dedik. Sorduk:

“Hayrola, neden savcı sizi tuttu?”

“Benden özür diledi! ‘Ben meseleyi böyle bilmiyordum.’ dedi. Ben de ona Nurculuğu anlattım, bir de kitap hediye ettim!”

Davasında samimiydi. Samimiyet karşı tarafa tesir ediyor, düşman da olsa takdir duygusunu çekiyordu.

İzzetliydi, kendini ezdirmezdi. Hakaret edene, hak ettiği cevabı anında verirdi. Kararlı ve sert bir ifadeyle haddini bildirirdi. Ayrıca hâkimler üzerinde manevî bir ağırlığı vardı. Karşı tarafı, etkisi altına alırdı; aleyhtekini, lehine çevirirdi.

Değişik Taktikleri Vardı

Şayet mahkeme heyeti müspet ise hemen çabucak mahkemeyi bitirmek isterdi. Çünkü sonradan ne olacağı belli olmazdı! Eğer menfî ise bahaneler ileri sürerek uzattıkça uzatırdı. Hani meşhurdur, “Ya padişah ölür, ya merkep ölür, ya ben ölürüm!” hesabı. Şayet duruşmayı erteletemezse, bu defa başka bir taktik uygulardı. Hukuku iyi bildiği için, mahkemeye bir usul hatası yaptırır, onu da zapta geçirirdi. Bu, ona en azından, davayı Temyiz’den bozma gerekçesi sağlardı.

Şevk adamıydı. İnsanları minibüslere doldurur, mahkemelere götürür, marşlar okutur, gittiği yere heyecan katardı.

Bütün davalara tek başına yetiştirdi. Kar kış dinlemez. Esbap ne olursa olsun. Meselâ bazen geç kalır. Deriz ki: “Ağabey, uçak kalkacak, yetişemezsin.” Sözü ağzımıza tıkar, “Sus!” diye bağırdı. Dua yerine geçer diye menfîyi söyletmezdi. Çıkar giderdi ve bakardık ki uçak tehir edilmiş! Kaç defa böyle son anda yetiştiği olmuştur.

Bütün sebeplere sonuna kadar riayet eder, kat’iyen ümidini kesmez, aleyhte olan şeylerde de son anına kadar gayretini eksiltmezdi. Bir de bakardık ki o, hiç olmayacak şey oluvermiştir!

Makam ve menfaate hiç değer vermezdi, günlük yaşardı.

Bunlara rağmen, onunla hizmet etmek zordu! Dikkat edeceksin. Onu tereddüde ve suizanna sokacak şeylerden kaçınacaksın. Çünkü onları yaptığın zaman, evhama varacak derecede hassasiyeti vardı. Onu kanaatlerinden kolay kolay kimse vazgeçiremezdi. Mücadele adamıydı.

Kanunu Çıkartmadık

1965'ten sonra Demirel iktidara geldi. "Anayasa Nizamını Koruma Kanunu" adı altında, inananlara baskı getiren bir kanun taslağını Meclis'e getirmişlerdi. Bu kanun geçtiği takdirde inananların her hareketi suç sayılacaktı. Hatta o zamanlar Antalya'da bir öğretmen, sahilde kayalar üzerinde oturup hanımına risale okudu diye, "Hanımına propaganda yaptı." iddiasıyla mahkemeye verilmişti. O zamanlar böyleydi!

65'ten önce Yargıtay'da, Nurculuğu "cemiyetçiliğe" sokma kararı almışlardı. Orada dersaneleri tarif ediyorlardı. Yerde halısı, etrafında hasır yastıkları olan, şöyle şöyle yerler, diye tarif etmişlerdi. Bunları cemiyetin şubeleri diye göstereceklerdi. Bunun üzerine Bekir Ağabey, Zübeyir Ağabeye. gelerek:

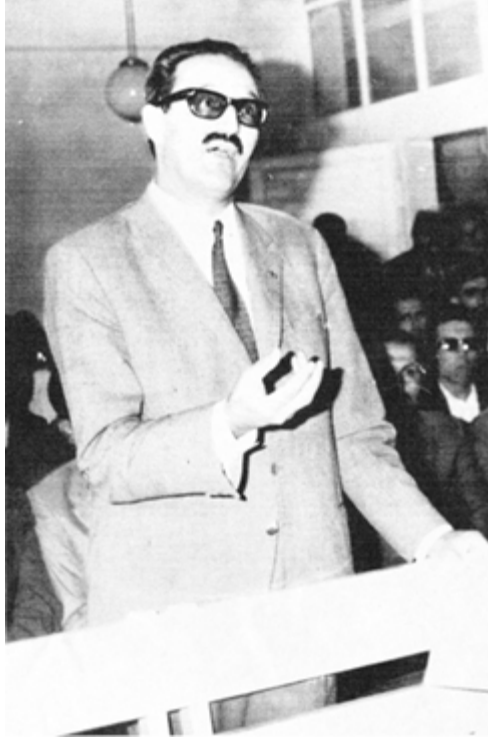
"Ağabey, bu yerlerde değişiklik yapmamız lâzım; yoksa hepsini cemiyete sokup kapatacaklar!" dedi.

Aslında Zübeyir Ağabey. de o zaman pek istemiyordu. Herkes "Ne var, gideriz hapisaneye, yatarız." havasındaydı. Bekir Ağabey, "Bu, esbaptır, kırık bir sandalye de olsa koyalım." diyordu. Tabî o zaman hapisaneye girmeyene hakikî Nurcu diye bakılmıyordu.

İşte bu kanuna karşı Demirel'le görüştük. Baskı altında olduğunu ve bunun mutlaka çıkmasını istediklerini söyledi. Bekir Ağabey, bütün Türkiye'yi ayağa kaldırdı. Adalet Bakanı Hasan Dinçer, "Ben tükürdüğümü yalamam!" diye beyanat vermişti. Ama sonunda baktılar ki sivil halk ayağa kalkmış, mecburen bir çare aradılar. Tekrar Bekir Ağabeyi çağırıp kararın nasıl geri bırakılması hakkında görüşlerini aldılar! Ve komisyona havale edilip kadük hâle getirilmiş oldu.

Yeri Doldurulamaz

Bekir Ağabey, yeri doldurulacak adam değildi. Eğer Türkiye’de olsaydı belki bizdeki bu bölünmeler olmazdı. Çünkü ne olursa olsun, Bekir Ağabeyin bir saygınlığı vardı, bir nüfuzu vardı. Sözü geçerdi. O, avukatlık sıfatıyla, yaş cihetiyle, Üstada bağıllığı ve sadakati sebebiyle ağabeyler tarafından da kabul görürdü.

Maznun sandalyesinde savunma... (İzmir, 1971)

Örnek Dava Adamı *Abdülhamit Oruç*

CENAB-I HAK, her cinste, her nev’de, seçkin fertler halk etmiş. Bununla sanki kader-i İlâhî, bu iş, bu meslek, bu hizmet, bu dava böyle yürütülür, buyurmuş gibidir.

Onun içindir ki her meslek ve sanat erbabı, “Pirimiz, Hz. Hamza veya Seyyidü’ş-Şüheda Hz. Hamza’dır.” derler. Veya berberler “Selman-ı Pak, pirimizdir.”, gemiciler “Hz. Nuh, pirimizdir” diye söylerler.

Tanıyanlarca çok iyi bilinmektedir ki Nur davasının hem idrakinde, hem tatbikinde, hem fikrî mücadelesinde ve hem de bilhassa hukuk savaşında örnek dava adamı, merhum Bekir Berk Ağabeyimizdir.

Tanıdığımdan itibaren Nur’dan başka derdi, davası ve meşgalesi olmamış; Türkiye kazan, kendisi kepçe hiç durmadan Nur eserlerinin ve onun talebelerinin mağduriyetinin önlenmesi ve iman hakikatlerinin önüne konulmak istenen mânilerin def edilmesi için çırpınmış durmuştur.

Böylece, Bekir Berk’in savunma ve hak araması ve takibi ile Nur’ların hukukî tapusu büyük ölçüde alınmış, çok mühim kazanımlar elde edilmiştir.

Bekir Berk, akciğerlerinden çok önemli derecede rahatsız idi. Kontrol altındaydı. Doktorları, kendisinin değil dışarıda dava takibi yapmak, İstanbul’dan ayrılmamasının gerektiğini söylediklerini bana anlatmışlardı.

Heybetli görünüşü, cevval yürüyüşü, ikaz edici bakışı, otoriter hitabı, İstanbul efendiliğini her hâliyle gösteren zarafeti, temiz ve titiz giyinişi, sözündeki salâbeti, dostlukta sadakati, şahsî dünyasına karşı istiğnası yanında, davası uğrunda her şeyden feragatı ile Bekir Berk, harika bir şahsiyetti.

Memleketimizde hemen hemen gitmediği il ve ilçe adliyesi, savunmasını bilâücret üzerine almadığı mazlum yok gibidir.

Sadece Kırklareli'ne altı Risale-i Nur davası, zamanın müftüsü Mustafa Dinçer'in davası ve bir köyde ramazanda bir komployla mahkûm edilmek istenen bir vaizin davası için defalarca duruşmaya gelmiştir.

Bekir Berk, savunmasını yaptığı bir davanın takibinde, ihmale ve savsaklamaya kat'iyen imkân ve bahane bırakmazdı.

O, sadece mahkemelerde hak aramaz, sosyal ve siyasî alanlarda da hakkın mücadelesini amansız bir şekilde sürdürürdü. Millî davalarda hep önde idi.

Özellikle Ayasofya'nın camiye çevrilmesi, onda küçük yaştan itibaren bir tutku hâline gelmişti. Küçükken annesi, kırk cuma Ayasofya'da namaz kılsa oğlunun Hz. Hızır'la (a.s.) görüşeceğine inanarak her cuma Ayasofya'ya götürmüştü. Ancak kırk cuma tamamlanmadan Ayasofya ibadete kapatılmıştı. Bunun üzerine ağlayan annesine, "Anne, ağlama, ben büyüyünce Ayasofya'yı açacağım!" diye söz vermişti.

İşte buradan kaynaklanan bir ideale avukat olduğu ilk yıllarda, zamanın başbakanı Adnan Menderes'e yazdığı bir açık mektupla Ayasofya'nın açılmasını talep etmiştir. Bunun üzerine savcılık, lâikliğe aykırı hareketten aleyhinde dava açmıştır. Bu dava, onun hem avukat hem de maznun olarak girdiği ilk davadır. Mahkemede yaptığı ve beraatle sonuçlanmasına sebep olan müdafaa, daha sonra "Ayasofya Davası" adı altında yayınlanmıştır.

Bekir Berk, ayrıca Türkiye'nin her tarafından telgraflar çektirip mitingler tertip ederek, Ayasofya'nın açılması için sivil toplum hareketleriyle hükûmetleri zorlamıştır.

Hatta biz Kırklareli'nden hazırladığımız imzalardan oluşan kâğıtları birbirine eklemiş ve onun teklifiyle Ayasofya minaresinden yere kadar sarkıtmıştık! Bütün bunlar basında yer almıştı.

Sadece Ayasofya değil, din ve millet aleyhinde olacak tüm olaylara ve çıkarılacak kanunlara karşı milleti hakkını elde etmek için harekete geçiren bir aksiyon adamı idi. Nitekim dindarlar aleyhinde sonuçlanacak hükümler taşıyan "Anayasayı Koruma Kanunu"nu da yazılarla, telgraflarla ve

bizzat heyetler hâlinde Ankara'ya giderek önleyen, odur.
Haksızlık karşısında topyekûn bir mücadele adamı idi.

Bir Kış Günü

Bir kış günü Çarşıkapı Kışlı Pasajındaki yazıhanesinde Birinci ve Fırıncı Ağabeylerin Konya’da “Mustafa” ismindeki bir öğretmeninin davası münasebetiyle ona:

“Bekir Ağabey, dışardaki tipiği görüyorsun. Uçaklar kalkmıyor, trenler gitmiyor, ancak Sirkeci’den trafiğin men etmesine rağmen izinsiz hareket eden bazı gözü kara şoförlerin idaresinde otobüsler var. Telgraf çek, mahkemenin tehirini talep et.” dediklerinde:

“Kardeşim! Ben yola çıkarım, yolda kalırım. Oradan ‘Gelemiyorum, mazeretim var.’ diye telgraf çekebilirim.” cevabını vermişti.

Bunun üzerine Bekir Ağabeyle beraber olabilmek için, gitmekten vazgeçen bir yolcunun yerine, onun biletiyle, Bekir Ağabeyle Konya’ya bin bir zorluk ve tehlikeler ile ulaştık.

Konya’ya gittiğimizde adliyeye giderken çantasını taşıyordum. Onun hızlı yürümesinden, biraz da benim etrafa bakınmamdan gecikmeyle adliyede kendisini kaybettim! Bu gecikme, davaya dosyasız girme tehlikesini meydana getirdi. Can havliyle onu bulunca, beni epey payladı:

“Kardeşim, bu dava cihanpaha bir davadır. Eğer gelip duruşmadan önce çantamı getirmeseydin, davamıza istemeden zarar vermiş olacaktın!”

Bu söz üzerine ne kadar utandığımı tarif edemem!

Cesur, Ama Tedbirli

Son derece cesur olmasına rağmen, yersiz cesaret gösterip tedbiri elden bırakmazdı. Davası aleyhine istismara konu olabilecek söz ve hareketlerden sakınır ve sakındırırdı. Etrafindan eksik olmayan sivil kılıklı ajanlara karşı hiç açık vermezdi.

Seyahatimiz sırasında Akşehir Gölünün kenarından geçip Konya'ya doğru yol alıyorduk. Ben bir ara üst perdeden, din iman düşmanlarının, 27 Mayıs'çıların aleyhinde konuşmaya başlamıştım. Kulağıma eğilerek:

“Arkada oturan adamın kim olduğunu biliyor musun?” dedi.

“Bilmiyorum.” dedim.

“Ben de bilmiyorum!” dedi.

Böylece, beni dikkatli ve tedbirli olmaya nazikane davet ediyordu.

Yerine Göre Hitap Ederdi

Davayı ilgilendiren duruşmalara çıktığında, ilk başlangıçta o kadar munis ve yumuşak konuşurdu ki hayret ederdiniz!

Toprak gibi mütevazi idi. Fakat iddia makamı, eğer gerçek olmayan ve insafa sığmayan iddialarda bulunup Üstada ve eserlerine ölçsüz ifadeler kullanırsa, bütün celâdet ve cesaret tavrını takınır, berk gibi gürler, bazen saatlerce savunma yapardı. Savunmasında her türlü ilmî beyanları referans verir, hukuk otoritelerinin görüşlerini örnek gösterir, daha evvel istihsal edilmiş beraat kararlarını ibraz ederdi.

Ben, Nur'un Avukatıyım

Bir gün, Halil Leylek isimli, şimdi merhum olmuş ağabeyimizle yanına gitmiş idik. Halil dedi ki:

“Ağabey, benim yanımdaki komşumla bir arsa ihtilâfım var. Onu dava ettim. Başkasını avukat tutacağıma bu davayı size vereyim.”

Bekir Ağabey, gayet ciddî:

“Kardeşim, ben Nur avukatıyım.” dedi

Halil Ağabey ısrar edince:

“Kardeşim, beni meşgul etmeyin!” diye sertçe uyardı.

Yine bir gün, bulunduğu yazıhanesini çok modern ve zengince bulan bir arkadaşımızın, “Yeriniz çok güzel!” demesi üzerine, Üstadın kendisine imzalayıp verdiği boş kâğıtları göstererek:

“Dünyada benim bunlardan başka bir servetim yoktur!” demişti.

Ne büyük bahtiyarlık!

Çok Yönlüydü

O, davasını bir sevgili gibi biliyor, başka iş ve davalara göz ucuyla bakmayı sanki bir sadakatsizlik sayıyordu.

Bekir Berk'in hukuk yoluyla hizmet yönü, onun sadece bir veçhesidir. Yayınladığı eserler, makaleler, verdiği konferanslar ile Bekir Berk, dört başı mamur, çok yönlü bir dava adamıdır.

Allah rahmet eylesin, onu bize şefaatçi kılsın. Âmin.

Hızır Gibi Yetişirdi

Ali akmak

BEKİR BERK, ihlâs, feragat, Şecaat, azim ve gayretleri ile örnek bir Şahsiyetti. Onu anlatmak çok zor! Onu anlatabilmek, onun gibi yaşayabilmekle mümkün. Sahip olduğu bütün meziyetlerini Şahsında yaşamış, hâl ve tavırları ile ortaya koymuş bir kişiydi.

Bekir Beyi 1950’lerde ismen tanıyordum. 1958 Ankara davasından sonra 1959’da mahkememize girmesiyle yakinen tanıdım.

Bursa’ya her yolu düştüğünde gece veya gündüz demeden 24 saatin hangisinde olursa olsun, rahatlıkla uğradığı yer, bizim fakirhaneydi. Gelir ve hemen rahatlıkla “Karnım a.” diyerek hâlini belirtirdi. Elbiseleri yıkanıp ütülenir, yeni bir sefere hazır hâle getirilirdi. Bursa’daki evimiz, onun için hedefine giderken bir s gibi kullandığı yerlerden biriydi. Allah rahmet etsin, derdi ki: “Ali akmak’ın evinde ne yerseniz güzeldir; isterse salata olsun!”

1959’da idi. Bir cumartesi akşamı dersten bizi alıp götürdüler. On yedi kişiydik; dört kişi tevkif edildik. İlk defa Av. Necdet Doğanata geldi, itiraz etti. Diğer duruşmalara Bekir Bey geldi.

Onun, her mahkeme için uyguladığı ayrı taktikleri vardı. Bizimki için duruşmaları ertelemeyi ve mahkeme kararını olabildiğince geciktirmeyi hedeflemişti. Her defasında bir bahane bulup erteletiyordu. Bir defasında eserlerin Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından tetkik edilip rapor verilmesini istedi. Gerçekten Diyanet’ten çok güzel bir rapor geldi. Raporunda, “Bu eserler muzır eserler olmayıp, bilâkis gençliğin ıslahı için faydalı eserlerdir. Münferiden ve müçtemian okunmasında bir mahzur yoktur.” deniyordu.

Devletin resmî kurumundan böyle bir raporun gelmesi, Bekir Ağabeyi çok sevindirmişti. Hatta bu raporu, daha sonraki mahkemelere hep belge olarak sundu.

Bir Hatıra

1967-68 senelerinde idi. Yusuf isminde heyecanlı bir kardeşimiz vardı. Bursa'daki heykelin önüne teybini açıp, gelip geçenlere Risale-i Nur'u dinletiyordu. Polisler yakalayıp mahkemeye sevk etmişler.

Mahkemede duruşmayı erteleme gününü hâkim tespiti çalışırken ajandasını karıştırıyordu. Bekir Ağabey de kendi ajandasından müsait bir gün arıyordu. Mahkeme reisinin ağzından, "Bekir Bey, sizin işleriniz karışıktır; ona göre bir gün verelim." diye çıkıverdi. Bekir Ağabey de "Bizim işlerimiz karışık değil hâkim bey; sırat-ı müstakim üzere dosdoğruyuz!" diye karşılık verdi.

20 Kişi Nasıl 200 Kişi Oldu?

1971 Muhtırasından sonra Bursa'da bir cumartesi gecesı kimimizi evinden, kimimizi camiden, kimimizi dükkânından toplayarak nezarete aldılar. Pazar günü mahkemeye sevk ettiler. Henüz mahkemeye girmeden TRT haberlerinde benim tevkif edildiğim duyuruluyordu. Bekir Bey de o günlerde İzmir Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından tevkif edilmişti.

O zaman Hamdi Ömeroğlu isimli bir içişleri bakanı vardı. Bizzat onun emriyle tutuklanmıştık. Din düşmanıydı. O zaman şöyle bir sözü, basında çıkmıştı:

“Bir tavuğu kesemem; ama 100 Nurcuıu elime verseler, gözümü kırpmadan keserim!”

Bursa Ceza Evine konulduk. Savcı, “Siz siyasî suçlusunuz, sizi ayrı ayrı koğuşlara koyacağız.” dedi. Bizim de canımıza minnet. Böylece her birimiz ayrı kişilere iman ve Kur'an hakikatlerini öğretme imkânına kavuşacaktık. O zaman, bir koğuş tamamen komünistlerle doluydu. Kitap başına 50 lira alıp, ideolojik kitapları okutuyorlardı. Biz de onlara karşı kitapları bedava okutmaya başladık! Tüm koğuşlarda hummalı bir hizmetle pek çok kimse Kur'an okuyup namaza başladı. Komünistler, “Bunlar, 20 kişi girdi, 200 kişi oldular!” diye bizi şikâyet ettiler.

Tevkifimizin üzerinden tam 4.5 ay geçmişti. İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesine çağırıldık. İlk duruşmada görevsizlik kararı verildi. Fakat tevkifimizi kaldırmadılar. Demek, daha yapacağımız hizmet vardı! Bizi Maltepe Askerî Ceza Evine gönderdiler.

Maltepe Askerî Ceza Evinde, meşhur anarşist Mahir Çayan ve ekibi ile beraber kaldık.

Yine o günlerde Bakırköy'de bir gasp hadisesi olmuştu. Gaspçıları da bizim koğuşa vermişlerdi. Onlarla da alâkadar olduk. Kur'an öğrenip namaza başladılar. Yirmi beş kişilik koğuşta 22 kişi namaz kılıyordu. Hiç mahkeme olmadan, burada da anne karnında bekleme süremiz olan dokuz ayı tamamladık.

Bekir Ağabey, bize telgraf çekip, 21 Mart'ta duruşmamız olacağını bildirdi. Fakat aynı gün İzmir'de başka bir duruşması olduğundan bizimkini 20'sine aldirmek istedi. Kur'an öğrettiğimiz mahkûmlar yalvarıyorlardı: "N'olur bir gün daha kalın, gitmeyin!" Duaları kabul oldu: Mahkeme öne alınmadı!

O gün saat 11'de geldik; mahkeme başlamadı. Saat 12 oldu, yine başlamadı. Derken iki oldu, bizi çağırdılar. Tam duruşmaya girerken, hiç beklemediğim bir manzarayla karşılaştım. Baktım, Bekir Ağabey, o muhteşem endamıyla Necmettin Şahiner'le birlikte merdivenleri çıkıp mahkeme salonuna doğru geliyor! İzmir'den yetişemez diye beklemiyorduk. Hızır gibi yetişti mübarek! O andaki hissiyatımı ifade etmem mümkün değil. Zaten onu görmek, insana moral olarak yetiyordu.

Üstadın dediği gibi, "bazen zulüm içinde adalet tecelli eder." Maruz kaldığımız bu zulümler, hakikatte bizim için nimet oldu. Pek çok kişinin imanının kurtulmasına vesile olduk. İnşallah bize de kefaretüzzünub olmuştur! Üstadımızın hapisaneyeye "Medrese-i Yusufiye" ismi vermesi de bunu gösteriyor.

Ruhuna binler rahmet temennisiyle...

Zulme Boyun Eğmeyen Adam

Hamdi Sağlamer

BEKİR AĞABEYLE birlikte epey seyahatlerimiz oldu. Onun mahkeme safhaları gibi, mahkeme yolculukları da başlı başına birer maceradır.

Üstaddan aldığı vekâletle âdeta yerinde duramıyordu. Olağanüstü bir şevk, tükenmez bir gayretle masum ve mazlumların, gece gündüz, kış yaz, dağ taş, dere tepe demeden, engel tanımadan imdadına koşuyordu. Bu konuda ona uzun süre refakat edip ayak uydurmak mümkün değildi. Çünkü onun, kesin olarak bir himmet altında olduğuna ve istihdam edildiğine inanıyorum!

O yıllar, inançlı insanların müthiş bir baskı ve takip altında kaldığı yıllardı. Özellikle Risale-i Nur okuyanlar, “Ayin yaptılar!” diye apar topar alınıp hapse atılıyordu. Aslında “ayin,” Hristiyanlar için kullanılan bir kelimedir. Buna rağmen, Nur talebelerini nazardan düşürmek için ısrarla bu kelimeyi kullanıyorlardı. Kaldı ki ayin yapmak, kanunlarda suç değildi. Hristiyanlar kiliselerde ayinlerini serbestçe yapabiliyorlardı.

Öyle bir zulüm ve baskı havası estiriliyordu ki Risale-i Nur okurken yakalananların yakınları da töhmet altında bırakılıyordu. Çoğu kez, korkudan hapisteki yakınlarını ziyarete bile gidemiyorlardı.

İşte o devirde Bekir Berk, bir yandan mazlumların siyanet meleği gibi her yere yetişip onları hapisten kurtarmaya çalışıyor, diğer yandan yakınlarını ziyaret ederek onlara teselli ve ümit kaynağı oluyordu.

Yol Tükendi

Bir defasında Samsun'dan Boyabat'a gidiyorduk. Merhum Bayram Ağabey de bizimleydi. Aziz Küçük isminde bir kardeşimiz, hapiste idi. Mahkemeden sonra Kargı'ya uğrayıp kardeşleri ziyaret edecek ve oradan da Kastamonu'daki mahkemeye gidecektik. Bir cip tuttuk. Tabî o günkü yollar bugünkü gibi değil, patika yollar. Epey gittikten sonra baktık, yol bitmiş! Sel, yolu alıp götürmüştü. Gececeğimiz yolda sudan bir gölet oluşmuştu. "Buradan geçilmez." dedik. Bekir Ağabey, "Geçilir!" dedi.

Yolun bu tarafından bir miktar, öteki tarafından bir miktar ellerimizle taş toprak yığdık. Kazma kürek yok. Sonra cipi yola koyduk. Neyse, oradan geçtik. Bir müddet gittikten sonra bu defa yolumuzun Kızılırmak'ın taşmasıyla iyice su altında kaldığı bir yere geldik. Cipin sağ tarafına ağırlık yaparak buradan da geçmeyi başardık.

Üçüncüde yol, geçmemize imkân vermeyecek şekilde tamamen sular altında kaybolmuştu. "Artık gidilmez, Kızılırmak döne döne akıyor, sürükler bizi!" dedik. Fakat Bekir Ağabey bu, hemen teslim olmuyor. "Hele bir bakalım." dedi ve bana, suya girmemi söyledi. "Yürü!" dedi. Yürüdüm. "Yürü!" dedi, yürüdüm. Ve neredeyse su, belime kadar yükseldi. Baktı iş kötü, "Tamam." dedi. Suyun akıntısından kendimi zor kurtardım. Bunun üzerine Bekir Ağabey, cipin sahibine:

"Sen dön git; biz yaya olarak devam edeceğiz." dedi. Lügatinde "geri dönmek" yoktu. Tarık bin Ziyad gibi hep "Hedef, durmadan ileri!" diyordu. Biz evrak bavulunu sırtlandık, çantayı kendisi aldı.

Bir mahkeme sonrası beraat eden maznunlar ve dostlarla...

Dağ yoluna vurduk. Kan ter içinde tepelik bir yere çıktık. Biraz dinlendik. Bekir Ağabey başladı marş okumaya! Marşlarla biraz kendimize geldik. Ovaya doğru inmeye başladık. Böyle beş-altı km yol aldık. Bir jandarma karakoluna rastgeldik. Bayram Ağabeye, bizi gelip almaları için karakoldan telefon etmesini söyledi.

Jandarma kulübesinde biraz ısındık. Köye varıp camisinde namaz kıldık. Bayram Ağabey, Kur'an okudu. Bekir Ağabey biraz sohbet etti. Bir genç "Allah'ıma şükür, köyümüze kimler geldi, bizi kimler şereflendirdi!" diye sevincini dile getirdi. Biraz sonra Ahmet Kapıcıbaşı isimli kardeşimiz, ciple karşıdan bata çıka gözüktü.

Mahkemededen Uzakta Rahat Edemezdi

Gelen ciple ancak yatsıya yakın Kargı'ya varabildik.

Kargılı kardeşler bizim için mükellef sofralar hazırlamışlardı. Yemekten sonra uzun bir sohbet oldu. Bekir Ağabey, hizmet haberlerini, başımızdan geçen maceraları, yolda başımıza gelenleri anlattı. Gün boyu mücadeleli bir yolculuğun sonunda üstümüze öyle bir rehavet çökmüştü ki tarif edilmez. Bir yandan, sohbetin bitmesini dört gözle bekliyorduk; öbür yandan, gözümüz, bizim için hazırlanmış yarım metre kalınlığında yün yataklara kayıyordu! Kendimizi bir an önce onların üzerine bırakmaya hazırlanıyorduk

Nihayet sohbet bitti. Sıra, kardeşlerin dağılmasına, bizim de istirahate çekilmemize gelmişti ki Bekir Ağabey:

“Haydin gidiyoruz!” dedi.

“Nereye gidiyoruz ağabey?”

“Kastamonu'ya. Yarın orada mahkemem varken ben burada kalamam!”

Soğuk bir duş almışçasına sarsıldık. Kargılılar bir yandan, biz bir yandan ısrar etmeye başladık.

Kargılı kardeşler her ne kadar “Ağabey, sizi sabahleyin yetiştiririz.” diye teminat verdilerse de bir türlü onu ikna edemediler. Mahkemeler onun için her şeyden önce geliyordu. Âdeta hayatının gayesi sayıyordu mahkemeleri. Bir komutanın cepheye en yakın yerde konaklamak istemesi gibi, o da mahkemenin en yakınında konaklamak istiyordu. Mahkemenin uzağında rahat edemiyordu. Ve hepsinden önemlisi, işini önemsiyor ve asla şansa bırakmıyordu.

Gece boyu yol aldık, sabaha karşı Kastamonu'ya vardık. Otele yerleştik. İmsak vakti yeni girmişti. Bir daha namaz için kalkmayalım diye sabah namazını ilk vaktinde kıldık. Üç saat uykudan sonra kalktık, duruşmaya gittik.

Duruşmaya Girme!

Burada farklı bir olay oldu. Orada 12 tutuklu vardı. Her birine bir avukat tutmuşlardı: Tam 12 avukat!

Tosyalı bir kardeş:

“Bekir Ağabey, biz avukatları tuttuk. Senin müdafaa yapmana gerek yok, onlar yapacak.” dedi. Bekir Ağabey cevap bile vermedi. Üzüntüsü, yüzünden belli oluyordu. Bin bir meşakkatle dağları dereleri aşarak gel, sırf Allah rızası için koştur, sonra bu manzarayla karşılaş. Bu, onun hazmedebileceği bir şey değildi.

Duruşma vakti geldi. Avukatlar, dinleyiciler yerlerini aldılar. Bekir Ağabey de içeri girdi, yerine oturdu. On iki avukat sırayla müdafaa yaptılar. Bekir Ağabey oturduğu yerden sadece notlar alıyordu. Hiç konuşmadı. Sıra, karara geldi. Hâkimler, bir maddeyi ileri sürüp, tahliye talebini reddettiler ve tutuklamaların devamına karar verdiler. Sonuç, tam bir fiyaskoydu!

İşte tam o anda Bekir Ağabey ayağa kalktı. Karara itiraz etti. Hâkimlerin bilmediği başka bir maddeyi ileri sürdü. O maddeye göre tutuklama hâlinin devamının mümkün olmayacağını belirtti. Durum karıştı! Bekir Ağabeyin talebi üzerine duruşmaya bir süre ara verildi.

Bu arada Bekir Ağabey, hâkimlerle birebir görüştü, konuyu onlara izah etti.

Tekrar duruşmaya geçildi. Bekir Ağabey gerekçesini tekrarladı. Buna göre maznunların tutukluluk hâlinin sona erdirilmesini, beraatlerini ve eserlerin iadesini talep etti.

Mahkeme heyeti, kendi arasında konuyu tartıştı. Ardından sürpriz bir karar çıktı: Mahkûmların beraatine ve eserlerin iadesine karar verildi!

O gün müthiş bir şey olmuştu. On iki avukatın yapamadığını, Bekir Ağabey, Allah'ın izniyle başarmıştı. O zaman, Bekir Ağabeyin, Nur davalarında istihdam edildiğini bir kere daha anlamış olduk!

Mahkemededen çıkınca, mahkûmlar ve yakınları, Bekir Ağabeyin etrafını sardılar. Sevgi emberi içine aldılar ve iltifatlarla onu âdeta bağırlarına bastılar.

Daha sonra Mehmet Feyzi Ağabeyi ziyaret edip Kastamonu'dan ayrıldık.

Kefeni Fırlattı

Bir defasında Ankara'daydık. Bize, "Temyiz'de mahkeme var; birlikte gidelim." dedi. Öğretmen kardeşimiz Konyalı merhum Mustafa Özsoy'la beraberdik. Temyiz'deki duruşmalara, avukatlar dışında kimse alınmıyordu. Bekir Ağabey, bana bir çanta verdi, Mustafa'nın eline de bir dosya tutuşturdu. Bizi, stajyer veya yardımcı avukat süsü vererek mahkeme salonuna girdirdi.

Manzara müthişti: Yuvarlak bir masa etrafında 27 Mayıs İhtilâlinin karanlık yüzlü adamları çöreklenmişlerdi. O Egesel'ler, Başol'lar hep oradaydı. İhtilâlde oynadıkları başarılı (!) rollerine mükâfat olsa gerek, bu makama atanmışlardı. Bekir Ağabeyi Yassıada'dan da tanıyorlardı. Kin ve nefret dolu gözlerle bizi süzüyorlardı. Âdeta yiyecek gibi bakıyorlardı. Egesel, Bekir Ağabeyin moralini bozacak şeyler yapıyordu. Eliyle masaya vuruyor, dinlemez gibi görünüyordu. Bekir Ağabey, hiç aldırış etmeden 40 dakika savunma yaptı. Elindeki bütün belgeleri sundu ve sonunda bunların zabta geçmesini istedi. Zabta geçme talebi, Egesel'i kızdırdı. İki eliyle masayı tutup yüksek sesle:

"Neye güveniyorsun Bekir Bey!" diye açıkça tehdit etti.

Bekir Ağabey, tehdide pabuç bırakacak adam mıydı? Hemen, "Ver şunu!" deyip hızla çantayı elimden kaptı. Başka bir evrak çıkarıp gösterecek sandım. Bir de baktım ki sürekli çantasında taşıdığı kefenini çıkarıp masanın ortasına fırlatıverdi. Adamların gözleri fal taşı gibi açıldı. Ardından gür bir sesle:

"İşte buna güveniyorum!" dedi ve konuşmaya başladı. Öyle yüksek sesle konuşuyordu ki âdeta salon çınlıyordu. Vallahi billahi yeminle söylüyorum, o anda o adamların masaya dayalı ellerine baktım, tir tir titiyorlardı. O zaman gerçekten, Bekir Ağabeyin arkasında bir kuvve-i maneviye olduğunu, müdafaa sırasında başka bir şahsiyete büründüğünü anladım!

İşte Asıl Bekir Berk

Bir gün yine Tosya tarafına gidiyoruz. Yolda mola verdik. Bekir Ağabey, ormana doğru yöneldi. Bir köpek havlayarak üzerine saldırdı. O hâlde kim olsa korkar. Gerisin geri kaçtı. Bunu fırsat bilerek kendisine takıldım:

“Yahu ağabey, bu ne hâl? Bir yanda en cebbar zalimlere meydan okuyorsun, öte yanda bir köpekten korkuyorsun!” dedim. Gülümsedi:

“İşte asıl Bekir Berk budur.” dedi, “Bir köpekten dahi korkan adam. Öteki ben değilim, Üstadın vekilidir.”

Kanunu Geri Çevirtti

1967-68 yıllarında Demirel başbakanı. Hükümet, “Anayasayı Koruma Kanunu” adı altında bir kanun taslağı hazırlamış, Meclis’e sunmuştu.

Bu kanun, inananlara yeni kısıtlamalar getiriyordu. Fakat çok sinsice hazırlanmıştı! Kimse bunun farkında değildi. Bekir Ağabey, hukukçu olarak bunun Müslümanlar aleyhine doğuracağı sonuçları çok iyi biliyordu. O zaman adalet bakanı, Hasan Dinçer’di. O da kanunu savunuyordu. Kanunun çıkması için asker diretiyordu.

Bekir Ağabey, Demirel’le görüşüp, kanunun Meclis’e getirilmemesi gerektiğini, inananların aleyhinde olacağını izah etmeye çalıştı. Fakat Demirel, “Asker istiyor; bunu mutlaka çıkaracağız!” deyince, Bekir Ağabey protesto ederek, “Ben gidiyorum!” deyip Demirel’in yanından ayrıldı. Bir grup hâlinde Meclis’e gittik. Bekir Ağabey, önce bunu kavrayabilecek müspet milletvekillerine anlattı. Bu lobi çalışması sırasında konuyu kavrayan milletvekillerinin sayısı artmaya başladı.

Derken, hiç unutmam, sarhoş bir milletvekili geldi. Bekir Ağabeyi dinledi ve çok etkilendi. “Vay canına! Demek, bize bu kanunu yutturuyorlar, ha?” dedi. Bekir Ağabeyin boynuna sarıldı. “Biz böyle oyunları bilmiyoruz. N’olur bizi aydınlatın Bekir Bey!” diye ricada bulundu. O zat daha sonra grup grup milletvekillerini tutup Bekir Ağabeyin yanına getirdi. Bu çalışmalar sonunda Meclis’te kanuna muhalif bir grup oluştu.

Bekir Ağabey, bununla yetinmedi. Öte yandan bütün Anadolu’ya haber gönderip, Ankara’yı telefon ve telgraf yağmuruna tutmalarını sağladı. Meclis’te kanuna karşı ciddî bir muhalefet oluştuğunu gören Demirel, Bekir Ağabeyi ikna için bu defa tekrar çağırdı. “Yapmayın Bekir Bey, bu kanuna engel olmayın.” diye ricada bulundu.

Demirel’in hâlâ ısrar ettiğini gören Bekir Ağabey, tekrar aynı protesto hareketiyle görüşmeyi yarıda kesti. Hava alanına giderken Demirel, Bekir Beyin arkasından yetiştii. Oluşan büyük halk muhalefeti karşısında daha fazla dayanamadı.

Daha sonra kanunun geri bırakılması hususunda izlenmesi gereken yol için tavsiye istedi. Bekir Ağabey, kanun taslağının komisyona havale edilip rafa kaldırılmasını söyledi ve ayrıldı. Onun başını çektiği bu gayretler sonunda kanun engellenmiş oldu.

Zamanla Yarış

Rize’de bir kardeşin mahkemesine girmiştik. Duruşmadan sonra beraat kararıyla o kardeşi hapisten çıkardık. Oradan uçağa yetişmek üzere hemen Trabzon’a hareket ettik. Çok kısıtlı bir zamanımız vardı. Âdeta zamanla yarışıyoruz. Bir yere geldik, kırmızı bayrak bize dur işareti yaptı. Yol yapımı için dinamit patlatılacaktı! Geçmemiz tehlikeli ve yasaktı.

Bekir Ağabey, “Uçağa yetişemezsek, ertesi gün Çanakkale’deki mahkemeye yetişemem.” deyip şoföre “Sür!” dedi. Şoför gaza bastı. İşçilerin bağırıp çağırmaları arasında ilerledik. Ardımızdan korkunç bir gürültü işitildi. Geri dönüp baktığımızda, sanki dağ yerinden kopmuş, siyah bir bulut gibi üstümüze geliyordu. Kıl payı kurtulmuştuk! Toz toprak parçaları, aracımızın üstüne serpilmişti. Eğer dursaydık, gerçekten uçağa yetişemeyecektik; çünkü Bekir Ağabey, ancak son çağrı ile uçağa binebildi!

Ertesi gün, Çanakkale’deki mahkemeye yetiştiğini ve oradaki maznunları da hapisten çıkarttığını haber aldık.

Gözleri Yaşardı

Çorum'da bir davadan sonra Amasya'ya geçtik. O zaman ortaokul talebesi olan Halit Yolcu isimli bir genci kurtarmaya gitmiştik. Bazı makamlara yazdığı mektup lâikliğe aykırı bulunmuş ve hapse konulmuştu. Çocuğun annesi babası fakir, perişan, korkudan ziyaretine bile gidemiyorlardı.

Duruşma beraatle neticelendi. Hemen hapishaneye gittik. Çocuk kısa pantolonlu, lâstik ayakkabılı. Günlerdir su yüzü görmemiş perişan bir hâlde idi. Onun bu hâlini görünce Bekir Ağabeyin gözleri doldu. Hemen birisine ayakkabı aldirttı. Anne babasına götürdük.

O annenin oğluna sarılıp ağlaması ve Bekir Ağabeye duaları hâlâ gözümün önündedir! Bekir Ağabey, o zaman küçük Halit'e, "Sen mutlaka okuyup büyük adam olmalısın, bunlardan öcünü ancak böyle almalısın!" diye nasihatta bulundu.

Gerçekten Halit, bu nasihati tuttu. Okudu, öğretmen oldu. Yıllar sonra yolum Amasya'ya uğradığımda, sevilen ve başarılı bir eğitimci olarak etrafını gençlerin sardığını gördüm. Çok mutlu oldum ve Bekir Ağabeyin yıllar önce kendisine yaptığı nasihati hatırladım!

Girdiği Yere Hâkim Olurdu

O, girdiği yere hâkim olurdu. Burası bir mahkeme salonu, bir konferans salonu veya dostlar meclisi veya bir lokanta ve mahalle dahi olsa bu değişmezdi.

Urfa'da dergâhın yanında bir lokantaya girmiştik. Duvarlarda uygun olmayan resimler vardı. Bunları elleriyle söktükten sonra dükkânın sahibine, Halil İbrahim Dergâhına komşu olan bu dükkâna ancak Kâbe resimlerinin yakışacağını çok kibarca söyledi. Adam hiç itiraz etmeden kabul etti.

Hatta gittiğimiz içkili lokantalardan kaç defa içkiyi kaldırttığını bilirim! Başkası dese, "Sana ne!" derler. Ama ona itiraz etmezlerdi. Aynı şeyi biz yapsak mutlaka kavga çıkardı. Manevî bir ağırlığı vardı. Beyefendi, nazik ve modern bir görüntüsü vardı. Muhataplarını etki altına alırdı.

Adam mı Vurdu?

Benim mahkemem için Samsun'a birkaç kez gelmişti. Geldiğinde önce eve uğrar, annemi ziyaret eder, teselli verir, sonra aldığı hediyelerle yanımıza gelirdi.

Bizim sülâle, kabadayılıkla meşhurdur. Dayıma bir gün, "Hamdi hapiste, gel ziyaret edelim." demişler.

Demiş ki:

"Ne yaptı ki? Adam mı vurdu da ziyaret edeceğim. Hükûmete karşı gelmiş."

Yani adam vursak, ziyarete gelmeye degecek bir iş yapmış olacağız! Ona göre hükûmete karşı gelmek kabadayılık değilmiş.

Savcıyı Baştan Çürüttü

İzmir Sıkıyönetim Mahkemesi çok olaylara sahne olmuştu. Haftanın hemen iki-üç günü duruşma yapılıyordu. Savcı aşırı solcuydu. Ağır suçlamalarla dolu bir iddianame hazırlamıştı.

Bekir Ağabey, dinleyenler üzerinde menfi tesir bırakmaması için ondan önce söz alıp bir konuşma yaptı. Bütün basın oradaydı. Öyle güzel bir konuşmaydı ki sanki savcının henüz yapmadığı iddialarını yumuşak bir üslûpla bir bir çürütüyordu. Herkes hayranlıkla onu süzüyordu.

Ardından savcı, iddianameyi okudu. Bitirdikten sonra, Bekir Ağabeyin o ilk sakin hâli gitti. Gök gürültüsünü andıran bir heybetle konuşmaya başladı. O delilleri peş peşe o kadar güzel sıralıyordu ki savcı oturduğu yerde renkten renge giriyordu. İddiaların hepsini çürüttü. Hatta mahkeme heyeti dinlerken zaman zaman başını sallayarak tasdik ediyordu.

Sonra o heyet, tarafsızlığını yitirdiği gerekçesiyle değiştirildi. Yerine gelen heyet de bir müddet sonra aynı şekilde etkilendi. O da değiştirildi. Ancak üçüncü heyetle mahkemeye devam edilebildi. Âdeta gelen, dersini alıp gidiyordu.

Yalancı Şahitler

İzmir mahkemesinde cereyan eden enteresan bir olay da yalancı şahitlerdir. Onlardan biri kalktı, “Efendim, Bekir Bey, İzmir’de şurada beyzbol oynadı, ihtilâle hazırlık yaptı.” dedi. İnanandırıcı olsun diye de “Falan bürodan uçak bileti aldık, falan dükkândan meşrubat içtik.” demeyi ihmal etmedi!

Bunun üzerine hâkim, Bekir Ağabeye, “Ne diyorsun?” dedi.

“Bu iftiralardan Allah’a sığınırım ve iftira edenleri de Allah’a havale ederim!” dedi ve yerine oturdu.

O ana kadar hiç söz almamış olan İzmirli Mustafa Birlik dedi ki:

“Efendim, bu adamın söyledikleri külliyen yanlıştır! Çünkü dediği tarihte beyzbol sahası henüz açılmadığı gibi, uçak bileti satan büro da orada yoktu ve meşrubat dükkânı da açılmamıştı. Buralar o tarihten çok zaman sonra faaliyete geçti.”

Böylece bir tertibin iç yüzü da açığa çıkmış oldu.

Bana İki Yıl Ver Rabbim!

Son anlarıyla ilgili hatıralarım ise şöyle:

“Vatan Hastahanesinde yatarken gruplar hâlinde yanına ziyaretçiler gelip gidiyordu. O heybetli insan, 45 kiloya kadar düşmüş, âdeta ruh hâline gelmişti. Öldü ölecek diye bekliyorduk. Zaten İngiltere’den dönerken doktorların ifadesine göre 40 günlük ömrü kalmıştı.

Şahit olduğum çok enteresan bir şey oldu. Hastahane odasında 10-15 kişi ziyaret edip odadan çıkmış, yanında ben ve Necmettin Şahiner ile İsmail Yazıcı kalmıştık. Ellerini açtı ve yattığı yerden ağlayarak şöyle dua etti:

“Ey Everest Tepesindeki çiçeğe rengini veren Rabbim! Ey okyanusun derinliklerindeki balığın rızkını veren Allah’ım! Bana iki sene daha müsaade ver. Kardeşlerimle buluşup kucaklaşayım, hasret gidereyim. Ondan sonra ruhumu al.”

Ömrünün son yıllarında Anadolu’daki dostlarını ziyaretlerinden biri...

Gerçekten bu dua kabul olmuş ki bundan sonra tam iki yıl daha yaşadı. Bu sırada bütün Türkiye’yi, hatta Avrupa’daki kardeşleri ziyaret etti, hasret giderdi ve sonra ruhunu Rahman’a teslim etti.

Sema Ehlinin Sevinç Gözyaşları

Abdi İpekçi Spor Salonunda Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle büyük bir toplantı tertip edilmişti. Bana “Hamdi gel, beraber gidelim.” dedi. Gittik. Salon tıklım tıklım doluydu. Giderken havada bulut filân yoktu. Ama elimize yüzümüze lâtif birkaç yağmur damlası düşmüştü. Vardık, yerimize oturduk.

Merhum Ayhan Songar ve Korkut Bey gibi tanınmış isimler de vardı. Kendisini takdim ettiler ve kürsüye çıktı. Başta Üstadın, Efendimizin (a.s.m.) bütün esma-i İlâhiyeyi cem’ eden o harika ahlâkını anlatan parçayı okudu. Sonunda Bediüzzaman Said Nursî deyince bir alkış koptu.

Sonra, “Ben buraya gelirken bulut yoktu, ama başımıza rahmet damlaları düşüyordu. 500 seneden beri Peygamberimiz için böyle bir gençlik toplanmamıştı. Başımıza düşen bu damlalar, sema ehlinin sevinç gözyaşlarıdır.” dedi.

Konuşmasına devamla “İstanbul fetholunduktan sonra 500 sene müddetle, fethin tapusu olan Ayasofya ezanla Kur’an’la çınlamıştır. Fakat daha sonra zulmün karanlığına gömülmüştür. İnşallah Ayasofya bu gençliğin dua ve himmetleriyle yeniden o güzel günlerine kavuşacak!” dedikten sonra Sultan Fatih’in Ayasofya ile ilgili vakıfnamesini okudu: “Bu mabedimi Allah’a kulluktan başka bir maksat için kullanacaklara Allah’ın, Resulünün, bütün evliyaullahın ve meleklerin lâneti üzerlerine olsun!” dedi.

O hasta hâlinde konuşması öylesine etkiliydi ki herkes gözyaşlarıyla büyük mücahidin bu son hitabesini dinlemiş oldu.

Aniden Cidde'ye Gitti

Son aylarında idi. Birden Cidde'ye gitmeye karar verdi. Üstadın verdiği manevî kıymeti yüksek bir şeyi almaya gitmişti. Bu, Üstadın kendisine hediye ettiği bir altındı. Ama kuyumculardan satın alınan bildik altınlardan değildi.

Bir gün ziyaret sırasında Üstadın elinde ve yanında hiçbir şey yokken, elini boşluğa doğru uzatıp kendisine verdiği bir altındı bu! Bunu ömrü boyunca en kıymetli bir hatıra olarak saklamıştı. Öleceğini anlayınca gidip bu altını Cidde'den alıp geldi ve Isparta'daki eşyalar arasında müzeye konulmak üzere Bayram Yüksel Ağabeye teslim etti.

Yatakta Hekimoğlu'nu Savundu

Yine Fatih'te klinikte son günleriydi. Artık ayağa kalkamıyordu. Bir tuğla parçasıyla teyemmüm edip namazlarını yattığı yerden ima ile kılıyordu. Zaman zaman bayılıp ayılıyordu. Yine böyle bir baygınlık anında idi. O sıralar Hekimoğlu İsmail, Çile Ceza Evinde yatıyordu. Bekir Ağabey ayıldığında parmağıyla işaret ederek, son derece düzgün cümlelerle yattığı yerden Hekimoğlu İsmail'i müdafaa ediyordu. Ayhan Songar merhum ve Bafralı Muammer Ağabeyin damadı Ahmet Bey de oradaydı.

Orada bazı kardeşler ağlayarak Cevşen okuyorlardı. Bir baygınlık sonrasında gözlerini açıp gülümsedi ve "Zübeyir., Tahiri, Mustafa Polat,  aycı Emin, Bekir Berk geliyor diye mehter marşı okuyorlar. Ben bu kardeŐlerimi bırakıp nasıl gideyim?" dedi ve kalktı.

Vasiyeti

Ölmeden önce şöyle vasiyet etmişti:

“Ben vefat ettiğimde Sungur Ağabey, Abdullah ve Bayram Ağabeyler ile Fırıncı, Birinci ve Kutlular, elleriyle cenazemi taşısınlar. Kırkınıc Hoca beni yıkasın ve Fethullah Hoca da namazımı kıldırsın.”

Türkiye’den ayrıldıktan sonra ona hasretimizi dile getiren bir şiir yazmıştım. Hatıralarımı, gözyaşıyla ısladığım bu şiirle noktalamak istiyorum:

Mahşere Mehter'le Giresin Ağbey!

*Bilmem size nasıl şiir yazayım?
Kalbimizde yerin yücedir ağbey,
O yüce yerlerden nasıl akayım?
Gönlüm kalemime gücenir ağbey.
Dilim yetmez, hâlin hatrın sorayım.
Büyük dertlerine derman olayım.
Kudretim yok illerine varayım.
Düşündükçe içim ezilir ağbey.
Kaldığın yer geniş midir, dar mıdır?
Yâd ellere gittin, dostun var mıdır?
İçtiğin zehir mi, yoksa bal mıdır?
Gurbette hâllerin nicedir ağbey?
Yarana el atsam bağlatır mıyım?
Hassas kalbinizi dağlatır mıyım?
Teskin edecekken ağlatır mıyım?
Bizim idrakimiz cücedir ağbey!
Sen bize şevk verdin, cesaret verdin.
Feraset, hamiyet, gayret gösterdin.
İnanan, kimseden çekinmez, derdin.
Sevgin alev alev bizdedir ağbey.
Zor günlerde gördük, sonsuz himmetin.
İdraki güç, bilemeyiz kıymetin.
Mahpus, sehpa, kefen idi ziynetin.
Ender faziletler sizdedir ağbey.
Gezdim, Rize, Tokat, Trabzon, Ordu.
Kol kanat kırılmış, dolaştım yurdu.*

*Rastladığım her şey hep seni sordu.
Diktiğin fidanlar güzdedir ağbey.
Sevgin bizi saran kozadır şimdi.
Ak gördüklerimiz karadır şimdi.
Kalan hatıralar yaradır şimdi.
Dokundukça kanar, özdedir ağbey.
Bahçendeki çiçeklerden dermedin.
Hizmetinin meyvesini görmedin.
Yâranını doya doya görmedin.
Kaderin sırları incedir ağbey.
Şöhreti men eder derslerimizde.
İstenen rızadır işlerimizde.
Bu sırlar hükmeder, dertlerimizde.
Dumanlanan dağlar yücedir ağbey.
Olamadım size lâyık arkadaş.
Düşündükçe akar gözlerimden yaş.
Cenab-ı Hak, yazsın ezelî kardaş.
Bizim hizmetimiz sözdedir ağbey.
Hamdi der, meydanı duman eyledin.
Müdafaalarını yaman eyledin.
Burda vazifeni tamam eyledin.
Hizmet yerde değil, erdedir ağbey.
Ya Rab, Bekir Ağbeyimizi mesrur et!
Gönlü pürnur olsun, sesini yücelt.
Dü cihanda makamını aziz et.
Mahşere mehterle giresin ağbey!*

Himmeti Milleti Olan Adam

Osman Demirci

1959-60 ARASINDA Bekir Beyin ismini duymaya başladım. Daha sonra Erzurum'a mahkemeye gelmeye başladı. O gelince mahkeme salonları ve koridorları, seminer salonlarına dönerdi! Millet, "Nurcuların Avukatı Bekir Berk gelmiş!" diye ayakta dinliyordu. Bir işaret etse Erzurum o tarafa gidecek gibiydi!

Kendisini ilk defa Erzurum'daki mahkemede dinledim.

Müdafaalarını işitmiş, fakat henüz görmemiştim. Erzurum'a dava için geldiğinde onu ilk defa gördüğüm ve müdafaasını dinlediğimde farklı bir şahsiyetle karşı karşıya olduğumu anlamıştım. Yaptığı müdafaalar, şahıs müdafaası değildi, davanın müdafaasıydı. Bütün duygularına İslâmın esaslarını orturtmuş, sanki bir sahabeyi andırıyordu. Savcıların aleyhteki beyanlarına karşı bir şahlanışı vardı ki tıpkı Yavuz gibi! O güzel hakikatleri anlattıkça, karşıdaki küçüle küçüle neredeyse ortadan kaybolacak hâle geliyordu. Oradan çıkan insanlar doğru dershaneye gelirdi.

Zaman zaman Konya'da, Ankara'da mahkemelerinde bulundum. Ben Bekir Berk'te şu cevheri gördüm:

Üstadın ifade ettiği gibi, "bir insanın kıymeti, himmeti nisbetindedir; kimin himmeti milleti ise o tek başına küçük bir millettir."

Bekir Berk'te bu tecelli etmişti. Kendisi ortada yoktu; Kur'an davası vardı, Nur davası vardı.

Yazıhanesinde kocaman bir Türkiye haritası vardı. Sanki erkân-ı harp reisi gibi cepheleri tespit ediyor, mahkeme olan yerleri kırmızı raptiyelerle işaretliyordu. Tâ Edirne'den Ardahan'a kadar. Gecesi yok gündüzü yok, yazı yok kışı yok. Vesaiti yok! Bayram Ağabey gibi bir veliy-yi kâmil diyordu ki: "Bekir Beyin bavulunu alır, Gazanfer Bilge'den bilet alıp bindirirdik. Çünkü en ucuz bilet, orda bulurduk!"

Bekir Bey için otobüs olmuş, taksi olmuş, kamyon olmuş, hatta traktör olmuş fark etmezdi. O hedefine vaktinde gitsin de

neyle giderse gitsin. Gerekirse sürünerek gitmeyi göze alan bir azim ve irade sahibiydi.

Yolda ölürüm, diye kefenini hep yanında taşıdı. Rahmetli Süleyman Arı'nın evinde bu kefeni Kırkıncı Hocayla birlikte hazırlamıştık. Onu hayatı boyunca hep çantasında gezdirdi. Bilmiyorum, son yolculuğuna o kefeniyle mi çıktı? Çünkü vefatında hacda idim. Vefatını haber alınca Beytullahta, Kâbe'nin üst katında çok büyük bir kalabalıkla cenaze namazını kıldık. O da ayrı bir bahtiyarlıktır!

Cidde'ye gittiğimizde ziyaretine giderdik. Beytullahta görüşürdük. Bizi alır, arabasıyla gezdirir, en lüks lokantalarda yedirir içirirdi. Sehavette de eli tutulamaz bir insandı.

Sahabe Gibi Yaşadı

Bekir Berk, sahabe gibi kalbi hüşyar, duyguları uyanık bir insandı. Bu yüzden onu hatırladığımda aklıma hep sahabeler gelir!

Hani sahabe-i kiram, Resulullah'a soruyordu:

“Ya Resulallah, nasıl öleceğiz?”

“Nasıl yaşıyorsanız öyle ölecek, nasıl ölürseniz öyle diriltileceksiniz!”

Onlar, Kur'an nazil olur olmaz hemen hayatlarını ona uyduruyorlardı. Sabah kalkıyor, İlâhî emirleri taze taze yaşıyorlardı.

Bekir Berk, bu havadaydı. Zaten çoğu kez yatması yoktu. Dilekçelerinin çoğunu arabada yazardı. Kalktığı zaman Kur'an-ı Kerim yeni nazil oluyor gibi, kitabı neyi emrediyorsa onu yapmak üzere hayata başlardı.

Hz. Peygamber (a.s.m.), İslâmın başlangıcında grup grup sahabeleri yetiştirip beldelelere tebliğe gönderiyordu. Gitmeden önce son kez aile efradıyla vedalaşıyordu. Anneleri, şefkat sahibi oldukları için sormadan edemiyorlardı:

“Yavrum, ne zaman döneceksin?”

Sahabe, cevap veriyordu:

“Ya ümmi, inne'l-kıyamete tecmeuna.” Yani “Ey anneciğim! Merak etme, kıyamette hep bir araya toplanacağız.”

İşte Bekir Berk, bu halet-i ruhiye içinde yola çıkıyor, Kur'an yolunda mağdur olanların imdadına koşuyordu. “Neye mâl olursa olsun, hedefe varacağım. Kur'an neden men ediyorsa, hayatıma mâl olsa da ondan kaçınacağım.” diyordu.

Biz Kur'an'ın hadimleri,

Pür imanlı ve zindeyiz.

Bu yoldan dönmeyiz asla!

Peygamberin izindeyiz.

mısraları dilinden düşmüyordu. Tevhit bayrağını dağdan dağa, ilden ile taşıdı. Çok büyük bir makam sahibi oldu. Allah şefaatlerine nail eylesin.

Akşam sabah okuduklarımı Bekir Berk, Ali Uçar ve diğerlerine bağışlarım.

Risale-i Nur davası, büyük bir davadır. Ahir zamanın en büyük davasıdır. Bunu anlamak ayrı bir ihsan-ı İlâhîdir. O, bunun şuurunda idi. Allah bize bu davanın büyüklüğünü idrak etmeyi nasip etsin. Âmin.

Şunu da söyleyeyim ki eğer Bekir Berk, mütehassısı olduğu 163. madde maznunlarından para almış olsaydı, bugün hiç şüphesiz dünyanın en zengin avukatı olurdu! Ama o, hiçbir davadan beş kuruş bile almadı. “Ücretimi Allah’tan alırım.” dercesine müstağni yaşadı.

Cidde’de kaldığı günlerde, evinde, çok sevdiği Üstadının resminin önünde...

Av. Bekir Berk Ağabeyimi Anarken

Refet Kavukçu

1960'IN 10 OCAK GÜNÜ Üstadımızı Emirdağ'dan Ankara'ya getirirken nezarete alınmıştık. Bekir Bey de o günün gecesinde Ankara Emniyet Müdürlüğünde ziyarete gelmişti. Bekir Beyle ilk tanışmamız böyle oldu.

Bekir Bey, Nur'lara tek cümleyle vurulmuştu!

Yıl 1964. Hakkımızda açılan bir davanın müdafaası için Erzincan'a gelmişti. Evimizde dostlarla sohbet ediyorduk. Bir kardeşimizin "Risale-i Nur'ları nasıl tanıdınız?" sorusunu aklımda kaldığı kadarıyla şöyle cevaplandırmıştı:

"1958'de, İstanbul'da avukatlık büromda çalışıyordum. Milliyetçiler Derneğinde beraber olduğumuz ve eski Isparta milletvekili Tahsin Tola Bey, beni aradı. Çok heyecanlıydı. 'Size bir teklifim var, kabul edeceğinizi ümit ediyorum.' dedi ve Ankara'da çok değerli arkadaşlarının tevkif edildiğini, nedenleriyle özet olarak anlattı. Gazetelerden, böyle bir hadisenin olduğunu ben de okumuştum. Mahiyetini etraflıca bilmiyordum. Tahsin Beyden Bediüzzaman Hazretlerini, Risale-i Nur'ların mahiyetini, Nur talebelerinin çalışma tarz ve gayelerini kısaca öğrenmiş oldum. Ankara'ya maznunların bulunduğu hapis haneye gittik. Görüşme odasında Zübeyir Ağabeye. şunu sordum:

"'Davanızı memnuniyetle alıyorum! Yalnız, müdafaanızı yaparken tahliyenizi mi esas alacağım, yoksa davanızı mı savunacağım?' der demez, çok kesin ve gayet metin bir eda ile 'Davamızı savunacaksınız.' dedi. Ben de böyle olunca külliyatı baştan başa okumam lâzım ki savunabileyim. O zaman da en az altı ay içerde kalırsınız, deyince, 'Bu kudsî dava için değil altı ay, altı yıl da içerde kalsak beklemeye hazırız; yeter ki siz Nur'ları okuyunuz!' dedi.

"İşte tarihî olduğu kadar, Zübeyir Beyin. vicdanından süzülüp gelen bu ihlâslı cevaba vuruldum ve orada Nurcu oldum!"

Hızır Gibiydi

Bekir Berk Ağabeyim, bence Nur cemaatinin bir nevi Hızır'ıydı. O takipli, baskılı ve baskınlı günlerde derslere, ev halkından helâllik alır gibi gidiyorduk. Çünkü kendini bilmez kişiler tarafından yapılacak bir şikâyet üzerine her an baskın yapılabilirdi. Üstadımızın ismi ve külliyattan herhangi birisi, en büyük suç nedeni gösteriliyordu. Tevkif edilip aylarca sorgusuz sualsiz yatabilirdik. Böyle bir endişe içinde Allah'a tevekkül ettikten sonra, Bekir Ağabeyimiz müdahale eder, bizi hapisten çıkarır, diyerek cesaret bulur, azimle hizmetimize devam ederdik.

Nitekim öyle de oluyordu. İslâma ve Kur'an'a taallük eden uzak yakın, il ilçe sivil asker kim olursa olsun bir takibe ve tevkife maruz kalmışsa, hemen o davayı fahrî olarak üstlenir ve yardımına koşardı. Bunun için de bir telefon veya bir mektup yeterliydi. Sonuna kadar azmeder, beraatini alır, dosyasını kapardı.

Meselâ Erzincan'dan Elâzığ'a mahkemeye gidilecekti. Yanılmıyorsam yıl 1964. Kardeşim Nevzat'ın bir taksisi vardı. Zaten o günkü şartlarda koca Erzincan'da çok az sayıda özel araba vardı. Kışın ortası zemheride yola çıkıyorlar. Bir yeri geçer geçmez arkalarından çığ düşüyor; diğer bir yeri geçiyorlar, yine arkalarından çığ düşüyor. Pülümür Dağlarının eteğinden geçerken, az arayla arkalarından çığ düşüyor.

Oradan tekrar Erzincan'a geldiler; arkalarına iki MİT elemanı takıldı. Samsun'a, oradan da Trabzon'a geçtiler.

Hâkime Hanım Ağladı

Pantolonunun dizi yırtık idi. Akşama yakın Erzincan'a gelmişti. Sabahleyin duruşma vardı. Terzi kardeşlerimizin "Bir gecede bir takım elbise dikebiliriz." diye yaptıkları ısrarlarını reddetmiş, öylece duruşmaya çıkmıştı! Yaptığı güzide bir müdafaayla ağır ceza reisi bayan hâkimi içlendirip ağlatmıştı. Şöyle ki:

Raportörün böyle bir Kur'an tefsiri hakkında bilirkişi olarak rapor vermeye hakkı olmadığını, bir Marksist olduğunu, kendi kitabından pasajlar okuyarak ispat ediyordu.

Önündeki masanın üzerine serdiği, güya yasak olduğu iddia edilen Risale-i Nur külliyatından, iddia makamının bilirkişi raporuna istinaden İslâm'a ve rejime muhalif bir ifadenin olmadığını, raporda iddia edilen sahifelerden bölümleri satır satır okuyarak kendine has edebî edası ve vakur tavrıyla Nur'lardaki Kur'anî hakikatleri, heyetin nazarına sunmuştu.

Bayan reisin, hâkimliği devresinde bir benzerini görmediği bu dava ve müdafa üslûbunu, başını eline dayamış olduğu hâlde büyük bir ciddiyetle dinlerken, gözlerinden birkaç yaş damlacığının döküldüğünü, maznun sandalyesinden hayranlıkla seyretmiştim!

Erzincan avukatları, ağır ceza duruşma salonuna kapısı açılan müşavere odasından bu tarihî ve yabancı oldukları davanın müdafaasını dinlemişlerdi. Duruşma salonu ve koridor, dinleyicilerle dolu idi. O güzide müdafa iki saat sürmüştü.

Hitamında mahkeme heyeti tarafından rapor kasıtlı ve yetkisiz görülmüş, Bekir Beye yeni raporun hangi kurumdan alınmasını istediği sorulmuştu.

Aynı zamanda gelecek duruşmanın tarihini ve saatini bildirmesi teklif edilmişti. O da cep defterini çıkararak müsait tarih ve saati zapta geçirtmişti.

Tehditler Alıyordu

Bir gün çantasından iki mektup çıkarıp “Oku!” diye bana verdi. Bunların biri Trabzon’dan, biri de Van’dan gönderilmişti. Her ikisinde de Bekir Beye “Bölgemize adım atarsan ldrleceksin!” tehditleri yapılıyordu. Onda bu gibi kuru sıkılara pabuç bırakacak göz m vardı. Başka beldelere giderken refakatiyle gitmeyi arzu ederdi, ama kimse onunla yolculuk yapmaya dayanamaz, yarıda bırakırlardı. Tehdit mektuplarından sonra o bölgelere giderken yanına kimseyi almıyordu.

Çantasında her zaman en az 100-150 duruşma dosyası vardı. Bu sayı ihtilller gibi özel durumlarda 250-300’e çıkardı.

Kefenini Yanında Taşırdı

Muhterem Mehmet Kırkınıc ve Osman Demirci Hocalara biçtirip zemzemle yıkattırıldığı kefenini çantasında taşırdı. İddia makamınca menfaat ithamına maruz kaldığı zamanlar “Bu işi parayla yapsam, bu kefeni taşımam!” diye ibraz ederdi.

Bekir Bey anlatıyor.:

“Bir gün gecenin geç bir vaktinde Emirdağ’a inmişim. Üstadımı ziyarete gittim. ‘Acaba bu saatte kabul eder mi?’ diye düşünürken kapıyı da çalıyordum. Kapı açıldı, beni içeri aldılar. Üstadıma duruşmadan geldiğimi, bazı yerlere dilekçe vermem icap ettiğini anlattım. Kâğıt istedi. Pullu kâğıtlarımdan birkaç tane verdim. Mühürledi, tekrar istedi. ‘Bu kadar fazla bile!’ dedimse de ‘Sana lâzım olur.’ diyerek bir miktar daha mühürledi. Bu vesileyle Üstadımın itimadına lâayık görüldüğüm için çok mesut olmuşum. Rabbime sonsuz şükrettim!”

Çocuklar Gibi Sevindi

1967 yılı olsa gerek. O zaman çıkarılmak istenen Dernekler Kanun tasarısındaki bir maddeye dayanarak selef-i salihinden bir kimseyi, hatta Sultan Fatih'i ve Mehmet Akif'i dahi methetmenin, kasıtlı kişiler tarafından suç kapsamına alınabilir ve Müslümanlar bundan zarar görür kanaatiyle, bu maddeyi tasarıdan çıkarttırmak istedi.

Bunun için Bekir Beyin İstanbul'dan başlayıp vilâyet vilâyet gezerek çektiği protesto telleri akabinde, "Bu madde mutlak, kanunlaşacak." diyen zamanın başbakanı, bu tel yağmuruna ancak iki-üç gün dayanabilmişti. Başbakanın maddeyi geri çektiğine dair haberi Bekir Ağabey, Erzincan'da duymuştu. Haber başbakan tarafından radyo kanalıyla "Bu maddenin aleyhinde vatandaşlarımdan 100 bin imzalı, 30 bin telgraf aldım. Yeni bir düzenleme yapmak üzere maddeyi geri çekiyorum." diye verilmişti.

Bir yaz sabahı idi, erken bir saatte dükkânımı açmıştım. Bekir Ağabeyim aniden içeri girdi. Çok şaşırılmış, çok da sevinmiştim. Hâl hatırdan sonra hemen "Akşam radyoyu dinleyebildin mi?" diye sordum. "Gece yolda idim, dinleyemedim." der demez, müjdeyi verdim! Gür bir sesle 'Allahü ekber!' diyerek kıvrak bir atlet gibi sıçrayıp dükkânı ve caddeyi çınlatan bir alkışla mukabele etmişti.

O her zaman sevinçli ve şen idi. Bilhassa İslâm'a ve Nur'lara taallük eden beşaretler, onun şenliğine şenlik katardı.

Oğluna Üzölmüştü

Ezcümle, tahminen yıl 1965. İstanbul'daki bürosunda Anadolu'ya çıkmak için hazırlık yapıyordu. Yıllar önce hanımından boşanmıştı. Oğlu Ertuğrul da annesinin yanında bulunuyordu. Ara sıra istetir, hasret giderirdi. O gün de bir arkadaşı aracılığıyla Ertuğrul'u büroya getirtmişti. Tahminimce sekiz-dokuz yaşlarındaydı. Sohbet ediyorlardı.

Bir saat sonra İstanbul'dan ayrılmış, otobüsle Afyon istikametinde seyrediyorduk. Gözleri nemli, üzöldüğü her hâlden belli idi. Yüzüme baktı, "Refet kardeşim, ne yapayım, üzölüyorum! Bak, sen birkaç saat sonra çocuklarına kavuşacaksın, ama ben öyle değilim!" demişti. Ben de üzölmüştüm.

İstanbul Cağaloğlu meydanında oğlu Ertuğrul Hakan Berk'le... (Yıl 1963)

Böylesine bir dava adamının, bir mücahit, kahraman bir şahsiyetin elbette zaafı olacaktı. Çünkü o da insandı. Ama zaafında bir kuvvet, aczinde bir kudret vardı. Onu da ayakta tutan, bu kudsî kudret ve kuvvet değil miydi?

Afyon'a vardık. Alelacele elimizdeki simitleri yiyerek adliye binasına doğru gidiyorduk. Bir camide abdest aldık,

namazımızı kıldık.

Adliyede dava dosyasını açtırdı, tetkik etti. Bir dilekçe yazıp dosyaya bıraktı ve hızlıca oradan şehirler arası otobüs terminaline geldik. Ondan sonraki vilayette duruşma vardı. Mutlak bulunması lâzım geliyordu. Ne yazık ki otobüs beş dakika evvel gitmişti. Başka vasıta da yoktu. O günlerde bugünkü imkânlarla sahip değildik. İşte bir üzüntü daha onu sarmıştı. Bu, diğeri gibi değil, kudsî bir davanın mes'uliyetini taşıyan üzüntüsü idi.

Ayak üzeri Afyon'a inişimizden otobüs saatine kadar olan zaman içindeki hareket tarzımızın bir muhasebesini adım adım, dakika dakika yaptı ve bana dönerek "Bu arada fuzulî bir şey yaptık mı, bizi mes'ul edecek bir oyalanmada bulunduk mu?" diye sordu. O an, anladım ki o büyük hesap gününün dehşetini ve endişesini düşünüyor, solmuş yüzü ve büzölmüş gözleriyle sanki derin derin o isticvap gününü uzaktan uzağa seyrediyordu.

Serumlarla Kıldığı Namaz

Londra'dan hasta olarak İstanbul'a getirilmişti. Hastahane de ziyaretine gittim. Çok memnun oldu. Zayıf ve hâlsiz olduğu, hâlinden belliydi. Yatağına oturuyor, etrafını alan gönüldaşlarıyla sohbet ediyordu. Namaz vakti girmişti. Hazırlık için ayağa kalkması, abdest alması gerekiyordu. Bunu nasıl yapacak diye merak ediyordum! Çünkü kimsenin yardımını kabul etmiyordu.

Zorlukla da olsa yatağından indi. Bedenine takılı olan serum sehpasını eline aldı. Yürüyerek lâvaboya gitti, abdest alıp döndü. Seccadesini serdiler. Serum takılı sehpayı seccadenin yanına koydu ve namaza durdu.

Ayakta zorlukla duruyor ve sallanıyordu. Rükûsunu secdesini titreyerek yapıyordu. İradî bir azim ve sabırla devam ederken bir-iki defa dizleri üzerine düştü. Yine kendi gayretiyle kalktı. Bu minval üzere namazını ikmal etti. Bu âcize de hâl lisanıyla ubudiyetin ehemmiyetine dair müessir bir ders vermiş oldu. "Hâl, kalden daha kuvvetli konuşuyor."

Bu dersi her hasta olduğumda hatırlıyorum! Çünkü gönlüme ve gözüme kapanmaz bir ufuk açmıştı.

Allah ondan ebeden razı olsun!

Dişi apse yapmıştı. Onu göstererek:

"Birkaç gündür bu dişi tedavi ettiriyorum. Eğer ihmal etsem ve bu vesileyle de vefat etsem mes'ul olurum." derken, o ulvî duygusunun ne kadar hassas olduğunu anlatmış oluyordu.

Müvekkil olarak maznunların davalarını takip edebilmek için yol dâhil, lâzım olan harcamaları yaptıktan sonra o vilayetin zarfında kalan parayı dava sahibine iade ederdi. Bunun için çantasında içinde para bulunan birçok zarf vardı. Günü gelince, artan miktar, sahiplerine iade edilecekti.

Mahşerde Bunları İbraz Edeceğim

İstanbul'a ticarî maksatla giderdim. Her seferinde olduğu gibi, 1968-69 yılları olsa gerek, yine Bekir Beyi ziyaret için yazıhanesine vardım. Hoşbeşten sonra "Efe kardeşim, gel seninle bu dosyaları bavula yerleştirelim." dedi ve ilâve etti: "Bu dosyalar, mahkemelerden aldığım beraat kararlarıdır. Aynı zamanda kudsî mücadelenin zafer fermanlarıdır. Bunları Adapazarı'nda bir kardeşimizin emanetine bırakacağım. Yarın mahşerde mahkeme-i kübrada Cenab-ı Hakka, beraat etmem için ibraz edeceğim." Tahminen beş-altı bavul vardı.

Mahkemeler nezdinde yaptığı mukavemetsiz hizmetleri çekemeyen bazı resmî kurumlar ve de İstanbul Barosu tarafından hakkında dava açıldı. Avukatlığına bir haleb gelmemesi için barodan istifa etti ve boşta kaldı. Bu sırada Sultanahmet'teki bürosuna gitmişim. Türkiye'den ayrılmaya, hac yolculuğuna hazırlanıyordu.

"Mahkemeler ne olacak, sizden sonra kim takip edecek?" sualime mukabil, Bekir Ağabeyim,

"Bundan sonra yapamayacağımız hiçbir şey yok. Nur'ları müdafaa için her dosya hazır. Bunları olduğu gibi mahkemelere ibraz edersiniz." demişti.

Onu Unutmak Mmkkn m?

Bunlar gibi daha ynzlerce hatıralarıyla gnzlleri fethetmiş b?yle bir şahsiyeti unutmak mmkkn m?

Neyini nasıl unutayım?

?zel arabalarla şehirler arası duruşmalara giderken bzyk bir coşkunlukla marşlar okuyup okutmasını mı?

Mola verilen yerlerde mescitlerin olmadığı o gznlerde seyahat eden her Nur talebesinin şantasına seccade koydurmasını mı?

Israrla işkisiz lokantalar ve bakkallar aramasını mı?

Otobz kaptanlarının alışık olmadıkları bir âdet olan namaz vakitlerinde durmak şartını koydurmasını mı?

O yıllara kadar camilerimizde âdet olmayan beyaz takke ve beyaz tesbih hediye etmesini mi?

Lokantalarda ekmeğiyle yemek tabağını silerken “Beyefendi, bizim bulaşıkımız var.” diyen garsona, “Ben, Resulullah’ın bulaşıkçısıyım!” demesini mi?

Her lokmaya istisnasız besmele çekmesini, her yutkunmaya hamdetmesini mi?

Nar, karpuz yerken çekirdeğini çıkarmadığını ve çıkarttırmamasını mı?

Bir dosya takibini veya ehemmiyetli bir hususun tetkikini verdiği arkadaşlarından başka birkaç kimseye daha takip ve tetkik ettirmeden rahat edemeyişini mi?

Cemaatin tevhidi işin son d?neminde Anadolu’ya ulaşabildiği ve dayanabildiği kadar gelmesini mi?

Bekir Berk Ağabeyimizin neyini nasıl unutayım?

İzini ?yle koyu renkli ve derin bıraktı ki ne silinecek, ne de unutulacak gibi değil.

Allah ondan ebeden razı olsun ve Cennetü’l-Firdevsinde mesut eylesin. Âmin.

Son yıllarında Anadolu'daki dostlarımı ziyareti esnasında...

Merhum Bekir Berk

Abdullah Aymaz

MERHUM BEKİR BERK'LE fazla bir hatıram yok. Ama o, 163. maddenin en tanınmış avukatı idi. Bilhassa Nur Risalelerini okuyanlar mahkemeye düşünce, Bekir Berk hemen oraya koşardı.

1971 Muhtırasının son günü arkadaşlarla İzmir Karşıyaka'da sohbet ediyorduk. Polisler bastı. Hâkim huzuruna çıkarıldık. Hâkim:

“Said-i Kürsi'nin ‘Çuvallar’ isimli kitabını okurken...” diye başlayan ithamlarını, yüzümüze karşı kekeleyerek okumaya başlayınca, hepimiz gülüşmeye başladık. Hâkim, adını dahi bilmediği bir zatın ‘Şualar’ isimli kitabını bile ‘Çuvallar’ telâffuz ederek bizim bu zatın kitapları etrafında gizli bir örgüt kurduğumuzu iddia ediyordu. Biz de:

“Bir kere Kürsi değil, Nursî. Çuvallar değil, Şualar.” deyince:

“Demek, bu işi çok iyi biliyorsunuz!” diye bizler hakkında tutuklama kararı verdi!

Bizi Buca Ceza Evine attılar. Bekir Berk, avukatımız oldu. Ziyaretimize gelmişti. O gün Zübeyir Ağabeyin. vefatını öğrendi. Hemen İzmir'den İstanbul'a hareket etti.

İlk hanımından olan oğlunu görmek ve ilgilenmek için gittiği Balıkesir'de “Nur toplantısı yapıyordu.” diye tutuklanıp İzmir'e getirilmişti. Ama onları sıkıyönetim hapishanesine almışlardı.

Savcı Nurettin Soyer, daha sonra bin dereden su toplarcasına, oradan buradan topladığı 54 kişiyi bir araya getirip, hepimizi askerî mahkemeye sevk etti. Çok yanlış şeyler oluyordu.

Bediüzzaman Hazretlerinin “Risale-i Nur'un manevî avukatı” dediği Ahmet Feyzi Kul, teselli için “İza esabethüm...” ayetinin cifrî yorumunu yaparak “İnşaallah bu

sene, yani 1971’de artık bu musibetler sona erecek.” diye bir pusula yazıp Bekir Berk’e göndermişti.

Bu pusula kendisine verilirken Nurettin Soyer’in casusları bunu kendisine haber verdiler. O da Bekir Beyin üzerini aratıp pusulayı ortaya çıkardı. Öbür gün “Cumhuriyet” gazetesi de:

“1971’de Nurcular devlet kuracakmış!” diye manşet atıp, delil olarak bu pusulayı gösterdi. Bekir Berk de mahkemede buna itiraz etti.

Ben ifade verirken hep “Bediüzzaman” dediğim için Savcı Soyer, hâkimlere:

“Bakınız, bu sanık, mahkeme huzurunda bile ‘Bediüzzaman’ diyerek propaganda yapıyor. Çünkü Bediüzzaman’ın manası, ‘zamanın harikası’ demektir. Bu hususun böylece zapta geçmesini istiyorum.” dedi.

Bekir Berk’in avukatı Lâtif Nadir İslâm da:

“Bediüzzaman ism-i hastır [özel isim]. Özel isim, övgü ve propaganda vesilesi olamaz. Meselâ sayın savcının ismi, ‘Nurettin.’ Yani şimdi kendisi, ‘dinin nuru’ mu olmuş oluyor?” dedi.

Savcı her fırsatta “Bölücü Said,” “Kürtçü Said” deyip duruyordu. Sanıklar arasında yer almasına rağmen Bekir Berk dayanamayarak:

“Bediüzzaman’a böyle ifadeleri lâayık görenler, ya komünistlerdir yahut onların propagandalarına kanmış gafillerdir!” diyerek çok sert bir konuşma yaptı. Nurettin Soyer kızardı, bozardı, ama bir şey diyemedi. Bir daha da o ifadeleri ağzına almadı.

Bekir Bey hapisanede müdafaa hazırlarken, savcının iddialarına karşı, daktilonun başında yumruklarını sıkarak ve havaya savururdu.

Bunu da “Yalan ve yanlışlar zihnimde kötü bir iz bırakmasın diye yapıyorum.” diye izah ederdi.

Kendisini 1989’da umreye gittiğimde Cidde’de ziyaret etmişim. Daha sonra vefatından önce İstanbul’da hastahane ziyaret ettim.

Allah rahmet etsin.

O Bize Hakkını Helâl Etsin

Ahmet Şahin

İLK DEFA DUYDUĞUM bir söz, beni fevkalâde uygulandırdı. Bekir Berk'in tabutu başında herkesten helâllik dileyen bir doktorumuz demiş ki:

“Ben de Bekir Berk'ten bize hakkını helâl etmesini diliyorum. Zira onun hemen hepimizde hakkı vardır. O bize hakkını helâl etsin.”

Bu söz, Ağrı Dağı kadar kuvvetli, Uhud Dağı kadar da azametli sözdür. Duymazlıktan gelmek mümkün değildir.

Gerçekten de Bekir Berk'in hemen hepimizde ya bizzat ya da dava dolayısıyla hakkı vardır. Zira davamızı almamışsa da davasını davamız saydığımız kimselerin davasını almak suretiyle bize hakkı geçmiştir. Bunun tevile ve aksi yoruma imkânı yoktur.

Nitekim ondan helâllik dileyenlerden biri de bu satırların yazarı olması lâzımdır. “Yeni Asya”da yazdığım günlerde Manisa'da bir olay olmuştu. Bir kısım hippî kılıklı berduş tipleri, bazı mazbut gençler yakalayıp berbere götürmüşler, Müslüman'a yakışır şekilde tıraş ettirip sonra sokağa bırakmışlardı.

Ben de bu olay üzerine “Elleriniz dert görmesin gençler!” şeklinde bir yazı yazmıştım. Meğer bu yazımla suç işleyenleri övmüş, suça teşvikte bulunmuşum! Hakkımızda açılan davanın sonucu, üç buçuk seneyi bulan bir zindan hayatı olarak görünüyordu. Ama fazla telâşımız yoktu. Çünkü nerde var, nerde yok, Bekir Berk duymuş, ilk istek de ondan gelmişti:

“Şahin Hocam, hemen bir vekâletname hazırla ve mahkemedeki dosyana koydur, bir suretini de bana getir.”

Bekir Berk, davamızı böylece alıvermişti bile...

Artık Bekir Berk davamızı aldı ya, bize ne gam! Ne mahkemeye uğradık, ne de duruşmaya girdik.

Aradan bir müddet geçti. “Yeni Asya”da mahkeme neticelerini anlatan bir yazı. Bekir Berk’in ifadesi aynen şöyle:

“Falan falanın davaları neticelendi. Duruşmalara bir türlü gelmeyen Ahmet Şahin’in de davası beraatle sonuçlandı.”

Evet, Bekir Berk’in herkeste ya bizzat ya da dolayısıyla hakkı vardır.

* * *

“İttihad” gazetesinde “Tarihin Şeref Levhaları”nı yazdığım günlerden birindeydi. Kişili Pasajındaki yazıhanesine girdim. Yazdığım şeref levhasını, gazetenin tek muhatabı durumunda görünen Mustafa Polat’a uzattım. Sırtımdan büyük bir yük kalkmıştı. Çünkü son anda veriyordum yazıyı! Çok gecikmişim. O sırada Polat, merhum Bekir Berk’e baktı. Anlaşılan, aralarında daha önce bir şeyler konuşmuşlardı. Bekir Berk hemen masasından kalkıp yanıma geldi. O mütebessim, ama sonunda tehdidi de olan vakarlı hâliyle:

Gazete bürosunda; Necmeddin Şahiner, Abdülkadir Badıllı, Bayram Yüksel, Ahmet Apay ve Fevzi Allahverdi ile birlikte.

“Canım kardeşim, aziz hocam!” diyerek söze başladı.

“Sen şimdi hiç zaman kaybetmeden evine git, masanın başına otur, gece yarısına kadar da olsa çalış. Ashab-ı suffayı yaz ve sabaha karşı da olsa getir. Bu haftaki İttihad’a mutlaka ashab-ı suffa yazısı girmelidir. Bu yazı sonraya kalsın!”

O günkü vasıtalarla benim şehrin dışında bulunan evime sadece gidip gelmem gece yarısını geçirdi. Yazıyı ne zaman hazırlayacağım, demek istedim, ama diyemedim. Çünkü

karşımda Bekir Berk vardı! Onun lügatinde mazeret yok, vazife vardı. Hem bu vazife de çok mühimdi. Çünkü bir dergide “Bekâr kalarak İslâm’a hizmet etme diye bir anlayış yoktur. Evlenmek sünnettir. Bunu terk ederek İslâm’a hizmet edilemez.” şeklinde bir yazı yazılmış. Buna mutlaka ashab-ı suffa ile cevap vermek gerekmiş.

Beni apar topar geri çevirmesini tasvip ederek bakan üç Mehmet’lerin de görüşünün aynı olduğunu anlayınca, ister istemez yola koyulduk ve sonra “Tarihin Şeref Levhaları” kitabına girmiş olan ashab-ı suffayı yazıp sabaha karşı da olsa gazeteye takdim ettik.

Evet, Bekir Berk’in hepimizde ya bizzat ya da davamız kabul ettiğimiz İslâm davasını müdafaası sebebiyle hakkı vardır. Biz ona varsa hakkımızı helâl ediyoruz. Ama o da bize inşallah helâl etmiştir. Hiç olmazsa arkasından gönderdiğimiz Fatiha’lar, Yasin’lerle, davasına olan sadakatimizle...

Onu “Sevgi Adamı” Olarak Tanıdım *Yavuz Bahadıroğlu*

İLK DEFA KENDİSİNİ 13-14 yaşlarında tanıdım. Babamın “Nurculuk”tan mahkemeye verilmesi üzerine onu savunmak için bir gece yarısı köyümüze gelmişti. Beraberindekilerle birlikte okuduğu marşlarla uyandım.

Kör dünyanın göbeğine

“Hak yol İslâm” yazacağız.

Kuşların göz bebeğine

“Hak yol İslâm” yazacağız.

Yola, ağaca, pınara,

Esen yele, yağan kara,

Yağmur yüklü bulutlara,

“Hak yol İslâm” yazacağız.

Yatağımdan fırladım! Hani insan bir kuyunun içine düşer de soluğu daraldığı zaman birden yüzeye çıktığında derin bir şükür nefesi alır ya, o an böyle bir şey hissettim. Pijamalarla yanlarına çıkmayı içime sindiremediğim için güzelce giyindim. Ben de onlara katıldım.

O zamana kadar Bekir Berk ismi hayal meyal zihnimde vardı. Benim ilk dikkatimi çeken tarafı, yakışıklılığıydı. Çok yakışıklı bir insandı. Ordulu olduğunu öğrenince Karadenizlilik adına kendime pay çıkardığımı da söylemeliyim!

En çok ilgimi çeken tarafı, insana değer veren biri olmasıydı. Yani çocuk büyük, yaşlı genç demeden insana öyle bir sarılma sarılırdı ki o sarılmanın zoraki olmadığını anlardınız. Şimdi de birbirimize sarılıyoruz. Biraz âdet, biraz an’ane, biraz alışkanlık oldu. Onun sarılışı böyle değildi. Sizi yüreğine almak istediğini hissederdiniz. Kendisiyle eşitlendiğinizi... Tabii o zaman ona çok değer verir, kendiniz de değer kazanmış olurdunuz.

Ben hatırlıyorum; her yerde olduğu gibi memleketimin de fanatik CHP'lileri vardı. Ama bizimkiler biraz daha sert mizaçlıydılar. Babamla hep kavga hâlindeydiler. Bu insanlar nedense hep fötr şapka giyerlerdi. Babama ve Nur talebelerine müthiş kızarlardı! Risale-i Nur aleyhine verir veriştirirlerdi. Fakat Bekir Beyi tanıdıktan sonra bir tanesinden şunu duydum. Dedi ki:

“Bu adam Nurcu ise ben de Nurcu olurum, ama sizin gibi olmam!”

Kendini böyle hissettiren biriydi. O zamandan anladım ki insanları döve döve değil, seve seve bir yere götürebilirsiniz.

Bekir Berk, Karadenizliliğin verdiği haşin mizacı, yani mertliğine katılan sertliği, dobralığına ekli sabırsızlığıyla zor adamdı. Zaman zaman kırıcı olurdu. Ama genelde insanlara yaklaşımı sevecendi, duygusaldı ve yürektendi.

Bekir Berk'in bana ilk yansıyan tarafı budur.

Hizmeti Sevdiren Adam

Bana hizmeti sevdiren adamdır. Hareketliliği, dinamizmi, hayata bakışı, sevecenliği, insanları ayırt etmeden kucaklayışı... Bana hizmeti sevdirdi. Demek ki “Risale-i Nur iyi bir şeydir.” dedirtti. Babam Nur talebesiydi, ama bana Risale-i Nur’u okutamıyordu.

Ondan sonra çeşitli vesilelerle memleketimize geldi gitti. Benimle uzun uzun konuşurdu. Her şeyi, herkesi bırakır, benimle konuşurdu. Beni yanında gezdirirdi. Küçüktüm, öğrenciydim. Buna rağmen benimle tartışırdu. Girdiği her mahkemeyi bütün teferruatıyla anlatırdı. Yaptığı savunmayı, hâkime söylediklerini anlatırdı. Ben o zaman kendimi hizmete omuz vermiş, önemli ve değerli bir kişi olarak görmeye başlardım! Bu ne kadar mühim, biliyor musunuz? İnsanlara genelde yaklaşımı buydu.

Çok yakınındakiler gerçi bazen yanıyordu o haşin mizacı sebebiyle, ama o mizaç da hizmete taallûk eden ihmallere tahammülsüzlüğünden ileri geliyordu. Gide gide ona benzemeye başladım! “Neden bunu anlamıyorlar?” derken kendini parçalıyor, kendini parçalarken de birkaç kişiyi paralıyordu! Öyleydi Bekir Ağabey.

Yerinde Cesaret

Bir defasında Trabzon'daki bir mahkemesine girdim. Hâkimi muhatap alışına hayran kaldım! Hâkimin "Tamam, anlaşıldı." deyip işi kısadan geçiştirmek istemesi üzerine, sert bir çıkış yaparak:

"Yarın hüküm mevkiinde kendi bilginiz ve vicdanınızla baş başa kalacaksınız. O zaman 'Neden fazla bilgim yok?' diye kendinizi sorgulayacaksınız. Size yardımcı olmak için bunları anlatıyorum, sayın hâkim." demesindeki yerinde cesaret, şecaat, mesleğini son derece ciddiye alan hukuk nosyonu, vakarı, beni çok etkilemişti.

Karşılık Beklemezdi

Beni etkileyen başka bir yanı, Bekir Berk'in iyi hukukçu olması, ne bileyim 163. madde uzmanı olması değildi. Kim olursa olsun din mazlumlarının davalarına bilâücret bakmış olmasıydı.

Millet onu "Nurcuların Avukatı" olarak bildi, ama ehl-i imandan, ehl-i tarikten kim olursa olsun, inancından dolayı mağdur olanların hepsinin avukatıydı, hepsinin yardımına karşılıksız koşardı. O zaman Nurcular çoğunlukla takibe maruz kaldığından ve paratoner gibi tüm şimşekleri üzerlerine çektiklerinden, çok fazla mahkemeye veriliyorlardı. Tabiatıyla davalar fazla olduğu için sadece onların savunmasına koşuyor görünüyordu.

Elinden Geleni Sonuna Kadar Yaptı

Beni en çok etkileyen taraflarından biri de Bekir Abinin elinden geleni sonuna kadar büyük bir inançla yapan kişiliğidir. Bu anlayış, benim de hayatımın felsefesi olmuştur!

Meselâ yolunun önüne bir gün Kızılırmak çıkmıştır; atmıştır kendini ırmağa. Denizlere meydan okuyan Tarık bin Ziyad gibidir.

Rize'den hava alanına yetişecek. Yol yapımı vardır. Dinamit patlatılacaktır. Uçağa yetişecekler. İşçiler kırmızı bayrak sallıyorlar. Fakat geçmezse yetişemeyecek. "Kardeşim, sür! Tevekkeltü alallah." diyor.

Hemen hemen sırtlarında patlıyor dinamitler. Ölümüne gidiş, gözü kara insan. Tıpkı Karadeniz'in haşın dalgaları gibi...

Yol, Medrese-i Yusufiye varır. Bekir Berk ise imdada gelir...

Yazarlığında da Etkili Oldu

Diğer taraftan yazarlık hayatıma da büyük etkileri olmuştur. Zaman zaman İstanbul'a gelir, onunla birlikte olurum. O zaman yazıhanesi Çarşıkapı'daki Kişili Pasajındaydı Bekir Ağabey, fırsat buldukça bana bir şeyler anlatırdı. Bazı önemli şahsiyetler gelirdi. Onlarla konuşurken beni yanına oturturdu

Gazeteciliğe başladığımda yazılarımı gidip onun daktilosunda yazardım. İlk daktiloyu bana o vermiştir! Hiç unutmam, "Remington" markaydı. "T" harfini basmıyordu. Onu köye götürmüştüm.

1971'de gazeteciliğe başladım. "Yeni Asya" gazetesinde çalışıyordum. O, hukuk müşavirimizdi. Zaman zaman önemli olaylarda başyazı yazıyordu.

Ben Bayezit'te Mabeyinci yokuşunda oturuyordum. O da Çemberlitaş'ta Piyer Loti'de oturuyordu. İstanbul'da olduğu zamanlar sık sık yanına uğruyordum. O zaman Sunguroğlu yeni çıkıyordu. Bekir Ağabey kahramanlığı çok sever. Kendi mizacına uygundu. Kahramanlık tefrikalarını okurdu. Tarihten misaller vermeye bayılırdı. Sadece Osmanlı tarihini değil, Batı tarihini de okurdu. Mahkemelerde onlardan da misaller verirdi. Çok okuyan biriydi.

Bir gece saat yarım filândı. 12 Mart Müdahalesi dönemiymi. O zaman gazetede Şeref Baysal imzasıyla hafif mizahî yazılar yazıyordum. Ahmet Tanyel eve geldi, "Bekir Ağabey, seni çağırıyor." dedi. Gittik. Bekir Ağabey, Sungur Ağabey, Bayram Ağabey, Birinci, Fırıncı, Kutlular Ağabeyler, muhtemelen Abdullah Ağabey de vardı. Tam hatırlamıyorum, ama 11 kişi saymıştım. Onlara heyecanla bir şeyler anlatıyordu. "Gel" dedi bana. Anlattı anlattı, ben de dinledim. Konu şuydu.

Eski Yassıada hâkimlerinden biri, Adalet Partisine geçmek istiyordu. Bazı Adalet Partililer, "Olmaz; bu, Menderes'i asanlardandır." deyip karşı çıkmışlardı. Bekir Ağabey de Mevlâna'dan örnekler vererek "Bin kere bozmuş olsan da tövbeni yine gel." diyor ve ilâve ediyordu: "Ben Yassıada'da

avukattım. O adamın Menderes’i mağdur etmemek için imkân ve salâhiyetlerini sonuna kadar kullandığını biliyorum.”

Yani Adalet Partisine girmesini istiyordu. Ben de herkes gibi dinledim. Bana döndü ve “Bu çerçevede bir başyazı yaz.” dedi.

“Ağabey, ben yazamam!” dedim,

“Ben yazıp yazamayacağını sormadım ki kardeşim! ‘Git, yaz.’ dedim.” dedi. Kesin talimat, “Geç, yan odada yaz.” dedi. Ben, “Evde yazarım.” deyip ayrıldım.

Onun sevecen bir kızgınlığı vardı. Hem çok ciddî olduğunu bilirdiniz, hem de sizi çok sevdiğinden kıyamıyor, kıyabilse öldürecek gibi hissederdiniz. Böyle bir halet-i ruhiye. Tabîî gittim eve, yazdım; ama biraz Şeref Baysal’ca oldu!

Yazıyı beğenmedi. “Git, tekrar yaz.” dedi. Ve o arada yine bir şeyler anlattı. Birinci Ağabey de bana kolaylık olsun diye teybe kaydediyordu. Bende de Karadenizlilik var ya:

“Ağabey, bana anlatacağına oturup yazsana!” dedim.

“Hadi git!” dedi.

Birinci Ağabeye:

“Bekir Ağabey kendi üslûbuyla yazmamı istiyor. Ben kendi üslûbomla yazarım.” dedim.

Gittim yazdım. Yine “Olmadı.” dedi. “Başyazı olacak. Her cümlesini atom çekirdeği gibi istiyorum!”

Üçüncü kez yazdım. Çok şükür, “Tamam.” dedi. Bir-iki cümlesini değiştirdi. Ertesi gün başyazı olarak yayınlandı. Bu, ilk başyazı denememdi.

Aradan birkaç gün geçti. Yine gece vakti, çağırdı. Onun gecesı gündüzü yoktu. Yine bir konu üzerine konuştu. Yazdım. “Tamam,” dedi, “anlamışsın. Sen zaten çok zeki bir insansın. Başyazıları bundan sonra sen yazacaksın.” Yoğun iltifatta bulundu. Böylece gazetede başyazılar yazmaya başlamış oldum.

En çok ilgimi çeken taraflarından biri de hangi yaşta olursa olsun, son derece cevval olmasıydı. İngiltere dönüşü de

öyleydi. Kanserli, o hasta zayıf nahif hâliyle gene Anadolu turlarına çıktı, gene konferanslar verdi.

Beni müesseselerin yönetimini üstlenmeye ikna etmek için saatlerce dil döktü ve ağzından kan geldi! Ben, “Ağabey, seni bu hâlde görmemek için Sarayburnu’ndan denize atlarım!” dedim ve arzusunu yerine getirdim. Nasıl bir nutuk ya Rabbi! Sanki engizisyon mahkemesinde Galile savunma yapıyor! Karşısındakini mutlaka ikna ederdi.

Fatih’te klinikte yatarken, Ahmet Tanyel karşıma çıktı. Bana bir defter uzattı. “Kanaatlerini yazar mısınız?” diye. Bekir Abi o hâlinde bile zaman zaman yatağından doğruluyor, “Sayın hâkim” diye nutuk atıyor, müdafaa yapıyordu. “Ağabey, sağlığında bana hizmeti sevdirmiştin, ölürken de ölümü sevdiriyorsun.” diye yazdım deftere.

İngiltere’den döndüğünde hayatını yazmaya başlamıştım. Kitabı sonlandırıp sağlığında yayınlayacaktım. Bunu görecekti, görmeyi hak etmişti. Fakat enteresan bir tevafuktur ki kitabı bitirdim. Kendisine okutmaya götürecektim, en azından göstereceğim. “Bu, senin hayatın.” diyeceğim. Akşamüzeri telefon çaldı. Yine Ahmet Tanyel:

“Başımız sağ olsun! Bekir Ağabey, Hakkın rahmetine kavuştun.” dedi.

Kitabın son bölümü, o hicranla yazılmıştır.

Nev-i şahsına münhasır bir insandı ve ben onu çok sevmişim!

Gücünü İhlâstan Alıyordu

Hakkı Bozkurt

HAKKI BOZKURT, 60'lı yılların o karanlık günlerinde “Chevrolet” arabasıyla, Allah rızası için Bekir Berk'i dağ taş, dere tepe demeden mahkemededen mahkemeye taşıyan isimsiz kahramanlardan biri. İhlâsına zarar verir diye isminin yazılmasını bile istemeyecek kadar mütevazi bir kahraman. Bekir Berk merhuma tehlikeli anlarında destek ve siper olmuş fedai bir insan.

“Biz ne yaptık ki?” diyor, “İmanın boğulmak istendiği bir devirde elimizden başka bir şey gelmiyordu. Ancak o büyük mücahidi cepheye taşımada görev yaptık.”

Oysa onun Bekir Ağabeyle olan yolculuklarında birkaç kez ölüm tehlikesi atlattığını biliyoruz. Kendisinden dinlediğimiz hatıraları şöyle:

* * *

Donma Tehlikesi

Şu anda tam hatırlayamıyorum, üzerinden 30 seneden fazla bir zaman geçti. Van'da bir mahkemeden çıkmıştık. Adilcevaz üzerinden bir başka mahkemeye gidecektik. Mevsim kıştı. Mahkemeden sonra yola çıkmayı kararlaştırmıştık. Fakat hava iyice bozmuştu. Sürekli kar yağıyordu. Rahmetli Hamit Kuralkan, bu havada yola çıkmamızın doğru olmayacağını söylüyor, hatta ısrar ediyordu:

“Ağabey, ben Adilcevaz kaymakamına telefon ettim. Her yer kapalı, bu havada yolculuk yapmanız imkânsız. Gitmeyin!”

Ben aslında gözü kara biriyim, ama havaya bakınca yola çıkma taraftarı değildim. Yol arkadaşımız Nazım Gökçek ise hürmetinden Bekir Ağabeyin önüne geçemiyordu, ne derse kabul ediyordu. Bekir Ağabey ise bir şeyi kafasına koymuşsa onu ölüm pahasına da olsa yapardı; vazgeçiremezsiniz.

Evet, Bekir Ağabeyi vazgeçirememiştik. “Sen git, ne hâlin varsa gör!” de diyemezdik. Mecburen ona uyduk!

Yolun kenarında durduk. O istikamete giden arabaları beklemeye başladık. Epey bekledikten sonra bir tanker geldi. El atıp durdurduk. O tarafa gidiyordu. Durumu anlattık. Şoför “Buyurun, binin.” dedi. Üçümüz, şoför mahalline bindik.

Her geçen dakika kar yağışı, hızını artırıyordu. Birkaç saat geçtikten sonra güçlkle yol almaya başladık. Adilcevaz yakınlarında bir tepeye vardığımızda yol iyice kapandı. Tanker, karlara saplanıp kaldı. Artık ne ileri ne geri gidemez olduk. Gece kararmıştı. Göz gözü görmüyordu. Kar yağışı tipiye dönüşmüştü. Arabadan da inemiyorduk. Çünkü etrafta kurtlar dolaşıyordu. İçerde hareketsiz kalsak, donma tehlikesi vardı. Elimizdeki bütün lüzumsuz kâğıtları yaktık. Daha önceden duymuştum, donacak olan insanlar birbirine sarılırmış.

Bir ara baktım, Bekir Ağabeyle Nazım Gökçek birbirine sarılıyorlar. “Eyvah,” dedim, “bunlar donacak!” Hemen onları tokatlamaya başladım. “Kendinize gelin, hareket edin. Donuyorsunuz!” diye bağıryordum. Hareket edecek yer de yoktu ya!...

Çantada bal olduğu, hatırıma geldi. Kanı hareket ettirsin ve enerji versin diye hemen çıkarıp birer kaşık yedirdim. Biraz kendilerine geldiler.

Karşıdan Ahlat'ın ışıkları görünüyordu. Bir ara Ahlat'a gitmeyi düşündük. Bekir Ağabey, yanında taşıdığı evrak çantasını bırakmak istemedi. “Yahu, canımız çıkacak,” dedik, “sen hâlâ çantanın derdindesin!” O çanta, mahkemeler için önemli evraklarla doluydu. Ölüm pahasına da olsa onu bırakmazdı. Nereye gitse mutlaka yanında taşırdı. Âdeta o, cephaneliği gibi idi.

Bir ara baktım, Bekir Ağabey vasiyetini yazmaya başladı! Demek, hayattan ümidini iyice kesmişti. Onu görünce sinirlerim iyice bozuldu! Artık kendimi tutamadım, bağırdım:

“Boşuna vasiyet yazma Bekir Ağabey! Biz burada ölsek şehit olmayız. Çünkü kimseyi dinlemeden yola çıkardın bizi!”

Ona Tokat Attım

Donmamak için gece boyu mücadele ettik. Nihayet sabaha vardık. Gün ışıyınca hemen harekete geçtim. Kurtarma ekibi bulmak için Adilcevaz merkezine doğru yola çıktım. Yola çıktım dedimse, yol iz filân yoktu. Dere tepe her yer karla kaplıydı. Sadece gideceğim istikameti biliyordum, o kadar. Fakat kar, boyumu aşıyordu. Ayağımın altında uçurum mu var, dere mi var bilmiyordum. Kendimi kar deryasına bırakmış, âdeta yüzüyordum.

Bin bir meşakkatle Adilcevaz'a vardım. Kaymakamı buldum. Karakola vardığımızda öğleni geçmişti. Hava muhalefetinden karakol komutanı bile göreve gelmemiştir.

Adamı evinden aldık, rica ettik; bir avukatın, arkadaşıyla mahsur kaldığını söyledik. Hemen talimat verdi, kurtarma ekibiyle yola çıktık. Tabii adamlar, böyle olayları çok görmüş geçirmişlerdi, tecrübeliydiler. Kısa zamanda yolu açıp onlara ulaştık.

Onları alıp Adilcevaz'da bir otele yerleştik. Orada bir gün daha kaldıktan sonra yola devam ettik.

Bekir Ağabey, ertesi gün yanaklarının niçin ağrıdığını sordu. Ben gülmeye başladım:

“Yüzünüzde patlayan tokatlarımın ağrısıdır ağabey!” dedim. “Dua edin bana; sizi tokatlamasaydım şimdi donmuş olacaktınız!”

Buz Pateni Gibi

Başka bir tehlikeyi de Keşan'dan dönerken atlattık. Yine soğuk bir kış günüydü. Trakya'nın soğuğu meşhurdur! Yollar buz tutmuş. Biz o hâlde İstanbul'a doğru arabamızla yol alıyoruz. Karşıdan gelen bir kamyon şoförü, cama vurarak bizi ikaz etti: "Gitmeyin! Yollar berbat, araçlar birbirine girmiş!" dedi. O günkü yollar böyle değildi. Bekir Ağabey bu, hiç dinler mi! "Haydi, tevekkeltü alallah." dedi

Bir müddet yol aldıktan sonra bir tepeyi aşıyorduk. Arabamız aniden kaymaya başladı. Bir anda karşıımızdaki kamyonun altına doğru gittiğimizi fark ettim. Bekir Ağabeyin boynu tam kamyonun kasasına çarpacaktı ki aniden direksiyonu kırdım. Araba tamamen kontrolümden çıktı. Kontrolsüz serseri gibi gidiyorduk. Birden karşıımıza bir insan topluluğu çıktı. Bunlar, araçları devrilmiş olanlardı. Direksiyon hâkimiyeti diye bir şey kalmamıştı. Doğrusu, onlara vurdum mu, vurmam mı onu bile bilemiyorum! Âdeta buz pateni üzerinde oradan oraya savruluyorduk. Artık ne zaman bir yere çarpacak, yoldan çıkıp bir uçuruma yuvarlanacağız diye bekliyordum.

Fakat aniden sanki gaybî bir el, bizi tutup yolun ortasına koyuverdi. İstanbul istikametine doğru yalpa yapmadan yağ gibi gittiğimizi gördüm. Bir rüyadan uyanır gibiydim. Derin bir nefes aldım ve Allah'a şükrettim.

O gün bin bir güçlkle İstanbul'a dönebildik.

“Tamam Değil, Devam!”

Bir diğerk hadise de Balıkesir-İzmir arasında cereyan etti. Balıkesir’deki mahkemeden sonra, aynı gün Bornova’daki bir mahkemeye yetişecektik. Balıkesir’deki mahkeme saat 2 sularında bitmişti. Hemen İzmir’e doğru yola çıktık. Bu defa bir minibüs kullanıyordum. Manisa’yı geçtik. “Az kaldı, yetişiyoruz.” derken, yolun inşaat nedeniyle trafiğe kapatıldığını gördük. Grayder büyük kayaları yolun üzerine devirmiş, çalışıyordu. Artık geçmemiz imkânsızdı:

“Ağabey, bu iş tamam. Burada kalıyoruz!” dedim.

Öfkeyle bağırdı:

“Tamam değil kardeşim, devam!” dedi.

“Ağabey, görmüyor musun? Yol kapalı, grayder çalışıyor.” diye itirazımı sürdürecektim. Daha sert bir emir verdi:

“Git grayder şoförüne söyle, yolu açsın!”

İçimden, “Çattık belâya!” diyerek ümitsizce gittim.

Grayderin yanına vardığımda bir de ne göreyim! Grayderin üzerindeki şoför, can ciğer dostum, arkadaşım değil mi! Beni görünce o da şaşırdı.

“Sen ne arıyorsun buralarda?” diye sohbete dalacaktı ki sözünü ağzında bıraktım:

“Kardeşim! Sen onları bırak da bana iyilik yapmak istiyorsan, yanımda bir avukat var, Bornova’daki duruşmaya yetişecek; yolu aç da gidelim, başka zaman konuşuruz.”

“Ne demek ağabey!” dedi, “Düş peşime!”

Şantiye şefinden bile izin almadan, yolumuzdaki büyük kayaları sürüp çıkardı. Paldır küldür düştük yola. Ama arabamızın her yeri haşat oldu! Bornova’daki mahkemeye son anda yetiştik. O, cübbesini dalgalandırıp mahkeme salonuna doğru yol alırken, ben de “Aracı kontrol edeyim.” dedim. Baktım, araçtan benzin damlıyor! Meğer o bozuk yolu geçerken kayalara çarpıp, benzin depomuz delinmiş! Allah korudu, bir yangın çıkmadı.

O böyleydi işte. Allah ona yardım ediyordu. İşleri inayetle yürüyordu.

Takip Altındaydık

Bir defasında yolumuz Isparta'nın Uluborlu ilçesine düşmüştü. Akşam bir evde Av. Hüsamettin Akmumcu, Bekir Ağabey, Mersinli Abdünnur, ben ve ev sahibi meyve yerken jandarma evi bastı ve bizi karakola götürdüler. Eski bir daktiloyle saatlerce ifadelerimiz alındı. Bu sırada Av. Hüsamettin Beyin itibarlı bir dostu vardı. Karakolda olduğumuzu haber almış. Adam orada oldukça nüfuzlu biriydi. Bir kooperatifin de başkanıydı. Hemen karakola geldi. Üstelik sarhoştur. "Siz," dedi, "nasıl olur da benim misafirlerimi içeri alırsınız?" Jandarmalara sille tokat girişti. Bizi karakoldan çıkarıp evine götürdü. "İşimiz var, izin ver gidelim." diye ne kadar yalvardıysak fayda etmedi! Adam, "Sizi yedirmeden içirmeden salmam!" diye tutturdu. "Karnımız tok." dedikse de dinlemedi. Karakoldan kurtulmuştuk, ama bu adamdan kurtulamıyorduk! Mecburen ikinci kez yemek zorunda kaldık.

Ayrıldıktan sonra kasabayı terk ederken arkamızdan bir cipin daha bizi takip ettiğini gördük.

O günler böyleydi. Polislerle jandarmalarla kovalamaca oynuyorduk!

Bana göre onun başarısının sırrı ihlâsındaydı. Üstad, "Bütün kuvvetinizi ihlâsta ve hakta bilmelisiniz." demiyor mu? Hedefi daima ileri idi onun. Öleceğini bilse geri dönmezdi. Ona öyle bir ruh verilmişti.

Allah rahmet eylesin.

Nurlu Hizmet Yılları

Bahattin Gürsoy

1962'DE ASKERDEN terhis olmuşum. Trabzon Boztepe'deki tarihî bir binada yapılan Nur derslerine devam ediyordum. 1960 darbesinden sonra Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi, Trabzon ve Rize'de de baskınlar oluyor, Nur talebeleri mahkemelere sevk ediliyordu. Rahmetli Av. Bekir Berk Ağabeyi ilk defa bu mahkemelere gelip giderken gördüm.

İlk tanışmamız 1962 yılında oldu. Birbirimizi öyle samimî kucaklamıştık ki hâlâ o anın heyecanını hissedirim!

O yıllar, maddî ve manevî bakımdan çok sıkıntılıydı. Üstadın ve ağabeylerin dua ve himmetini arkasına alan Bekir Ağabey, yılmadan, korkmadan, o muhteşem müdafaalarıyla mazlumların imdadına koşuyor, mahzun gönüllere nur ve ümit serpiyordu. Onun o eşsiz cesareti bize de yansır, onunla mahkemededen mahkemeye koşardık.

Hemen hemen her ay Trabzon'a gelir, geldiğinde mutlaka Rize'ye de uğrardı. Rahmetli Hakkı Morgül Ağabey, Pazar'da kendisi için özel bir misafirhane yapmıştı. Bu, evinin önündeki karayemiş ağacının dalları arasında merdivenle çıkılan ahşaptan yapılmış güzel bir odacıktı. Odacık, Karadeniz'in dalgalarının seyredildiği yeşil bir tepecik üzerindeydi. Bir gece sabaha kadar odanın önündeki tahta üzerinde Bekir Ağabey için nöbet tutan Öğretmen Hayati Saral'ın fedakârlığını unutamam!

Bekir Ağabeyle olan yolculuklarımız başlı başına bir şevk ve heyecan kaynağı idi. Çoğu kez, bu yolculukları marşlar süslerdi. Yine böyle bir yolculuk sırasında merhum Mustafa Polat da bizimle beraberdi. Bir ara Bekir Ağabeyin ellerini açıp Allah'a şöyle hamdettiğini unutmam:

“Ya Rabbi! Bizi önce Müslüman yarattığın için Sana hamdolsun. Hz. Kur'an'a ve Resul-i Zîşana ümmet ettiğin için Sana hamdolsun. Risale-i Nur'a ve Hz. Üstada talebe eylediğin için Sana hamdolsun.”

Ondan sonra sırayla ağabeylerin isimlerini tek tek saydı. Hatta o gün bizimle bulunan Mustafa Polat'ı ve bizlerin isimlerini de saydı.

1964 yılı idi. Yine bir mahkeme münasebetiyle Trabzon'a gelmişti. Çok sevdiği merhum Müslim Selçuk Ağabeyin evine misafir olmuştu. O gece mahkemelere çekilmek üzere telgraflar yazmıştı. Saat gecenin 2'siydi. Bana:

“Kardeşim! Al bunları, git postahaneye çek.” dedi.

Onun gecesi gündüzü yoktu. Biz böylesine alışık değildik. Ben:

“Ağabey, sabahleyin çeksek olmaz mı?” dedim.

Ciddî bir tavır takınarak:

“Kardeşim! Git. Komünistler, Ruslar bu saatte uyumuyor, bizim telefonlarımızı dinliyorlar. Bu telgraflarda iman hakikatlerinin savunması var. Onlara tesir eder ve inşallah Muazzez Üstadımızın dediği gibi komünizmin beli kırılır!”

Artık bu sözlerden sonra durmak olur mu?

Hemen kalktım, gittim. Gecenin o saatinde sadece merkez postahanesi açıktı. Telgrafları çektim. Ardından nöbetçi posta memuruyla sohbe daldık. Ona Risale-i Nur'dan bahsettim ve ders yaptım. Döndüğümde durumu Bekir Ağabeye anlattım. Çok sevindi ve:

“Keçeli! Gördün mü ne güzel hizmet oldu!” dedi.

Rus Hududunda Namaz

1968’de Van’daki mahkememize girdikten sonra İshak Övet’in kaptanlığında Iğdır’daki bir mahkemeye gitmiştik. Gece Erzurum’a dönecektik. Bekir Ağabey ani bir kararla Rus hudut karakolundan geçmemizi istedi. Bizi karakolun önünde durdurdu. Askerlere selâm verdi. Türk ve Rus askerleri, karşı karşıya nöbet tutuyorlardı. Askerlere önce kıbleyi sordu. Orada iki rekât namaz kılmanızı söyledi.

Namazdan sonra ben, Nazım Gökçek ve İshak Övet’le birlikte yaptığı duaya “âmin” dedik. Komünizmin yıkılması, esaret altında olan Müslüman vatandaşlarımızın hürriyetlerine kavuşması için dua etti ve hep birlikte “âmin” dedik. Gece karanlığında sanki dağ ve taşın da bizimle “âmin” dediğini hissettik!

Yine o yıllarda Bekir Ağabey, bir grup kardeşle Trabzon’a gelmiş, oradan da bize uğramışlardı. Arsin Merkez Camiinde kıldığımız namazdan sonra Rize’ye hareket ettik. Cami cemaatinden Halk Partili bir komşumuz, jandarma komutanlığına şikâyet etmiş; “Bahattin Gürsoy’a gelen misafirler, din devleti kuracaklar!” diye.

Bunun üzerine Jandarma gelip evimizi kuşatma altına almış. Nereye gittiğimizi sorduklarında ağabeyim, ters istikameti işaretleyerek, Trabzon tarafını göstermiş. O gün bizi yakalayamadılar. Bir gün sonra döndüğümüzde evi tekrar sarıp bizi karakola götürdüler. Serde Karadenizlilik de var! Karakol komutanına çok sert çıkmıştım:

“Sen ne hakla baskın yapıp misafirlerimizle bizi buraya getiriyorsun? Bu zat, Türkiye’nin en tanınmış avukatlarından Bekir Berk’tir. Bu yaptığını senin yanına komayacağım!”

İlçenin ileri gelenlerinden. Komutan, özür dileyip bizi serbest bırakmak zorunda kaldı.

Müslim Selçuk ve arkadaşlarının mahkemesi vardı. Bekir Ağabey yine Trabzon’a gelmişti. Trabzon siyasî şube başkomiseri Mustafa Bey, Bekir Ağabeyin dayısının oğluymuş. Bekir Ağabeyin geldiğini haber alınca gelip kendisiyle görüştü. Ayrılırken, “Yolculuk buradan nereye

Bekir Bey?” diye sordu. Bekir Ağabey de yakını olduğu için güzergâhını söylemekten çekinmedi. “Erzurum’a gideceğiz.” dedi.

Akşam saatlerinde Erzurum’a doğru yola çıktık. Gümüşhane’ye yakın gece yarısı yolumuz jandarmalar tarafından kesildi. Bizi karakola aldılar. Kimliklerimizi alıp tutanak tutmaya başladılar. Bekir Ağabey, jandarma komutanına hitaben:

“Ben Av. Bekir Berk, yardımcım Bahattin Gürsoy, Arabayı Trabzon’dan kiraladık, Erzurum’daki duruşmaya gidiyoruz. Bizi eşkıya mı sandınız da yolumuzu kestiniz?” dedi. Jandarma komutanı, Bekir Ağabeyden etkilendi ve özür diledi:

“Ne yapayım Bekir Bey, Trabzon’dan başkomiser Mustafa Bey arayıp bana talimat verdi!” dedi. Mustafa Bey, Bekir Ağabeyin sadece yakını değildi. Aynı zamanda İstanbul’da Polis Kolejinde okurken Bekir Ağabeyin annesinin iyiliğini görmüş, yanında kalmıştı. Yapılan bunca iyiliklere karşı bir yakının bu derece nankörlük etmesi, Bekir Ağabeyi çok üzmüştü. Daha sonra bu olayı annesine anlatmış, annesi de ona beddua etmiş. Çok geçmeden o komiser vefat etmiş!

Van'da Tutuklandık

1967'de kiraladığımız bir minibüsle Van'da Üstadımız için okutulan mevlide gittik. Mevlüt, Erek Dağı eteğindeki Çorovanis köyünde idi. Mevlidin bitiminde Av. Gültekin Sarıgül, Rahmi Erdem, Selâhattin Akyıl, Erol Kuralkan, Müştak Zerneklı, Mustafa Ateşmen ve Müslim Selçuk, emniyet tarafından ifadeye çağrıldılar. Müslim Selçuk Ağabeyin üzerinde bir teyp kaseti çıkmıştı. İçinde Kur'an ve risalelerden pasajlar vardı. O yaşlı olduğu için "Kaset benimdir." deyip, onun yerine ben içeri girdim. Hapiste tam 205 gün kaldık!

Tahliyeden sonra duruşmalarımız iki yıl daha devam etti. Hemen hemen her ay duruşmamız olurdu. Bekir Ağabey, her duruşmaya mutlaka gelir, bize şevk ve teselli verirdi.

Bir defasında bir takke getirdi. Birimize hediye etmek istiyordu. "Bunu hanginize vereyim?" dedi. Biz de "Av. Gültekin Beye ver; çünkü o, imamımızdır." dedik.

Mahkememizin sonlarına yakın bir duruşmada savcı, İslâm'a, Kur'an'a ve Üstada hakaret dolu ifadeler sarf etti. Hakkın müdafii Bekir Ağabey yerinde duramadı. Bir ok gibi ayağa fırladı:

"Sayın savcı!" dedi, "Sen kimin ağzıyla konuşuyorsun? Lenin'in ağzıyla mı, Mao'nun ağzıyla mı? Sen galiba burasının İslâm diyarı olduğunu unuttun!" Çok ağır bir konuşma idi. Savcı dayanamayıp mahkeme salonunu terk etti.

Hapiste Hüzün

Hapishanede iken Erol Kuralkan'ın ağabeyi Hamit Kuralkan'ın vefat haberini aldık. Kardeşi Erol, koğuştta üzüntüden yere yığıldı. Bizlerin de ona sarılıp ağlaşmamız çok hüzünlü olmuştu. Van ileri gelenleri, o gün ağır ceza reisine rica ettiler. Erol Bey tahliye edildi. Ondan 13 gün sonra da biz tahliye olduk.

1972 Muhtırasından sonra seri tutuklamalar başladı. Bu arada ben, 11 arkadaşıla tutuklandım. Bekir Ağabey ikinci günü geldi. Hapishanenin görüşme yerine bizi çağıldılar. Ona vekâlet verecektik. Dar bir koridordan geçip demir parmaklıkların önüne gidiyorduk.

O sırada iri yarı bir mahkûm, “Ne oluyor burada?” diye bağırdı. Biz de:

“Avukatımıza vekâlet vereceğiz.” dedik.

Van Mevlidi maznunları: Erol Kuralkan, Hamit Kuralkan, Bahattin Gürsoy, Rahmi Erdem...

Adam açtı ağzını yumdu gözünü:

“Bütün avukatların da sizin de...”

“Hop, yavaş ol! Bu avukat, para pul için gelen bir avukat değil; sırf Allah rızası için geliyor. Öyle konuşamazsın!”

Adam daha da küstahlaştı.

“Avukatın iyisi olmaz!” diye tekrar sövmeye başladı.

Ben Allah ne veriyse adama giriştim! Ortalık karıştı. Diğer mahkûmlar korkudan küçük dillerini yuttular.

Meğer adam, İstanbul kabadayılardan “Pazarlı Nizam”mış! Ben de “Av. Bekir Berk’e lâf söyletmem! O İstanbul kabadayısı ise biz de İslâm fedaisiyiz! Allah’tan başka kimseden korkmayız!” dedim.

Bekir Ağabey, kahramanlıktan hoşlanırdı. Yanına vardığımda “Aslanım benim, ellerin dert görmesin!” diye iltifatta bulundu.

Kâbe'nin Yolları

1973 yılında o, Türkiye'den ayrılıp Suudî Arabistan'a gitti. Aynı yıl ben de hacca gittim. Orada 35 gün boyunca Mekke ve Medine'de hep beraber olduk.

Arafat'ta, Müzdelife'de, Mina'da, Kâbe'de tekbirlerle telbiyelerle çok feyizli bir hac yaptık. Merhum Hafız İsmail Kalper'in okuduğu:

Kâbe'nin yolları bölük bölüktür.

Benim yüreğim delik deliktir.

ilâhisi, bizi gözyaşlarına boğmuştu!

Rahatsızlanıp Türkiye'ye döndükten sonra iki buçuk yıl yaşadı. Bütün Anadolu'yu gezdi, dava arkadaşlarıyla bir bir vedalaştı.

Sungur Ağabeyin, Trabzon'u bir ziyareti sırasında Bekir Ağabeyden bir hatıra anlatmıştı. Bunun üzerine cemaate dönüp dedi ki:

“Bekir Beyin Üstadımızı ziyaretleri sırasında ben de vardım. Üstad omuzuna vurarak, ‘Nur’un en büyük kahramanı, Nur’un en büyük kahramanı!’ diye iltifatta bulunmuştu.”

“Nur’un en büyük kahramanı,” şimdi ebedler tarafında Peygamber Efendimiz, Üstadımız ve bütün sevdikleriyle beraber bulunuyor.

Rabbim, sonsuz rahmet ve mağfiret eylesin. Âmin.

İzmir Davası

Raif Abdünnur Keseli

BEKİR AĞABEYLE ilk tanışmam 1964 yılında oldu. Ağabeyim o zaman askerdeydi. Ona PTT ile Risale-i Nur kitaplarından göndermiştim. Bunun üzerine önce evim, sonra dükkânım arandı. Adliyeye götürüldüm. Ertesi gün, altı Nur ağabeyle birlikte tevkif edilip ceza evine konulduk.

Suçumuz ağır cezalı olduğundan Ödemiş Ağır Cezaya sevk edildik. Tire Ceza Evinde iken bazılarının sert ifade vermeleri sebebiyle kardeşler arasında hafif bir tartışma olmuştu. Manevî havamız biraz bozulmuştu. Yarım saat sonra gardiyan, kapımızı çalarak, bizi müdür odasına çağırdı.

İsmini ve şöhretini duyup kendisini hiç görmediğim Av. Bekir Berk Ağabeyi ilk defa orada gördüm. Uzun boylu, düzgün giyimli, gözlüklü, ciddî, insana güven veren bir şahsiyeti vardı. Sanki Hızır gibi, az önceki tartışmamızı dinlemişçesine konuşmaya başladı.

Önce “Gazanız mübarek olsun!” dedi. Teker teker hepimizle kemiklerimiz kırılırcasına kucaklaştı! “Risale-i Nur talebelerinin hatt-ı hareketleri bir dest-i gaybî tarafından tanzim ediliyor.” diye söze başladı ve devamla, “Bazı kardeşlerin sert ifade verdikleri için tevkif edildiğini zannetmeyiniz. Dava adamlarına bu tarz muamele Hz. Âdem (a.s.) zamanından başlamış, kıyamete kadar devam edecektir.” diyerek sözlerini bitirdi. Bize hem şevk, hem teselli verdi. Orada hazır olan noterciye vekâletlerimizi verdik. İlk duruşmada buluşma temennisiyle ayrıldı.

Bu ilk görüşmemizden o kadar etkilendik, o kadar moral bulduk ve o kadar şevklendik ki hâlâ o şevkimiz devam ediyor diyebilirim! Kırk beş gün sonra ilk duruşmaya çıktık. Çok güzel müdafaalar yaptıktan sonra hepimizin tahliyesine muvaffak oldu.

Ceza evinden çıkıp hep beraber marşlarla Tire’ye geldik. Başka bir duruşmaya yetişeceği için kendisini yolcu ettik. Böylece dostluğumuz başlamış oldu.

Seni Vurdururum!

Daha sonraki senelerde çeşitli şehirlerde duruşmalara iştirakimiz oldu.

1969'da Diyarbakır'a gelmişti. Kendisini misafir ettik. Birçok hatırasını dinleyip şevk ve gayrete geldik. Orada mühim bir hatırasını bize anlattı.

1959'da emekli yüzbaşı Mehmet Kayalar'ın mahkemesi için Diyarbakır'a gelmiş. Mehmet Kayalar bazı konularda anlaşılamadığı Bekir Ağabeye, "Benim avukata falan ihtiyacım yok. Ben kendimi savunurum." demiş. Bekir Ağabey de "Ben mahkemeye girer, Risale-i Nur'ları müdafaa ederim." demiş. Fakat Mehmet Kayalar münakaşayı büyütmüş ve Bekir Beyi istememiş. Bekir Ağabey, Üstaddan aldığı dersle, "Ben, Risale-i Nur davasına girerim." demiş. Ve oradan dershaneye gidip istirahate çekilmiş.

Ahmet Apay, Bekir Berk, Abdünnur Keseli, arkada Bahattin Gürsoy...

O senelerde çok yerde dershaneler yokken, Diyarbakırlı Nur talebeleri, Dicle Nehri kenarında iki katlı hükûmet binası gibi bir derslane yapmışlardı. Sabah namazına kalkılıp ders okunduktan sonra, bir kardeşimiz ayağa kalkarak, cemaate gece gördüğü rüyayı anlatmış.

"Bu gece üç kişiyi rüyamda gördüm. İmam-ı Ali (r.a.), Abdülkadir-i Geylânî (k.s.), Diyarbakır evliyasından Şeyh Şeyhmuz Hazretleri dershanemize geldiler. Kalabalık içerisinde bulunan Mehmet Kayalar'a hitaben, İmam-ı Ali Efendimiz, sert bir ifadeyle diyor ki: 'Nerede bir mahkeme-i

Nuriye olsa, Bediüzzaman, Bekir Berk'i oraya gönderir. Bediüzzaman'ın B'sine, Bekir Berk'in B'sine, Diyarbakır'ın B'sine dikkat etmek lâzımdır.' deyip kayboldular.”

Bu rüya herkesi heyecanlandırmış. Bekir Ağabey de çok sevinmiş. Sabahleyin hep beraber mahkemeye gidilmiş. Müdafaa yapılıp, Risale-i Nur'ların iadesi ve maznunların beraat kararı alındıktan sonra bir başka mahkemeye gitmek üzere oradan ayrılmışlar.

Aynı gün Elâzığ'da da mahkeme vardı. Elâzığ'a telgraf çekerek öğle sonrası saat 14'e duruşmayı tehir ettirdi. Diyarbakır'da da hâkimlerle görüşüp duruşmayı öne aldirmıştı. Duruşma sonrası Ali Köprücü Ağabeyimizin kiraladığı taksiyle iki Elâzıglı üniversite talebesi, Bekir Ağabey ve ben, mehter marşlarıyla yola devam ettik. Dört saat hiç susmadan marş okuduk. Sanki yerde değil, göklerde uçuyorduk!

Saat tam 14'te adliye binasına girdiğimizde mübaşir, maznunları ve Bekir Berk'i duruşmaya çağırıyordu. Mahkeme sonrası Elâzığ ve civarından gelenlerle tam bir bayram havası içinde başka maznunların imdadına gitmek üzere Bekir Ağabeyi yolcu ettik.

Beraat ve Gözyaşları

Muğla'nın Fethiye ilçesinde Nur talebesi bir imam kardeşimiz, vaaz ve hutbelerinde Risale-i Nur'lardan ders verdiği için müftü tarafından şikâyet edilmiş. Tutuklayıp içeri atmışlar. Başka bir avukat, tahliyesini bile talep edemeyip, dört ay sonraya mahkemesini talik ettirmişti.

Durum Bekir Ağabeye bildirilmişti. Duruşmadan bir gün önce ben ve bir kardeşimiz, Bekir Ağabeye refakat ederek Fethiye'ye gittik. Gece misafir olduk. Sabah duruşmaya girdik. Mahkeme çok kalabalıktı.

Duruşma başladı. Bekir Ağabey söz aldı ve şikâyetçi müftü olduğu için çok güzel bir giriş yaptı. Din adamlarının bizlere örnek olması gerektiğini söyledi. Risale-i Nur'ların güzelliğini ve yasak kitaplar olmadıklarını nazik bir üslûp içinde anlatıyordu. Savcı ve hâkimler başlarını sallayarak tasdik ediyorlardı. Maznunun tahliye ve beraatini, Risale-i Nur'ların iadesini talep ederek sözlerini bitirdi.

Mahkeme heyeti, savcıya söz verdi. Savcı da avukata iştirak edip tahliye ve beraat istedi. Karar, ittifakla tahliye ve beraat oldu.

Mahkeme koridorunda çok duygulu bir sahne yaşandı. Maznunun eşi, yakınları, kardeşleri ve dostları âdeta sevinçten Bekir Ağabeyin üzerine atıldılar. Ağlayarak ellerine ayaklarına kapandılar. Şu anda bile o sahne gözlerimin önüne geliyor ve gözlerim doluyor!

Bekir Berk'e Tutuklama

O, Türkiye'nin her yerine koşup, maznunları kurtarıp, Risale-i Nur'ları beraat ettirdikçe düşmanlar da boş durmuyor, hainane plânlar çevirmeye devam ediyorlardı.

1971'den sonra yapılan plân gereği bu güçlü avukatın saf dışı edilerek mahkûmiyetlerin devamını sağlamak plânı yapılmıştı. Bu maksatla Bekir Berk'e gıyabi tutuklama kararı çıkartıldı. Ardından meşhur İzmir Sıkıyönetim Mahkemesi başladı.

O sırada İzmir Kadifekale'de tevkif edilenler olmuştu. İzmir Sıkıyönetim Savcılığı, Bekir Berk aleyhinde ifade vermeleri hâlinde serbest bırakılacaklarını söylemiş. Onlar da Bekir Ağabey aleyhinde ifade vermişler. Bunun üzerine askerî savcılık, Bekir Ağabey hakkında tutuklama kararı çıkarmış. Bunu Tireli kardeşler bize haber verince, Bekir Ağabey hiç üzülmeyi, hiç kaale almadı.

O gün Ödemiş'teki duruşmaya beraber gittik. Ve biz oradan İzmir'e geldik. İzmir'de Mustafa Birlik ve Fethullah Gülen Hocaefendiyi 10 gün önce tutuklayarak askerî ceza evine koymuşlardı. İki gün önce de Tuzcu Cahit Ağabey tevkif edilmişti.

Bekir Ağabeyle, tevkife itiraz etmek ve durum hakkında bilgi almak için Mustafa Birlik'in dükkânına gittik. Bekir Ağabey tevkife itiraz dilekçesi yazdı ve Nurculuk kitabıyla beraber gönderdi. Orada sivil polislerin bizi takip ettikleri söylenince Bekir Ağabey onlara, "Niye korkuyorsunuz?" diye çıkıştı.

Cuma namazı ve bazı ziyaretlerden sonra saat 20'de aldığımız biletle Balıkesir'e hareket ettik. Saat 24'te Balıkesir'e indiğimizde sivil polislerin etrafımızda dolaşip bize dikkatlice baktıklarını gördük. Cemaat benim evde toplanmıştı. Saat geç olunca çoğu dağılmıştı. Ancak lise talebesi Rasim Demir, Mehmet İnce, Ömer Lütüfî Mete, Tacettin Demir, Mühendis Hasan Atunç beklemişlerdi.

Biraz sohbetten sonra Bekir Ağabey, talebelerden oğlu hakkında bilgi aldı. Dağılacakken, sabah namazının

yaklaşması sebebiyle “Kılıp da öyle dağılalım.” dedik. Cemaatle namaza durduk. Namazın ikinci rekâtında kapı çalındı. Merdivenden çok miktarda ayak sesleri gelmeye başladı.

Ben ev sahibi olduğum için namazı bozarak kapıyı açtım. Resmî ve sivil 30 kadar polis, şikâyet olduğunu, evin aranacağını söylediler. Ben de arama belgesini sordum ve “Misafirlerim namaz kılıyorlar, namazdan sonra ararsınız.” dedim.

Belâ yüzüne gülerek belâyı küçültenler...

Selâmdan sonra Bekir Ağabeye şikâyet varmış, arama yapacaklarmış, dediğimde sert bir dille “Namazı bitirelim.” dedi ve tesbihatı yaptık. Sonra “Buyurun, arayın.” dedik.

Arama yapıldıktan sonra karakola götürüldük. Bekir Ağabey komiser odasında, Hasan Ağabey ve talebeler başka odadaydılar. Bekir Ağabey ifade birliği için bize talimatlar verdi. Tüm ifadelerimiz alındı. Nöbetçi mahkemeye çıkarılıp, Bekir Berk, Hasan Aktunç ve ben tevkif edilip Balıkesir Ceza Evine konulduk.

Ceza evinde bir gün başsavcı ziyaretimize geldi. Müdür odasında Bekir Ağabeyle görüşmek istediğini söyledi. Samimî

olarak Bekir Ağabeyden Nurculuğun ne olduğunu öğrenmek istediğini söyledi.

Bekir Ağabey, “sevr ve hut,” yani “öküz ve balık” meselesinden başlayarak Risale-i Nur’un ne derece akla mantığa uygun bir Kur’an tefsiri olduğunu izah etti. Risale-i Nur’larda memleket ve hükûmet aleyhinde bir mesele bulunmadığını anlattı. Bu görüşme iki saat sürdü. Savcı çok memnun bir şekilde bize saygı duyarak oradan ayrıldı.

Düğüne Gider Gibi

On üç günlük Balıkesir Ceza Evi hayatından sonra İzmir Sıkıyönetim Komutanlığına sevk edildik. Bir kardeşimizin arabasını kiralayıp, jandarmanın nezaretinde yola çıktık. O gün başka bir arabayla Dr. Mehmet Akay, Mehmet Fırıncı ağabeylerle Necmettin Şahiner kardeşimiz bize refakat ettiler.

Balıkesir'den hareket edince jandarmalar hemen kelepçeleri çözdüler. Yanımızdaki teybe mehter marşlarını koyup aşkla şevkle, sevinç ve sürurla coşarken, bizi yolcu etmeye gelen Balıkesirli hanımlar ve kardeşlerimizin gözyaşlarıyla uğurlandık.

Sındırgı Kertil Dağında mola verdik. Balıkesirli hanım kardeşlerimizin hazırladıkları börek ve çörekleri jandarmalarla birlikte yiyip namazlarımızı kıldık. Fotoğraflar çektiler tekrar yola koyulduk.

İzmir'e gelince kelepçelerimiz takılıp askerî savcılığa teslim edildik. İfadelerimiz alındıktan sonra askerî ceza evine götürüldük. Bavullarımız arandı. Üç adet büyük Risale-i Nur kitaplarımızı sordular, ilmihâl deyip elimize aldık.

Teybimizde ne olduğunu sordular, mehter marşı deyip düğmesine bastık. Mehter bütün hızıyla çalmaya başladı. Böylece mehter eşliğinde düğüne gider gibi ceza evine girmiş olduk!

Ceza Evi

Ceza evi dört koğuştan oluşuyordu. Birinci koğuş solcu kadınlara aitti. İkinci koğuş, solcu erkeklere. Üçüncü koğuşta adî suçlular vardı. Dördüncü koğuşta da biz vardık.

Her koğuş dışarıya çıkmış, Bekir Berk'in gelişini seyrediyordu. Bekir Ağabeyin elinde çantası, bizim elimizde teyp, mehter marşlarıyla koğuşumuza girdik.

Öyle bir gelişimiz vardı ki sanki ceza evine değil de Cennete giriyorduk! Sevinç, sürur içinde başımız dik, alnımız aktı. O anı görmeye değerdi! Bizden önce giren kardeşlerimizle kucaklaştık. Böylece ceza evi hayatımız başlamış oldu.

Birkaç gün sonra Karşıyaka'dan 28 kişi daha yanımıza getirildi. Sayımız toplam 54 kişiyi buldu. İzmir Mahkemesi böylece birleştirilmiş, tek dava hâlinde başlamış oldu.

Rüştü Şardağ ile Nurculukla Mücadele Komitesinde görevli müzisyen Mehmet Oruç, bilirkişi seçilmişlerdi. Bunlar, hiçbir zahmete katlanmadan Çetin Özek'in Nurculukla ilgili kitabından aynen aldıkları ifadeleri imzalayıp mahkemeye sunmuşlardı. Bir nüshası avukatlarımız aracılığıyla bize geldi. Savcı bu raporu iddianameye koydu.

Bekir Ağabey, daktilo ve kâğıt getirterek iddianameye cevap hazırladı. Bu çalışmada sürekli Bekir Ağabeyin yanındaydım ve ona yardım ediyordum.

Üç ay, gece yaralarına kadar çalışıp çok güzel bir cevap hazırladık. Bekir Ağabey hazırladığı cevapları ilk duruşmada saatlerce okudu.

Tıraş Etmelerine Engel Oldu

Bilindiği gibi ceza evine giren herkesi tıraş etmek âdettir. Bekir Ağabey, tıraş için gelen berberi geri çevirdi. Ardından ceza evi yönetimine 10 dakikalık bir konuşma yaptı. Böylece hiçbirimizin saçlarını tıraş ettirmedi. Solcular bundan şikâyetçi oldular, ama sonuç alamadılar. Bekir Ağabey, idareyi hiç takmıyordu. Sanki onlara hükmediyordu.

Haftanın bir günü, ziyarete ayrılmıştı. Fakat Bekir Ağabeye her gün ziyaretçi geliyordu. Solcular, ceza evi idaresini savcılığa şikâyet ettiler, fakat netice alamadılar.

Bir gün yüzbaşı üniformasıyla Erol Erşenkal, Bekir Ağabeyi ziyarete geldi. Üç metre ilerde tel örgü önünde görüşme oluyordu. Subay elbisesiyle ziyaretçi gelince bütün solcular merakla bakıyorlardı. Bekir Ağabeyi çağırdılar. Nöbetçi subaya:

“Şu kilitli kapıyı açıver, bu dostumu çok özledim, biraz görüşeyim.” dedi.

Kapıyı açtırdı ve Erol Beyle, sarmaş dolaş kucaklaştılar. Nöbetçi subaya dönüp teşekkür etti ve 15 dakika kadar görüştüler.

Bu olay, solcuları çıldırttı! Ceza evinde yüzden fazla solcu komünist militan vardı. Onlarla devamlı zıtlaşıyorduk. Onlar enternasyonal marşı söylemeye başlayınca, biz de teyp eşliğinde hep beraber koro hâlinde mehter marşı söylüyorduk!

Bir ara solcular bizim ağabeylelere gelerek “Rahatsız oluyoruz.” demişler, biraz sesi kıstırmışlardı. Bekir Ağabey, hemen geldi, sesi sonuna kadar açtı ve volta atmaya başladı. O an, topluca Bekir Ağabeye saldırırlar diye çok korktum!

Bekir Ağabeyde korkunun eseri yoktu. Dünyanın en cesur, en kahraman insanıydı diyebilirim. Fakat iki-üç arkadaş yanımdan hiç ayrılmıyorduk. Abdest tazelerken bile kapıda bekliyorduk. Çünkü gergin ortamda her an her şey olabilirdi.

Mahkeme, Subaylarla Doluydu

Duruşmalar başladığı günlerde mahkeme salonu subaylarla doldurulmuştu. Subaylar duruşmaları merakla takip ediyorlardı. Risale-i Nur'un gayesi, Nur talebelerinin maksadı anlatıldıķça subaylarda çok müsbet tesirler uyanmaya başlamıştı. Bütün askerî garnizonlarda Nurcular ve davaları konuşuluyordu. Bunun zerine subayların duruşmayı izlemesi yasaklandı!

Askerî savcı Nurettin Soyer, her gün yeni bir iftira ve isnat ile suçlamalarına devam ediyordu. Ardından Bekir Ağabey, şimşek gibi ayağa fırlıyor, her defasında savcıyı perişan ediyordu.

Heyet Gerçeği Anlıyor

Bekir Ağabeyin yerinde ıkışları ve yaptığı savunmalar sonunda mahkeme heyeti, Nurculuğu ve Nurcuları artık çok iyi anlamaya başlamıştı. Maznunların hepsi Bekir Ağabeye çok saygılı ve hürmetkâr davranıyorlardı. Daha sonra hepimizi tahliye ettiler.

Siyasî baskılar sonunda Bekir Ağabeye bir yıl ağır ceza, bana ve Hasan Aktunç'a cemiyet kurmaktan iki sene verdiler. Diğer bazı abilere birer yıl verdiler. Temyiz, cezaları tasdik edince, Bekir Ağabeyin barodan atılması kesinleşti. Bekir Ağabey onlar ayırmadan kendisi istifa dilekçesi yazıp barodan ayrıldı.

İzmir davası basında günlerce manşet oldu. Risale-i Nur'ların serbestiyeti her tarafa yayıldı. Risaleler kitapçı vitrinlerinde ve fuarlarda serbestçe satılmaya başlandı. Baskınlar ve tevkifler büyük ölçüde azaldı.

Senelerce Nur talebelerinin mahkemelerine avukat olarak koşan Bekir Berk, en sonunda aynı davadan maznun oldu ve topyekûn bir savunma ile avukatlık hizmetini noktalamış oldu.

Bundan sonra Bekir Ağabeyin hizmet mahalli ve tarzı değişti. Hacca giderek Cidde Radyosunda Risale-i Nur'ları dünyaya yaymaya başladı.

Daha sonra ise ahiret âlemindeki makamına, ücret almaya gitti.

Cenab-ı Hak, ondan ve bu davaya hizmeti geçen herkesten razı olsun. Ahirette onu bizlere şefaatçi eylesin.

İzmir Sıkıyönetim Mahkemesinden tahliye sonrası uçağa binmeye giderken...

İman ve Dava Adamı

Prof. Dr. Nevzat Yalçıntaş

BEKİR AĞABEY, benden yaşça ilerdeydi. Onu bir cümleyle tavsif etmek gerekirse o, bir iman ve dava adamıydı. Bu iki kelime, onun bütün şahsiyetinin en belirgin cephesini aydınlatır. Buna ilâveten, bir fedakârlık numunesi ve mücadele azmi zirvede olan bir şahsiyetti. İman ve dava, mücadele ve fedakârlık...

İman ve dava onun ruhunun, iç dünyasının varlıklarıydı. Dikkat eden, bunu görebilirdi. Ama azim, mücadele ve fedakârlığı da dışa vurmuş şekliydi.

Benim kendisiyle ilk tanışmam, İstanbul'da 1950 yılı başında Milliyetçiler Derneğinin Cağaloğlu'nda Rüstem Paşa Medresesindeki toplantısında olmuştu. Milliyetçi derneklerin tek bir çatı altında bir araya gelmesi için bahsettiğim mekânda Türkiye çapında bir toplantı olmuştu. Genç, fizik olarak fevkalâde yakışıklı, nuranî, uzun boylu, ateşli bir ağabeyimizdi.

Benim yaşıım o zaman 18-19, üniversiteye aday bir lise talebesiydim. Yaşıım nedeniyle de kurucu olamıyordum. Bekir Ağabey o sırada gençlik olarak bir mücadeleyi başlatmıştı. Keskin bakışları, kısa ve anlaşılır cümlelerle fevkalâde tefekkür dolu sözleri, herkesi etkiliyordu.

Daha sonra İstanbul'a geldiğimiz dönemde, avukatlık yazıhanesinde zaman zaman görüşürdük. Milliyetçiler Derneğindeki faaliyeti devam ediyordu. Türkiye çapında 80 küsur şubesi açılmıştı. O dönemde "Mazlumların Avukatı" olarak da anılırdı. Rahmetli Said Nursî Hazretlerinin eserlerini okudukları için çok sayıda insan mahkemelere sevk edilirdi. O zaman 163. maddede ağır yaptırımları olan bir ceza kanunu sebebiyle, rahmetli Bekir Ağabey oradan oraya koşardı.

Onun için hava şartları filân engel olmazdı. Büyük bir fedakârlıkla, sadece yol parası kadar bir miktar alarak devam ederdi. Çünkü hiçbir zaman serveti, varlığı ve parası olmadı.

Öyle gördüm. Hatta Cidde'ye gidene kadar da bir arabasının olmadığını biliyorum.

Hak ve Hakikat Mücahidi

Bir “hak ve hakikat mücahidi” idi. Bu kelimeyi bilerek kullanıyorum! Bir insana kolay kolay “mücahit” denmeyeceğini biliyorum. Ama kendini iman ve davası için adanmış, fedakâr, mücadeleci, azimli bir hayat sürüyordu.

Sonradan tahsilim için Fransa’ya gittiğimde hakkında dava açıldığını ve hapse girdiğini öğrendim. Daha sonra da Suudî Arabistan’a hicret ettiğini duydum.

Bu süre zarfında hacca gittiğimizde bir-iki defa kendisini görmek saadetine erişmiştim. Benim delikanlılık, onun da en faal döneminin hatıraları yeniden gözümüz önünde canlanmıştı.

O hatıralar içerisinde talebe, genç bir avukat, parası çok az bir insan olarak “Komünizmle Mücadele” dergisini çıkardığını biliyorum.

Bu, zarurî miydi?

Evet, zarurîydi! Bugün birçok insan, “Niçin milliyetçiler, komünizmle bu kadar uğraştılar? Amerika’nın politikası mıydı?” gibi hiçbir mesnedi olmayan, yanlış, devrin şartlarından haberi olmayan sözler sarf edebilir. Ama o günlerde Türkiye için büyük bir tehlike vardı: Komünizm!

Bu, Stalin’le başladı. Stalin, boğazlardan yer istedi. Kuzey Doğu Kars, Ardahan vilâyetlerinden yerler istedi. Birçok komünist ortaya çıktı. Özellikle İstanbul’da... Yayınları vardı. Yüksek tahsil talebe dernekleri kurmuşlardı. İşte bunlara karşı Bekir Ağabeyin başını çektiği gençler, “Komünizmle Mücadele” dergisini çıkarıyordu. Fevkalâde kaliteli bir dergiydi. Makalelerini Mehmet Kaplan, Nurettin Topçu gibi ilim adamları yazıyordu.

Bize düşen vazife de mecmuayı koltuğumuzun altına alıp köprüde, vapur iskelelerinde satmaktı. Avazımız çıktığı kadar bağıırıyoruz! Sırf Allah rızası için yapıyorduk. Bunu satmak, bizim için bir dava idi, Bekir Ağabeyin çırpınışlarına bir nebze katkıda bulunmaktı. İmkânsızlıklar içinde, bir yandan mazlumları savunan, diğer yandan Türkiye’nin tepesine

eğilmiş komünizm afetine karşı mücadele eden bir insana yardım edilmeyecek de ne yapılacak.

Cidde'de Üç Yıl Beraberdik

Hacca geldiğimizi haber alınca bırakmazdı. Bir “Honda” marka arabası vardı. Hacda bize hizmet için koşardı. Sadece bize karşı değil, herkese karşı öyleydi.

Sonra 1980 yılı başlarıydı. İslâm Kalkınma Bankasında Türkiye'yi temsil etmem için o zamanın başbakanı Bülent Ulusu ısrar etti. Kabul ettim. Meğer o gidişimiz, bizim Bekir Berk rahmetliyle en güzel hatıralarımızın yaşanacağı yıllar olacakmış! Üç sene aynı şehirde onunla beraber olmak, benim için büyük mazhariyetlere yol açmıştır.

O zaman Cidde Radyosunun Türkçe yayın bölümünü idare ediyordu. Özellikle kültür, fikir ve inanç kısmını hazırlıyordu. Büyük bir ciddiyetle büyük bir sorumluluk hissi duyuyordu. Çünkü yayın Türkçe idi, ama sadece Suudî Arabistan'daki Türkler tarafından değil, Türkiye'den, hatta dünyanın her köşesinden dinlenen yayındı. Oradaki hayatının birkaç vechesini anlatmak istiyorum.

Davaya hizmet, millî ve manevî değerlerin korunması ve yükselmesi, Allah ve millet yolunda hizmet...

Bu kelimeler şu anda bazıları için garip gelebilir. Bugün de garip değil, ama hele dün yüzde 100 zarurîydi! Hayatını bu davaya, iman ve millet davasına adanmıştı. Bunu her an yaşıyordu. Böyle bir insan tasavvur etmek fevkalâde zordu. Her an yaşıyordu.

Düşünün ki muharebedesiniz, savaşın en şiddetli anlarını yaşıyorsunuz. Bir mitralyöz ki her an ateş ediyor. Siperde bir asker ki her an düşmanla karşı karşıya. Beş-altı saat uyuyor; ama kalkıyor, gene düşmanla savaşıyor. Böyle bir asker düşünün. Daima siperde. Karşıda şer, inkâr ve davanızın, imanınızın, milletinizin düşmanları var.

Bekir Berk'in şahsiyetini diğer milliyetçi mukaddesatçılardan ayıran, bu sebatı, azmi ve devamlılığıdır. Aynı fikirlere inanan binlerce on binlerce insan vardır Türkiye'de; bugün de var.

Bekir Berk, kendine has bir ferttir. Bir insan ki sadece kendisine benziyor, başkalarına benzemiyor. Nev-i şahsına münhasır bir mücahitti. Sofrada öyle, Kâbe'ye giderken öyle, yolda giderken öyle. Bütün hayatı boyunca öyle yaşıyor. Rüyaları bile öyle! Bütün hareketleriyle davasını yaşayan bir numune.

Nezaket ve Cömertliği

Burada işaret etmek istediğim bir husus da ondaki nezaket ve cömertliktir. Meselâ, her cuma, “Nevzat, geliyorum.” derdi. “Ağabey, zahmet etme.” derim. “Ne demek zahmet? ‘Rahmet’ diyeceksin!” Mutlaka sana da söyletir “rahmet” diye.

Her hafta, üstelik işi var, çalışıyor. Ben ona zahmet verdirmek istemiyorum. Mekke’ye giden arabalar var. Bir sıkıntımız da yok. Bankanın verdiği maaş da iyi. Ama bir kere dahi benzin parası ödeyememişimdir!

Ramazanlarda, eşim geldiği zaman da aynı şey. Ramazanda gideriz. Tabiî Kâbe’nin yakınında park edemeyiz. En az 15-20 dakika yürürüz. İftardan önce gideriz. Bekir Ağabey yiyecekleri hazırlamıştır. “Ben getireyim.” derim, “Hayır.” der. İftariyelikleri hazırlar. Kâbe’de kılarız, yiyecekleri sokmuyorlar.

Karakter örneğini anlatıyorum. Bakın o nasıl bir insan, biz nasıl insanız. Namazımızı kılar, zezem ve hurma ile orucumuzu açarız. Tekrar yürürüz, arabadaki yiyeceklerle orucumuzu açarız. Tekrar Kâbe’ye geliriz. Bu bir-iki, derken dedim ki: “Ağabey, çok yoruluyorsunuz! Getirdiğiniz şeyler Kâbe’ye girecek cinstendir.” Dedi ki: “Ben yasak olan bir şeyi çiğneyip de Kâbe’ye yiyecek mi sokacağım?” Dedim ki: “Ağabey, yasağı sen delmeyeceksin, ben yapacağım!”

Ondan sonra bana müsaade etti. Kendi getirdiği yiyecekleri seccademin arasına sarıp girdiriyordum! İkinci kata çıkıp iftarımızı yapıyorduk. O bir saatlik yolda yürümeyi ortadan kaldırdık.

Türkiye'den Hiç Kopmadı

Türkiye'den hiç kopmadı. Türkiye'yi yaşıyordu. O, Suud'daymış, Cidde'deymiş yok. Her gün gelen gazeteleri, mektupları okuyor. Benim gibi yakın dostlarıyla kim gelirse koşuyor. Emin olunuz, gidiyor, hava alanında bekliyor. Yaşı ilerlemiş, ama hiç aldırılmıyordu. Bir hizmet adamıydı.

Türkiye'den gelen herkes, onun misafiriydi. Alır Kâbe'ye götürür, uğurlayana kadar hizmetlerinde bulunurdu. Bunu kendine vazife biliyordu. Ne yaptıysam bu konuda bir gevşeklik yaptıramadım! Hac şartları gibi zor şartlarda da bu, böyleydi.

Benim küçük oğlum Mehmet, Türklerin bulunduğu çadırda ondan ilham alarak hizmet etmişti. Ona bayılırdı! Bir gün oğlumdan dolayı bana ve eşime kızdı! Aslında oyuncak yaşından çıkmıştı, ama Cidde'de çocuk oyuncak gördü. Dükkân kapalıydı, alamadık. Onu mesele etti. "Mehmet'e oyuncak aldınız mı?" diye devamlı sordu. Gittik ve oyuncağı aldık da tedibinden kurtulduk!

Dünya ölçeğinde düşünürdü. Sadece Türkiye'de kapalı kalmamıştı. Türkiye'de olan her şeyi takip ederdi. Ama küresel düşünürdü.

Kâbe'ye Abdülaziz kapısından girerdi. Oradan Kâbe-i Şerife giden yolda sol tarafta bir yerde otururdu. Onu bilenler de oraya gelirdi. Orada namazdan sonra kısa sohbet olurdu. Haccın dışında Arafat'a çıkılırdı. Orada yiyecekler hazırlatmıştır. Onu çok seven kişiler vardı. Onlar yiyecekler hazırlardı. Bazen Mekke ve Medine'de olan arkadaşların evine gidilip ziyaret edilirdi.

Meselâ ilk defa Türkiye'de başörtüsü meselesi olmuştu. Orada çok açık olarak meseleyi ortaya koydu. Örtünün, Allah'ın Kur'an'da indirdiği ayetler çerçevesinde "şair-i İslâm" olduğunu söyleyip asla taviz verilemeyeceğini söylemişti.

Bir ara çocuklarını yanına getirtmişti. Onların bir aile ortamını tatmalarını istiyordu. Bana dedi ki: "Sen de çocuğunu al, hep birlikte çocuklarımıza bir şey yedirelim içirelim."

Ben “Bir şartla.” dedim. Tabiî o şartı koşmasam, biliyorum, kendi dediği olur! Zaten aldığı maaş bize göre çok az, ama her şeyi kendi harcayacak. Dedim ki: “Çocukları en güzel yere götüreceğiz. Ama bir tek riyal verirsen orayı terk edeceğim!”

Biraz düşündü. “Peki” dedi ve razı oldu. Anladı ki kararlıyım! Sonradan olsa dinlemez. Emreder ve biz de boyun eğdik.

Arafat'ta hacılarla birlikte...

Lider Bir Şahsiyeti

Lider bir şahsiyeti vardı. Büyük liderdi. En genç yaşından, rahmetli oluncaya kadar hakka dayanan, gülümseyen ama kararlı bir liderdi. Değişik bir şahsiyet. İkinci bir Bekir Berk hayatımda görmedim! Birçok insan birbirine benzer. Biz sıradan kimseleriz. O, sıradan insan değildi. Nadide bir çiçek! Büyük bir sahra çiçeklerle bezenmiş; ama bir tane var, farklı. Bir mücahit; bilgili, kültürlü, mütevazı, hizmete kendini adanmış bir insan.

Hastalıktan ıstırap çekiyordu, ama belli etmiyordu. Sonradan Cidde'den ayrılmak durumunda kaldık. Vedalaştık, ayrıldık. Onu tabii hüzünle karşıladı. Çok eski beraberliğimiz vardı.

Onun bazı çocuksu tarafları vardı. Bunu da bilerek kullanıyorum! Dostlarına o taraflarını açardı. Meselâ “Ağabey, ben ne getireyim Türkiye'den?” diye sorardım. O yaştaki insanın bazı şeyler isteyeceğini tahmin edersiniz. Ama hayır, benden simit isterdi! O simitte İstanbul kokusu var, Türkiye kokusu var. Ben de hareketimden önce en taze simitleri alır, ambalaj yapardım. Varır varmaz telefon ederdim. Türkiye'den getirdiğim şeye bak: Simit! O koku, o hasret. Kitaplar ayrı, o çark işliyor. Simit çarkı herkese söylenmez. Çok çocuksu gözüküyor, değil mi? Hemen eve gider. Peynirle birlikte çaya banarak o gün İstanbul'u yaşar. Biz de onunla beraber yeriz.

Yine “çocuksu” diyeceğim bir başka husus şu:

Meselâ beğenmediği fikri dinler, ama hemen arkasından “Hayır, yanlış söylüyorsun!” der. Çocuksu bir itiraz! Bu huylarını bilirdik ve “Peki ağabey.” derdik.

Unutamadığım Medine Yolculuğu

Bizi sadece Mekke'ye götürmez, Medine'ye de götürürdü. Bir tatil günüydü. Medine'ye gideceğiz. Sabah gelir, yolda lâzım olabilecek her şeyimizi hazırlar; yiyeceğimiz içeceğimiz her şeyi! Biz çantamızı alıp çıkarız. Öyle bir yolculuktu ki unutulmaz. Bir yaz havasında çıktık. Sıcak, rutubetli bir havada. 50-60 km gittik. Biraz daha yüksek bir yere çıktık. Yanardağlardan kalan taşlık bir çöle geldik; ısı düştü, hava serinledi, kuru bir Ankara sonbaharını aldı!

Yine bir 60 km gittik. Bu sefer yağmur, tufan soğuk bir hava başladı. Camları kapattık, kaloriferi açtık. Kış havası! Bir müddet devam ettik. Yağmur, rüzgâr, gök gürültüsü durdu. Bu defa bahar havası başladı. Yağmurdan sonra etraf derhal yeşillenir. İnanılacak gibi değil! Bir yağmur yağmasın, o çöl üzerinde yeşillik başlar, çiçekler boynunu kaldırır, kuşlar cıvıldaşır!

Medine'ye geldiğimizde tekrar yaza döndük. Bunu “Allah'ın bir hediyesi” olarak gördük. Allah Teâlâ'nın onun cömertliğine karşı bir ikramı idi bence. Yolda durur, mutlaka bir şeyler ısmarlar. “Ben Mangoyu severim Nevzat, sen de içersen sevinirim!” Tabiî direktifle söyler, itiraz istemezdi.

Medine'ye vardık. Çok mübarek bir hanım vardı: Zehra Hanım. Onun hazırladığı muhteşem bir sofraya konduk. Çok güzel Türk yemekleriyle donatılmış bir sofraydı. Dört mevsim ardından, dört dörtlük bir ziyafet!

Arabasında her şey Türkiye'dendi. Her şey Türkçe. Allah yolunda cihat eden o insan, Türk Müslüman kimliğini hep korumuştur.

Bu kadar sene geçmiş, bir tek hakaret kelimesi hatırlamıyorum ağzından! Otuz beş senelik bir arkadaşlığımız var. Başkaları için hakaret işitmedim. Çok nazik bir insandı. İstanbul beyefendisiydi.

Sonra Türkiye'ye hasta olarak yattığı klinikte ziyaretine gittim. Anladım ki veda zamanı geldi. Bir telâş yoktu. Hafızası yerindeydi, teslimiyet içindeydi. Güzel şeyler söyledi.

Bu topraklar, onun gibi insanı az tanımıştır. Bu gök kubbede çok güzel bir seda bıraktı ve dostlarının elleri üzerinde çok sevdiği İstanbul'da vatan toprağında, ama yine Resul'le (a.s.m.) irtibatlı olan Eyüp Sultan'da ebediyete göçtü. Allah rahmet eylesin.

Hayatını Davasına Adayan Adam

Av. Gültekin Sarıgöl

İLK TANIŞMAMIZ 1958 yılında oldu. Ben o zaman Ankara Hukuk Fakültesi üçüncü sınıf öğrencisiydim. O sırada ağabeylerimiz basında çıkan iftiralara karşı iki-üç sayfalık bir broşür hazırlayıp dağıtmışlardı. Tabii o zaman bir gazete, mecmua yoktu. Bunun üzerine bütün gazeteler tezvîr, iftira, hakaret dolu bir kampanya başlattı. Emniyet güçleri harekete geçti. Adli takibat başladı. Üstadın hizmetkârlarının hemen hepsi, Atıf Ural, Mustafa Türkmenoğlu da dâhil, tevkif edildiler.

Biz “Davayı kim müdafaa edecek?” diye merak ediyorduk. Dediler ki: “İstanbul’dan genç, dinamik bir avukat gelecek.” O zaman kendisi daha yeni Risale-i Nur’larla tanışmıştı. Merhum Tahsin Tola, kendisini arayarak:

“Bekir Bey, böyle bir dava var, alır mısın?” demişti.

Çok kıvrak zekâyâ sahip olan Bekir Bey:

“Tahsin Ağabey, bana ‘Böyle bir davayı alır mısın?’ değil, ‘Emrediyorum, bu davayı al!’ diyeceksin!” demiş.

Zübeyir Ağabey. ve diğerleriyle görüşükten sonra onların fedakârlığına, nefislerini değil de davayı müdafaa etmesini istemelerine hayran kalmıştı. Avukatlığı ulvî bir gayede kullanmanın şuur ve heyecanıyla, şayan-ı dikkat bir müdafaa yaptı. Daha sonra o müdafaa yayınlandı.

Bu vesileyle Ankara’ya gelip gidiyordu. Böylece onu görüp tanımış olduk. Ben fakülteye devam ettiğim için, sohbet sırasında araya girip bazı mütalâalar belirtiyordum. Şüpheli bir yapıya sahipti. Benden şüphelenmişti. Bunu hissediyordum, ama hoş karşılıyordum. “Nasıl olsa bir gün birbirimizi tanırız!” diyordum.

Üstadın Ankara'ya gelişi

1960 yılı Ocak ayıydı. Murat Lokantasının üstünde küçük bir büro kiralanmıştı. Bir masa, bir sandalye... Yer, halıyla döşenmiş. Etrafta kitaplar var. Gelenler oraya geliyorlardı. Sungur Ağabey oradaydı. Sonra Bekir Ağabey geldi. Bir-iki de fakülteden arkadaş vardı.

Gittik, o sırada bir telefon geldi. Telefona Sungur Ağabey baktı. Telefonda Zübeyir Ağabey vardı. “Ben şu anda Polatlı'dayım.” diyor, “Üstadla beraberiz.” demiyor. Önce Sungur Ağabeyin jetonu düşmedi. Telefonu kapattı, ardından, “Yahu arkadaşlar!” dedi, “Zübeyir Ağabeyin. Polatlı'da olması, Üstadın orda olması demek; o hâlde Üstad Ankara'ya geliyor!” der demez, Bekir Ağabey heyecanla “Derhal kalkalım, karşılayalım.” dedi.

Hemen fırladılar, çıktılar. O zaman her istediğinizde taksi bulamıyorsunuz. Bir tane cip buldular, yollandılar. Biz de Üstadın kaldığı otelin sahibi ağabeyimizle bir “Chevrolet” taksi kiraladık, arkalarından gittik.

O zaman Polatlı yolu yeni açılıyordu. Henüz stabilize olmamıştı, toprak hâlindeydi. Hava kurak olduğu için çamur değildi. O yoldan gidiyoruz. Baktık, Üstadın taksisi gözükte. Bizi geçti. Biz de hemen dönüş yaptık. Bekir Ağabeylerin cipi arkamızdan yetişti. Bekir Ağabey bizleri taksiden indirdi ve “Siz ciple gelin.” dedi. Biz cipe bindik. İyi güzel de “Üstad nereye gider.” dedik. Otelin sahibi, “Merak etmeyin, bizim otele gider.” dedi.

İki üç katlı bir oteldi. Oraya vardık. Üstad üst katına yerleşti. Bekir Ağabeyde müthiş bir sevinç ve heyecan vardı. Onlar odasına çıkıp görüştüler. Biz tabii yukarı çıkamadık.

Üstadın, talebeleriyle merdivenlerden inerkenki fotoğrafı İbrahim Canan orada çekmişti. Birden kalabalık, el öpmek için hücum etti! Ben gerideydim. Üstadımızın yüzünün gerildiğini ve rahatsız olduğunu gördüm. Ben de o yüzden uzakta durdum. Arabanın kapısının arka penceresine yaklaştım. Üstad bindi ve birşeyler söylemeye başladı. Söyledikleri duyulmuyordu. Onu ancak dudak hareketlerinden ağabeyler

anıyordu. Zübeyir Ağabey., Üstada baktı ve ardından yüksekçe bir yere çıktı ve kalabalığa şöyle hitap etti:

“Kardeşlerim! Üstadımız sizi talebeliğe kabul ettiğini söylüyor. Kıymet ve ehemmiyet benim şahsımda değil, Risale-i Nur’dadır. Risale-i Nur’u daima okuyun, ondan tefeyyüz edin, ona talebe olun. Hepinizi talebeliğe ve kardeşliğe kabul ettim, diyor.” dedi ve oradan ayrıldılar. Tarih, 10 Ocak 1960 idi.

Sonra bir sefer daha geldi. O zaman kıyamet koptu! Matbuat yüklendi. O zaman Said Ağabey, Tahsin Ağabey ve Bekir Ağabey, Üstadımızın odasına girdiler. Üstadımız onlara konuşma yaptı. Ben de otelin kapısına kulağımı dayadım, dinledim! Talebeyiz, henüz oraya girecek seviyede değiliz. Kısık bir sesle Emirdağ Lâhikalarındaki son dersi veriyordu.

Hakikaten Üstadımızın o son dersi muhteşem bir dersti! İslâm adına bugün Türkiye’de bariz bir hata yapılmamışsa, o dersin neticesidir. Diğer İslâmî cemaatler de aynı istikamette müspet hizmetlerde bulundular.

Davaları Birlikte Takip Edeceğiz

Ben 1961’de Sivas’ta askerdim. Sami isminde mühendis kardeşle bir ev kiraladık. Orayı dersane yaptık. Kirayı müşterek karşılıyorduk. Polis, bu gibi yerleri takibe alıyordu. Yer, Sami Kardeşin üzerinde olduğundan dava onun adına yürüdü. Ama beni de tugaya bildirdiler.

Sami Kardeş mahkemeye verilince duruşma gününden bir gün önce Bekir Ağabey, Abdullah Yeğın’le beraber geldi. Kaldığımız yerde oturduk. Bekir Ağabey, beni görünce, “Keçeli, senden sitayışkârane haberler geliyor, birbirimizi ancak şu anda tanımış olduk. Cenab-ı Hak nasip edecek, seninle beraber bu davaları takip edeceğiz. Askerliğini bitirir bitirmez gel. Ben henüz vakf-ı hayat etmedim. Ama dünyevî davaları tasfiye edip vakf-ı hayat edeceğim. Artık bundan sonra başka dava almayacağım. Sen de kendini ona göre hazırla!” dedi.

İzmir Sıkıyönetimde Av. Gültekin Sarıgül ve diğer maznunlarla birlikte...

Terhis olur olmaz telefon geldi. “Derhal Ankara’ya gel.” Gittim. Zübeyir Ağabey kucakladı. “Allah razı olsun! İhtilâl sonrası kitap satışları durmuştu.” dedi, “Bir senin bulunduğu yer, bir de Muzaffer Aslan müstesna.” Bekir Ağabey de geldi, “Keçeli! Gel seni kucaklayayım. Hemen İstanbul’a gel, başlıyoruz.” dedi.

Ayakkabısı Delikti

İstanbul'a geldim. O zaman yazıhane Cağaloğlu'ndaydı. Kar yağmıştı. "Seninle çıkıp ayakkabı alalım." dedi. "Yalnız, parayı ben vereceğim." dedim. "Hayyyt," dedi, "hadise çıkarmak yok!" Onun en çok tekrar ettiği sözlerden biriydi bu. Gittik. Ayakkabısını çıkardı. Baktık, el ayası kadar delinmiş, çoraplar ıslak! Ben ısrar ettim, parayı ödedim.

O arada Mehmet Emin Birinci'ye dedim. "Peki, davaları tasfiye ettik de bu maddî işler nasıl olacak?" Dedi ki: "İki buçuk lira varsa taksim ediyoruz, onunla geçiniyoruz."

Antalya'da yazıhane açtım. O sırada Isparta'da bir dava vardı. Trenle gittik. O savunma yaptı, ben dinleyici oldum. Üç ay sonra ruhsatnamem geldi. Hemen telefonlaştık. Burdur'da dava vardı. Beni oraya çağırdı. Avukatlığa başlar başlamaz ilk girdiğim dava budur. Sonra da dünyevî dava almaya fırsat kalmadı.

Topbaş'lar, İstanbul'da Bekir Ağabeye yazıhane tahsis edince zarurî masraflar karşılanmış oldu. Kısmî bir rahatlama oldu. Tabiî benim imkânlarım öyle değildi. Borç para almam lâzımdı. Bu yüzden Doğuya gidemiyordum. Daha ziyade Batıdaki davalara giriyordum.

O yıllarda yollar stabilizeydi. Şehirlerin on kilometre yakınları ancak asfalttı. Otobüsler, kamyondan bozmaydı. Yazın toz, kışın çamur olurdu. Yol masrafına ancak muayyen yerler iştirak edebilirdi; çoğu, ondan da mahrumdu. Bir bilet almışsak, "Allah kerim." der, yola çıkardık. Ucu ucuna getirirdik. Benim yazıhane kiramı 10 yıl boyunca hep ağabeyim ödedi. Allah razı olsun!

Macerayı Severdi

Bir gün Selâhattin Durdu'nun Maraş'taki davasına gidecektik. "Sahil yolunu merak ediyorum." dedi. Ben de kayınpederim olacak zata bir cip kiralattım. Alanya-Mersin yolu henüz açılmış değildi. Sadece cip gidebiliyordu. Alanya'ya vardık. Yolculuk değil de bir maceraydı sanki! Uçurumların kenarından geçerken aşağıya bakamıyorduk.

Gece saat 12'de Mersin'e vardık. Abdullah Ağabeyle buluştuk. Oradan Adana'ya vardık. Gece uyumak yok. Meselâ 15 günlük program yapardık. O süre içinde günlük uyku toplam iki saatti. Yani sabaha kadar yolculuk, mahkeme başlayana kadar iki saat uyku. Hepsi bu kadar. Vücut ona intibak ediyordu.

Bekir Ağabey uzun müdafaalar yazardı. Sıhhati de müsait değildi. Ateşli bir hatipti. Ben sakindim. Birbirimizi idare ediyorduk! 65'e kadar 250 dava vardı. Kars, Ardahan, Sinop, her taraftan dava haberi geliyordu. Dur durak bilmeyen müthiş bir enerjisi vardı. Bu, ancak yüksek bir ideale bağlanmakla mümkündü. Teslimiyeti, inancı çok mükemmeldi.

Seviyeli Hâkimler

Bazı mahkemelerde çok seviyeli, adil hâkimlere rastlıyorduk. Elmalı kazasında beş-altı tane dava oldu. Her seferinde Bekir Ağabeyle beraber gittik. Meselâ orda Burhanettin İkizoğlu isminde bir mahkeme başkanı vardı. Genç, gözlüklü, münevver bir insandı. Davaya gelip gidiyoruz, davayı uzatıyordu.

Bekir Ağabey, “Reis bey, uzak yerlerden geliyoruz, şu davayı bir an önce bitirelim!” deyince, “Bekir Bey, ben bir davayı bütün cepheleriyle tetkik etmeden karar vermem. Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararıymış falan, bunlar bizi mes’uliyetten kurtarmaz. Ben kendim okurum. Bir neticeye varırsam, ona göre karar veririm.” dedi.

Bekir Ağabeye dedim ki: “Ağabey, üzerine varmayalım. Bu zatta bir cevher var.” Gerçekten bütün külliyatı taramış, okumuş.

Sonunda Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararına rağmen, beraat ve kitapların iadesine karar verdi. Sonraki davalar için onun kararları bize referans oldu.

Sonra o zat, Antalya Ağır Ceza Reisliğine geldi. Oradan Yargıtay’a gitti, Yedinci Hukuk Dairesi Başkanı oldu. Allah rahmet etsin, kalp krizinden vefat etti. Ama hakikaten takdirle yâd edilecek hâkimlerden biriydi.

Böyle birkaç tane daha vardı. Onlar “hukukun üstünlüğü”nü prensip edinmişlerdi.

Geçirdiğimiz Kazalar

Bekir Ağabeyle müşterek yolculuklarımız da oldu. Birçok kez trafik kazası atlattık. Cenab-ı Hakkın inayetiyle muhafaza edildik. Bir gün Van'dan Ağrı'ya geliyorduk. Chevrolet bir arabamız vardı. Yolumuz Tutak'tan geçiyordu.

Tutak, derenin içinde bir yerdir. Oraya inmek için yol, sola doğru viraj yapar, sonra aşağıya doğru iner. Eğer virajı alamaz da yoldan çıkarsanız, 250 m uçuşuma yuvarlanırsınız! Tam orada arabamızın rotu çıktı. Sür'atle uçuşuma doğru gidiyorduk!

Fakat nasıl olduğunu bilemedik; araba, tam uçuşumun tümseğinde duruverdi! Yüzde 100'lük bir inayetti bu. Başka hiçbir şeyle izah edilemezdi.

Yine bir defasında Horasan'a gidiyoruz. Şoför İshak Övet, yolun acemisi. Horasan'a yaklaşırken bir köprü vardır. Köprüye 90 derece bir virajla giriliyor. Gece, birden baktık, yol bitti! Köprü, öteki tarafta! Orada tabii bir sağa, bir sola bariyerlere vurarak "Allahü ekber!" sesleri arasında yoldan çıkmadan son anda köprüye girdik.

Benim bulunmadığım zamanlarda Bekir Ağabey çok kazalar geçirmiş. Fakat her defasında burnu bile kanamadan kurtulmuştur.

“Hayyyt, Hadise Çıkarmayalım!”

Yıl 1973 olunca Bekir Ağabeyin İstanbul’dan ayrılıp Suudî Arabistan’a gittiğini duydum. Bazı himmet sahiplerinden temin ettiğim bir miktar parayı, umreye giden Hacı Kemal Erimez’le, kendisine gönderdim. Bir de mektup yazdım. Bana “Faziletli, vefakâr kardeşim, kara gün dostu!” diye iltifatlarla dolu bir mektup gönderdi.

1983’te hacca gitmiştim. Kendisine, “İzmir uçağıyla geliyorum.” diye telefon etmişim; o, Adana uçağı anlamış! Beklemiş. Görüşemedik. Hac boyu da bir türlü buluşamadık. Said Özadalı’ya, “Acaba Bekir Ağabey bana kırgın mı?” dedim. O da kendisine söylemiş. Tam dönerken Cidde’de hava alanında beni yakaladı. Baktım, karşıdan geliyor. Beyaz entari içinde yaklaştı ve bana dik dik bakarak, “Bana bak!” dedi, “Bizi dünya ve ahirette kimse birbirimizden ayıramaz!”

Hasretle kucaklaştık. Omuzlara vurmak, âdetiydi. Ben de omuzumu gösterip “Vur abi!” dedim. Vurdu ve “Gel bakalım. Emret!” dedi. Hemen lokantaya götürdü. “Başka ne emrediyorsun, ne ihtiyacın var?” dedi.

Ben de “Para kalmadığından, şurada bir radyo beğendim, alamadım.” dedim. Hemen aldı, verdi! Sonra Mustafa Birlik’le parasını kendisine gönderdim. Almadı. O radyo hâlâ bende hatıra olarak durur.

1989’da umreye gittim. Gitmeden önce telefonla konuştum. Bazı kitaplar istedi. Götürdüm. Gümrükte çok tuttular. Dört saat beklemiş. Beni arabasıyla gezdirdi. Tabîî gezdirmekle kalmıyor. İzzetüikram! İtiraz edecek olsan, meşhur karşılığı hazırды:

“Hayyyt, hadise çıkarmayalım!”

Dünyaya metelik vermeyen adamdı. Bu yönü çok şayan-ı takdirdir. Son derece eli açıldı. Ama son derece de izzetliydi. Hiç eğilip bükülmedi.

Hastahanede yatarken ziyaretine gittiğimizde Abdullah Ağabey, Sungur Ağabey, Allahverdi, Demirci Hoca hep

beraberdik. Öyle bir sevindi ki neredeyse kalkıp bizimle mehter marşı söyleyecekti!

Hastalığa da metelik vermiyordu. Lâtifeleşti. Abdullah Ağabey o hâlini görünce duygulandı ve gözleri yaşardı. Orada bir aşir okudum. Biraz hüzünlü düştü. Sungur Ağabey, “Yahu, ne kadar hüzünlü okudun!” dedi.

Evet, işte böyle! O da her fâni gibi Dârıbekaya intikal etti.

Allah rahmet etsin.

Kayıtta Cevşen okurken...

Hamal Semeriyle Risale Taşydık

Halil Yürür

NAM-I DİĞER “Koca Halil”in hatıralarına geçmeden önce kendisini biraz tanıyalım.

Koca Halil, derviş meşrep, pehlivan yapılı, pırlanta kalpli biri. Risale-i Nur’ları tanıdığı günlerde içinde sorular vardır. “Acaba bu zat, evlâd-ı Resul’den midir? Eğer öyleyse ben yanına sürünerek gitmeyi ahdediyorum!” demiş.

Bir gece rüyasında Üstad, Hz. Ali ve Peygamberimizi görmüş. Peygamberimizin dilinden çıkan bir beyazlık, kıvrılarak Risale-i Nur kâğıtlarına dönüşüyormuş. Bu rüyadan sonra tüm tereddütleri gitmiş, yemini gereği Isparta’ya sürünerek gitmeye karar vermiş. Fakat bir kardeş, “Delilik yapma! Isparta’ya sürünerek değil, yürüyerek de gidilmez; trene biner, gideriz. O da yerde sürünerek gidiyor, ahdin de yerine gelir!” demiş, trene bindirerek Üstada ziyarete gitmeye razı etmiş.

Kendi ifadesiyle “60 devlete hükmeden Osmanlı” İslâm devleti yıkılmıştı. Bunu hazmedemeyen Halil Yürür, hamiyet sahiplerini bir araya getirerek “Osmanlı’yı yeniden ihya” sevdasına düşmüş. Hatta Üstada giderken, nüfuzu çok olduğundan onu da bu işe ikna etmek istemiş. Üstadın huzuruna haşmetli bir selâmla girmiş. Fakat Üstadın maneviyatı önünde, sesi birden kısılmış, sinek vızıltısı gibi çıkmaya başlamış. “Allah, Allah! Bana ne oluyor?” demiş, küçüldükçe küçülmüş. Âdeta mum gibi erimiş. Bu hâl, ona, bu işin böyle kuru kahramanlıkla olamayacağını öğretmiş.

İstanbul Süleymaniye’de, Zübeyir Gündüzalp Ağabeyle Risale-i Nur’un neşrinde ve dağıtımında çalışanlardan biriydi Halil Yürür. O, gözünü daldan budaktan sakınmayan Koca Halil, Risale-i Nur’ların yasaklandığı günlerde eserleri sakladıkları depolardan ve sevkiyattan sorumlu idi. Bir keresinde kolileri arabaya doldurup götürürken polis durdurmuş:

“Ehliyet lütfen.”

Halil Yürür'de ehliyet ne gezer! Cebinde devamlı taşıdığı Cevşen'i çıkarıp uzatmış:

“Buyurun beyefendi.”

Polis, Cevşen'i elinde evirip çevirmiş, Arapça yazılı dualardan başka bir şey görememiş:

“Bu ne, bu? Ben senden ehliyet istiyorum. Sen benimle dalga mı geçiyorsun?” demiş.

Halil Yürür bu defa daha üst perdeden ve kesin bir ifadeyle polise cevap vermiş:

“Ne demek, bu ne? Bu ahirette geçiyor da dünyada niye geçmiyor?”

Polis bir Halil'e, bir dua yazılı Cevşen'e bakmış ve hışımla:

“Hadi git işine be adam, başıma belâ olma!” demiş.

Evet, Halil Yürür, böyle birisi. Bekir Ağabeye de ilk zamanlar fedailik ve korumalık görevi yapmış. Hatıralarını şöyle anlatıyor:

* * *

Takip Altındaydık

Ben, Bekir Ağabeyi, Ankara davasına girdikten sonra tanıdım. O zaman henüz Risale-i Nur'la yeni tanışmıştı. İlk yazıhanesi, Cağaloğlu Nuruosmaniye Caddesindeki Atay Apartmanında idi. Sıkı takip altında olduğumuz günlerdi. Çoğu kez bürosuna kadar kendisine eşlik ederdim. O içeriye girdikten sonra ışıkları yakıp pencereden eliyle işaret edinceye kadar apartmanın karşısına geçer, beklerdim.

Yazıhaneyi Basmışlar

27 Mayıs İhtilâlinde sonraki günlerden biriydi. Yine yazıhanenin kapısına kadar kendisini götürmüş, tam ayrılacaktım ki ardımdan “Halil, Halil!” diye bağırdı. Dönüp baktığımda, kapının kırılıp içeri girildiğini gördüm. İçerden sigara kokuları geliyordu! Bir suikast tertip etmiş olabiliyorlardı. “Ağabey, sen dur!” deyip hemen ileri atıldım. Korku nedir bilmezdim.

”Ya Allah!” diyerek içeri daldım. Birinci odanın kapısından girdim; baktım, kimse yok. Hemen ikinci odaya yöneldim. İçeri girip ışığı yaktım. Baktım, yine kimse yok. Kaldı üçüncü oda. Aynı şekilde oraya da dalıp ışıkları yaktım. “Ağabey, buyur, gel. Kimse yok, gitmişler.” dedim.

Yazıhaneyi basmış, her yeri didik didik aramışlardı. Eşyaların altını üstüne getirmiş, bir şey bulamayınca da çekip gitmişlerdi.

Köpekler Saldırdı

Bir gün bir dava için Muğla'ya gidiyorduk. Denizli'ye yaklaşırken arabamız arıza yaptı. Arkadaşlar onu tamire koyuldular. Biz Bekir Ağabeyle yürümeye devam ettik. Tamir bitince, arkadan yetişip bizi alacaklardı.

Biraz yürüdüktan sonra aniden koyun köpekleri önümüze çıktı. Sütle beslenen, deve gibi hayvanlardı. Ben önde, Bekir Ağabey arkada, ilerliyorduk. Köpekler ise havlayıp duruyorlar. Yaklaşınca:

“Ne var arkadaş, hav hav hav, suçumuz ne? Dönün geriye!” diye bağırdım.

Enteresandır, hayvanlar dönüp gittiler!

O zaman hayvanlara lâf anlatıyorduk da nedense insanlara anlatamıyorduk! O yüzden mahkeme yollarına düşmüştük.

Biz Bunun Emrindeyiz!

Yine bir gün Van'a gitmiştik. şarklıları bilirsiniz, büyüklere hürmet ederler. Kırk-elli kişilik topluluk içinde Bekir Ağabey beni göstererek:

“İşte, İstanbul'da hepimiz bunun emrindeyiz!” dedi. Adamlar gerçek sandılar! Herkes etrafımı sarmaya başladı. Ben de bu yalancı şöhretten istifade edeyim diye hemen bir emir verdim:

“Yarın sabah herkes kazma kreklerini alsın, hazır olsun! orovanis'e çıkılacak, stadın medresesi bulunacak.”

Ertesi gün herkes dediğim şekilde hazırlanmıştı!

Sırtına Semer Aldı!

Bir gün Bekir Ağabey, risale sevkiyatı yaptığım Vefa'daki depoya gelmişti. Ben paket işiyle uğraşırken bir de baktım, hamal semerini sırtına almış, “Şu paketlerden birini koy bakalım.” demişti. Risale dolu paketi sırtına yükledim. O şekilde depoda birkaç kez tur attı. Bu hareketiyle Risale-i Nur'ların hamallığını yapmanın da büyük bir şeref olduğunu anlatmak istiyordu.

Avukatıma Vekâlet Vermeye Geldim

Üstadın İstanbul'a son gelişinde Piyer Loti Otelindeki dersinde ben de hazırđım. Yüzüne bakacak oluyordum, "Bakma!" diye ikaz ediyordu. Sürekli yere de bakılmaz ya, tekrar gözlerimi kaldırıp baktığımda bana bir tokat aşketti ki hâlâ o tokatla gidiyorum! Tokat bana hayat vermişti.

Bir ara "Ben, İstanbul'a, avukatım Bekir Berk'e vekâlet vermek için geldim." dedi. Bekir Ağabey için bu, büyük bir şerefti. Üstaddan bu sözü işittiğimde kendimden geçmiştim. Bekir Ağabeyin ne hâle geldiğini tahmin edebilirsiniz!

“Nurcular Yakalandı!”

Kenan Yeşilhark

1960’LI YILLARIN ikinci yarısında gazetelerde hemen her gün “Nurcular yakalandı.”, “Ayin yaparken yakalanan Nurcular!” diye haberler eksik olmazdı. Av. Bekir Berk’i ilk önce o haberlerden tanıdım. Gazetelerde resmini gördükçe ona ailemden biri gibi büyük bir yakınlık hissederdim.

1971’de İzmir’de, içinde Abdullah Aymaz Hocanın da bulunduğu bir grup arkadaşla ders yaparken götürülüp tevkif edilmiş, Buca Ceza Evine konulmuştuk. Ziyaretimize geleceğini öğrendik. Gazetelerdeki resminden tanıdığım Bekir Berk’i ilk defa görecektim.

“Abdullah Aymaz ve arkadaşları, avukatınızla görüşmek üzere kapı altına geliniz.” anonsunu duyunca çok sevinmiş ve heyecanlanmıştık! Yusuf Öztanzan, nam-ı diğer Koca Yusuf ile beraberdi. Bekir Ağabey, bizi karşısına almış, moral veren konuşmalar yapıyordu. O kadar nazik ve kibar konuşuyordu ki hayranlıkla kendisini dinlemeye dalmıştım. O anda yüz ifadelerim nasıldı bilemiyorum, ama dikkatini çekmiş olacak ki bana dönerek:

“Sen ne güzel bakıyorsun kardeşim! Hadi gül gül, hadi hep beraber gülelim!” diyerek hepimizi gülücüklere boğdurmuştu. Cebinden çıkardığı bir esanstan hepimize ikram ettikten sonra vekâletimizi aldı, tek tek hepimizi kucaklayıp ayrıldı.

Annem İyileşti

O zaman 65 yaşlarında hastalıklı bir annem vardı. Hapsedildiğimi duyunca zavallı, üzüntüden iyice yatağa düşmüştü. Evin ihtiyaçlarını ben görüyordum.

Bekir Ağabey, Yusuf Öztanzan'dan bunu öğrenince, beraber eve gidip annemi ziyaret etmişler. O zamanın parasıyla annemin yastığının altına 750 lira koyup teselli etmişler. Anneme, bu davanın çok büyük bir dava olduğunu, bu dava için İmam-ı Azam'ların, Ahmed İbn-i Hanbel'lerin hapis yattığını söyleyip ayrılmışlar.

Bunları duyunca annemin morali düzelmiş. "Benim oğlum iyi yolda, iyi insanlarla beraber; hapiste olması önemli değil" diyerek ayağa kalkmış.

Tabii o zaman 1971 Muhtırasının verildiği dönemdi. Bekir Ağabey biz içerdeyken davamızı takip etmek için bir-iki kez daha yanımıza geldi.

Daha sonra gazetelerden öğrendik ki Bekir Berk, İzmir'e gelirken Balıkesir'de tutuklanmış!

Bu haber, üzerimizde şok etkisi yaptı! Moralimizi düzelteren, bizi hapisten çıkaracak diye ümit bağladığımız kahraman avukatımız da tutuklanmıştı. Bu haber, karanlık hapishane duvarlarının iyice kararmasına sebep olmuştu!

Daha sonra 18 kişilik bizim mahkememiz, Bekir Ağabeylerin sıkıyönetimdeki mahkemesiyle birleştirildi.

Vefakâr Nur talebeleri, dışardan ziyaretimize gelip ihtiyaçlarımızı temin ediyorlardı. Bunlardan Çantacı Necmi İlgen Ağabey, külliyatı bir ciltçiye götürmüş, kitapları ciltletmiş. Üzerlerine de "Tefsir Dersleri-1," "Tefsir Dersleri-2" diye yazdırmış. Sonra savcıya gidip demiş ki:

"İçerde talebe çocuklar var. İmam hatipte okuyorlar. Bunlar dışarı çıkınca imtihana girecekler. Kitapları verelim ki içerde çalışsınlar."

Böylece külliyatı içeri sokmayı başarmıştı!

Allah ondan razı olsun.

Kelepçeleri çözen adamın eline kelepçe vurulurken...

Savcı Bizi Zorladı

Daha sonra askerî savcı, ifadelerimizi aldı. Bizi Av. Bekir Berk ve Fethullah Gülen Hoca aleyhinde ifade vermeye zorladı. Ancak o takdirde bizi serbest bırakacağını söyledi. Hatta maalesef bazıları, baskı altında kalıp yazılan bu gibi ifadeleri imzalamıştı. Ben imzalamadım.

Mahkemede savcı bu ifadeleri okuyunca o arkadaşların yüzleri kızardı, “Biz bunları baskı altında imzaladık!” demek zorunda kaldılar.

Davalarımız birleştirilerek biz de Narlıdere Askerî Ceza Evine nakledildik. Böylece Bekir Ağabey, Fethullah Gülen Hoca, Müftü Osman Kaya, Mustafa Birlik vs. ile beraber 54 sanık olduk. Savcı, 54 sanığa 54 şahit toplamayı başarmıştı!

Duruşmalar başladı. Mahkeme salonu üçe ayrılmıştı. Arkada dinleyiciler, ortada sanıklar ve en önde de mahkeme heyeti için yer ayrılmıştı.

Sakalını Cebine Koyuyor!

Bir gün Av. Gültekin Sarıgöl Beyin eşi, başörtülü olarak dinleyiciler arasında yer almıştı. Savcı, başörtüsü suçmuş gibi onu göstererek:

“İşte bu Nurcular, kadınları hep böyle kapatacaklar!” dedi.

Bir duruşma sırasında çok komik bir şey oldu. Hapse girince Mühendis Hasan Aktunç’un sakalını kesmişlerdi. Savcı ona işaret ederek, hâkimler heyetine hitaben:

“Sorun bakalım, Hasan Aktunç, devlet dairesine sakalıyla nasıl gidip geliyordu?” dedi.

Bu sırada arkadan dinleyiciler arasından muzip birisi:

“Sakalını cebine koyuyordu!” diye bağırınca salon kahkahaya boğuldu. Savcı çok bozuldu ve dinleyicilerin dışarı çıkarılmasını istedi.

Bekir Ağabey, mahkemede bir kartal gibiydi. Savcının iddialarına cevap vermek üzere, gerilmiş yay gibi bekliyordu. İki elini masaya dayayıp ayağa kalkıyor ve savcıya hitaben ateşli konuşmalar yapıyordu. Bazen bu konuşmalar sırasında savcının rengi değişiyordu.

Eski Müftünün Şahitliği

Karşıyaka'nın eski müftüsü, şahit olarak getirilmişti. Müftü çok yaşlı olduğundan hâkim, sandalyeye oturup konuşmasına izin verdi. Hâkim:

“Burada bulunan kişilerle maddî bir bağın olmadığına yemin eder misin?” dedi.

Müftü, “Ederim.” dedi.

“O hâlde sen bunlar hakkında ne diyorsun?” dedi.

Bedbaht müftü:

“Efendim, ben bu Nurculardan çok zarar gördüm! Yaşar Tunagür, Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı iken beni Seferihisar'a sürdü!” dedi.

Hâkim öfkeleni:

“Be adam, biraz önce bunlarla maddî bağının olmadığına yemin eden sen değil miydin? Başka ne biliyorsun?”

Müftü, bu defa daha büyük bir gaf yaptı:

“Bunlar Said Nursî'ye peygamber derler!”

Bunun üzerine Bekir Ağabey dayanamadı, ayağa kalktı. Mahkeme başkanı Kaya Alpkartal'dan izin istedi, “Buna cevap vermem lâzım.” dedi.

Başkan izin verince şunları söyledi:

“Biz burada TC'nin siyasî, içtimaî temel nizamlarını dinî esaslara uydurmaktan söz ediyoruz. Ama bu zatın müftü olması sebebiyle kendilerine bir hadis-i şerifi hatırlatmak istiyorum. Peygamber Efendimiz (a.s.m.) buyuruyor ki: ‘Bir cemaat içinde bir kişiye küfür isnat edilir de aralarında kâfir bulunmazsa, kalkarken birisi kâfir olarak kalkar!’ Sahabi sordu: ‘Kimdir o ya Resulallah?’ ‘Küfrü isnat edenin tâ kendisi!’ buyurdu.”

Bundan sonra Kaya Alpkartal, müftüyü dışarı çıkardı.

Sinir Savaşı

Savcı ile Bekir Ağabey arasında tam bir sinir savaşı sürüyordu. Savcı, Bekir Ağabeye “Sanık Bekir!” diye hitap ederken, mahkeme başkanı “Bekir Bey” diyordu.

Bir duruşma sırasında ortalık çok gerginleşmişti. Bekir Ağabeyin “Endonezya Gibi mi?” başlıklı makalesinde, tıpkı orada olduğu gibi, “Komünistler şayet ordumuzun generallerini hedef alan bir saldırıya geçerlerse, milletçe ayağa kalkıp komünistleri aynı akıbete uğratacağız!” derken, her komünist kelimesini tekrarladıkça savcıya bakıyordu. Savcı:

“Komünist dedikçe bana bakıyor!” deyince, başkan, bıyık altından gülererek, anlamlı bir ifadeyle:

“Bekir Bey, lütfen bakışlarınızla kimseyi rahatsız etmeyin.” dedi.

Koğuşta Tuvalet Yoktu

Narlıdere Ceza Evinde büyükçe bir koğuşta kalıyorduk. Koğuşta tuvalet olmadığından gece saat 9'dan sonra tuvalet ihtiyacı olanlar koğuştaki kovalara yapmak zorunda kalıyorlardı! Bu yüzden akşama yakın, kimse sulu şeyler yiyip içmemeye çalışıyordu.

Belli saatten sonra herkes ranzasında uykuya çekiliyordu. Bekir Ağabey ise bir köşeyi yazıhane yapmış, daktilosuyla durmadan çalışıyordu. Sabahlara kadar müdafaa hazırlıyordu. Abdünnur Keseli de kendisine yardım ediyordu. Bana ayırdıkları yatak, tam onların yakınında idi. Daktilo sesinden hiç uyuyamıyordum! Bekir Ağabey, yatak üzerinde doğrulduğumu görünce:

“Maşaallah! Bak, herkes uyuyor. Sen uyanmışsın. Kalk, bir abdest al ve iki rekât teheccüt namazı kıl.” dedi.

Arkada perdeyle ayrılmış bir bölüm vardı. Namazları orada kılıyorduk. Oraya geçtiğimde hocaefendiyi cübbesine sarılı olarak hasır üzerinde yatarken gördüm. Oysa akşam, ranzasına yatarken görmüştüm. Sonradan kaç gece onu hep böyle gördüm. Daha sonra öğrendim ki her gece böyle yapıyormuş!

Daha sonra ben Almanya'ya gittim. İzne döndüğümde yazıhanesinde Bekir Ağabeyi ziyaret ettim. Bana çok alâka gösterdi, ikramlarda bulundu ve Risale-i Nur'dan vecizeler yazılı levhalar hediye etti. Onları Almanya'daki dershaneye götürüp astım. Bir de akik yüzüğü hediye etmişti.

Çok Dakik ve Titizdi

Cidde’de iken kendisine bir mektup yazıp Almanya’ya davet ettim. Cevap olarak:

“Kardeşim, ben, ‘tatil yapılacak en güzel yer’ olarak Mekke’yi ve Medine’yi biliyorum! Ben sizi buraya bekliyorum.” diye yazdı.

Nasip oldu, Almanya’dan Ahmet Ağabey ve hanımlarımızla birlikte hacca gittik. Bizi Cidde Havaalanında karşıladı. Kendisiyle kucaklaştığımızda hasretin ne kadar büyük olduğunu anlamıştık. Hemen bizi arabasına aldı ve Almanya’dan hacca gelen hacılar adına bizimle Cidde Radyosu için röportaj yaptı.

Çok dakik ve intizamlı bir insandı. Biz gelmeden önce her şeyi ayarlamıştı. O zaman orada talebe olan Said Özadalı’ya talimat verdi. Gece saat 1’de bizi Mekke’ye gönderdi. Umremizi yapıp döndükten sonra, ertesi gün öğleyin uçakla Medine’ye gitmek üzere biletlerimizi almıştı. Medine’de Hasan Kardeşe, bizi karşılaması için telefon etmişti. Bizi havaalanından alan Hasan Kardeş, kalacağımız yere götürmüştü. Medine’ye varıp kalacağımız süreyi öyle ayarlamış ki tam 40 vakit namazımız biter bitmez hemen uçağa bindik!

O yıl Arafat’ta beraberdik. Herkes bir gün önce Arafat’a çıktığı hâlde o bize Kâbe’de kendisini beklememizi söylemişti. Özel arabasıyla geldi. Öğleye yakın radyo patentli arabasıyla devlet adamlarının gittiği özel yoldan kısa zamanda Arafat’a çıktık. Arafat duamızı o yaptı. Çok uzun bir dua yaptı. Sonunda şunları söyledi:

“Ya Rabbi! Senin Habibin Resulullah buralarda Senden ne hayırlar istemişse biz de onları istiyoruz! Neyin şerrinden Sana sığınmışsa biz de onlardan Sana sığınıyoruz! Biz inanıyoruz ki onun dualarını kabul ettin; onun duaları hürmetine bizimkini de kabul et!”

Müzdelife’ye döndüğümüzde yerden düzgünce bir taş alıp gösterdi ve “Hanım kardeşlerimden biri eğer benim için bu

taşlardan toplarsa darılmam.” dedi. Bizim hanım o taşı alıp onun için taş topladı.

Arabasının arkasına içecek ve yiyecekleri doldurmuştu. Çok cömert bir insandı. İkram etmekten çok hoşlanırdı.

Bize devlet adamlarının yaptığı kolaylıkta bir hac ibadeti yaptırıp son olarak da Medine’den yolcu etti.

Daha sonra duydum ki tedavi için İngiltere’ye gelmiş. Çok istememe rağmen vize alamadığım için Londra’da ziyaretine gidemedim. İstanbul’da ziyaretine gitmek nasip oldu. O sırada Hamza Emek Ağabey, ziyaretinden çıkıyordu. Gözleri yaş doluydu. “Hayrola ağabey?” dediğimizde:

“Bekir Beyi böyle gördükten sonra bu hayatın ne önemi var?” demişti.

Çok zayıflamıştı. Doktorlar 40 günlük ömrü kaldığını söylemişlerdi. Fakat o, Allah’ın lütfuyla iki yıl daha yaşadı. Onun huzurundan ağlayarak çıkan Hamza Emek’in cenazesine katıldı! Tüm Almanya’yı iki kez gezdi, “Utanç Duvarı”nın yıkılışını seyretti.

İsviçre seyahatinde beraber bulunduk. Prof. Niyazi Arı’ya misafir olduk. Tefekkürü çok severdi. Soğuk bir havaydı. Costans Gölüne bakan yamaçlardan aşağıya inerken büyük dalgaları gördükçe “Allahü ekber!” diyerek tekbir getiriyordu.

Allah gani gani rahmet etsin.

Kâbe'nin önünde Nur kardeşleriyle...

48 Saatlik Yolculuk

İshak Övet

BEN 11 YAŞINDA İKEN Bekir Berk'i tanıdım. Babam Üstadı müteaddit defalar ziyaret edip duasını almıştı. 1960 yılı Mayıs'ında babamla birlikte Isparta'ya gidip Üstadı ziyaret etmeye niyet ettik. Fakat ne yazık ki Mart ayında Üstad vefat etti! Bu, benim içimde müthiş bir hicran olarak kaldı. Bunun üzerine babam beni İstanbul'a götürdü.

O zaman Bekir Ağabeyin yazıhanesi, Cağaloğlu'ndaki Atay Apartmanında idi. O gün Zübeyir Ağabey. de Süleymaniye'den, daha sakın diye risale tashihi için oraya gelmişti. Babam bana risalelerden çeşitli paragraflar ezberletmişti. Onları zaman zaman derslerde okuyordum. Zübeyir Ağabeye. de ezberden okudum. Duasını aldım. Daha sonra Bekir Ağabey geldi. Yanaklarımı okşadı ve sevdi. İlk tanışmamız böyle oldu.

Gazeteciliğe merakım oldu. Yeni Sabah, Bugün, İttihat gazetelerinde, sonra da Yeni Asya'da haber ve röportajlarım çıktı. Bu arada iyi araba kullandığımdan Bekir Ağabeyle mahkeme seyahatlerimiz başladı. Ben Van'da iken Türkiye'nin neresinden telefon ederse etsin, hazır kıta gibi hemen giderdim.

Bir defasında Van'a telefon ederek Ankara'ya gelmemi istedi. Taksiyi alıp gittim. Ankara'dan sonra peş peşe Niğde, Kayseri ve Van'da mahkemelere gidecektik.

Ankara'dan akşama doğru çıktık. Gece yarısı Niğde'ye vardık. Otellere baktık, yer yok. Kalabileceğimiz bir kardeşimizin adresi de elimizde yoktu. Bir caminin bahçesine girdik. Bekir Ağabey, 45 dakika bankların üzerinde kestirdi. Ben her zamanki gibi etrafında volta atarak beklemeye başladım. Çünkü her türlü suikast olabilirdi. Sabah oldu, namazı kılıp bir şeyler atıştırdıktan sonra adliyeye gittik. O gün geç saatte Kayseri'deki mahkemeye yetişecektik.

Saat 9'da başlaması gereken mahkeme, 10, 11 oldu, başlamadı. Sabırsızlanmaya başladık. Saat 12'ye yaklaşırken

Bekir Ağabey, salona dalıverdi. Hâkimler neredeyse öğle tatili vereceklerdi. “Siz ne yapıyorsunuz? Bundan sonra bugün bizim Kayseri’deki duruşmaya yetişmemiz lâzım.” dedi. Ve hemen mahkemenin görülmesini talep etti. Hâkimler kalkacakken tekrar oturdular Duruşma olduktan sonra biz son sür’at Kayseri’ye hareket ettik.

Kayseri’de Ali Mutlu Ağabeyin mahkemesi vardı. Onun duruşmasına katıldık. Ardından Bingöl üzerinden, ertesi gün Van’da görülecek üç adet mahkemeye yetişmek üzere yola çıktık. Fakat Bingöl’ü geçince bir kar fırtınasına tutulduk. Zorla ilerleyebiliyorduk. Zincirleri taktığımız hâlde yol almakta güçlük çekiyorduk. Zaman zaman inip, arabamızın üzerinde biriken karları temizlemek zorunda kalıyordum.

Tatvan’a geldiğimizde arabanın altından acayip takırtılar gelmeye başlamıştı. “Herhâlde akis kırdık!” dedimse de Bekir Ağabey “Aldırma, devam et, bir şey olmaz.” dedi. Meğer gerçekten akis kırmışız! Lâstik sürte sürte o şekilde Van’a kadar geldik! Kırk sekiz saatten beri yollardaydık. Hiç uyumamıştım. İnanır mısınız, Van’a gelince arabanın içinde kendimden geçmişim! Beni koltuklayıp eve götürmüşler. Öyle uyumuş kalmışım.

Bekir Ağabey mahkemeleri bitirip de akşamleyin baş ucuma gelene kadar uyumuşum. Baktım, baş ucumda dikiliyor! Eliyle hafifçe vurup, “Keçeli! Kalk, 500 senedir yattığın yeter!” diyordu. Etrafıma bir süre şaşkın şaşkın baktım. Bir müddet nerede olduğumu anlayamadım. Oysa o, ben istirahat ettiğim sırada üç mahkemeye de girmiş çıkmıştı ve hâlâ ayaktaydı! Onun üzerinde bir inayet vardı. Ona yetişmek mümkün değildi.

Tayıt Dağı Hatırası

Erzurum'dan gelirken bir Tayıt Dağı hatıramız var ki hatırladıkça hâlâ yüreğim ağzıma gelir!

Yine bir mahkemeye yetişmek için son sür'at dağı aşıyorduk. Yol virajlıydı. Vahdet Yılmaz'lar, başka bir arabayla bizi takip ediyordu. Bize yetişip yolun mühim bir geçidinde yavaşlamamızı tembih edeceklerdi. Fakat bir türlü bize yetişip o virajlı geçidi haber veremediler. Derken o viraja sür'atle girer girmez kontrolü kaybettim. Yanımda Zeki Korkmaz, arkada Bekir Ağabey vardı. Araba iki teker üzerinde yana yattı, bir müddet öyle gittikten sonra bu defa öbür tarafa yattı.

Yolda bir o yana bir bu yana savrulmaya başladık. Zeki'nin soyadı güya "Korkmaz"dı; ama öylesine korkmuştu ki bağırması neredeyse kulaklarımı sağır edecekti! Bekir Ağabey arkadan sadece "Allahü ekber, Allahü ekber!" diyordu. Sonunda araba nasıl olduysa yola girdi ve sağa çekip durduk. Bekir Ağabey hiç kızmadı. "Bravo, iyi kurtardın! Hadi geçmiş olsun." dedi.

Daha sonra Vahdet'lerle buluşunca "Yahu, size yetişip o virajı haber verecektik. Orayı nasıl geçtiniz?" dediler. Biz de "Sizin tanıtmanıza gerek kalmadan, o viraj bütün dehşetiyle bize kendini tanıttı!" dedik.

Bekir Berk'in Aşlı

Emin Türkeli

BEKİR BERK'İN aile yakını Emin Türkeli anlatıyor:

Bekir Ağabeyin babası Çerkez'dir; annesi Fatma Hanım, babamın amca torunudur. Bizim aslımız, Ordu'ya Bitlis'ten göç etmiştir. Bu yüzden bize Ordu'da "Kürtoğulları" derler. Erkeklerimizin isminin başına "Haşim," kadınlarımızın ise "Haşime" unvanı getirilir. Aileden biri vefat ettiğinde mezar taşına "Haşime filân hanım" diye yazılır. Bu, Kureyş'in Haşimî kolundakilere verilen bir unvandır.

Bekir Berk'in hatıralarına geçmeden önce şunu kaydedeyim:

Bizim neslimiz çok talihsiz bir nesildir! Düz bir çizgi çizsen "Elif yazdın!" diye mahkemeye sevk edilen, babaannemin böşörtüsünün çekilip yırtıldığı bir nesiliz!

Fakat nasıl ki zemheri yılda bir kere gelir geçer. Öyle de dünyanın ömründe böyle bir manevî zemheri mevsimi geldi geçti. Bir daha da gelmeyecektir. Üstad bunu "Ben acele ettim, kışta geldim; siz, cennetasa bir baharda geleceksiniz." diye ifade ediyor.

Bekir Ağabeyin annesi Fatma Hanım, zaman zaman bize misafir gelirdi. Hatta 60'lı yıllarda bir keresinde 10-15 gün bizim evde misafir kalmıştı.

Fatma Hala, çok temiz ve mübarek bir kadındı. O zaman bir hatırasını şöyle anlatmıştı:

Bekir Berk'in aile fotoğrafı...

“Ayasofya Camiinin iki direği arasında bilmem kaç rekât namaz kılan, Hızır'ı görürmüş. Ben o namazı kıldım, fakat Hızır'ı göremedim. Bunun üzerine orada hüngür hüngür ağladım. Camiden çok üzüntülü olarak eve döndüm.

“O gece rüyamda bir zat, ‘Hatun, ne istiyorsun, neden bu kadar ağladın?’ dedi. Ben de oğlum Bekir'i göstererek, ‘Oğlumun İslâm fedaisi olmasını istiyorum!’ dedim. Bunun üzerine o zat, oğlum Bekir'in başını okşadı, ben de uyandım.

“Bir de sekiz-dokuz yaşlarında iken Bekir'in gördüğü bir rüya var. Yatıyordu, uyumuştı. Birden yatağın içinde oturdu. Gözleri kapalıydı. Devamlı ‘Peki efendim, yaparım efendim, emredersiniz efendim!’ diyordu. Ben, kolundan tutup, ‘Ne diyorsun oğlum?’ dedim. ‘Anne, Peygamber Efendimizi gördüm; bana emirler veriyordu.’ dedi!”

Fatma Hala ilâve etti: “Eğer onu uyandırmasaydım rüyayı unuturdu!”

Altı Yıl Önce Kabul Edilmiş

Bekir Ağabey, Risale-i Nur'u tanıdıktan sonra, çeşitli vesilelerle Üstadın ziyaretine gitti.

Bir defa giderken annesi “Üstada selâm söyle, benim için ellerinden öp! Beni talebeliğine kabul etsin” demiş.

Bekir Ağabey, ziyaretin verdiği manevî haz ve etki altında kendinden geçmiş, annesinin selâmını unutmuştu. Tam çıkarken Üstad, “Yanında bir emanet var.” deyince, annesinin dileklerini hatırlayıp söylemiş.

Üstad, “Ben onu altı yıl önce Nur talebeliğine kabul ettim!” demiş.

Bekir Ağabey, “Acaba neden altı yıl önce?” diye düşünmüş. Bunun sırrını Fatma Anne şöyle açıklamıştı:

“Bir dinî toplantıda konuşurken, birisi bana, ‘Hadi ordan Nurcu!’ diye hitap etmişti. Ben de Nurculuktan hiç haberim yokken, ‘Tabîî Nurcuyum ya, Nur’a başım kurban olsun!’ demiştim. Meğer Üstad, beni talebeliğe o zaman kabul etmiş!”

Allah Rahmet Etsin

1977'de Cidde'de umreye gittik. Bir gece ailece evinde misafir olduk. Bize çok izzetüikramda bulundu. Her zamanki gibi çok neşeliydi. Bizi arabasıyla gezdirdi. Devamlı mehter marşları çalıyordu.

Türkiye'ye hasta olarak döndü. Kardeşlerin duasıyla uzun müddet yaşadı. Hizmetlerine devam etti.

Akça Kliniğinde son kez ziyaretine gittim. Komada idi. Sessiz olarak odaya girdiğim hâlde gözünü açtı, tebessüm etti ve gözünü kapadı.

Allah rahmet etsin.

Asil Genç

Ali Ulvi Kurucu

ŞAİR, EDİP Ali Ulvi Kurucu, ömrünü Medine-i Münevvere’de geçirmiş bir Resulullah âşığı idi. 1930’lu yıllarda ailesiyle birlikte 17 yaşındayken Medine’ye hicret etmişti. Ana vatanda olup bitenleri gazetelerden takip ediyor ve İslâm aleyhindeki gelişmelerden üzülyüyor, lehindeki gelişmeleri sevinçle takip ediyordu.

2002 yılında Medine’de Hakkın rahmetine kavuştu.

İlk şiirini Türkiye’den Medine-i Münevvere’ye gelen gazetelerde resmini gördüğü Bekir Berk için yazdı. Bekir Berk’in şahsında Müslüman Türk gençliğinin şahlanışını dile getiren bu şiir, “Asil Genç” başlığını taşıyordu. Bu ilk şiirin yazılış gerekçesini merhum, daha sonra Necmettin Şahiner’e şöyle anlatır:

“İlk şiirim, ‘Asil Genç’tir. Bu şiirimi ilk defa 1950 Mayısında yazdım. 1950’de gazeteler gelmişti buraya. Fevzi Çakmak vefat etmiş. Gazetelerde bir kalabalık! Cenaze merasimi yapılmış. O felâketli günde radyo hâlâ dans havaları çalıyor! ‘Millet ağlar, radyo güler. Allah Allah bu radyo kimin radyosu? Ne saygısızlık bu!’ diye bazı talebeler radyo evine doğru yürümüşler. Polis gelmiş, onları yakalayıp tevkifhaneye götürüyor.

“Bana öyle geldi ki millet, cenaze merasimini bahane ederek coşmuş o gün! O acı günde radyonun neşriyatını protesto etmek maksadıyla hukuk ve diğer fakültelere mensup gençler, radyo evini basmışlar. Polis, jandarma gelmiş, onları yakalayıp hapishaneye götürüyor.”

Ali Ulvi Kurucu, resimde gördüğü Bekir Berk’i şu ifadelerle tarif ediyor:

“Yakalanan gençlerin başında bir genç var. Gözlüklü, kravatlı, tığ gibi, ince uzun boylu. Bir gün sonra çıkacak gazetede resmini basarak teşhir etmek isteyen gazetenin foto muhabirine dönmüş, bakıyor. ‘Beni bir zalim gibi... cani gibi âleme göstermek mi istiyorsun?’ der gibi. Öyle bir sima ki

gencin siması, Yavuz Selim'in atı gibi; gem filân vurulmaz ona. Acayip bir sima. Âşık oldum gencin simasına, bakışına!

“Dedim: ‘Ya Rabbi! Yirmi beş senedir inkılâp silindiri altında kalarak ezilen bir memlekette, böyle iman, vatan ve memleket davasına sahip çıkacak; böyle saygısızlara ‘dur’ diyecek, hem de fakültelerden gençler çıkacak!’

“İçimde duygular, hisler galeyana geldi. Coştum, ilk şiirimi kaleme aldım. Bu şiirin ismini de ‘Asil Genç’ koydum.”

Sen gönüllerde bugün tak-ı zaferler gibisin.

Yurdun irfanlı, ağır başlı temiz sahibisin.

Bütüin imanlı gönüller sana hayran oluyor.

Kahramanlar geçiyormuş gibi gözler doluyor!

Dinden almıştı deden, dağ deviren hamlesini,

Süzüyor şimdi de cennetlerin ufkunda seni.

Alev alsın, bu büyük gayenin aşkıyla için.

Koca bir ülkeyi derya gibi coşturmak için.

Silkin artık, sona ersin şu asırlık uyku,

Akif'in marşını şimşek gibi gür sesle oku.

Genç adam, sen saracaksın, kanayan her yarayı.

Boğacaksın, seni iğfal edecek yaygarayı!

En şanlı vazifeyle mükellef yaratıldın.

Peygamberin aşkıyla bu meydana atıldın.

Âfâka, güneşler gibi nurlar saçacaksın,

Tarihe fecirler dolu bir devir açacaksın.

İslâm'daki sarsılmaz İlâhî idealle,

Mes'ut olacaktır beşer erdikçe kemale.

Var ol! Ebediyetle beraber yaşa, parla!

Ulvî başı göklerde yüzen şahikalarla.

*(Necmettin Şahiner, Hak ve Hakikatin Müdafii Av.
Bekir Berk, s. 71-72)*

Radyoda Beş Yıl Beraber Çalıştık

Muhammed Nur Sungur

BEN BEKİR AĞABEYLE Cidde Radyosunda 1982 ile 1986 yılları arasında beraber çalıştım. Radyoda tercümanlık, programcılık ve spikerlik gibi hizmetlerde bulundum. Daha sonra ticarî hayata başladım.

Bekir Ağabey, radyoda görevine en sadık olan kişiydi. Türkçe yayın, sabah saat 7-9 arasıydı. Onun dışında, çalışan elemanların sabah 8.30'dan öğlen 13.30'a kadar orda olması gerekiyordu. Ama çokları buna riayet etmiyordu. Bekir Ağabey, kılı kırk yararcasına sabah tam saat 8.30'da gelir, ya kitap okur, ya program hazırlar, vaktini hiç boş geçmezdi. Saat 13.30'da da ayrılırdı. Herkesten önce gelir, herkesten sonra giderdi. Çok tertipli, nizamlıydı. Programlarını itinayla hazırlardı.

Şunu gördüm:

Sıkıntılar, zorluklar, Bekir Ağabeyin peşini hiç bırakmadı. Dava adamının kaderi bu olsa gerek. “Dünya müminin zindanı, kâfirin cennetidir.” hadisinde ifadesini bulan mana, onda hükmediyordu. Orada Türk makamları da Bekir Ağabeyi rahat bırakmadılar, belli dönemlerde hep takip ettiler.

Bir gün Cidde Havaalanında birisini bekliyormuş. Sefareten de orada olanlar varmış. O sırada Kıbrıs'la ilgili bir sohbet oluyor. Birisi diyor ki:

“Kıbrıs'ta cepheye hep solcular, sol fikirli askerler sürüldü!”

Bekir Ağabey de bunu duyuyor. Yalana yanlışa tahammülü olmayan Bekir Ağabey:

“Yalan söylüyorsun!” diyor, “Orada ön cephede düşmanla savaşan, Mehmetçiktir, Müslüman Türk askeridir.”

Meğer adam, konsolos yardımcısıymış; Bekir Ağabeyi mimliyor! Aradan bir müddet geçince Bekir Ağabey, pasaportunu uzatmaya gidiyor. Adam, pasaportuna el koyuyor! Orada MİT görevlisi bir bayan vardı; onunla da anlaşıyorlar, Bekir Ağabeyin pasaportunu uzatmıyorlar. Bu, üç-beş ay

devam etti, hatta bir seneyi geçti. Tabiî Suudî Arabistan makamları da vatandaşı olduğu ülkenin hüviyetini istiyor. Bekir Ağabeyi çok sevdiklerinden idare ettiler. Cidde Radyosunun genel müdürü Hüseyin Askeri, Bekir Ağabeyi çok severdi.

Turgut  zal başbakanken Suudî Arabistan'ı ziyarete geldi. Cidde'de misafir kaldıkları D r zziyafe'ye gittik. Orada Bekir Ağabeyle bir kucaklaşmaları var ki görmeye değerdi! Milliyetçiler Derneğinde beraber olmuşlar. Eski günlerin hasretiyle sarıldılar, öpüştüler. Bekir Ağabey durumu arz etti.  zal:

“Hiç merak etme Bekir Bey, Ankara'ya döndükten sonra konuyla ilgileneceğim.” dedi.

Sonra sefarete talimat geldi. Bekir Ağabey gitti. Adam, bir yıldan fazla uzatmıyor. H lbuki beş yıl uzatma hakkı var. Zorluk ıkartıyor. Sonra Riyad'a gitti. Oradan uzattı.

Kafesteki Aslan

Hakkaniyet üzere yaşayan bir insandı. Doğru bildiği şeyi çekinmeden söylerdi. Karşısında itiraz konumunda bir kişi de olsa, bin kişi de olsa bu, değişmezdi. Korku nedir bilmezdi. Korkunun “k”sı yoktu onda.

1986’da Fethullah Hoca, hacca gelmişti. O zaman evimiz vardı, ticaretle uğraşıyorduk. Hac dönüşü Cidde’de hocayı evimizde misafir ettik. Tabî o sırada her gün Bekir Ağabey gelip gitti. Aralarında karşılıklı müthiş bir muhabbet ve hürmet vardı. Sohbetleri oluyor, eski hizmet hatıralarını yâd ediyorlardı. Bir gün Bekir Ağabey ayrılırken, hocaefendinin ardından hüzünle bakarak, “Hey kafesteki koca aslan!” dediğini hiç unutmam!

Cidde’de kaldığı sürece benim tanık olduğum kadarıyla Türkiye’deki aşkından, şevkinden hiçbir şey kaybetmemişti. Kim gelirse gelsin, isterse bir çocuk arasın, hemen onunla alâkadar olurdu.

Eğer Türkiye’den telefon açmışsa gider, havaalanında karşılardı. Ve onu ilk iş olarak hemen lokantaya götürürdü. “Buranın ikramı boldur!” derdi.

Zaten Türk lokantalarına aboneydi, bir de Cidde’deki süpermarketlere. Nerde enteresan şeyler bulsa hediye alırdı. Sonra küçük büyük kimin ne işi olursa olsun, kendi arabasıyla bizzat götürürdü.

Umre yapacaksa Mekke-i Mükerreme’ye götürür, yaptırırdı. Efendimizi (a.s.m.) ziyarette bulunacaksa üşenmezdi, arabasıyla Medine-i Münevvere’ye götürürdü. Acip bir insandı. Tam bir hizmet eriydi.

Bir dostuyla Mescid-i Haram'da...

Çok Vefalıydı

Rahmetli Muammer Topbaş, 80’li yıllarda hemen her yıl umreye gelip giderdi. Onunla çok samimiyeti vardı. Herkese yaptığıнын iki-üç katını, Muammer Ağabeye yapardı. Havaalanına gider, karşılardı. Bazen uçak tehir olur, üç saat, beş saat üşenmez, beklerdi. Muammer Ağabey sigara içerdi, sigarasını dahi yakardı! Bir gün dedim ki:

“Bekir Ağabey, Muammer Ağabeye karşı bu alâka nerden ileri geliyor? Kimseye göstermediğin alâkayı ona gösteriyorsun!”

“Sungur Kardeşim.” dedi, “Benim Muammer Ağabeye minnet borcum var. İstanbul’da ilk yazıhaneyi tutup beni davet eden, odur. Bana ‘Eğer bir mazlum müminin davasına parasızlıktan gidemez de bunu benden istemezsen, mahşerde iki elim yakanda olsun!’ diyen insan, odur.”

Tabî o zamanlar, yoksulluk ve imkânsızlıklar devriydi. Çemberlitaş’taki Kiğili Pasajındaki yer, Yahya Kiğili’ya aitti. Zaman zaman kirası gecikir, verilemezdi. Yahya Bey:

“Orası ablama aitti. Kirasıyla geçiniyordu. Kira geciktikçe bana şikâyette bulunuyordu. Bunu Muammer Bey duyunca bana dedi ki: ‘Bir daha kira için Bekir Beyi ve arkadaşlarını rahatsız etmeyeceksin, kirayı benden alacaksın.’”

Bu yüzden Muammer Ağabeyi gelişinden gidişine kadar yalnız bırakmaz, gereken her türlü ihtimamı gösterirdi.

Paraya Önem Vermezdi

Paraya hiç ehemmiyet vermezdi. Radyodan aldığı maaşı, son kuruşuna kadar harcardı. Hatta aybaşı gelmeden bazen bir-iki yerden borç aldığı olurdu. Çünkü aldığı bütün parayı, gelen misafirleri lokantalara götürerek, hediyeler alarak harcardı. Paraya pula ehemmiyet vermezdi.

Pasaportu uzatılmayınca, bir gün bana:

“Türkiye’ye gitmek zorunda kalırsam, radyodan çıkarılırsam beş kuruş param da yok, hiç para biriktirmedim.” demişti.

Ben de “Allah kerim ağabey, sen hiç merak etme.” demiştim.

Maaşından bir kısım parayı Amerika’da çıkan “Nur” dergisine gönderdiğini bilirim! Sırf o dergi ayakta kalsın diye...

Azminin Önünde Dağ Dize Gelirdi

Çok azimli bir insandı. Suudî Arabistan'ın kendi şartlarından kaynaklanan zorlukları vardı. Meselâ bir şehirden bir şehire izin kâğıdı almadan gidilemiyordu. Bekir Ağabey gibi bir ruh için çok sıkıntı verici şeylerdi bunlar. Birkaç kez, izin kâğıdı almadan gittik.

“Allah'ın izniyle Kâbe'ye gideceğiz. Kimse bizi tutamaz!” der, öyle bir gerilime girerdi ki hakikaten sorgusuz sualsiz giderdik!

Emekli olduktan sonra da dışardan programlar yaparak radyodaki hizmetine devam etti. Aslında Suudî Arabistan'da emekli olunca iş yeriyle bütün ilişik kesilir. Ancak radyo genel müdürü Hüseyin Askeri Beyin—aslen babası Türk'müş—Bekir Ağabeye çok yakın bir alâka gösteriyordu. İstisnâ bir uygulamayla ona ücret karşılığı dışardan program hazırlatıyordu. İstanbul'a geldikten sonra da bu programları hazırlamaya devam etti. Bazen benimle gönderirdi, bazen kendisi geldiğinde getirirdi. Tamamen Bekir Ağabeye mahsus bir uygulamaydı bu.

Benimle Uğraşmasın!

Bir gün İstanbul'dan Cidde'ye gidecektim. Beni çağırdı. Zaten her gelişimde uğrardım. Hazırladığı program dosyasını bana teslim etti ve dedi ki:

“Söyle o Kemal Hocaya, benimle uğraşmasın, aleyhinde olur!”

Kemal Hoca, Cidde Radyosu Türkçe Bölümünün Bekir Ağabeyden sonraki koordinatörü idi. Bu zat, Suudî Arabistan enformasyon bakanına mektup yazarak:

“Bu radyoda kanunsuz işler oluyor. Emekli olan birisine dışardan program yaptırılıp ücret ödeniyor. Bu kanunsuzluğa son verilmesi.” diye talep etmiş.

Cidde'ye gittim, Dosyayı radyoya teslim ettim. Kemal Hoca yoktu. Yanında çalışan Cihat Hafız Reşat'a, Bekir Ağabeyin söylediklerini aktardım.

Daha sonra Kemal Hocayla karşılaştığımda:

“Ne o, Bekir Bey beni tehdit mi ediyor?” dedi.

Ben de:

“Nasıl anlarsan anla! Bana aynen böyle böyle söyledi.” dedim.

Aradan kısa bir zaman geçti. Duydum ki Kemal Hoca radyodan atılmış! Yıllarca radyo evinde çalışan ana elemanlardan birisi, hem de çok güzel Arapçası olan birisi. Şaşılacak şeydi!

Meğer bakan, Kemal Hocanın mektubunu radyo genel müdürüne göndermiş. Genel müdür Hüseyin Askeri, mektubu alır almaz Kemal Hocayı çağırmış.

“Ne bu?” demiş.

Tabii Kemal Hoca bocalamış.

“Sen kimsin? Sana ne? Bizi atlayarak bakana bu mektubu hangi salâhiyetle yazarsın?” diye hesaba çekmiş. Sonra da

işten el ektirme kâĝıdını önüne uzatmış, “İmzala bakalım.” demiş ve işine son vermiş!

Kemal Hoca daha sonra Cidde'den de ayrılmak zorunda kalmış. Bekir Aĝabeyin manevî sillesine uĝramıřtı.

Aleyhte Konuşturmazdı

Orada Türk kolonisiyle beraber sohbetlerimiz olurdu. Tabiî Türkler, oradaki birtakım uygulamalardan Şikâyet ederlerdi. Bekir AĞabey:

“Hep müsbet Şeylerden konuşalım kardeşim! Arapların aleyhinde konuşmayın; Hz. Peygamber, Arap’tı.” diye ikaz ederdi.

Randevuya çok dikkat ederdi. Bir gün hanımına:

“Medine’ye gideceğiz; beş dakika içinde hazır ol.” demiş.

Saate bakmış. Tabiî kadınlar kolay hazırlanamaz. Beş dakika dolmuş, ama hanım gelmemiş; basmış gaza, gitmiş!

Meselâ biriyle randevulaşmışsa, diyelim saat 10’da tam dakikasında orada olur, fazla değil bir veya iki dakika beklerdi. Adam gelmezse çekip giderdi ve o adamın sözüne sadık olmadığı kanaatine varırdı.

Onda Üç Şahsiyet Vardı

Kenan Demirtaş

SUUDÎ ARABİSTAN'DAKİ hatıralarının bir şahidi de Kenan Demirtaş'tır. Kenan Demirtaş, o yıllarda Medine İslam Üniversitesi Şeriat Fakültesinde okuyordu.

* * *

“Bekir Ağabeyi anlamak için, Üstadın tarif ettiği üç şahsiyeti bilmek lâzım. Onda bu üç şahsiyet vardı. Bunlardan biri, zaman zaman öne çıkardı.

Birincisi: Dergâh-ı İlâhîde acz ve fakrını ilân eden bir kul olarak Bekir Berk. Cidde'den Kâbe'ye her gece teravihe mutlaka giderdi. Her cuma ya Kâbe'de ya da Ravza'da namaz kılardı. Sünnet üzerinde çok durur, sünnetle ilgili hadisleri, Sünnette ve Kur'an'da duaları bir araya getirir, okurdu.

İkincisi: En zorlu bir dönemde sıkı takibat altında bulunmasının ruhuna verdiği büyük bir hassasiyet vardı. Bekir Berk âdeta esen yelde bile hile sezerdi!

Üçüncüsü: Risalet sancağını taşıyan Halid bin Velid gibi İslâm kahramanı Bekir Berk. Halid bin Velid'e benzetmemin sebebi şu:

Halid bin Velid'in bir özelliği, savaşa gitmeden önce düşmanın tüm noksan ve zayıf taraflarını araştırmasıdır. Bundan sonra cepheye en önde şehit olmak ruhuyla giderdi. Bekir Ağabey de aynen öyle. Her mahkemeyi bir meydan savaşı gibi kabul eder, karşı tarafın zayıf taraflarını tespit ederek ona göre bir savunma stratejisi geliştirirdi. En önemli tarafı, kefeni çantasında, şehit olmaya hazır bir ruh hâliyle yola çıkmasıydı.

Çocukla çocuk olan yönüyle arkadaşlığına doyum olmazdı. Davayla ilgili ciddî bir konu gündeme gelince, birden ciddileşir, başka bir şahsiyete bürünürdü. Âdeta o zaman sizi terk ederek yükseliverir, sizden ayrılır, kendinizi onun yanında çok aşağılarda bir yerde hissederdiniz.

On altı yıl kaldığı Suudî Arabistan'da her yıl kesintisiz hac ve sayısız umre yapmakla manen çok terakki ettiğine şahidim!

Bir defasında şöyle bir kerametine şahit olmuşuk:

Bir Keramet

Hamittin Aşan'la beraber Cidde'ye gitmek üzere Medine'den yola çıkmıştık. Yolda bir meyve kamyonu devrilmişti. Kasalar ve portakallar öteye beriye serpilmişti. Anlaşılan, adam kazadan sonra alacağını almış, diğerlerini bırakıp gitmişti.

Çölde portakalları görünce durduk. Baktık, portakallar taze ve olgun. Bir kasa bulup düzgünlerinden doldurduk, arabamıza atıp yola devam ettik.

Cidde'ye vardığımızda, arabamızı biraz uzakta park etmek zorunda kalmıştık. Mustafa Nurdoğan'ın çalıştığı şantiyeye doğru ilerliyorduk.

Baktık, Bekir Ağabey de bürodan çıkmış, uzaktan bize işaret ediyordu. Yanına vardık. Hoşbeşten sonra, kendine has bir ciddiyetle doğruldu ve arabamızın olduğu tarafı işaretleyerek, bizi şaşırtan bir cümle söyledi. Aynen şöyle:

“Orada, nefsimin istediği, ama ruhumun istemediği bir şeyler var.”

Biz hayretle birbirimizin yüzüne baktık!

O, eliyle “Neyse, haydi.” diyerek konuyu değiştirdi.

Çok Hassastı

Ne hikmetse büyük insanların dostları da hasımları da çok oluyor!

Medine-i Münevvere’de bir zat, onun aleyhinde konuşur, kendisine hasımlık ederdi. Fakat kendisinin bundan haberi yoktu. Çünkü karşılaştıklarında o zat, Bekir Ağabeyin yüzüne güler, iltifat ederdi. Ben de menfî şeyleri yaymak uygun olmadığından kendisine söylemezdim. Bir gün o kişi, evinde tertip ettiği ziyafete beni ve Bekir Ağabeyi de davet etti. Bekir Ağabey bana:

“Ne dersin, gidelim mi?” dedi.

Ben, “davete icabetin sünnet olduğu” düşüncesiyle “Gidelim.” dedim.

Gittik. Yerde boylu boyunca uzun bir sofraya serilmişti. Tanıdık simalar da vardı.

Yemek başladığında Bekir Abi bir lokma aldı. Fakat lokma âdeta boğazında tıkanıp kaldı! Zor yutkundu. İki üç derken:

“Bana fenalık geliyor! Şöyle bir dışarı çıkıp hava alalım.” dedi.

“Aman efendim, ne oldu?” demelerine kalmadan, “Bir şey yok, siz devam edin, biraz hava alsam geçer.” dedi.

Çıktık, doğruca bizim eve geldik. Hâlâ midesi bulanmaya devam ediyordu. Şiddetli bir istifra ile midesinde ne var ne yok hepsini geri çıkardı. Derin bir nefes aldı:

“Oh, elhamdülillâh, rahatladım!” dedi.

Enteresandır, aleyhinde konuşan adamın yemeğini, midesi kabul etmemişti!

Resulullah'a Âşıktı

Resulullah'a âşıktı; bu yüzden Medine'yi ve Medinelileri çok sever, sık sık Medine'ye gelip, Ravza-i Mutahharada ibadet eder, gözyaşı dökerdi.

“Bir göz hatırı için çok gözler sevilir.” denilir ya...

Bir defasında Medine'den Cidde'ye ziyaretine gitmiştim. Çok sevinmiş ve evin bütün lambâlarını yakmıştı!

“Abi, israf olmaz mı?” diyecek oldum. Kelimelerin üstüne basa basa:

“Medine'den kardeşim gelmiş!” diye karşılık verdi.

Sonra sohbet devam etti. Yine bir ara:

“Ağabey, sizi çok meşgul ettim, önemli işlerinizden alıkoydum.” dedim.

Yine aynı gür sesiyle:

“Şimdi en büyük işim, Medineli kardeşimle meşgul olmaktır!” dedi.

Onun “Medine”yi nasıl bir sevgiyle söylediğini anlayabilmek için, o kelime üzerindeki vurgusunu duymak gerekirdi.

İltifatkârdı

İltifat ve teveccühleri, muhatabını çok etkilerdi.

Bir gün bir arkadaşla ziyaretine gitmiştik. O arkadaşta, hizmetlerini takdir etmekle beraber, Bekir Ağabeye karşı siyasî yönden eskiden kalma bir burukluk vardı. Ona kendisini tanıttım:

“Bu, benim arkadaşım filân.” dedim.

O da büyük bir içtenlikle ve kelimelerin üzerine basa basa şöyle karşılık verdi:

“Arkadaşımın arkadaşı, benim de arkadaşımdır!”

Bunun üzerine o arkadaşın içindeki burukluk silindi gitti ve ondan sonra Bekir Ağabeyi çok seven yakın bir dostu hâline geldi.

Kendisine mektup yazan birine hemen cevap verir, o kişi karşılığını verdiğinde yine cevap yazardı. Tâ ki o kişi karşılık vermeyinceye kadar bu böyle devam ederdi. Bunun örneklerinden biri de Düzceli Necdet Pehlivan’dır.

İkram Etmeyi Çok Severdi

Dostlarına ikram etmeyi çok severdi.

Medine'ye döneceğimiz zaman içecek ve yiyeceklerden oluşan büyük bir koli yapar, elimize tutuştururdu:

“Abi, ne zahmet ettin, bunlara ne gerek var?” dediğimizde:

“Medine'ye kadar 450 km yolunuz var. Yolda acıkır, susarsınız.” derdi.

Sık sık hediye gönderirdi.

Türkiye'ye gelenlerle dostlarına hediyeler göndermeyi ihmal etmezdi. Büyük bir mağazaya girer, el arabasını alır, sonra raftan aldığı hediyeler üzerine keçe kalemle göndereceği kişinin ismini yazıp içine atardı. Bazen isimleri hatırlamakta benden yardım isterdi.

Meselâ bir gün Nesil'deki kardeşlerin isimlerini bir bir hatırlattığımı hatırlıyorum! O da isimlerini yazıp arabaya doldururdu. Maaşının çoğunu bu hediyelere sarf ederdi. Hediye göndermeye bu derece dikkat eden birini görmedim, desem yeri var!

Kızması da Dava Adına İdi

Kızması ve küsmesi hep dava adına olurdu. Şahsî kırgınlıklarını hemen unutturdu. Ama davası adına olanları unutmaz ve affetmezdi.

Medine-i Münevvere'ye geleceği zaman mutlaka bana haber verirdi. Geldiğinde önce bana uğrar, beraber bir şeyler yer içer, sonra Mescid-i Nebevîye giderdik. Bu, her defasında böyle olurdu.

Bir gün üst kattaki komşumdan, Bekir Ağabeyi Mescidde gördüğünü duydum.

“Olmaz, olamaz, yanlışın var!” dedim.

O “Gördüm.” diye ısrar etti. Ben de:

“Gelse mutlaka haberim olurdu.” dedim.

Komşum:

“Ben Bekir Ağabeyi tanırım. Kaldı ki o kadar da yaşlanmadım. Gördüm diyorum!” deyince hemen arabaya atlayıp Mescid-i Nebevîye gittim.

Baktım, her zaman olduğu yerde, tam Ravza'yı karşıdan gören noktada Said Özadalı'yla beraber oturuyor!

“Ağabey, hoş geldiniz!” dedim.

Yüzü ciddî, sert bir ses tonuyla:

“Hoş bulduk.” dedi.

“Ağabey, çorba hazır, buyurun, eve gidelim.” dedim.

“Hayır, ben Resulullah'a misafirim, burada kalacağım.” dedi. Ben ısrar ettimse de:

“Hayır, ben Babüsselâm'da kalacağım.” dedi.

“Ağabey, sen her zaman Resulullah'a gelirdin, ama bana da uğrardın; şimdi ne oldu?” dedim.

“Bana muhalif ve hizmete zarar veren birisini, evine davet ettiğini duydum!” dedi.

O zaman meseleyi anlamıştım! Ama bir yanlış anlama vardı. Gerçekten o günlerde Türkiye'deki bazı ihtilâf konularını gündeme getirerek, ders yaptığımız yeni talebelerin zihinlerini bulandıran birisi vardı. Sırf onun tahribatını engellemek ve ders yapılan yerden uzaklaştırmak için evime davet etmişim. O zata da demiştim ki:

“Kardeşim, bizim ihtilâfî konulara gözlerimiz kapalı, kulaklarımız tıkalı ve dilimiz de lâlüebkendir. Eğer hizmet konuları konuşacaksan gözümüz, kulağımız, dilimiz ancak onlara açıktır. Lütfen bu gibi konuları gençlere taşıyarak zihinlerini bulandırma! Bu, hizmete zarar veriyor!” demiş, zararını önlemeye çalışmışım.

Bunu Bekir Ağabeye naklettikten sonra dedim ki:

“Ağabey, ben Risale-i Nur'u sevdim ve ondan sonra sizi de onu müdafaa ettiğiniz için sevdim. Yoksa Risale-i Nur'u tanımadan Bekir Berk'i de tanımıyordum. O kişiyi de Risale-i Nur hatırına ikaz etmek için eve götürdüm. Benim başka bir maksadım yoktur ve olamaz. Eğer çorbaya gelerseniz, Risale-i Nur'un müdafii çorbamızı içti diye sevinirim!”

Bunun üzerine Said Özadalı'ya dönerek:

“Ne diyorsun?” dedi. O da:

“Allah diyorum!” deyince,

“Ben de yallah diyorum!” dedi.

Kalktık, hep birlikte şen şakrak bir şekilde eve gittik.

Sadakati Eşsizdi

Üstada ve Risale-i Nur'a sadakati eşsizdi.

Bir gün beni çağırdı ve Suudîlere, Risale-i Nur'u anlatmak için bir çalışma yapmamız gerektiğini söyledi. "Ne yapalım?" diye düşünürken, "Risale-i Nur'u tanıtan bir şey olsun." fikri ortaya çıktı. Ben "Risale-i Nur hakkında söylenenlerden derlenmiş bir şey olsun." dedim. O, "Risale-i Nur'da Üstadın Risale-i Nur'u bizzat anlatan ifadelerinden seçme bir çalışma olmalı." dedi. Ben:

"Ağabeylerin beyanlarına da yer versek." dediğimde:

"Hayır. Bana, kılıç gibi keskin Üstadın ifadeleri lâzım. Onun dışındakiler kör bıçak gibi kalır!" dedi.

Bir hafta çalışıp tüm külliyatı taradık ve Risale-i Nur'u Risale-i Nur'la anlatan bir derleme yaptık.

Kızdığı Zaman

Bir Şeyden dolayı bana kızdığı ve beni uyarmak istediği zaman tok bir sesle ‘‘Hocaa!...’’ diye söze başlardı. Diğer zamanlarda çok nazikçe, ‘‘Aziz kardeşim.’’ diye hitap ederdi.

Bir gün yine söz, ‘‘stada sadakat’’ten açılmıştı. ‘‘Hocaa!...’’ diye söze başladı ve Zübeyir Ağabeyden. Şunu nakletti:

‘‘Ben bir konuda karar vereceğim zaman iki türlü davranırım: Birincisi, o konuda stad, Risale-i Nur’da ne diyor, ona bakar, ona göre hareket ederim. Diğer de kendi bilgi ve görüŐüme göre davranırım. Kıyamet günü mahŐer meydanına vardığımızda ‘Şunu neden Şöyle yaptın?’ diye hesap sorulduğunda rahatlıkla ‘Asrın İmamına uydum da onun için öyle yaptım.’ der, sorumluluktan kurtulurum. Ama kendi fikrimle yaptığım iş için kırk dereden su getirmek zorunda kalırım!’’’

Kendisi de bu yolu hassasiyetle takip ediyordu.

Gecikmeye Tahammül Etmezdi

Şahsî işleri için üç ay beklerdi, ama hizmet söz konusu olunca üç dakika tahammül edemezdi.

Yine Suudî Arabistan'dayken bir gün, "cilbab" denilen, boydan boya giyilen tek parça elbisesindeki söküğü diktirmek için bizim eve bırakmıştı.

Biz unuttuğumuz gibi o da sormamıştı. Aradan belki üç ay geçmişti. Neden sonra yumuşak bir üslûpla "Benim bir tarihte bir elbisem olacaktı; n'oldu?" dedi.

Oysa cemaate haber verip hizmet için Kâbe'de toplanmamızı istediğinde az bir gecikme için, "Nerdesiniz?" diye bizi azarladığını biliyorum!

Babam Bekir Berk

Ertuğrul Hakan Berk

BEKİR BERK'İN ilk eşinden oğlu, Ertuğrul Hakan Berk'tir. O da babası gibi bir avukat. Balıkesir Barosunda görev yapıyor. Hakan Berk, babasıyla ilgili hatıra, bilgi ve belgeler konusunda bize yardımlarda bulundu.

Bize gönderdiği hatıralarda, ilk kez duyacağınız ilginç anekdotlar da var. Oğlunun kaleminden Bekir Berk'i tanıyalım:

* * *

Yeni Asya Yayınları'nın kuruluşunun 25. yılında bastırılan bir tebrik kartında “Berk soyadıyla uzun bir aradan sonra aldığım bu ilk tebrik, bilsen beni ne kadar heyecanlandırdı! O büyük ruhun aramızdan ayrılışının yıldönümüne rastlayan şu günlerde onu rahmetle anıyor ve arıyoruz. Hizmet hatıralarını derlemeyi düşünüyorum. Sizin de yardımlarınızı beklerim. Selâmlar! İhsan Atasoy” yazıyordu.

Bu tebrik kartı herhâlde 10 yıl kadar ajandamın arasında durdu! Muhakkak her tebrik, dostça ve insanca değerler yüklü bir iletişimi ifade etmekle değer taşır. Ancak bu kartta genel anlamdaki bir tebrikin dışında içtenlik, dostluk taşıyan özel bir anlam hissetmiş olmalıyım ki bu kartı bu kadar süre muhafaza etmişim.

2003 yılı Ağustos ayında adlî tatil içinde Balıkesir'den ve dolayısıyla elimdeki donelerden uzak kaldığım bir sırada İhsan Atasoy'dan aldığım sürpriz bir telefon bana “Hayatını Davasına Adayan Adam” kitabının yazılmaya başlandığını ve bu kitaba benim de katkıların olabileceğini bir kez daha belirtiyordu.

Berk'in Düsturu: "Hemen, Derhal, Şimdi!"

Eski fotoğrafların çoğaltılmasında karşılaştığım tatsız bir kaybolma olayını yine olumlu bir rastlantıyla aştıktan sonra, arşivimdeki eski mektuplara ulaşma çabaları, ama en önemlisi de vefasız insan belleğindeki geçmiş yıllara uzanan sisler arasındaki hatıraları araştırmak, onları netleştirmek, oldukça uzayan bir zaman aldı.

Ve Av. Bekir Berk tavrının ilk ve en belirgin simgelerinden biri olan "Bir vazife var; o hâlde hemen, derhal, şimdi!" ilkesini biraz da tersine çevirerek, ancak yalnızca hatıralarda net resimlere ulaşabilmek gayretiyle geçen bir zaman dilimi sonunda aşağıdaki notları çıkarabildik.

Hafıza Kayıtlarından Küçük Notlar

1950'lerin son yılları ya da 1960 yılı olabilir. Babamdan bana intikal eden ilk ve sisler arasında ancak hafızamda da yer etmiş kalıcı bir hatıra, o yıllarda, Abdölbaki Gölpınarlı ile yakın teşrik-i mesaisi olan ve Balıkesir'deki verem savaşı, kanser savaşı gibi dispanserlerin tesislerini yaptıran, bu nedenle hayırseverliğiyle ünlü Vecihi Ersun ve ablası, anneannemin yeğenleriydi.

Babam ve annem ile birlikte ailece gece ziyaretlerine gittiğimiz bu ailenin evindeki salonda, Fatih Sultan Mehmed'in Bellini tarafından yapılmış olan tablosunun bir sureti büyük bir çerçeve içinde asılıydı. Ben babamın sürekli olarak bana Fatih Sultan Mehmed'i tanıttığını ve "Bu kimdir?" sorusuna "Fatih Sultan Mehmed Han!" cevabını verdiğimde nasıl sevindiğini hatırlıyorum!

Ancak aynı gecelerde eve dönüşümüzde, o yıllarda Balıkesir'in en görkemli binası olarak yapılmış olan Sümerbank'ın önünde asılı bulunan dev Türk bayrağını, 1.90'ın üzerindeki boyu ile beni omuzlarına alarak bayrağı öperek alnıma koyduğum anlar, bu sisli hatıraların anımsadığım son görüntüleri.

Burada tarihsel var oluşumuzdan yola çıkan—ki bu, Fatih Sultan Mehmed Hanla simgelenmekte idi—bir şuurun, rengini şüheda kanından alan Türk bayrağıyla simgelenerek bir çocuğa, onun bilinç altına nasıl yerleştirilmiş olduğunun bir hatırası.

Av. Bekir Berk, oğlu Ertuğrul Hakan Berk'le...

Babamla Trenden Atladık

1962 veya 1963 yılı olabilir. Adlî tatil içinde tutuklu bir müvekkilinin duruşmasına gitmek üzere geldiği Balıkesir’de o yılların bütün yaz aylarında olduğu gibi beni de yanına almıştı. O yıllarda Dursunbey’e kara yoluyla düzenli bir ulaşım olmadığından ve yolun ulaşımına olağanüstü derecede elverişsiz olması nedeniyle Dursunbey’e motorlu trenle gitmek üzere yola çıktık. Mototren o yıllarda oldukça lüks bir ulaşım aracı olarak halkın pek kullanma imkânı bulamadığı ve bu nedenle ara istasyonlarda durmayan, sadece bazı yerlerde çok kısıtlı sürelerde bir-iki dakikalık posta teslim işlemi için duraklayıp yola devam eden bir ulaşım aracıydı.

Trene bindikten sonra babam, kondüktöre, Dursunbey’de bu bir-iki dakikalık duraklama anında trenden inmemiz gerektiğini, ertesi sabah duruşması olduğunu ve mazlumların tutuklu bulunduğunu, defalarca belirtti ve ricada bulundu. Ancak tren, Dursunbey’de durmadı. Duraklar gibi yaparak posta torbasını atıp hızlanarak yola devam etti. Babam bunu anladığında âdeta kükreyen bir aslan gibi coşarak, trenin derhal durdurulması gerektiğini sesinin olanca gürlüğüyle haykırdı.

Başlangıçta gayet umursuz ve sakin bir şekilde “İleride Tavşanlı’da inersiniz.” diye konuşan yetkililer ve makinist, onun bu kararlı tavrı karşısında gerilemeye başladılar. Ancak yine de treni durdurmalarının imkânsız olduğunu, ama biraz yavaşlatabileceklerini söylediler. Bu arada Dursunbey’den oldukça uzaklaşmıştı. Tavşanlı’ya gidildiği takdirde o yılların ulaşım imkânları içinde ertesi sabah tutuklu sanıkların duruşmasına yetişebilmek imkânsızdı. Ben henüz altı-yedi yaşlarında ufak bir çocuk olduğum için ağlamaya başlamıştım. Çünkü babam trenden atladığı takdirde yalnız başıma ne yapacaktım?

Ve sonunda çözüm bulundu: Demir yolları yetkililerinin anlamsız ve umursamaz bakışları arasında önce biraz yavaşlayan trenden daktilo ve çantası atıldı, daha sonra beni boynuna sararak kavrayan babamla birlikte en azından 40-50 km hızla giden trenden biz de atladık. Allah’tan, atladığımız

güzergâh âdeta plâj kumuna benzer bir yapıda olduğu için bir yerimizi kırmadan kurtulmuştuk!

Demir yolu güzergâhı boyunca geriye, Dursunbey istikametinde yürüdüğümüzde 15-20 dakika sonra çanta ve daktiloyu bulduk. Bana yıllar süren bir zaman dilimi gibi gelen bir sürede Dursunbey'in ilçe sınırları dışında bulunan tren istasyonuna ulaştığımızda bizi bekleyen, ancak tren durmadan geçip gidince büyük bir hayal kırıklığı içinde kalan mazlumların yakınlarından birkaç kişi, beni üstü başı toz toprak içinde, babamı da ellerinde çanta ve daktilosu ile görünce, hayret ve sevinç içinde kaldılar. Bu manzarayı aradan 45 yıl geçmesine rağmen unutamam!

Burada, yıllar sonra düşündüğümde anlamlı bulduğum bir husus da tren Dursunbey istasyonundan uzaklaşmasına ve bekledikleri avukat trenden inmemesine rağmen saatlerce istasyonda kalıp Bekir Berk'in mutlaka geleceğine, yetişeceğine inanmaları ve beklemeye devam etmeleriydi!

Ertesi gün sanık Nur talebelerinin uzun bir savunmadan sonra tahliye olduklarını ve bu maceralı yolculuktan sonra Dursunbey'in o yıllarda çok yaygın olan elma bahçelerinde baba dostlarıyla birkaç gün sakin ve huzurlu bir tatil geçirdiğimizi hatırlıyorum!

Dedem Mustafa Berk'in Babama Etkisi

Burada yeniden geçmişe bir dönüş yaparak, babamın kişiliğinin oluşmasında etkili olan ailevî kökleri üzerinde durmak, biraz daha gölgede kalan dedem Mustafa Berk'ten söz etmek isterim.

Babaannem muhterem Fatma Berk, çok küçüklüğünden itibaren özellikle sürekli vaazlarına götürdüğü Gönenli Mehmet Efendiyi dinlemesini sağlayarak küçük Bekir'in inanç alt yapısının oturmasına ve kişiliğinde kök salmasına neden olmuştur.

Ancak baba Mustafa Berk konusunda bilinenler oldukça azdır. Ordu'nun Uzunisa beldesine bağlı Delikkaya köyüne yerleşen Berk ailesinin soyadı, Mustafa Berk'in atalarının Kırım'da Rus mezalimine uğrayan ve bu savaşlar sonrasında Türk beyi olan ataları Berk Beyin önderliğinde Karadeniz'i küçük bir tekneyle geçerek Ordu ili sahillerine çıkararak göçmen olan atalarından gelmektedir.

Herhâlde tarihî bir mirastır ki Kafkas ve Karadeniz kökenli bu insanların ve ailenin önemli özelliklerinden birisi, keskin nişancı olmaları ve her türlü silâhı ustalıkla kullanmalarıydı.

Mustafa Berk, gençliğe adım attığı yıllarda bu özelliğini bıçak atmada dikkati çekecek ölçüde belirginleştirmişti. Amcam, yani Av. Bekir Berk'in küçük kardeşi Fethi Berk'in anlatımlarına göre, dedem Mustafa Berk, okuma ve yazmayı öğrendikten sonra, eline verilen çok sayıda bıçakla, bu bıçakları atarak, nişancılığıyla, eski yazıyla bir duvara hiç hata yapmadan "Allah" yazabiliyormuş.

İşte genç Mustafa'nın bu özelliği etrafında önemli bir şöhret yapmasına neden olmuş. Bu sayede Osman Ağanın (bazı tarihî belgelerde "Topal Osman Ağa deyimi kullanılmaktadır) müfrezesine katıldığı söylenilmektedir. Kâzım Karabekir Paşanın komuta alanındaki bu müfrezeler, o yıllarda çevredeki Pontus çeteleriyle çatışmaktadır.

Kazım Karabekir Paşa, bu çetelerden seçtiği özel yetenekli ve çok cesur gençlerden bir özel kuvvet kurar. Bu birliğin içinde Mustafa Berk de vardır. Böylece havzada başlayan bu

hayat çizgisi, onu Sivas ve Erzurum üzerinden Ankara'ya ve daha sonra da Dolmabahçe Sarayında görev yapması nedeniyle İstanbul Beşiktaş'a taşımıştır.

Kanımca Türk hukuk ve savunma tarihinde çok farklı ve seçkin bir yere sahip olan Av. Bekir Berk'in gerektiğinde Zülfikâr kadar keskin olan ifade tarzının, yargılamada stratejik hedefine şahin gibi yönelmesinin, çantasında kefeniyle duruşmaya girmesiyle simgeleşen cesaretinin ardında, annesinden aldığı iman gücünün yanı sıra cesur ve keskin nişancı babasından aldığı kişilik özelliklerinin de önemli yer aldığını kabul etmek gerekir diye düşünüyorum.

Babamın Lise Yılları

Bilindiği gibi ortaokulda parasız yatılı sınavını kazanan babam, liseyi Balıkesir Lisesinde okumuştur. Balıkesir Lisesinde o yıllarda Nihal Atsız Beyin kardeşi olan Necdet Sancar ve bir grup arkadaşı, öğretmenlik yapmaktadır. Annem Saliha Ovacık (Berk), aynı sınıfta okumaktadır.

Bu öğretmen grubu, her iki gencin de o yıllardaki düşünce dünyalarının bir dönem de olsa belirlenmesine etkili olmuştur. Genç Bekir Berk'in bir gençlik önderi olarak kişiliğinin belirginleşmesi ve arkadaşlarından farklılaşarak Türkiye'de o yıllarda yükselmeye başlayan milliyetçi muhafazakâr gençliğin önderi hâline gelmesi, Balıkesir Lisesindeki bu çevrede fark edilecektir.

Balıkesir tren garının yanında bulunan demir yolları personelinin devam ettiği salona "Demir Spor Lokali" tabelâsının asılması sonrasında bu tabelâdaki "lokal" sözcüğüne isyan eden liseli milliyetçi gençler, başlarında bulunan babamın yaptığı bir konuşmayla protesto gösterisi yaparlar ve "lokal" yazısı taşıyan camı kırarlar.

Bu olay üzerine öğretmen Necdet Sancar ve bir grup arkadaşı, İnönü hükûmetinin açtığı soruşturma sonrasında başka okullara sürgün gönderilirler. Liseli Bekir de disiplin kuruluna sevk edilerek Balıkesir Lisesinden atılır ve bir yıl uzaklaştırma cezası alır. Daha sonra da İstanbul'a dönerek Kabataş Lisesinden mezun olur.

Annem, Babamın Yerine Aday Oldu

İlk eşi olan annem Saliha Ovacık'la tanışmaları, lisede aynı sınıfta ve aynı arkadaş grubu içinde olmalarından kaynaklanmaktadır. Daha sonra İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesine kaydolan Bekir Berk ile İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesine kaydolan, Prof Dr. Mehmet Kaplan ve asistanı Muharrem Ergin'in talebesi olan (o dönemde milliyetçi muhafazakâr öğretim üyelerinin önde gelenleridir) ilk eşinin arkadaşlıkları burada devam etmiş, okul sonrasında da evlenmişlerdir.

Ancak okuldan uzaklaştırma cezası olayı, Av. Bekir Berk'in sistemle ilk ciddi çatışması, onun hayatına yön veren olaylardan biridir.

Bu arada annem, ortak arkadaşları ve profesörlerin ricasıyla, o dönemde yedek subay olan babamın yerine 1954 seçimlerinde Millet Partisinden Balıkesir milletvekili adayı oldu. Kentin en büyük meydanında iskeletini babamın hazırladığı bir konuşmayla binlerce Balıkesirliye hitap etti.

Babamla Hayatı Paylaşmak

1960'lı yıllarda inancı ve davası yolunda çok sınırlı sayıda arkadaşıyla birlikte davasını sürdüren, bu yolda büyük bir kararlılıkla yürüyen babamın yanında, çevresinde ya da ailesi içinde bulunmak, sistemin Av. Bekir Berk'le çatışması nedeniyle herkesi etkileyen zorluklar yaşatıyordu. Bunlardan sınırlı sayıda bazı olayları aktarmak isterim.

Bunlar ilk bakışta bana ilişkin olaylar gibi gözükse de aslında Av. Bekir Berk'in oğlu olmanın bana yansımalarından başka bir şey değildir.

Yanılmıyorsam 1962 veya 1963 yılıydı. İlkokul ikinci sınıf öğrencisi olduğum Balıkesir Ali Şuuri Bey İlkokulunda sınıfın kapısı açıldı ve bir hademe, öğretmene, okul müdürünün beni istediğini söyledi.

Okul müdürünün yanına götürüldüğümde, bürokrat oldukları anlaşılan iki kişinin daha müdürün yanında oturduklarını gördüm. Müdür, çok da tatlı bir dille bana, bu yıllarda annemden ayrı olan babamın kitaplarını okuyup okumadığımı, babamın kendisinin veya savunmasını yaptığı risaleleri ve kitapları bana gönderip göndermediğini ve evde bulunup bulunmadığını, bunlardan örnek getirip getiremeyeceğimi sordu.

Okul Müdürü, Beni Tuzağa Düşürdü!

Annem, resmî boşanmaları 1969 yılında gerçekleşen, ancak 1962 yılında da ayrı oldukları babamın bana gönderdiği gerek kendi yazdığı kitapları ve gerekse savunmasını yazdığı tüm risaleleri, evimizdeki tarihî kütüphanede özenle saklardı. Bu eserleri o yıllarda yaşım itibarıyla (7-8) anlamam elbette mümkün değildi.

Ancak annem, kısmen veya tamamen içerdiği görüşlere katılmasa da her kitabın çok önemli bir değer taşıdığını ve saygı gösterilmesi gerektiğini ve benim ileride kavrayabilecek yaşa geldiğimde, babamın bana gönderdiği bu kitapları muhakkak okumam ve benimseyip benimsememeye kendimin karar vermesi gerektiğini ısrarla belirtir ve kitapları özenle muhafaza ederdi.

1962 yılında, Balıkesir 'de bir ziyaret sırasında oğlu Ertuğrul Hakan 'la...

Ben de o çocuk aklımla, okul müdürünün ve sonradan Milli Eğitim müfettişi olduğunu öğrendiğim iki zatın, kitaplara bizim baktığımız gözle baktıklarını düşünerek büyük bir heyecanla eve koştum. Annem evde yoktu.

Bana kapıyı açan anneanneme bu durumu belirterek hemen evin kütüphanesine koştum. Anneannem, annemi beklemeden böyle bir şey yapmamın doğru olmadığını söylese de anlamadığım, ama benim olduğunu bildiğim kitaplardan üç-dört tanesini rastgele seçerek koşar adımlarla okula götürdüm. Müdür ve müfettişlerin kendilerini belki de terfi ettirecek bu avı yakalamış olmalarından kaynaklanan gözlerindeki parıltının, o çocuk safiyetiyle, kitaba olan sevgilerinden kaynaklandığını sanmıştım.

Bir-iki saat sonra okula gelerek yapılanın hukuksuzluğunu müdür ve müfettişlerle tartışan annemin ses tonu ve bir ifade tutanağına sekiz yaşındaki benim imzamı alarak “hukuk yapan” bu idarecilerin gerçek yaklaşımlarını anladığımda artık çok geçti!

İlkokul ikinci sınıfın ikinci yarısını şubem ve öğretmenim değiştirilerek okuduktan sonra, beni izleyen ve rahat bırakmayan dosyam, beni kovalamaya devam etti. İlkokul üçüncü sınıfı Mithatpaşa ve burada da rahat bırakılmayarak dört ve beşinci sınıfları da Gazi İlkokulunda okumak ve böylece Av. Bekir Berk’in oğlu olmanın faturasının, en azından ilkokulu ancak aynı şehirde üç okulda bitirebilmek olduğunu öğrenmişim.

Bu ayrıntılı olay belki doğrudan bana ait gibi gözükebilir, böylece okuyucunun zamanını almış olabilirim. Ancak Bekir Berk’le ortak aidiyetler içinde olmanın yalnızca bana değil, çevresindeki tüm dostları, akrabaları ve kalıcı ya da geçici yol arkadaşlarına taşınması ve paylaşılması gereken yükler getirdiğini; önemli olanın bu yüklerin hamallık mı, yoksa bir onur vesilesi mi olduğuna karar vermektir. Ben çok fazlasını yaşadığım bu tür olayları her zaman sabır ve tevekkülle karşıladım. Ve bir sıkıntı duymadım. Sanırım okuyucu beni anlayacaktır!

Demir Parmaklıklar Arasında

1960-1967 yılları arasında, annemle babamın ayrı oldukları yıllarda, babam Balıkesir'e bir duruşma için geldiğinde genellikle çok yakın dostu ve dava arkadaşı olan Enver Tezer Ağabey beni evden alır ve yanına götürürdü. Genellikle duruşma için geldiğinden önce adliyede buluşurduk. Ve ben de arkadaşlarıyla birlikte duruşmasını izledikten sonra akşamları onun Balıkesir'deki arkadaşlarından birinin evinde beraber kalırdık.

(Ben 1976 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirip 1977'de de stajımı tamamlamıştım. Fakat gerek bu şekilde Türkiye'nin dört bir yanında izlediğim duruşmalar, gerek babamın avukatlık bürosunda gözlediğim meslekî çalışmalar ve gerek sabahlara kadar yazılan kısmen altı kırmızıyla çizgili, vurgulamalı yönleri büyük ya da italik harflerle dizili lâyhaların içinde geçirdiğim çocukluk günlerim nedeniyle arkadaşlarıma: "Ben avukatlık stajımı, hukuk fakültesini bitirmeden yapan az sayıda avukatlardan biriyim!" derdim.)

1963 yılında aynı şekilde Balıkesir'deki kadim dostlarından olan Orhanlar ailesinin evinde yemekten sonra oturmakta ve Bekir Ağabeylerini sevgi, saygı ve özlemle karşılamak ve dinlemek için gelmiş olan arkadaşlarıyla birlikte sohbet edilip çay içilmekte idi. Gece 10 sıralarında birden, oturma odasının camı kırıldı. Ardından bahçe kapısının kırıldığını duyduk. Tabii bu, benim yaşımda bir çocuk için gerçekten çok korkunç ve insanın âdeta kanını donduran bir olaydı! Evin etrafı askerî araçlarla ve polislerle çevrilmişti. Sohbeta katılanlar ile evin kitaplığındaki bütün eserler, askerî araçlara dolduruldu. Kelepçelenerek bir cemsenin arkasına oturtulan babama ulaşmak istiyordum, ancak polisler buna izin vermiyordu.

Sonunda polisler beni de bir cibe bindirerek konvoy hâlinde yola çıkardılar. Balıkesir'in o yıllardaki iki karakolunun da nezarethaneleri tamamen dolmuştu. Şansım yaver gitti herhâlde; babamla aynı karakola düştük! Ancak onu nezarete almış, demir parmaklıkların arkasına koymuşlardı. Ben de babamla beraber olmak istediğim için aynı parmaklıkların

arkasına geçmek istiyordum. Fakat herhâlde yaşıım çok küçük olduğu için beni nezaret bölümüne almayıp ısrarla karakolun ortasında bir sandalyede oturtuyorlardı.

27 Mayıs 1960 sonrasının uzun süre devam eden sıkıyönetim idaresi ortamında gerçekleşen bu gecede, polislerin vardiyasının değişiminde nöbeti devralan ekibin amiri olan yaşlı komiserin, annemin babasının arkadaşı olması ve sabaha karşı hâlime acıyarak beni tarif edemediğim dedemin annemin evine teslim etmesi; beraber sohbet etmek ve çay içmekten “suçlu” olan babamın ve arkadaşlarının da ertesini gün sorgu hâkimi tarafından serbest bırakıldığını öğrenmemle bir paylaşım serüveni daha sona ermişti.

Kefen ve Cübbe

Ben, Av. Bekir Berk'in oğluyum. Bu, bizim takdir edilen bir ortak yönümüz. Ama bunu, yanında bence çok, ama çok önemli olan bir ortak çizgimiz de meslektaş olmamızdır. Bu kitap, "dava adamı" Bekir Berk'i anlatmak için, bugünkü kuşaklara bir mirası taşımak için yazıldı. Ben, oğul ve meslektaş olarak yaşadığım ve kavrayabildiğim bazı olguları, bu iki yönden aktarabildim. Bu kitabın amacına yönelik olarak onu kişiliğinde ve avukatlığında yücelten anlamı, dava arkadaşları anlayabilir, Dava adamı yönüne giden bu bileşkeleri yerli yerine oturabilir. Kitabın bütününde bu gerçeğin kavranabileceğini düşünüyorum.

Kefen giymek, insanın ona bu dünyanın sunabileceği bazı dünya nimetlerinden vazgeçebilmeyi içselleştirmiş olma, küçük beklentilerden bu beklentilerin dünyası ile köprüleri atabilmiş olma kabiliyetidir. Bunu yapabilenler büyük davalara uzanabilir. Av. Bekir Berk'in deyişiyle "büyük davaları savunmaya girişmek, insanları büyütür."

Horasan ellerini, Anadolu'yu, Rumeli'yi fethedenler, Alpaslan'lar, alperenler, gaziler, büyük savaflara kefenlerini giyerek başladılar. Birçok dava arkadaşı ve müvekkili gibi ben de 1960'lı yıllarda üzeri ondüleli presli alüminyumdan yapılmış ve normal bir avukat çantasından biraz daha kalın olan çantasında dosyalarının ve avukat cübbesinin altında zemzem suyuyla yıkanmış kefenini gördüm ve biliyorum.

Yanılmıyorsam muhterem arkadaşı Rahmi Erdem'in "Davam" isimli kitabında da anlattığı savcının önüne cübbesini çıkarıp koyması anekdotunu, dostlarından dinledim. Benzeri birçok duruşmayı ise hukuk mezuniyeti öncesi yanında yaptığım stajımda gözledim ve yaşadım. Doğru olduğuna inandığı davayı savunan her avukat, bundan ders almalı ve cübbesini kefeni gibi giyebilmelidir!

Bir Gün Dahı Dinlenmiyordu

Birlikte geçirdiğimiz yaz aylarında, adlî tatil olmasına rağmen tutuklu sanıkların davalarını bağılı olarak ajandasında yaptığı program, hiçbir zaman ona bir gün dahi dinlenme imkânı vermezdi. Bugün ayrıntılarını hatırlayamadığım bazı küçük rahatsızlıkları vardı. Bu nedenle ilâçlarını yanında bir küçük torba içinde taşır ve büyük bir disiplinle onları kullanma talimatlarına dikkat ederdi.

İlkokulda adlî tatil döneminde kısaca hatırladığım bir görev ve dava takip güzergâhını hatırlıyorum. Gece yolculuğuyla İstanbul'dan Ankara'ya gidip Yargıtay'da duruşmaya katılma, öğleden sonra Adalet Bakanlığında işlem takibi, gece Samsun yolculuğu, gündüz sabahdan duruşma, öğleden sonra sevgili ve çok kıymetli dostu Hamdi Ağabeyle görüşme ve yine gece yolculuğuyla Ankara'ya dönüş, Ankara'dan Adana'ya gece yolculuğu, Adana'da öğleden sonra duruşma...

1960'lı yılların yol koşullarında, üzerinde keçilerin bağılı olduğu ve sabaha kadar melediği eski bir otobüste toprak yollardan Nur Dağını aşarak sabah saatlerinde Kahramanmaraş'ta askerî mahkemeye giriş, askerî savcı ile babamın söz düellosu ve aynı gün acele Adana'ya dönerek oradan İstanbul'a dönüşümüz...

Ve bu yolculuk güzergâhında bir gece bile tüm ısrarlara rağmen, zaman darlığından bir evde konaklamadan, her geceyi otobüslerde geçirerek ve gereğinde namazını otobüste kılarak yoluna devam eden Av. Bekir Berk... Herhâlde biyonik bir adam bile bu hayat şartlarına ayak uyduramazdı!

İstanbul'a dönüşte bu defa bir minibüsle, değerli dava arkadaşları Fırıncı ve Birinci Ağabeylerle birlikte Afyon, Bolvadin ve Çay ilçelerindeki art arda duruşmalara katılmak üzere yola çıkışımız...

O yıllarda inşa hâlindeki toprak yollarda, minibüsün içinde dizlerinde daktilosu, daktilosunun kırmızı siyah şeridiyle lâyihasını vurgulamalarıyla renklendiren ve bir yandan da uyuma eğilimi hissettiği şoför arkadaşını uyandırmak için minibüstekilere "Haydi keçeliler!" diyerek mehter marşı

söyleten ve bu arada yine savunmasını hoplayıp zıplayan araçta hatasız olarak yazmayı sürdüren Av. Bekir Berk...

Bunlar, benim yaz aylarında defalarca yaşadığım manzaralardı.

Rakipleri de Onu Takdir Ediyordu

Onun bir meslektaşı olarak ben de aynı adliye koridorlarında 25 yıl adliye havasını teneffüs ettim. 1950’li, 1960’lı yılları yaşayan birçok avukat ve hâkim meslektaşımınla karşılaştım. Avukatlarla bekleme odalarındaki sohbetlerde ve hâkimlerle duruşma sonrasında ya da keşif aralarında aramızda geçen diyaloglarda, “Berk” soyadı belirtilerek, öncelikle bir yakınlığım olup olmadığı sorulur ve oğlu olduğumu öğrendiklerinde ise “Biz stajyerliğimizde ya da avukatlığımızın ilk yıllarında, ilimizde ya da ilçemizde bir duruşmaya Av. Bekir Berk’in geldiğini duyduğumuzda toplanıp gider, duruşmada onu dinlerdik. O zaman, bir rüzgâr gibi yayılan bu meslekî şöhretin nedenini daha iyi anlardık!” şeklinde konuşurlardı.

Buna benzer birçok ayrıntı içeren hatıraların defalarca bana tekrarlandığını ve böyle bir babanın meslektaşı olan oğlu olmanın, bunu bilen meslektaşlar arasında bana büyük bir saygınlıkla bakılmasına yol açtığını hissetmemek mümkün değildi.

Özellikle belirtmek isterim ki ortak dünya görüşlerine sahip insanlar, davada ve meslekte üstad saydıkları kişiler için elbette övgü dolu düşünceleri dile getirebilirler. Ancak benim karşılaştığım şahıslar, belirtilen yıllarda Av. Bekir Berk’in savunduğu davanın karşısında yer almış kişilerdi!

Bunlar içinde partilerinin il ya da ilçe başkanlığı yapmış yahut Çağdaş Hukukçular gibi bir dernekte yöneticilik görevlerinde bulunmuş meslektaşlardı. Davasına gerçekten inanan ve onu gereği gibi savunan insanların, karşılarındaki çevrelerde de saygı ve hayranlık uyandırdığını belirtmek isterim!

Kadife Eldiven İçinde elik Yumruk

Hukukta esas olan, davanın haklı zeminini vurgulamak ve karşısında bulunanları temerrüde düşürerek haksız isnat ve suçlamaların boşlukta kalmasını sağlamaktır. Bu savunma kültürünü âdeta hiçbir yerden öğrenmeden ve öğretilmeden kendi iç tabiatının, fitratının tamamlayıcı bir parçası olarak özümsemiş olan Av. Bekir Berk, duruşmaların ve savunmasının başında, hukukun ve aklın insanları birleştirebileceği ortak fikir zeminlerinde açıklamalar yapar, gönülden gelen insanî bir sesin haykırılışını, kürsünün gerisindekilere iletme çabası içine girerdi. Fakat bu sesin gerekli yankıyı bulmadığını hissettiği an, artık hedefine, yani haksız ve dayanaksız isnatlara karşı savunma kürsüsünde bir aslan gibi hedefine yönelen; bakışları, ses tonu, yüz şekli, el ve kol hareketleri ile artık karşısında durmanın imkânsız olduğu bir avukatı görmeniz mümkündür!

Bunu erken yapılmış stajımda birkaç kez gözlediğimde, yıllar sonra bana, babamı izlemek amacıyla duruşma salonunda yer kapmak için yarıştıklarını anlatan meslektaş ağabeylerimin bu çabalarının nedenini daha iyi anlıyorum.

Berk, Fırıncı ve Birinci, Üç Kardeş Gibiydi

Av. Bekir Berk'in çok kısa zamana, 20-25 yıla sığmış, ama 200 yıl avukatlık yapılsa yaşanması imkânsız olan mücadeleleri içeren hayatında, çok zorlu, çok ağır koşullarda bir hayat yolculuğu yaptı. Böyle bir yolculukta âdeta en büyük fırtınaları yaşayan bir okyanusu aşarken, ona güç veren dayanaklarından elbette birincisi, sonsuz bir imanla bağlı olduğu davasıydı.

Bu davanın uzun yürüyüşünde, onunla beraber en dar zamanlarını hiçbir zaaf göstermeden yürüyen arkadaşları, bence çok önemli bir yer tutar. Bunlar, fırtınayla, borayla sınanmış denenmiş dostluklar, arkadaşlıklar ve dayanışma kardeşlik destanlarıdır. Bu kitapta birçok hatıra ve anekdotlarıyla yer aldığını bildiğim ve bu nedenle ayrıca ayrıntılara girmediğim iki ismi özellikle belirtmek isterim: Mehmet Fırıncı ve Mehmet Birinci...

Bu ağabeyler ile Av. Bekir Berk'in hayat hikâyelerini ayırmak âdeta imkânsızdır. Bu üç "kardeş" in hiçbirisinin bu dünyadaki hayat hikâyesini birbirinden ayrı yazabilme ve anlatabilmenin imkânsız olduğu düşüncesindeyim! Anadolu'nun bitmek tükenmek bilmeyen yollarında, kardan buzdan, çığdan kapanan yollardan; çöl sıcaklarında şose boylarında saatlerce yürüyen, Van Gölünü kayıkla geçip medrese-i Yusufiyede kader birliğiyle devam eden bu dostluk ve arkadaşlık, kanaatimce bu günde kıymet ve muhtevasından hiçbir şey kaybetmeden devam etmektedir.

Gençken Spiker Olmak İstermiş

1950 yılında İstanbul Barosuna kayıtlı başlayan ve 1973 yılındaki zamanın şartları tahlil edilerek verilen İstanbul Barosundan ayrılış kararıyla şeklen sona eren, ama ruhen hiçbir zaman sona ermeyecek olan avukatlık mesleğinden ayrılış, Cidde Radyosunda programcılık ve sözün üstadı olmanın gereği olarak spikerlikle devam etti. Ancak avukatlıktan şekli ayrılıştan bahsederken tarafımdan tespit edilen bir hususu kayıtlara şerh düşmeyi gerekli buluyorum.

Av. Bekir Berk, lise öğreniminin bir bölümünün yanı sıra yedek subaylık görevini dönemin Balıkesir Tümen Komutanlığında levazım subayı olarak yapmıştır. Bu arada İstanbul Barosunda olan kaydını Balıkesir Barosuna almış ve 184 sicil numarasıyla Balıkesir Barosunda görev yaptıktan sonra, İstanbul Barosuna yeniden nakletmiştir. Böylece baba-oğul aynı baroda değişik tarihlerde kayıtlı olarak görev yapmış olmamız, okuyucu için kayda değer bir bilgi midir bilemiyorum, ancak paylaşmak isterim!

Spikerlik konusuna gelince... Onunla ilgili ilk eşi annem Saliha Ovacık'tan öğrendiğim öğrencilik yıllarına ilişkin bir hatırayı aktarmak isterim. Okulun yanılmıyorsam son sınıfında iken İstanbul Radyosunun açtığı spikerlik sınavına katılan onlarca katılımcıdan birisi de babamdır. Yazılı ve sözlü sınavlardan sonra son elemeye yalnızca iki kişi kalır. Bunlardan birisi ünlü spiker ve programcı Nedret Gürcan, diğeri de hukuk öğrencisi Bekir Berk'tir!

Son elemeyi Nedret Gürcan kazanır. Sınavı kazanamamasının nedeni, birkaç yıl önce Mareşal Fevzi Çakmak hadisesi sırasında radyonun millî maneviyata aykırı yayınına karşı gençlere önderlik ederek İstanbul Radyosunun önündeki gösteriye öncülük edenlerden birisi olması mıdır? Bilinmez! Ancak bu sınavı kazanamaması ya da kazandırılmaması, "Dava Adamı Bekir Berk" olarak hayat çizgisini belirleyecek, onu yola çıkaracaktır. Yıllar sonra avukatlığı şeklen bıraktığında meslek olarak kaderin onu yeniden programcılık ve spikerlik ile birleştirmesi bence çok anlamlıdır!

Mekke’de Gördüğü Rüya

1973 yılı sonrasındaki ülkemiz koşulları ve o yıllardaki iletişim imkânsızlıkları ile günün telekomünikasyon şartlarının da etkisiyle olsa gerek, onu radyodan dinlemek dışında iletişim imkânı olmayan çevresi içinde bulunanlardan birisi de bendim. Yanılmıyorsam 1983 yılında Cidde’de kendisini ziyaret eden Mehmet Fırıncı Ağabey, bir mektup ve bir kutu şeklindeki emanet ile Balıkesir’e gelmiş. Benim duruşmalar nedeniyle Balıkesir’de bulunmamam sonucu bir-iki gün bekledikten sonra, Balıkesir’deki ortak dostumuz ve meslektaşım Av. Sedat Marmaralı’ya bu emanetleri ve bir mesajı bırakmıştı.

Kutuda kendisine ait olan ve üzerinde “Sevgili oğlum Ertuğrul Hakan Berk’e” ibaresi taşıyan Rolex marka bir kol saati ve bir mektup vardı. Bu kitabın hazırlık çalışması sırasında birçok mektubunun fotokopilerini muhterem İhsan Atasoy Beye takdim etmişim. Ancak bu mektubun bazı çok özel konular nedeniyle yayınlanmasının daha ileriki yıllarda anlam taşıyacağı düşüncesiyle saklı tutmuşum. Ancak bugün bu mektupta yer alan bir hususu, değerli dostlar ve okuyucu ile paylaşmak isterim ve hatta bunun bir gereklilik de olduğunu düşünüyorum.

Mektupta, “Mekke-i Mükerreme’ye gittiği bir gün etkileyici bir rüya gördüğünü, kan ter içinde uyandığını, rüyasında kendisini—benzetmek gibi olmasın, ama—Hz. İbrahim’in (a.s.) makamında, beni de Hz. İsmail’in (a.s.) makamında gördüğünü, rüyayı yorumladığını belirterek, hediyesini özellikle kabul etmem gerektiğini” belirtiyordu. Ben saatimi takmaya devam ediyorum, sizlerle ve okuyucuyla bu özel anımı artık paylaşmamda bir sakınca bulunmadığını düşünüyorum.

Annemin Mektuplarını Bana Verdi

Cidde'de tespit edilen rahatsızlığı ve Londra'da gördüğü tedavi sonrasında uzun bir konvoyla karşılandığı dönüş olayından sonra ilk kez İstanbul'da Vatan Hastahanesinde görüştük. Bundan sonraki dönemi, dostları ve okuyucu sanıyorum hatırlayacaktır. Özellikle Nesil Yayınlarının yaptığı "Mazlumların Avukatı Bekir Berk" video-CD'si, kamuoyunu ve sevenlerini bilgilendirdi ve bizlere aziz bir hatıra bıraktı.

Hastanede oğlu Ertuğrul Hakan Berk'le...

1989 ve 1992 yıllarında büyük sevdaları arasında yer alan İstanbul'a ve kardeşlerine kavuşmasının da verdiği manevî güçle kendisini büyük ölçüde topladığı dönemlerde Balıkesir'e de gelmiş ve ilk kez torununu da görerek, "Yahu, bu çocuk çok farklı; ona bunu da fark ederek iyi bakın!" dediğinde gözlerinde mutluluk pırıltılarını görmüştüm. Eski eşi annem Saliha Ovacık kendisinden dört ay önce 1992 yılının Ocak ayı sonunda bir Kadir Gecesi ruhunu teslim ettiğinde, rahatsızlığımı düşünerek ve eski hassasiyetleri açmamak için kendisine bu durumu bildirmemiştim. Daha sonra Cemal Uşşak Beyin kendisine haber vermesi üzerine beni aradı ve çok uzun bir konuşmayla ve birçok hayır duasıyla, haber aldığı gecede sabaha kadar kendisi için dualar ettiğini belirtti. Babam, vefatından önce Fatih Akça Kliniğinde yatmaktaydı. Durumunun ciddiyet taşıdığını bildiğimiz için kendisini oldukça sık ziyaret etmekteydik.

Eşim ve kızım ile birlikte son ziyaretimizde, vefatından 15 gün kadar önce bana, içinde çok sayıda mektubun olduğu bir zarf verdi ve “Bunları artık senin saklaman lâzım.” dedi. Bu konuda başka bir şey konuşmadık. Hastahanedен çıktığımızda zarfa baktım: Annemle 1950’li yıllardan kalan karşılıklı mektupları! İstanbul’dan Cidde’ye kadar 40 yılda saklanan bu emanetleri hiçbir zaman okumadım.

İstanbul Sevdası ve Yarım Kalan Bir Girişim

Sanırım 1995 yılında vefatının yıldönümünde Moral FM’de canlı yapılan bir anma yayınında, yayını Cemal Uşşak ve Mustafa Çalışan yönetmekteydi. Ben ve kadim dostu Prof. Dr. Nevzat Yalçıntaş yayına telefonla katkıda bulunmaktaydık. Bu sırada ben, bu yazının ilk bölümünde yer alan çocukluk hatıralarından da çok iyi bildiğim, onun Sultan Fatih’ten kaynaklanan İstanbul sevdasından bahisle bu bağ ve hatıranın yaşatılması ve Av. Bekir Berk ile 19 yıl ayrı kaldığı ve çektiği hasreti uçaktan indiğinde toprağını öperek ifade ettiği İstanbul’la kalıcı hâle getirilmesi için belediyenin İstanbul’da bir park, tesis ya da caddeye Türk hukuk camiasının ünlü bir ismi olarak adının verilmesi gerektiğini önermiştim. Nevzat Yalçıntaş Hoca da bunu desteklediğini belirtti.

Bu sırada, dönemin büyükşehir belediye başkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın yayını dinlediğini ve bir tören nedeniyle kürsüye çıkmak üzere olduğu için kendisinin aradığını belirterek canlı yayına katılan danışmanı, bu hususun İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından gerçekleştirileceğini belirtmişti. Eyüp Belediyesinin bazı girişimleri olmakla beraber 1997 sonrasında sanırım bu husus gerçekleşemedi. Dilerim ki bu kitapta yer alan bu hatıra gerçeğe dönüşür ve İstanbul ile sevdalısını bir araya getirebiliriz!

Yılların Hukukçusu Ödülü

1995 yılında İstanbul'da Hukukçular Derneğinin “yılın hukukçusu” plâketi töreni düzenlenmişti. Bu törende, yılın hukukçusu seçilen İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden medenî hukuk hocam olan Prof. Dr. Hüseyin Hatemi'yle birlikte babama verilen “yılların hukukçusu” ödülünü, dönemin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'dan, Mehmet Fırıncı Ağabeyle birlikte almıştık. Vefatının sonrasında yaşadığımız bu hatırayı da burada belirtmek isterim.

Belki kısa süren satırlarda ancak uzun bir ömrün ve serüvenin içinden süzülen ve bir kuyumcunun kendi elmasını yontması ya da bir doktorun kendi canını ameliyat etmesi kadar zor olan bu yazıyı burada bitirirken, arşivci bir perspektife sahip olamadığımı, çünkü arşivlerin kuru sayfalarının yürekten gelen hatıraları süzen birikimleri yansıtamayacağını düşünüyorum.

* * *

Bekir Berk'ten Oğluna Mektuplar

Hakan Berk'in manevî hayatı üzerinde babasının etkisi büyüktür. Cidde'den yazdığı tebrik ve mektupları, baba hatırası yanında, bir avukat titizliğiyle saklayan Hakan Berk, bazılarının fotokopilerini bize gönderdi.

Bu mektuplarda beyefendi ve sevgi dolu bir baba kimliği yanında, evlâdının ebedî kurtuluşu için beş vakit namazında Allah'a yalvaran, şefkat dolu bir kalbin atışlarını hissetmemek mümkün değil.

Çileli bir dava adamının bilinmeyen yönlerine ışık tutan bu mektuplardan bazılarını buraya alıyorum.

Bu mektuplar, Bekir Berk'in hicret yıllarına ait merak edilen pek çok konuyu aydınlığa kavuşturuyor.

* * *

23 Nisan 1989, 18 Ramazan 1409

Sevgili yavrum Ertuğrul Hakan Berk,

Mektubunu, kartlarını zamanında aldım da içinde bulunduğum şartlar ve geçirdiğim bazı rahatsızlıklar sebebiyle maalesef zamanında cevap yazmak imkânını bulamadım. Hatta bundan birkaç ay önce sana gönderdiğim bir çekin alınması için gereken bir parçasını dahi yollayamadım. Bu sebeple müteessirim.

Evvelâ senin geçirdiğin rahatsızlıklar için "Geçmiş olsun." der, senin ve yavrunun gözlerinden öper, daima sıhhat ve afiyet içinde olmanızı Cenab-ı Haktan niyaz ederim.

Yavrum, evlâdım, Ertuğrul Hakan'ım,

Sana biraz da kendimden bahsedeyim.

Bildiğin gibi ben, Cidde Radyosunda spiker ve programcı olarak çalışmaktayım. Yaşımın 63'e girmesi sebebiyle kanunen 18.3.1989 tarihinde tekaüt oldum. Bu hâlde Türkiye'ye dönebilirdim. Fakat radyoda yapacağım programlarla burada hizmet edeceğime kani olduğum için buranın tanıtma bakanına müracaat ederek, radyoda çalışmaya

devam etmek istediğimi, eğer kendileri de çalışmamı münasip görürlerse bakanlığın üzerimdeki kefaletini, yani Suudî Arabistan'da oturma müsaadesini bir şirkete nakline müsaade etmelerini istirham ettim.

Burada kanunen akitle çalışan herhangi bir kimse, akdinin sonunda Suudî Arabistan'ı terk etmekle mükelleftir ve kanunen de oturma izninin bir başka şirkete veya şahsa nakli mecburdur. Yalnız çok istisnaî hâllerde hususî izinle müsaade edilebilir.

Tanıtma bakanının talebimi kabulle işleri bakanlığından kefaletimin bir başka şahsa nakline müsaade edilmesi talebi işleri bakanı tarafından kabul edildi. Bunun üzerine işleri bakanlığının müsaade kararı Cidde Pasaport Dairesi Müdürlüğüne bildirildi. Onlar da yaptıkları araştırma sonunda talebimi kabulle bir şirket üzerine kefaletim nakledildi. Ayrıca radyo müdürlüğü de müteavin, yani yardımcı programcı spiker olarak çalışmak talebimi kabulle eski maaşımın yarısına yakın bir ücretle tekaüt olduğum gün müteavin olarak çalışmama karar verdi. Ve o günden beri radyoda programcı spiker olarak çalışmaktayım.

Şahsî ahvalime gelince... Bilirsin; Dr. Hümeýra Öktem Hanımın tavsiyesi üzerine evlendiğim Bursalı bir kadınla evliliğim maalesef uzun zaman devam edemedi. Uzun bir ayrılıktan ve muhakemeden sonra sözü geçen kadını boşadım ve çocukları "Muhammed Said Berk" ve "Nureşan Berk"i yanıma aldım. Çocukları haftanın altı günü sabahları arabamla Türk konsolosluğu ilkokuluna götürüyor, öğleden sonra da gidip okuldan alıp eve getiriyorum. Çocukların da gelmesiyle artan yüküm karşısında arkadaşlarımın tavassutuyla yeni bir evlilik yaptım. Sözü geçen hanım ve çocuklar uyum içinde yaşıyoruz. Günlerimiz böyle geçiyor.

Radyoda programlarım şöyle:

Cumartesi, Sual-Cevap. 12 dakikalık dinî bir konuşma.

Pazartesi, İlim ve İman. 12 dakikalık dinî bir konuşma.

Çarşamba: Yeni Buluşlar. Yeni keşiflerden bahseden 12 dakikalık konuşma.

Perşembe: Edebiyat Dünyası. Çeşitli edebî mecmua ve gazetelerden naklen şiirler, fıkralardan müteşekkil 20 dakikalık program.

Cuma: Tarihten Sayfalar. Hz. Peygamberin ashabının, yani dostlarının hayatından başlayıp yakın tarihe kadar gelen tarihî bir konuşma. Müddeti 12 dakika.

Akitli memurken her sabah 7.30'da radyoya gider, orada programlarımı yazar, tescil eder ve 14.30'da ayrılıp eve gelirdim. Şimdi ise programlarımı evde hazırlayıp, radyoya gidip tescil ediyor ve eve dönüyorum. Yani devam mecburiyetim yok.

Şu anda şeker hastalığıyla uğraşıyorum. On beş sene bütün Ramazanlarda Cidde'den çıkıp arabamla Mekke-i Mükerrerme'ye gider, iftarımı Harem'de yapar, akşam namazımı orada kılar ve dışarda yemeğimi yedikten sonra, yatsı, teravih ve vitrimi yine Harem'de kıldıktan sonra, Cidde'ye arabamla dönerdim. Bu sene şeker sebebiyle gidemiyorum. Orucumu evde açıyor, yatsı ve teravihi mahallemizin camiinde hatimle kıldıktan sonra eve dönüyorum.

Sevgili yavrum,

Bu kadarla son veriyorum. Seni çok özledim. Umarım, Cenab-ı Hak dünya gözüyle görmeyi, seni kucaklamayı nasip eder!

Senin ve torunum Benginur'un gözlerinden öper, gelinime de sıhhat ve afiyet diler, sizden beş vakit namazlarınızda bana dua etmeyi unutmamanızı rica ederim. Sizi "Bizim Aile," "Can Kardeş" ve "Köprü" dergilerine abone yaptırmıştım. Acaba geliyorlar mı? Bilmek isterdim.

Yavrum, son olarak Ramazan-ı Şerifinizi, Leyle-i Kadrinizi ve bayramınızı şimdiden tebrik eder, sıhhat ve afiyet, dünya ve ahiret saadeti dilerim.

Vesselâmü aleyküm ve rahmetullahi ve berekâtühü.

Bekir Berk

* * *

Sevgili yavrularım, aziz Ertuğrul,

18 Nisan'da yazılıp 26 Nisan'da postaya verilen mübarek Miraç Kandili tebriklerinizi aldım. Ne kadar sevindiğimizi tahmin edemezsiniz; dünyalar benim oldu! Siz beni sevindirdiniz, Allah da sizi sevindirsin. Bütün fitne, şer ve musibetlerden korusun. Dünya ve ahiret saadeti ihsan buyursun, hüsn-ü hatime bahşeyesin.

Yıllardır Beytullaha gittiğimde, hususan her Cuma günü ve hacda ve sair günlerde, daima Cenab-ı Hakkın seni, benim maruz kaldığım sıkıntılardan, dertlerden, musibetlerden korumasını, bütün hayırlara nail eylesin, bütün şerlerden korumasını niyaz etmekte idim. İnşallah bundan sonra da her ikinize dua etmeye devam ederim.

Bu vesileyle ben de hayır dualarınızı bekler, rıza-yı İlâhîye, hüsn-ü hatimeye nail olmanızı niyaz ederim.

Vesselâmü aleyküm ve rahmetullahi ve berekâtühü.

Bekir Berk

Not: Ramazan-ı Şerifinizi, gelecek bayramınızı şimdiden tebrik eder, şen ve esen kalmanızı dilerim. Muhtelif poz fotoğraflarınızı yollarsanız müteşekkîr olurum.

* * *

Sevgili Oğlum,

Hastalığınan dolayı çok üzuldüm! Cenab-ı Hak inşaallah şifa ihsan eder. Ayrıca tebriklerinize pek çok teşekkür ederim. Günnur Hanımefendiye de sonsuz selâmlar. Bengi'nin, daha doğrusu Benginur'un gözlerinden öperim. Sağlık haberlerinizi beklemekteyim.

Allah sizi her türlü şer ve musibet ve hastalıklardan korusun, bütün hayırlara nail eylesin, dünya ve ahiret saadeti ihsan buyursun.

Bekir Berk

Av. Bekir Berk

Mehmet Cemal Çiftçigüzeli

1960 YILININ karlı bir ocak ayında Gaziantep kitapçılarında, okunacak bir eser arıyordum. Ortamektep son sınıf talebisiydim. Kilis'e götüreceğim eser, kimsede olmamalıydı! O yıllarda bütün arkadaşlarım bir edebiyat arayışı içine girmişti. Bunda öğretmenlerimizin de payı büyüktü. O günün modası olan ve bütün sınıflara giren Varlık Yayınlarının dışında bir şey olmalıydı bu kitap.

Maarife yakın, yan yana dizilmiş birkaç kitapçı gördüm. Henüz birincisinin vitrinine dikkatle bakıyordum ki içerden biri çıktı, dükkâna "buyur" etti. Heyecanlanınca kekeliyordu. Kibar, Gaziantep lehçesinin bütün ağırlığını içinde bulunduran bir lisanla sohbe başladı. Konu, edebiyattı. Sonra nerde bulunduğumu, hobilerimi, eğitimimi sordu. Bana Vasfi Mahir Kocatürk'ün yazdığı "Namık Kemal" isimli bir kitap verdi. Sevmiştim! Yanında kaldığım doktor dayımın evinde bir çırpıda okudum. Yine gittim, ismi "İrfan Pazarı" olan bu kitap kırtasiye donanımlı iş yerine. Sahibi Abdülbaki Özsimiçi idi. Nazikti, alâka gösterdi.

Gaziantep Lisesinden Nazım Gökçek, Mehmet Kaya, Muhammed Kırkbuçuk, Fevzi Tanrıverdi ve Hasan Ali Demirdöğen ile Fethi Yücedağ, bir kitap okuyorlardı. Benim de dinlememi istediler. Dinledim. Eser sizi hemen donatıyordu; ama farkına sonra varıyorsunuz. Adı "Risale-i Nur'dan Küçük Sözler"di.

Ajans Haberi

Ortamektepli yeni dostlarla birbirimizi çok sevdik. Hatta Kilis ile Gaziantep arasındaki rekabete hiç bakmadan... Gidip geldik birbirimize; tuz ekmeğimiz oldu.

O yıllarda taşraya gazeteler üç günde bir gelirdi. Televizyon yoktu. En önemli şey, radyolardı. Radyoların da haber bülteninin verildiği “Ajans”ıydı. Gazeteler Türkiye’yi bir başka türlü, ajans ise daha değişik aktarıyordu Ankara’dan.

Bir de duyduk ki askerî müdahale olmuş. Demokrat Parti iktidarı Yassıda’ya götürülmüştü. Bizim gibi ne kadar demokrat aile varsa tümünün evleri basılıyor, iç çamaşırlarına kadar didik didik aranıyordu! Yaşı müsait olanlar tutuklandı, dikenli tarlalarda yalın ayak yürütüldü. Fazla kitabı olanlar Sivas’a sürüldü.

163. Madde

On beş yaşındayım. Hududeli gazetesinde edebiyat-sanat yazıları yazıyor, “Pırıltı” diye bir kültür sahifesi yönetiyordum. Kapatıldı hemen. Ortaokul bitirme imtihanlarına jandarma nezaretinde gidip geliyoruz arkadaşlarla. Sonra nezarethaneye... O günlerde CHP’li Şinasi Çolakoğlu ile AP’li Adil Sağlam bile avukatımız olmayı üstlenemediler.

Bir kısmımız tutuklandı. Benim gibi yaşı müsait olmayanlar hakkında tutuksuz dava açıldı. Hem de ağır cezada, TCK 163. Maddeden! Maddeyi okudum. Meğer ben neymişim de haberim yokmuş! Yemin ettim, bunun kitabını yazacağım. Sonra da yazdım.

Davaların avukatsız olmayacağını sürekli bildiriyorlar. Oysa ben ve arkadaşlarım kendimizden o kadar eminiz ki kitap okumanın, birlikte olmanın, çalışmanın, üretmenin hiç de zararlı bir şey olmadığını bir türlü anlatamadık yakınlarımıza!

Üstelik paramız da yok, vekâlet vererek avukat tutmaya. Ancak dedem, 300 ağaç zeytinini benim için satarak veya bağışlayarak avukat aramaya başladı. Kimse cesaret edemedi.

Bir Fahrî Hukukçu

Davamız avukatsız sürüyordu. Her yaz İstanbul'daki yakınlarımın yanında tatil yapardım. O yıl da öyle oldu. Gazetelerde benim durumumda olan onlarca insanın haberi yayınlanıyordu. Kimi lehte, kimi aleyhte yayınlar yaparak, bunların avukatlığını üstlenen Bekir Berk isimdeki bir hukukçuyu konu ediyorlardı. Dikkatimi çekti. Bilinmeyen numaralardan Bekir Berk'in telefonunu aldım. Aradım, kendimi tanıttım. Adresini istedim, verdiler.

Aynı gün Kadırga'dan Cağaloğlu'na gelerek, Nuruosmaniye Caddesi 5 numaradaki Atay Apartmanına vardım. Zili çaldım. Esmer, gözleri iri, dikkatli, başında keçe külâhı olan biri açtı kapıyı. Hemen sizi bakışlarıyla tartıyor, kim olduğunuzu anlamaya çalışıyor. Kendimi tanıttınca ona böyle bir fırsat vermedim. Yumuşadı, beni içeri aldı. O kadar güzel konuşuyordu ki "Bu herhâlde Bekir Berk'tir." diye geçirdim aklımdan. Değilmiş, güldü. "Bekir Ağabey böyle benim gibi hırpanî giyinir mi hiç?" diye sordu. Adı, Üzeyir Şenler'miş. Bekir Bey onun da avukatıymış. Anlattı:

Sevme Dayatması

“Eyüp Camiinde öğle namazı kıldım. Birkaç kişi geldi. İhtilâl liderini sevip sevmediğimi sordular. Şok oldum! Aynı sertlikte cevap verdim. ‘Sevmiyorum!’ dedim. Hemen polis jandarma geldi. Beni yaka paça aldılar içeri! Bu bir içtihat meselesidir. ‘Cemal Gürsel’i sevmiyorum!’ diye üzerine basa basa bağırdım. Tutuklandım. Avukatım, Bekir Beydir. Duruşma devam ediyor.”

Üzeyir Şenler’i ilk görüşte saygı duydum, sevdim. Sonra zil çaldı yeniden. Üzeyir Şenler, “Bekir Bey olabilir. Balıkesir’den davadan gelecekti.” dedi. Gerçekten oymuş. Kapıda birşeyler konuştular. Sonra Bekir Bey doğru yanıma gelerek, “Vay keçeli, küçük kahraman!” dedi. Âdeta beni sarıp sarmaladı. Sıktı, o kadar ki kemiklerimin kırılacağını sandım!

İlk tanışmamız böyle oldu Bekir Berk’le. Kalın çerçevesli gözlüklerinin altında, daha kalın bıyıkları vardı. Yüz hatları diriye. İri kıyım bir insandı. Boylu bosluydu. Zayıf denemezdi, ama şişman da değildi. Şık mı şık giyinirdi. Elbisesine, kravatına, gömleğine titizdi. Ayakkabıları hep tiril tirildi. Sesi davudiydi. Konuşurken bir kumandan edası yansıtırdı karşısındakine. Hakaretini de gayet ince bir üslûpla, saygı içinde yapardı. Korkusuzdu.

Yeni Yayın Merakı

Yeni çıkan bütün yayınları incelerdi. Ancak kendinden başka kimsenin okumasına, incelemesine müsaade etmezdi. Risale-i Nur'un dışında hiçbir Şeye ihtiyaç yoktur ona göre; "kâfi ve vafiydi bu eserler."

Cem Yayınlarından "S.S.B. Kaynaklarına Göre 27 Mayıs Askerî Darbesi" isimli bir eser yayınlanmıştı. Bana aldırıldı. Yolda gelirken okudum. Sovyetlerde yayınlanan yazılardan derlenmiş bir eser. Buna göre 27 Mayıs bir devrim, bir yenilikti; karşısındakiler ise mürteci!

Mesajı almıştım. Demek, Moskova, ihtilâli desteklediğine göre, 27 Mayıs İhtilâli sol bir ihtilâl, devrim falan değildi.

Yüzlerce Beraat Kararı

Bundan sonra karşı görüşte ne kadar eser varsa alıp okumaya başladım. Bazı konuları Bekir Beye aktarıırken kendimi de ele veriyordum. Çünkü değişik gazeteler de okuyordum. Anlamıştı!

Sonra Çemberlitaş Yeniçeriler Caddesi üzerindeki Kiğılı Pasajına taşındı. Hemen birinci kattaydı. Yazıhanesi çok güzel, meşin deri kaplıydı. Rengi siyahtı. Sonra kahverengiye çaldı. Hukuk kitapları en fazla yer tutardı. Yanlışlıkla “avukat” tabelâsını görüp gelenlere yine Risale-i Nur’u tavsiye ederdi.

Davalarımızın tümünden beraat ettim. Ancak ceza evinde yatan arkadaşlarımıza, olan oldu. Kimisi hastalığa yakalanmıştı, kimisi bunalıma girmişti.

Türkiye’nin neresinden olursa olsun, mağdurların, mazlumların davasına girerdi. Hatta koşardı. Hiçbir ücret almazdı. “Bunu rıza-yı Barî için yapıyorum keçeli!” derdi.

Mazisinden hiç bahsetmezdi. Evlenmiş, bir çocuğı olmuş, ancak sonra boşanmışlar. Daha önce Milliyetçiler Derneğinde, 1960 öncesi çoğı sağ etkinliklerde antikomünizan hareketlerin içinde yer almış; ama hiç bahsetmezdi.

İyi bir kurmaydı aynı zamanda. Yani yeme içme mütehassısı. Özellikle en iyi yer nerede, bilirdi. Erzurum’a gittiğinde dolma kadayıfı. Gaziantep’te kebab-baklava. Karadeniz’de hamsili pilâv. Yozgat’ta testi kebabı. Yani yöresine göre mutfağın ifadesini mutlaka alırdı!

Tuzağı Görememek

Eski arkadaşlarıyla da hemen hemen hiç görüşmezdi. Bazı davalara Abdurrahman Şeref Lâç, Sudi Reşat Saruhan ve Hüsamettin Akmumcu ile birlikte girmişti. Fakat daha sonra bazı genç avukatların davalara müdahale etmesine rıza göstermemiş, onlarla limonî olmuştu.

Siyasete hiç soyunmadı, aklından bile geçirmedi. Ama sağın büyük partileriyle görüşmelerini sürdürdü. Arkadaşlarını liderlere tanıtmaktan keyif alırdı.

Bu türlü çok sayıda ziyaret gerçekleştirdik Süleyman Demirel'e. Suat Hayri Ürgüplü başbakan iken de öyle oldu. Suat Bey, "Gerçekten bunların hepsi de üniversite talebesi mi?" diye sormuş, Mustafa Kavurmacı'ya dikkat kesilmişti.

Böylesi politik temaslar eleştirildiğinde Bekir Berk gönül koydu. Oysa toplumdaki gelişim ve değişim ciddî boyuttaydı. İstenilen hacimde veya boyutta kalmıyordu. İşte bundan dolayı görüş ayrılıkları yaşadı.

1990'lı yıllarda İstanbul Fatih'te ikamet ettiği evinde...

Kendisinden emin olduğu için belki de umursamadı. Ancak kendisine kurulan tuzakları fark ettiğinde iş işten geçmişti. Bir güç odağı, baskı grubu dağıtılmak isteniyordu. Bekir Berk, hedef nokta seçilmişti.

Vatan Hasreti

Türkiye'yi terk ederek mukaddes topraklara yerleşti. Geçim sıkıntısı çekti. Hastalandı. Türkçe yayın yapan bazı radyolarda program yaptı ve sundu. Dikkatle izlendi. Vatan hasreti ve dost iştiyakı, onu kasıp kavurdu. Her gidene, arkadaşlarını sordu. Birinden de benim için bilgi almış ve sevinmiş. Sonra söyledi.

Onarılmaz hastalık bütün vücudunu sardığında İstanbul Fatih'te Dârüşşafaka Caddesi üzerindeki dairesinde ziyarete gittim. Sakal bırakmıştı köse yüzüne. Uzun bir entari giymişti. Bol bol nostalji yaptık.

Fotoğraflarını çektim. Pozlarını yine kitaplarının önünde verdi. Yazdığım "Yüz Altmış Üç" isimli araştırma için defalarca teşekkür etti. Hastalığını hissettirmemeye çalışıyordu. Müthiş bir moral içindeydi.

Bir Masal Bir Destan Hayat

Yeni kurulan bir gazete ve yayınevini atılımını plânlıyordu. Henüz işe başlayan bir delikanlı gibi heyecanlıydı. Ancak her zaman söylediği marşlara takati yetmiyordu. Yumruğunu sıkamıyordu. "Keçeli" diyemiyordu sevdiklerine. Tenor, bariton ve bastan inişe geçişin "SOS"unu veriyordu. Ama bu ne ümit beslemektir; yarın için, genç nesiller için! Hastalığı bile motivasyonunu bozmadı. Dostlarıyla helâlleştiğini anlattı.

Helâl sana Bekir Bey; bir destan ömür, bir masal hayat yaşadın.

Yeni yazıhanende bir Türkiye haritası vardı, şehirlere renkli raptiyeler koymuştun. Beraatlere yeşil, devam edenlere sarı, yeni açılan davalara kırmızı raptiye. Şimdi buralarda hep çiçek açtı; papatya tarlası, gelincik bahçesi, gül seraları gibi. Mis kokuyor, üstelik renk renk!

Türkiye, bıraktığından çok farklı artık.

Ümitvar olmakta haklıymışsın!

Mazlumların Avukatı

Halit Yolcu

ORTAOKUL SON SINIFA geçtiğim yaz tatiliydi. Yıl 1964. İmam hatip öğrencisi Mustafa Gümüş'ün mahkemesini izlemek üzere Tokat'a gitmiştik.

Duruşmadan sonra çarşıda gezerken bir dükkânın camında "Tokat Sabah Postası" isimli gazetenin manşeti gözüme ilişti. Manşette Mustafa kardeşimizin o günkü mahkemesi bahane edilerek, Nur talebelerine veryansın ediliyordu. "İlimizde Nurcular, dinciler türedi; bunlara hayat hakkı tanınmamak lâzım!" diyerek açıkça kışkırtıcılık yapıyordu.

Nazilli'de emniyette sorguya çekilip sabaha kadar dövülerek şehit edilen bir kardeşimizi bildiğimden dolayı tekrar böyle bir olaya sebebiyet verilmesin diye Bekir Ağabeyin "Nurculuk Davası" isimli kitabından bazı bölümleri fotokopi yaptım. Tokat Valiliğine, emniyet merkez karakoluna, Tokat Cumhuriyet Savcılığına postaladım.

Nur hareketinin kin ve nefreti değil, İslâm kardeşliğini pekiştiren, insanlar arasında sevgi ve saygıyı telkin eden, vatan ve millete bağlılığı aşıl原因 bir hareket olduğunu anlattım. Ve adı geçen gazetenin gerçekleri çarpıtıp, halkı birbirine düşürmek istediğine dikkat çektim. "Gizli bir örgüt" demesinler diye isim ve adresimi açıkça yazdım. "Halit Yolcu. Şimşek Mağazası yanında ayakkabı boyacısı. Amasya."

Tokat valisi yazımı okuyunca küplere binmiş. Derhal Amasya valisini arayarak, Nurculuk propagandası yaptığımı, tutuklanmam için gerekli işlemin yapılmasını istemiş. Bunun üzerine sivil polis beni yakalayıp emniyet müdürlüğüne götürdü. İfadem alındı ve serbest bırakıldım.

Aradan altı ay geçtikten sonra Tokat valisi işin peşini bırakmamış ve Amasya valisini sıkıştırarak benim cezaya çarptırılmadığım takdirde içişleri bakanlığı nezdinde Amasya valisi hakkında suç duyurusunda bulunacağını bildirmiş. Bu defa emniyetteki dosyam tekrar sorgu hâkimliğine sevk edilmiş. Sorgu hâkimliğinden iddianameli celp geldi. Ben de

iki buçuk sayfalık itirazname yazdım. Olayı anlattım. Propaganda yapmadığımı, şayet yapsam bile Nurculuğun suç olmadığını belirttim. Tekrar serbest bırakıldım.

Fakat bu defa savcılık işin peşini bırakmadı. Gelen iddianamede en az altı ay, en çok beş sene cezalandırılmam gerektiği belirtiliyordu. Emir yüksek yerlerden geliyordu. Yanımda “Nurculuk Suç Değildir?” kitabı ve emsal beraat kararları olmasına rağmen, yaşıma başıma bakılmadan bileğime kelepçe vuruldu. Ne gariptir ki Tokat’taki kardeş serbest gezerken, ben onun çilesine ortak olduğum için hapse konuluyordum!

Fedakâr Hacı Sıtkı Ağabey, Bekir Ağabeye telgraf çekip durumu haber vermiş. “Ortaokul talebesi dindar bir kardeşimiz, Amasya Ceza Evinde yatıyor. 11 Ocak 1965 günü duruşması var. Davasına girerseniz, bekliyoruz.”

Bekir Ağabey, bu haberi aldığı anda bir hafta içinde sekiz vilayet dolaşmış, mahkemelere girip çıkmış, yorgun argın İstanbul’a varmıştı. Buna rağmen çantasını kaptığı gibi, doğru havaalanına gitmiş. Uçağa atlayıp Samsun’a gelmiş, Hamdi Sağlamer Ağabeyi yanına almış. Oradan da özel bir arabayla bir pazar günü Amasya’ya gelmişler.

Bir grup maznunla birlikte...

Hapishane koşusunda kara kara düşünürken, “İstanbul’dan avukat gelmiş, kantinde seni bekliyor.” dediklerinde, “Benim İstanbul’dan avukat getirecek durumum yok, bu ne iştir acaba?” diyerek ceza evi kantinine gittim. Bekir Ağabey beni öyle bir kucakladı ki kemiklerim kırılacak sandım! “Kardeşim, sen burada zulmen yatıyorsun, gazan mübarek olsun! Bana dua et, senin duan makbuldür.” dedi. Teselli edici konuşmalar yaptı. Mahkeme heyeti hakkında bilgiler aldı. Sonra da “Kardeşim, senin rızkın seni buraya getirmiş. Rızkın tükenmişse yarın buradan çıkarsın, tükenmediyse biraz daha yatarsın. Merak etme, hiçbir şey olmaz.” diyerek ayrıldı.

Ertesi gün mahkemede, çocuk yaşta bir öğrencinin suçsuz yere hapse konulamayacağını ileri sürerek tahliye ve beraatimi istedi. Böylece 11 günlük hapis hayatım sona ermiş oldu.

Kefeninizi Yanınızda Taşırsanız...

Bekir Ağabey geldiğinde esnaftan “Rüstem” adında birisi otele ziyaretine gitmiş. Adam, beni ve babamı tanıyordu. Babam rahmetliye “Topal Abdullah” derler; çalışma gücü yok, bir geliri de yoktu. Benimse ayağında lâstik ayakkabılar, tatil günleri ayakkabı boyacılığı yaparak geçiniyordum. İstanbul’dan, hem de çok ünlü bir avukatın benim mahkememe karşılıksız gelmesini aklına sığdıramamış. Bekir Ağabeye, “Peki siz nasıl geçiniyorsunuz Bekir Bey?” diye sormuş. Bekir Ağabey, her zaman yanında taşıdığı kefenini çantasından çıkarıp, “İşte böyle! Siz de kefeninizi yanınızda taşırsanız geçiminiz kolay olur.” demiş.

Un Kamyonuyla Duruşmaya Yetişti

Bir defasında Hacı Sıtkı Ağabey anlatmıştı: “Bekir Ağabeyle Zile’de mahkemeye yetişmek üzere yola çıkmıştık. Hayli bekledik, normal bir vasıta bulamadık. Zaman da ilerliyordu. Bir un kamyonu geldi, durdurup bindik. Zile’de kamyonun indiğimizde her tarafımız undan bembeyaz olmuştu! Bekir Ağabey, elbiselerini silkelemiş, üstünü başını düzeltip adliyeye koşmuş, öylece duruşmaya girmişti.”

Bekir Ağabey için “imkânsızlık” diye bir kelime yoktu. İmkânsızlığı imkâna dönüştürüp Allah’ın inayetiyle hep davalardan davalara koşardı. Sağlık durumu son derece bozuk olmasına aldırmadan, Nur kardeşlerinin ve Kur’an yolunda hapse düşen ehl-i imandan kim olursa olsun ayırım yapmadan, kendisinden rica edenlerin hepsinin mahkemesine girer, cansiperane müdafaa ederdi.

Yaptığı işler, normal bir avukatın yapacağı işler değildi. İlahi bir istihdama mazhardı.

Mekânı Cennet, kabri pürnur olsun.

Onu Beşikte Tanıdım

Said Yüce

BEKİR BERK rahmetliyi çok küçük yaşlarımdan beri tanıdım. Ben dünyaya gelmeden önce de bizim eve uğrarmış. Aklım ermeye başladığından itibaren onu evimizin tabî bir üyesi gibi hatırlarım. Babamın astsubay olması sebebiyle sık sık tayinimiz çıkardı. Bu yüzden çeşitli illere gitmek zorunda kalırdık. Nereye gitsek, onun yolu düştüğünde bize uğramayı ihmal etmezdi.

1966-71 yılları arasında bu defa İstanbul'daydık. Babamla her hafta ziyaretine giderdik. O yıllarda merhum Zübeyir Ağabeyle. Bekir Ağabeyin gömleklerini alıp eve getirir, annem onları yıkar ütüler, tekrar geri götürürdük. Her gidişimizde güzel sohbetlerini dinler, dualarını alırdık.

Sünnetimde kirveliğimi yaparken onun söylediği marşlar ve ilâhilerin hoş sedası hâlâ kulaklarımda çınlar!

Gittiği yerlerde Bekir Berk rüzgârı eserdi. Anadolu'nun her köşesinde mazlumların davalarını takip eder, mahkemeler onun heyecanlı savunmasını dinlemeye gelenlerle dolup taşardı. Çocukluk ve gençlik yıllarında hatırladığım o sevinçli ve coşkulu beraat kararı haberleri, bütün inananların yüzlerini güldürürdü. Mahkemelere gittiği şehirlerdeki dostlarına uğradığında, civardan onu görmeye, sohbetini dinlemeye gelenleri evler almazdı.

Zübeyir Ağabeyin. vefatı, ardından Bekir Ağabeyin Türkiye'den ayrıldığı haberi, evimizde derin üzüntülere sebep oldu. Annem, o mübareklerin hizmetinden ve duasından mahrum kalmanın hüznüyle günlerce ağladı.

Pasaportuna El Koydular

1985 Ocak'ına geldiğimizde Bekir Berk için Cidde'de sıkıntılı günler başlamıştı. Uzatma yaptırmak için verdiği pasaportuna Türkiye'nin Cidde Konsolosluğu hiçbir gerekçe göstermeden el koymuştu. Böyle olunca oturma ve çalışma iznini de uzatamıyordu.

Sorun ilk olarak yakın dostu Prof. Dr. Nevzat Yalçıntaş tarafından zamanın başbakanı Turgut Özal'a iletildi. Başbakan, ilgileneceğini söyledi. Fakat aradan epey zaman geçmesine rağmen bir sonuç alınamadı.

O zaman Ankara'da gazetecilik yapıyordum. Fırıncı Ağabey, konuyla yakından ilgilenmemi istedi. Büyük Millet Meclisine sık sık gidiyor, bakan ve milletvekillerine durumu bildirişordum. Ama âdeta yer demir, gök bakır, bu girişimlerden bir türlü iyi haberler gelmiyordu. Bazı makamların baskı yaptığını, hükûmetin çaresiz kaldığını öğreniyorduk. Bazı tanıdık emekli generallere durumu anlatıp yardım istedim. Yaptıkları araştırma sonunda askerî kanattan bir sorun olmadığını söylediler. Tekrar tekrar başbakana hatırlatıldığında konunun halledilmemiş olmasından dolayı o da üzülüyordu.

12 Eylül'le birlikte Türkiye'den kaçanlar bile yurda dönüyor, Türk düşmanı Yakovas'a, Cem Karaca'ya izin veriliyordu. Ama her nedense Bekir Berk ne Türkiye'ye gelebiliyor, ne de Cidde'de kalabiliyordu!

Zaman geçtikçe süre kısalıyor, bu durum o hassas ruhu oldukça incitiyordu.

En üst düzeydeki temaslarım da sonuçsuz kalınca, tekrar Başbakan Özal'a durumu ilettim. "Allah, Allah! Hâlâ hallolmamış mı? Ben onu halletmişim!" dedi ve sinirli bir şekilde arabasına bindi. Aradan birkaç gün geçmişti ki Bekir Ağabey aradı ve nihayet işin halledildiğini söyledi.

Av. Bekir Berk, Mehmet Emin Birinci ve Said Yüce ile birlikte...

Bekir Berk, Çankaya'da

Aradan yıllar geçti. Bekir Berk hastalandı ve Türkiye'ye döndü. 1991 Ocak'ında Özal, cumhurbaşkanı olarak Çankaya'da bir resepsiyon tertip etti. Bekir Berk'i de davet etti. Köşke beraber gittik. Yüzlerce davetlinin katıldığı toplantıda cumhurbaşkanına yaklaştım "Efendim, Bekir Berk Bey geldiler." dedim. Birden o tarafa yöneldi, kendisini muhabbetle kucakladı ve elinden tutarak etrafındaki bakanlara ve diğer davetlilere takdim etti:

"Bekir Bey, bir devrin yıldızıydı; kendisi muhteşem bir insandır!" diye iltifatta bulundu.

Vefatına kadar da kendisiyle sık sık görüştük. Ankara'da olup biteni merak eder, benden malûmatlar alırdı. Zaman zaman da siyasîlere iletmem için memleket yararına fikirlerini söylerdi.

Allah rahmet eylesin.

Bekir Berk Bir Liderdi

Ali Tunç

BEKİR AĞABEY, ciddî, dava sahibi, hizmette taviz vermeyen, maddî ve manevî bir liderdi. Ben onu, “sevgi dolu, şevk ve azim dolu, muhabbet insanı” olarak tanıdım. O özelde Nur cemaatinin, genelde bütün Müslümanların haklarının savunucusu, koruyucusu idi.

“Vur Bekir Bey, Arkadayız!”

Ağrı’da Nazım Kurt ve arkadaşlarının mahkemesi vardı. Bir aşiret ağası, Bekir Ağabeyin ününü işitmiş ve kendisini dinlemek için mahkemeye gelmişti. Savcı iddianamesini okuyup da maznunlar hakkında altı yıl hapis cezası isteyince, Bekir Ağabey yerinden şimşek gibi fırlayıp ayağa kalktı. Onun bu hâlini gören aşiret ağası, heyecanlandı, “Vur Bekir Bey, biz de senin arkadayız!” demekten kendini alamadı.

Donma Tehlikesi ve Bir Keramet

Biz o zaman Zübeyir Ağabeyle. Süleymaniye Kirazlımescit'te kalıyorduk. Bir gece Zübeyir Ağabey. üst kattan yanımıza indi. Mahzun bir hâli vardı. Bir noktaya bakarak konuşmaya başladı:

“Bekir Bey, Van'a mahkemeye giderken yolda donma tehlikesi geçirdi. Arabasının içinde ayaklarından başlayarak vücudu uyuşmaya başladı.” dedi.

Biz, geçmişte yaşanmış bir olayı hikâye ediyor sandık. Bekir Ağabey döndükten sonra öğrendik ki eski bir ciple Erciş'ten Van'a gelirken donma tehlikesi geçirmişler. Aynı anda Zübeyir Ağabey., yanımıza inip bir hikâye anlatır gibi bize anlatmıştı. Zübeyir Ağabeyin böyle kerametleri çoktu!

Demek ki o gece manevî himmet ve duasına bizi de iştirak ettirmek istemiş.

Zulmün Her Çeşidine Karşıydı

Haksızlık ve zulüm karşısında anında tepki gösterirdi.

Bir defasında bir baba ile oğlu, Moskova'dan bir jet uçağını kaçırap Trabzon Havaalanına indirmişlerdi. Rusya, Türk hükûmetine baskı yapıp, geri verilmelerini istiyordu.

Bekir Ağabey bunu duyar duymaz kaleme sarıldı. Geri verilmemeleri hususunda gazetede bir makale yayınladı. Ayrıca o akşam Başbakan Süleyman Demirel'e bir telgraf çekti. İlticacı baba ve oğulun asla Ruslara teslim edilmemesini istedi. Daha sonra Amerikalılar araya girdi, onlara teslim oldular.

Yani "Bu, benim işim değil; başkası düşünsün!" demezdi. Hak hukuk adına hangi yanlışlığı görse, mutlaka onu ortadan kaldırmakla kendini vazifeli bilirdi.

İçimdeki Hicran

Son hastalıklı günlerindeydi. Bana, “Evine çorbanı içmeye geleceğim.” demişti. Dünyalar benim olmuştu!

Fakat ömrü vefa etmedi. Bu, hâlâ içimde bir hicrandır!

Farklı Bir İnsandı

Ali Aktürk

1959 YILINDA Kayseri İmam Hatip Okulunu bitirdim. Okula devam ederken bir camide imamlık yapıyordum. O sırada Risale-i Nur'ları tanıdım, külliyatı aldım, okumaya başladım.

1959'da yüksek İslâm enstitüsüne girmek için İstanbul'a geldim. Abdullah isimli bir arkadaşıyla Bekir Ağabeyi ziyaret ettik. Dışarı çıkarken paltosunu tutmak istedim, müsaade etmedi.

“Kendimiz yapabileceğimiz işlerde birbirimize yardım etmeyelim.” sözünü hiç unutmam!

1959-63 dönemi, İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü yıllarıydı. O yıllar, bizim için cazibe merkezi, Kirazlımescit Sokağıydı. Bekir Ağabey de zaman zaman buraya gelip giderdi.

Sahra'nın Feryadı

1960 Ramazan'ının Kadir Gecesinde ertesini günü idi. İstanbul'da öyle bir yağmur yağdı ki ne o ana kadar, ne de ondan sonra öylesi bir yağmur hiç görmedim! O gün âdeta sema kan ağlıyordu! Yağmurla birlikte kırmızı bir çamur yağmıştı. Meğer Üstad o gece rahmet-i Rahman'a kavuşmuştu. Sema ağlıyor, yer ağlıyordu...

Bekir Ağabeyin, Üstadın vefatını önceden haber verdiğini, vefat gününde pek çok olayın olduğunu, Büyük Sahra'nın feryatlar kopararak ağladığını söylediğini hiç unutmam!

Her Lokmada Besmele

1964 yılında Trabzon İmam Hatipte öğretmenliğe başladım. Rahmetli Müslim Selçuk Ağabey orada Risale-i Nur hizmetiyle meşguldü. O da 163'ten mahkemeye verilmişti. Bekir Ağabey, Trabzon'a mahkemesine geldiğinde tekrar görüşmüştük.

Müslim Ağabey evine bizi yemeğe davet etmişti. Burada dikkatimi çeken bir şey oldu. Bekir Ağabey sadece yemeye başladığında değil, her lokmayı ağzına alırken besmele çekiyordu. Hayretimi mucip olan bu durumu Müslim Ağabeye sorduğumda:

“Geçmiş nimetlerin şükrünü kaza ediyor!” diye cevap vermişti.

Bekir Beyin Bir Hatırası

Bekir Ağabey, Üstaddan çok hatıralar anlatırdı. Bunlardan biri, bir gün Barla'da bir talebesinin bileğinden tutarak, "Senin buran bana lâzım." demesidir. Çünkü o talebenin el yazısı, çok güzel ve aynı zamanda çok sür'atli idi.

Cenab-ı Hak, her insanı ayrı bir âlem olarak yaratmıştır. O âlemde bütün âlemlerden farklı bir hâl var. Bu, esma-i İlâhînin farklı tecellisinin bir ifadesidir.

Hız. Üstad, bütün insanlarda bulunan kabiliyetleri teşhis ederek umumî hizmete sevk etmiştir. Tıpkı kelimeyi teşkil eden harfleri yerine yerleştirmek gibi...

Nur dostlar arasında Barla hatırası...

Hiç Boş Vakit Geçirmezdi

Ahmet Bilal

ASKERDEN GELMİŞTİM. Kışlada disiplin mahkemesinde yazıcılık yapmıştım. Bu yüzden daktilo yazmasını iyi biliyordum. Terhisten sonra Bekir Ağabeyin yanında bir ay kadar mahkeme kararlarını daktilo ettim.

Çok titiz bir insandı. Hataya tahammül edemez, hep hatasız yazmamı isterdi. Ben, o süre zarfında onu “vaktini hiç boşa geçirmeyen biri” olarak gördüm. Kahvaltı yaparken bile ya gazeteleri okur, ya adlî evrakları tetkik ederdi.

Gazeteleri uzun uzun okumazdı. O gün din iman hususunda ne var ne yok, ona bakardı.

Çoğu kez dışarda olduğundan, genelde öğünleri kahvaltıyla geçiştirirdi. Bir gün benden, yoğurtlu çorba yapmamı istedi. Bunun için bitişik dairede bulunan Hekimoğlu İsmail Ağabeyin hanımından tarife almamı söyledi. Tarife almaya giderken şu hatırlatmayı da ihmal etmedi:

“Hanımefendiye Hekimoğlu’nu sorarken ‘İsmail Ağabey’ deme, ‘İsmail Bey’ diye hitap et. Çünkü hanımlar, beylerine ‘bey’ diye hitap edilmesinden hoşlanırlar!”

Tarifeyi alıp çorbayı yapmıştım.

Mahkeme Yoksa Hız da Yok

Mersinli Abdünnur Ağabeyin şoförlüğünde Bekir Ağabeyi birlikte bazı mahkemelere götürmüştük. Nedense arabanın hep arkasında otururdu. Eğer mahkemeye yetişme durumu yoksa hız yaptırmazdı. Şoför biraz hız yapacak olsa, her defasında şu tekerlemeyi söylerdi:

“Dışındaki malımız, içindeki canımız; evde var bekleyenimiz. Canım kardeşim, sür’at yapma!”

Vefakârdı

Çok vefakâr bir insandı. Türkiye'deki sayılı Nur talebesinin fotoğraflarını çantasında taşırdı. Mola verdiği yerlerde onlara bakarak bir bir yâd eder, hizmetleriyle iftihar eder, haklarında övücü sözler sarf ederdi.

Ders Yapmak, Manevî Bir Gasildir

Gaziantep'te bulunduğum sırada, Cidde'ye kendisine bir mektup göndermişim. Kendisine mektup, tebrik veya bir satır yazı yazanı dahi hiç unutmaz, cevapsız bırakmazdı. Mektupta hâlimden biraz şikâyetçi olmuşum. “Ağabey, Risale-i Nur'a lââyık olamıyorum, dua et.” diye yazmışım.

Bana yazdığı mektupta bir cümlesini hiç unutmam! O günden itibaren âdeta zihnime kazındı. O cümle bana büyük bir ufuk açtığı gibi şikâyet hâlini de üzerimden kaldırmıştı. Diyordu ki:

“Kardeşim, cemaat karşısında Allah rızası için ders okumak, manevî bir gasildir.”

Bir defasında Malatya'da mahkeme vardı. Bekir Ağabey de Elâziz'den gelecekti. Biz mahkeme salonunda bekliyorduk. Hüseyin Bozok Ağabey, hâkime, “Duruşmayı sonraya alsanız; Bekir Bey yolda.” diye ricada bulundu. Hâkim gülerek:

“Ya! Bekir Berk gelecek, konuşacak, siz de dinleyeceksiniz, değil mi?” demiş ve mahkemeyi sona almıştı.

Bize Kahvaltı Hazırladı

Bir defasında bir grupta birlikte Urfa'ya gittik. Sungur ve Nazım Ağabeyler de beraberdi. Kaldığımız yerde sabah namazı dersinden sonra istirahate çekilmiştik. Bir müddet sonra baktık, Bekir Ağabey baş ucumuzda sesleniyor:

“Kalkın bakalım, kahvaltıda sıcak süt var, soğumasın.”

Nazım Ağabey, sütü kim getirdi, diye evdeki gence sordu. Meğer Bekir Ağabey uyumamış, kalkıp yakında bulunan pastahaneye gitmiş, evdekiler sayısınca sıcak süt pişirip getirmişti!

Bahane Kabul Etmeyen İnsan

Bünyamin Ateş

AV. BEKİR BERK ismini ilk defa 1964-65 yıllarında Risale-i Nur'la müşerref olmaya başladıktan sonra duydum. 1967'de yayınlanan haftalık "İttihad" gazetesinde yazdığı yazıları, müdafaaları ve baş makalelerini okurdum.

1970'te yüksek tahsil için geldiğim İstanbul'da bir sohbet meclisinde onu gördüm. Heybetli duruşu, siyah çerçeveli gözlükleri, gür ve siyah bıyıklarıyla dikkat çeken şahsını gördüğümde, yanımda bulunan Mehmet Dikmen, Bilal Eren ve İhsan Atasoy'a "Bu kim?" diye sordum. "Av. Bekir Abi." cevabını alınca heyecanlandım! Sonra beni tanıştırdılar. Çoğu kez yaptığı lâtifelerden birini bana da yaptı. Parmaklarıyla kulağımı uğuşturdu ve:

"Üff, çok yağlı imiş!" dedi ve parmaklarını omuzumda sildi.

Ondan sonra Çarşıkapı'daki Kişili Pasajında bulunan yazıhanesinde görüşmelerimiz sürdü. Bu yazıhane çok hizmetlere sahne olmuş, hareketli ve bereketli bir mekândı.

Bekir Ağabeyin mahkeme kararlarından meydana getirilmiş iki ciltlik bir kitabı vardı. O tarihlerde yoğun bir şekilde devam eden davalara delil olarak gösterilmek için bunlara çok ihtiyaç duyuluyordu. Ayrıca müdafaalarından oluşan "Nurculuk" isimli kalın kitabı da savunma dosyalarına konan deliller arasındaydı. Alınan her yeni beraat kararı, yine ek olarak dosyalara konurdu.

Benim söz konusu ilginç hatıram, bu mahkeme kararlarından biriyle ilgilidir. Şöyle ki:

Gebze'de bir beraat kararı verilmişti. Yeni bir davada delil olarak sunmak için onu mahkemeden getirtmek istiyordu. O sırada, Üsküdar'da kaldığımız yerin telefonu çaldı. Ahizeyi kaldırdım. Karşımda o nazik sesiyle Bekir Ağabey vardı:

"Aziz, canım kardeşim! Gebze'ye mahkemeye gidecek, kararın bir suretini alıp hemen bana getireceksin. Tamam mı?"

Bekir Ağabeye “hayır” demek ne mümkün! Tabî telefona çıkınca görev de benim üzerimde kalmıştı!

Hemen Gebze’ye gittim. Mahkeme kararını alarak Üsküdar’a geldim. Sene 1971. Henüz Boğaz Köprüsü inşa hâlinde. Araç gelip geçişi Sirkeci-Harem arasındaki araba vapurlarıyla yapılıyordu. Şiddetli fırtına yüzünden tüm gemi seferleri iptal edilmişti. Her zamanki gibi kilometrelerce çile kuyrukları oluşmuştu. Telefonla arayıp kendisine durumu izah etmeye çalıştım:

“Ağabey, Boğazda trafik tamamen durmuş, geçemiyorum. Mahkeme kararını ne yapayım?”

Her zamanki kesin tavrıyla:

“Ben anlamam! O karar bana sabaha kadar mutlaka gelecek. İster uçarak, ister yüzerek, istersen köprünün tellerine takılarak geç!” dedi.

Boğaz Köprüsünün direkleri henüz dikilmiş, aralarında teller döşenmeye başlanmıştı.

İnsan isterse, çarenin bittiği yerde çare üretebileceğini ondan öğrendim.

Akşam karanlığı çökmek üzere, iskele ana baba günü idi. Herkes şaşkın, ne yapacağını bilemez hâldeydi. Fısıltı hâlinde duydum ki Paşabahçe tarafından İstinye’ye vapurlar işliyormuş. Hemen otobüse atlayıp gittim. Gerçekten, çalışan vapurlardan biriyle karşıya geçmeyi başardım! Bundan sonrası kolaydı; çünkü sabaha kadar vaktim vardı. Yaya da olsa yetişebilirdim. Vakit hayli ilerlemişti. Epey bekledikten sonra bir otobüsle Eminönü’ne, oradan da yaya olarak Çarşıkapı’daki yazıhaneye gece yarısı saat 2’de ancak varabilmişim.

Bekir Ağabey uyumamıştı. Beni görünce bir çocuğun oyuncağını bulmuşçasına sevindi. “Hayyyt!” diye bir nara attı. “Bravo aslanım! Geleceğini biliyordum.” dedi.

Kararı elimden kaptığı gibi daktilonun başına geçti. Sabaha yetiştireceği mahkeme dosyasının ilgili yerine yerleştirdi.

Hacda Görüşmek Nasip Oldu

1975 yılı başında hac mevsiminde Osman Demirci Hocayla Cidde’de hem radyoda, hem de evinde kendisini ziyaret edip hasret gidermiştik.

İleriki yıllarda sağlığıyla ilgili kötü haberler gelmeye başladı. 90’lı yılların başında tedavi gördüğü İngiltere’den Türkiye’ye dönerek Vatan Hastahanesine yattı. Oldukça zayıflamıştı. Burada kendini özel olarak ziyaret ettiğimde aramızda geçen konuşmayı, mahşerde defterlerimizin açılması vaktine bırakmak daha iyi olur!

Yarı hasta, yarı sağlam hayatını idame ettiren Bekir Ağabeyi, Fatih Akça Kliniğindeki özel odasında Mustafa Kaplan, Burhan Bozgeyik, Tahir Aka ve Ali Fuat Ural ile ziyaret ettiğimizde derin bir uykuya dalmıştı. Ardından adı geçen arkadaşlarla bir yurt içi gezisine çıkmıştık. Isparta’nın Barla nahiyesinde iken vefat haberini aldık.

“Bu dünyadan rüzgâr gibi gelip geçti.” dense yeridir!

Allah gani gani rahmet eylesin.

Son Yılları

Cemal Uşşak

1987 YILYDI. Henüz hastalanmamıştı. İkinci eşinden ayrılmış, çocukları anneleriyle Türkiye'ye dönmüştü. Çocuklarını çok özlemiş ve Fırcı Ağabeyden onları ne yapıp edip Suudî Arabistan'a göndermesini rica etmişti. Kızı Nurefşan ve oğlu Said için pasaport çıkarılacak, ben de onları götürecektim. Çünkü çeşitli vesilelerle fakirhanede kaldıkları için, çocukların bizim aileye ayrı bir yakınlıkları vardı.

Fakat Suud konsolosluğundan vize almak güçtü. Çünkü çocukların yanında anne veya babaları olmadan yolculuklarına izin verilmesi imkânsızdı. Said Yüce, Ankara'dan devreye girip vize işlemlerini halletmişti. Geriye, gümrükten geçip uçağa binmek kalmıştı.

O sıralar gümrüklerde sıkı kontroller vardı. Bir engelle karşılaşırsak Av. İbrahim Ünlü Beye telefon edecektik. Derken pasaport polisinin yanına vardık. Birinci kontrol noktasına vardığımızda polisler bir bana, bir de çocuklara baktılar. "Eyvah!" dedim içimden, "Bu çocuklarla senin soyadın tutmuyor deyip bizi geri çevirecekler." Oysa gülümsediler. Her hâlde "Bunlar sana benzemiyor, hem soyadlarınız da tutmuyor. Bu şekilde yolculuğa nasıl cesaret ediyorsunuz" diyecekler diye bekliyordum. Meğer çocukların sevimli hâli ilgilerini çekmiş ve "Maşaallah, ne güzel, oğlunuz ve kızınızla birlikte umreye gidiyorsunuz! Bize de dua edin." demesinler mi!

Oğlu Muhammed Said'le birlikte...

Birinci noktadan geçtik, ama daha bunun ikincisi, üçüncüsü var! “Oralarda neler olacak?” diye stres ve merak içinde yürüdük. Derken ikinci kontrol noktasından da aynı şekilde geçtik. Onlar da sanki anlaşmış gibi bize gülümseyerek yol verdiler. Üç, dört derken biz hiçbir engelle karşılaşmadan uçağa bindik! Bindik, ama bir de bunun Suudî Arabistan'dan içeri girmesi vardı! Onlar çok daha sıkı davranıyorlardı. Orada bakalım neyle karşılaşacaktık? Yanımda bir koli de kitap vardı. İnanır mısınız, Suud polisi bize sıra gelince pasaportlara şöyle bir bakıp geçti ve eşyalarımı hiç açmadan tebeşirle üzerlerini çizip bize yol verdi. Bu, açık bir İlâhî yardımdı. Hiçbir engelle karşılaşmadan geçtik.

Bu arada kapı açıldı ve Bekir Ağabey görüldü. Çocuklarının ona, onun da çocuklarına doğru koşuşları ve sarmaş dolaş oluşlarını anlatmak mümkün değil! O sahneyi görmek, tüm stres ve yorgunluğumu bana unutturmuştu.

Cidde'deki evine vardığımızda çocuklarının odalarını tanzim etmiş, “Burası senin, şurası senin.” diye yerleştirmiş ve aldığı sayısız içecekleri yan yana dizerek “Hangisinden istersiniz?” diye onları ikrama boğmuştu.

Daha sonra birlikte umre için Kâbe'ye gittik. Benim için ilk seyahatimdi. Çok duygulu sahneler yaşadım, gözyaşlarımı tutamadım! Küçük Said ve Nurefşan da benim sevinç gözyaşlarımı hüznün gözyaşları sanarak dertlenmeye başlamışlardı. “Baba, Cemal Amca niye ağlıyor? Yoksa biz, kendisini üzdük mü?” diye babalarını soru yağmuruna tutuyorlardı. Merhum Bekir Ağabey ise “Evlâdım! Bu mübarek yerlere gelip de duygulanmamak ve gözyaşı dökmemek mümkün mü?” demişti.

Kâbe görününce “İşte Cemal Kardeşim, ne dileyeceksen dile; Kâbe'yi ilk gördüğünde yapılan dua makbuldür.” dedi.

Tavaf ve say'imizi yapıp umremizi tamamladık. Babüsselâm kapısının karşısında bir büfe vardı. Doğruca oraya yöneldi. Meğer âdeti böyleymiş! Her defasında büfeciden özel bir içeceği isterdi. Adam artık onu tanıyordu. Bekir Ağabey, yolun karşısından işaret edip bağırdı: “Ya şeyh, hırbızeyn.” Yani: “Lütfen iki hırbız.” Adam hemen harekete geçti. Hırbız, kavunu meyve sıkacağına iyice erittikten sonra içine buz atılarak içilen bir içecektir. Onu ilk defa orada tattım. Tarifi imkânsız bir şeydi!

Daha sonra Said Özadalı'ya 300 riyal vererek, beni Medine'ye Resulullah'ı ziyarete götürmesini söyledi.

Londra’da Ezan

Londra’da tedavi gördüğü üç buçuk aylık dönemde çoğunlukla yanında bulunuyordum. Burada şahit olduğum çok şey var. Ama özellikle namaz hususunda gösterdiği hassasiyetini kaydetmek isterim.

Namaz vaktini belirlemek için kolunda bir saati vardı. Karşısında bir saati vardı. Yanında da takvim bulunduruyordu. Vakit girer girmez namaza duruyordu. Kanseri teşhisi konulmadan önce 94 kilo iken, tedaviler sonunda 50, hatta 48 kiloya kadar düşmüştü. Sık sık bayılıyordu. Ayılınca tekrar abdest alıyordu. Bazen bir abdesti birkaç kez bayılarak aldığı oluyordu.

Biraz iyileştikten sonra ev ortamından sıkıldığı için dışarı çıkarıp gezdirmeye başlamıştık. Özellikle Ahmet Selçuk, Hüseyin Çelik ve ben, daha yoğun olarak hizmetinde bulunduk. Bazen de Şemsettin Türkân gelir giderdi. Bunlara “Londra’nın Melekleri” derdi.

Bir gün Prens Charles’in malikânesinin yakınında bulunan bir parka gittik. Arabadan indikten sonra koluna girip yürütürken iki defa bayıldı. Piknik alanına sergimizi serip oturduk. O zaman meyve suyu ve çorba gibi sıvı içeceklerden başka bir şey yiyemiyordu.

Derken ikinci namazı vakti girdi. Hüseyin Çelik’e, “Kardeşim, bir ezan oku.” dedi. Hüseyin Bey de biraz kısık sesle okudu. Ne de olsa çevrede yabancılar vardı. Fakat bu, Bekir Ağabeyin hoşuna gitmedi. O baygınlık geçiren insan, birden beklenmedik şekilde ayağa kalktı, “Bu nasıl ezan okumak kardeşim! Londra semalarını neden ezan-ı Muhammedî sesinden mahrum ediyorsun?” dedi ve gür bir sesle herkesin dikkatli bakışları altında ezan okudu. Bizimle beraber çevredekiler hayretle seyrettiler. Ardından cemaatle namaz kılıp tesbihat yaptık.

Kâbe'de Namaz

Bir defasında defalarca “Estağfurullah.” dedikten sonra “tahdis-i nimet” kabilinden yaşadığı bir mazhariyeti anlatmıştı.

Yine bir öğle namazı sırasında farzı kılarken ikinci rekâta secdeden kalkmış, fakat vücudu ikinci bir secdeye gidemeyecek kadar bitkin bir hâl almıştı. Ne kadar hamle yaptıysa bir türlü secdeye gidemiyordu. O sırada şöyle dua etmiş:

“Ya Rab! Yoksa Bekir kulunu, kendine secde etmeye lâayık görmüyor musun?”

Ardından geri kalan secdelerini Kâbe'nin serin mermerleri üzerinde tamamlamış!

Mulhiye

Sıvı gıdalar dışında bir şey yiyemiyordu. Sonunda bir arkadaşın hatırlatmasıyla Londra’da merkez camiinin yakınında bir yiyecek keşfettik. Adı, “Mulhiye.” “Mülkiye”den bozulmuş bir kelime. Yani “krallara lââyık” demek. Kıbrıs’ta yetişen bir ot ile eti bulamaç hâline gelinceye kadar pişiriyorlar. “Mısır yiyeceği” olarak da bilinen bu yemekten uzun zaman kendisine yedirdik. Gayet iyi gelmişti.

Hayat dolu bir insandı. Cidde’de ülkesinden uzak kaldığı yıllarda bile Türkiye basını ve dünya gündemini takipten uzak kalmamıştır. İslâmın mukadderatıyla alâkalı gelişmeleri hiç kaçırmazdı. Londra’da biraz iyileşince, Türk basını takip etmek istediğini söyledi. O zaman orada okuyan Abdülkadir Azmanoğlu isimli bir kardeşimiz vardı. Bu görevi üzerine aldı. “Ben her gün gazeteleri getiririm.” dedi. Okuldan çıkıp her gün saat üçte gazeteleri getiriyordu. Titiz bir insandı. Eğer bir gün üçü çeyrek geçse, “Nerde kaldın kardeşim!” diye uyarırdı.

Hastanede, kendisini ziyaret eden dostları arasında...

Herkese Hakkını Helâl Etti

Son yıllarını geçirdiği Fatih'teki evine bir gün iki genç iş adamı, ziyaretine gelmişlerdi. Ayağa kalkmış, tam ayrılacaklarken içlerinden biri "Ağabey, bana hakkınızı helâl eder misiniz?" dedi. Bekir Ağabey, "Kardeşim! Benim sende ne hakkım olabilir ki? Bildiğim kadar bir hukukum geçmemiştir." dedi.

O genç, "Olsun ağabey, siz yine de helâl edin." dedi. Bunun üzerine "Helâl olsun kardeşim!" diye karşılık verdi. Bu zat üç kere helâl etmesini rica ettikten sonra "Ağabey, Hüsrev Ağabeye de helâl eder misiniz?" dedi.

"Helâl olsun." dedikten sonra, "Ben ruz-ı cezada, Nur talebeleri ağabeylerimden ve kardeşlerimden hak mı talep edeceğim?" dedi.

O genç iş adamı, Bekir Ağabeyin ellerine kapandı.

Hizmette Görevlendirme

Çevresindekilere üst üste hizmete ait görevler verir ve kısa zamanda yapılmasını isterdi. 1971 yılında idi. Necmettin Şahiner ve Bekir Ağabey, birlikte bir seyahate çıkmıştık. İstanbul'dan Konya'ya, oradan da Ankara, Kastamonu ve İnebolu'ya gidecektik. Yolculuğumuzun son durağı olan Kastamonu'da Necmettin Şahiner'e birkaç görev verip, saat beşte otobüs terminalinde hazır olmasını istemişti.

Necmettin Ağabey, o işleri görüp yetiştirmek için bir hayli koşturmuş, bu arada namazı kılamamıştı! Biz terminale vardığımızda bir de baktık ki İstanbul'a hareket edecek otobüsün tam önünde seccadesini sermiş, namaz kılıyordu. Böylece kendini garantiye almıştı! Rahmetli, onun bu hâlini görünce gülümsedi ve "Keçeli!" diye iltifat etti.

16 Yıl Üst Üste Hac Yaptı

Cidde'de kaldığı 16 yıl süreyle, kesintisiz hac yaptığı gibi, sayısız kere de umre yapmıştı. Vefatından önceki günlerinde Akça Kliniğinde yatıyordu. Hac mevsimi de girmişti. Ziyaretine gelen herkese, hacca gitmek istediğini söylüyordu. “Mutlaka bu yıl hacca gitmem lâzım!” diyordu. Oysa hacca gitmek şöyle dursun, yatağında doğrulacak takati yoktu. Çoğu kez baygın yatıyordu.

Bir gün yanına gittiğimde bana Fırıncı Ağabeyi şikâyet etti, “Beni göndermiyor. N’olur sen bana yardım et, hacca gideyim.” dedi. Sonra da “Biletimi İstanbul Cidde, Cidde Medine, Medine İstanbul olarak al. Medine’ye uğramamak olmaz; Efendimiz (a.s.m.) küser.” demişti.

Enteresandır ki vefat ettiği zaman, tam hacıların vakfeyi bitirip Müzdelife’den Mina’ya intikal ettikleri ana rastlamıştı. İnanıyorum ki Londra’da ona Kâbe’de namaz kıldırın Allah, o yıl hacı da ifa ettirmiştir!

İz Bırakan Şahsiyet *Mustafa Çalışan*

TARİHE İZ BIRAKAN abide şahsiyetler vardır. “Bu kubbede hoş bir seda bırakma”nın yakın geçmişteki en güzel örneğini, Av. Bekir Berk’in şahsında gördük.

Bu aziz insanı ilk defa Cidde Radyosunda 1970’li yıllarda Risale-i Nur sohbetleri yaptığı zaman tanıdım. O ne güzel ses ve ne etkileyici bir okuyuştu. Dinleyenleri âdeta büyülüyordu.

1980’de henüz hayata yeni atıldığım dönemde kimden ve nasıl olduğunu bilemediğim bir zarf aldım. İçinde 35x50 cm ebadında çeşitli Mekke ve Medine fotoğrafları vardı. Bir anlam verememişim. Posterlerin arkasına baktığımda kendi el yazısıyla bir mesaj vardı:

“Aziz Kardeşim Mustafa Çalışan,

“Beytullah, sizi de bekliyor!

“Bekir Berk”

O güne kadar kendisiyle hiç tanışmamıştım. Bu yüzden çok şaşırılmıştım. Fakat hizmetle ilgili herkesi bu kabil şeylerle onore ve motive etmek, onun âdetiydi. O zamanlar hacca gidebilme hayalim bile yoktu. Duasının bereketiyle 1994’te o mübarek topraklara gitmek nasip oldu!

Londra dönüşünde, dostları tarafından havaalanında karşılanması...

1989 Ekim'i ortalarıydı. Kutsal topraklarda 16 yıl yaşayan efsane avukat Bekir Berk, İstanbul'a dönüyordu. Yeşilköy Hava Limanını dolduran sevenleri arasında tekerlekli sandalyeyle görüldü. Evet, o tarihî şahsiyeti, tebessüm eden o hasta hâliyle bile çok farklı bir şahsiyet olarak algıladım. Gerçek bir mümin, bir dava adamı, yaşayan bir hizmet abidesi olarak karşıladık.

Bekir Berk'e Göre Muhabbet

Daha sonraları İstanbul Fatih'teki evinde ziyaretlerim sırasında, hasta olmasına rağmen onun hep pozitif enerjisine şahit oldum. Bir muhabbet abidesiydi âdeta. Bir gün kendilerine “Muhabbet nedir, nasıl olmalıdır?” diye bir soru yönelttim. O buğulu ve büyüleyici ses tonuyla verdiği cevap, mahkeme müdafaalarındaki çağlayanlar gibi üslûbuyla hâlâ kulaklarımda çınlar:

“Ben muhabbet deyince, bir annenin evlâdına beslediği duyguyu anlarım.

“Ben muhabbet deyince, bir babanın evlâtlarına gösterdiği alâkayı anlarım.

“Ben muhabbet deyince, tavuğun civcivleri üzerine kanat germesini anlarım. Ben kurtların, aslanların yavrularını şefkatle beslemelerini, dişleriyle enselerinden yakalayıp şefkatle yuvalarına götürmelerini hatırlarım.

“Ben muhabbet deyince, yuvalarında kuşların yeni doğan yavrularının ağzına yem vermelerini hatırlarım.

“Ben muhabbet deyince, her şeyden önce İki Cihan Güneşinin (a.s.m.) ashabına gösterdiği sevgiyi hatırlarım.

“Ben muhabbet deyince, velilerin, mücedditlerin, mehdilerin cemaatlerini dalâletten, Cehenneme düşmekten kurtarmak için sarf ettikleri hizmeti hatırlarım.

“Muhabbet, garazsız, Allah için sevmektir.

“Muhabbet, Allah için müdafaa etmektir.

“Muhabbet, Allah için yardım etmektir. Gariplere, yetimlere, kuvvetten kesilmiş ihtiyarlara, eli ayağı tutmayanlara gösterilen alâka olarak bilirim muhabbeti.

“Ben muhabbet deyince, hepsinin üstünde ve başında Cenab-ı Hakkın, bu kadar kusurlara, isyanlara, deccallara, tağutlara ve onlara tâbi olanlara rağmen bu kâinatı, tövbeye gelirler diye hâlâ helâk etmemesinin hikmetini anlarım.”

Hep Verici Olmak İsterdi

Son günlerinde Prof. Dr. Mim Kemal Öke'yle birlikte, hayatını belgesel olarak hazırladık. Çok enteresandır; çekimler bitti, Bekir Ağabeyin de bu dünyadaki rolü bitti. Yine çok enteresandır; filmin son sahnesi, onun cenaze merasimiyle noktalandı.

O, İslâm'a hizmet edenleri, gönül dostlarını hiç unutmazdı. Vefakârdı, kadirşinastı ve âlicenaptı. Hediye vermeyi çok severdi. Hep verici olmak isterdi. Bu konuda bir hatıramı kaydetmek isterim:

Merhum Prof. Dr. Ayhan Songar ve eşi Dr. Reyhan Songar, kadim dostlarıydı. Cidde yıllarında da sık sık görüşürlerdi. Bekir Berk, İstanbul'a geldiğinde bu dostluk devam etti.

Bir ramazan bayramı, Bekir Ağabeyin riyasetinde Ayhan Hocanın Yeşilköy'deki evine gittik. Ayhan ve Reyhan Songar, Hicaz'da Bekir Berk'in kendilerine hediye ettiği gözlük ve kılıfını hâlâ hatıra olarak sakladıklarını, bize göstererek anlattılar.

Kaderin cilvesi; 16 Haziran 1992'de bu kadim iki dost, Fatih Camii avlusunda bu fâni dünyada son kez beraber oldular!

Fethullah Hocaefendi, cenaze namazını kıldırdıktan sonra Ayhan Songar Hoca kısa, ama çok anlamlı bir konuşma yaptı. Dedi ki:

“Hoca, ‘Bekir Berk merhuma hakkınızı helâl edin.’ diyor. Bizim onda hakkımız yok ki; asıl onun hepimiz üzerinde hakkı var! Sen hakkını bize helâl et Bekir Berk!”

O, mazlumların avukatıydı. O, “Hakkın hatırı âlidir, hiçbir hatıra feda edilmez.” ilkesini kendine rehber etmişti. Bunun için “hiçbir ayırım yapmadan tüm Müslümanları kucaklayan ve hakkın müdafaasını yapan zat” olarak Türk milletinin kalbinde farklı bir yer işgal etmişti.

Ben, heyecanı, dinamizmi, coşkuyu, sevgiyi, insanlığı, İslâmlığı, asaleti, vakarı, dirayeti, idealizmi, kaliteyi, titizliği, estetiği, güzelliği, tevazuu, otoriteyi, ciddiyeti tüm detaylarıyla

şahsında mezceden kimlik ve kişilik sahibi olmanın
numunesini onda gördüm, onda tanıdım.

Ruhu şad, makamı Cennet olsun.

Tarihi Sonrakiler Yazsın

Halûk İmamoğlu

RAHMETLİ BEKİR AĞABEYİ mahkemelere götürürken şoförlüğünü yaptığım çok zamanlar oldu. Yavaş gittiğim zaman “Sür kardeşim.”, hızlı gittiğimde “Yavaş!” diye ikazları hâlâ kulaklarımdadır! Bunlar sıradan şeyler. Onunla ilgili kaydetmeyi önemli bulduğum birkaç anekdot var.

Bir keresinde kendisini havaalanına götürüyordum. Her gün çok değerli hatıralar ve olaylar yaşıyordu. Bunların kaydedilmesi, Nur hizmetinin tarihinin yazılması gerektiğini söyledim:

“Kardeşim!” dedi, “Biz, Allah rızası için görevimizi yapıyoruz. Daha sonra birileri gelir, onlar da tarihi yazarlar.”

Üç Çeşit Dava Vardır

İzmir’de mahkûm iken kendisine bir avukat tutmak icap etti. Fırıncı Ağabeyle Adapazarı’na gittik. Hem senatörlük yapmış, hem de ünlü bir avukat olan Av. Dr. Nadir Lâtif İslâm ile görüştük. Bekir Ağabeyin avukatlığını almasını rica ettik. Kendisiyle görüşüp konuştuktan ve davayı kabul ettikten sonra, sıra ücrete gelmişti. Fırıncı Ağabey, bu konuda avukatın talebini sordukça geçiştiriyor, “Ücret önemli değil.” demeye getiriyordu. Fırıncı Ağabey fazla ısrar edince dedi ki:

“Avukatlığı üstlenilen üç çeşit dava vardır. Biri, normal, sıradan davalardır. Üstlenilir, ücreti alınır, biter. Diğeri, topluma karşı ağır bir suç işlediği açıkça sabit olmuş kişilerin davasıdır. Bunlar da çuvalla para verilse alınmayacak davalardır. Bir üçüncüsü ise insanlığın hizmetinde bulunmuş şerefli dava adamlarının davasıdır. Bunlar, bırakın para almayı, kucak dolusu para verilmesi gereken davalardır. İşte Bekir Beyin davası bu türden bir davadır. Bu davayı alacaksam, benim size ödemem gereken bedeli konuşmamız lâzım!”

Av. Dr. Nadir Lâtif İslâm, meslektaşısı Av. Bekir Berk’in savunmasını hiçbir kabul etmeden aldı ve büyük bir başarıyla savundu.

İzmir Sıkıyönetimde iki ünlü avukat: Biri maznun Av. Bekir Berk, diğeri savunan Av. Dr. Nadir Lâtif İslâm

Tarık Bin Ziyad Gibi

Hayatının son günlerinde hizmetin önde gelen şahsiyetleri arasındaki kırgınlıkları, ihtilâfları gidermek için çok gayret sarf etti. Onlara geçmiş mahrumiyet yıllarını hatırlattı. Hizmette geldikleri noktanın İlâhî bir lütuf olduğunu, buna karşı şükredilmesi ve nefsin hislerini ayaklar altına alarak birbiriyle kucaklaşılması gerektiğini anlatan konuşmalar yaptı. Tarık bin Ziyad'ı misal verdi; onun, nefsine hitaben yaptığı konuşmayı hatırlattı.

Tarık bin Ziyad, İspanya'yı fethedince, nefsine şöyle hitap etmişti:

“Ey Tarık! Aşılmaz dağları aştin, geçilmez deryaları geçtin. Nice şehirleri fethettin. Önünde düşman sarayları, ayaklarının altında düşman kelleleri var. Bunlara bakıp gururlanma! Sen, arkana bak. Geldiğin, arkana bıraktığın çölleri unutma. Seni buralara çıkaran Rabbine şükret.”

Bu konuşmayı hatırlatarak, hizmette gelinen noktadan dolayı Allah'a hamdetmek, bunun gereği olarak da nefsin izzetini bir kenara bırakmak ve ittifak etmek gerektiğini anlatıyordu.

Rahmetli, bu cümleleri sıraladıktan sonra tek kelime konuşmadan muhataplarının bulunduğu yeri terk etmiş, onları vicdanlarıyla baş başa bırakmıştı. Bunu hiç unutmam!

Evimiz İkinci Adresiydi

Ali Demirel

RAHMETLİ BEKİR BEYİN, yazıhanesinden sonra ikinci adresi, bizim fakirhaneydi. Bilindiği gibi 60'lı yıllar, mahrumiyet yıllarıydı. O zaman İstanbul'da evli barklı olan kimse pek yoktu. Dershane çoğu zaman müsait olmuyordu. Dolayısıyla yemek ve çamaşır ihtiyaçları için bize uğrarlardı. Zamansız, gecenin bir saatinde gelirlerdi. Bunun için biz her zaman hazırlıklı bulunurduk. Bazen ekmek olmayacağını tahmin ettiklerinden ekmekle gelirlerdi.

Önce Fındıkzade'de oturuyorduk. Sonra 1964'te subaylar için Basıncıköy'de kurulan konut kooperatifine taşındık. Basıncıköy'deki evimizin manzarası çok güzeldi. Bir yanda Marmara Denizi, diğer yanda göl, karşıdan vapurlar, alttan tren yolu, üstten uçaklar geçirdi. Havadar bir yerdi. Dinlenmek ve hava almak için zaman zaman gelirlerdi.

Bekir Bey, ciğerlerinden dolayı yolculuk yapamayacak derecede hasta raporlu olmasına rağmen, buna aldırmadan, zevk ve şevkle vazifesine koşardı. Karşısına çıkan her şeyi tank gibi ezer geçirdi! Müstesna bir kabiliyetti.

Biz de zaman zaman yazıhanesine giderdik. O zaman kimsenin arabası yokken benim vardı. Tabii biz orduda pilot olduğumuzdan imkânımız yerindeydi. Arabayla onu Edirne, Çanakkale, Adapazarı gibi illere götürmüştüm.

Bir seyahatimiz sırasında kendisine Şule Yüksel Hanımla ilgili bir haber ulaşmıştı. Eskişehir'de avukatları, kendisini emniyet güçlerine teslim edeceklerini öğrendi. Hemen "Nasıl olur?" diye tepki gösterdi ve davasını bir gün sonraya erteleterek birlikte doğruca oraya vardık. Oradan Bursa ve Bandırma'ya geçtik. "Türkiye'de hanımlar Şule Hanımı saklayacak ve teslim etmeyecek güçtedir." dedi. Hülâsa, o zaman teslim olmasını engelledi.

Gezileri pek çok hizmet olaylarıyla geçirdi. Döndüğünde bunları heyecanla anlatırdı. Esasında biz hata yaptık! Bu

hatıraları o zaman tespit etmiş olsaydık, şimdi elimizde bir tarih hazinesi olacaktı.

1962'de görevli pilot olarak Almanya'ya gitmişim. Dönüşte büyük teyplerden bir tane getirmişim. O teypte Isparta'da yaptığı bir müdafaasını kendi sesinden kaydetmişim. Bir defa da bir risaleden ders yapmıştı, onu kaydetmişim. Hepsi o kadar.

Bekir Beyin özellikle 1971 İhtilâlinden sonra da büyük hizmetleri olmuştur. Gerek gazetede çıkan yazılarıyla, gerekse temaslariyla... Birinci Ordu Komutanı, Faik Türün idi. Sıkıyönetim sırasında verdiği bir-iki beyanattan Bekir Bey, onun müsbet biri olduğunu anlamıştı. Ve hemen onunla irtibata geçmemizi sağlamıştı. Bekir Bey o sırada gazetede bir başlık attı. Orada kimlerin komünist ve solcu olduğunu tek tek sıraladı. Faik Paşa bunun üzerine o adamların hepsini tevkif etti.

Güzel bir adamdı, ama zorlu bir adamdı! Herkes onunla hizmet edemezdi. Annesi de sert mizaçlı bir Osmanlı hanımefendisiydi.

1975'te hanımla hacca gitmiştik. Bizi havaalanında karşıladı. Evraklarımızı alıp kısa zamanda hiç bekletmeden gümrükten geçirdi. Evinde misafir etti. Kendisi herkese hediye vermeyi severdi. Ben de giderken yeni çıkmış, yaldızlı güzel bardaklardan alıp götürmüştüm. Onları görünce o kadar sevindi ki "Bunlardan bir sarayda var, bir de bende!" diye sevincini belirtmişti.

Kendi Duyup Dinlediklerim

İhsan Atasoy

ŞU MISRA, âdeta onun hayatını resmeder:

Kar kış demez, irkilmez üzülmez, acı duymaz.

Mevsim, bütün ömrünce ılık gölgeli bir yaz.

* * *

Bekir Berk’le ilgili gerek kendinden, gerekse başkalarından duyduğum ve bizzat şahit olduğum pek çok hatıra var. Bunları yine onun büyük dava adamı özelliği açısından ele alacağım.

Üstadı Isparta’da ilk ziyaretini kendisinden dinlemiştim:

“1958’de Ankara davası sonrası Isparta’da Üstadı ziyarete gitmiştim. Tahiri Ağabey, Sungur Ağabey Zübeyir Ağabey. de vardı. Bana ailevî durumumu sordu. Ayrılma noktasına gelmişim. Aile resmime baktı. ‘Madem ayrılacaksınız, kırmadan olsun. Mihrini verdin mi?’ diye sordu.

“Sonra beni yanına çağırdı. ‘Sana hayatımı anlatacağım.’ dedi. Sandalyeye oturduğumda, içim rahat etmedi. Sandalyeyi kenara atıp yere çömeldim. Zübeyir Ağabey. de gelip aynı şekilde yanıma oturmuştu. Üstad bana, ‘Konuşmamı anlamazsan Zübeyir. sana anlatır. Çünkü benim konuşmamı en iyi o anlar.’ demişti. Fakat baştan sona Üstadın konuşmasını bütünüyle anlamıştım. Sonra Üstadın neden böyle söylediğini düşününce anladım ki ‘Herhangi bir mesele olursa onu benim adıma Zübeyir.’den sorup öğrenebilirsin. Beni en iyi anlayan, odur.’ demek istemişti!”

Kerametle Cevap Verdi

Ankara’da otelde Üstadı ziyareti sırasında hiç münasebet yokken Üstadın Sultan Abdülhamit’i methetmesi ve sonrasındaki olayı şöyle anlatmıştı:

“Üstad Hazretleri, Eskişehir’den Ankara’ya gelmişti. Beyrut Palas Otelinde Zübeyir Ağabey., Said Özdemir, Tahsin Tola vs. de vardı. Son vasiyetlerinden birini yapıyordu. Zübeyir Ağabey de kaleme alıyordu. Birden hiç münasebet yokken bana döndü ve Sultan Abdülhamit Han hakkında konuşmaya başladı. Kendisine Yıldız Sarayını dârülfünun [üniversite] yapması teklifinde bulunduğunu ve Abdülhamit’in veli olduğunu belirterek onu öven sözler söyledi.

“Ertesi gün Samsun’da mahkemem vardı. Uçakla Samsun’a giderken şiddetli bir fırtınaya tutulduk. Uçak aniden 100 metre inip çıkmaya başladı. Sanki dev dalgalara tutulmuş gemi gibi batıp çıkıyordu. Yolcular çılgık çılgığa bağışıyorlardı. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Birden, ‘Yetiş ey Üstadım Bediüzzaman!’ diye bağırdım. Sesim diğerlerini bastırmıştı. Herkes dönüp bana baktı. Ardından uçak, âdeta düz bir zeminde süzölmeye başladı. Üstadın himmetiyle kazasız belâsız Samsun’a indik!

“Beni Ali Rıza ve Hamdi Sağlamer karşıladılar. Akşam misafir olduğumuz evde sohbet vardı. Şu anda isimlerini hatırlayamıyorum, Mustafa Bağışlayıcı mı, yoksa bir doktor vardı, o mu, bilmiyorum! Üstadın, Abdülhamit’e karşı olduğunu anlatmaya başladı. Zihnimde şimşekler çaktı. ‘Bir dakika!’ dedim, ‘Dün yaklaşık bu saatlerde Üstad Hazretlerinin yanındaydım. Hususî bir ders yapıyorken, birden konuyu değıştirmiş ve bana hitaben, Abdülhamit’i öven sözler söylemiş, onun veli bir padişah olduğunu beyan etmişti. O an, durup dururken neden bana hitaben böyle konuştuğunun sebebini anlayamamıştım. Şimdi anlıyorum ki Hz. Üstad, benim Samsun’da bu sohbele katılacağımı ve Abdülhamit Hanla ilgili bir itiraz geleceğini keşfetmiş, benim şahsımda size cevap vermişti!’

“Adam sustu, mahcup oldu ve özür diledi.”

Gözler Yaşarmıştı

Hakka hizmet, zorluklar, sıkıntılar ve engellerle doludur. Şeytan, hizmet edenlerle çok uğraşır. Haftalık İttihad gazetesinin yayında olduğu dönemden bir hatıra, bu gerçeği yansıtıyor:

“Bir defasında gazetenin malî durumu görüşülüyordu. Salih Özcan’la yapılan anlaşmanın yazılı olmasını teklif etmişim. Sebebini anlayamadığım bir gerekçeyle Zübeyir Ağabey., o zaman bu teklifimi reddetmişti. Niyetim, sonradan çıkacak birtakım problemleri önlemektir. Fakat Zübeyir Ağabeyin beni reddetmesiyle çok üzölmüş ve orayı ağlayarak terk etmişim!

“Daha sonra Galip Gigin’in evinde ağabeylerin de bulunduğu toplantıda yine hisseler görüşölürken, Zübeyir Ağabey., özellikle benim konuşmamı istedi. Ben de yüzde 51 hissenin ağabeylerde, yüzde 49’unun Salih Beyde olmasının gerekliliğini anlatan bir saate yakın bir konuşma yaptım. Hayatımın en hissî ve aynı zamanda ölçölü konuşmasını yaptığımı sanıyorum! Pek çok kimsenin gözleri yaşarmıştı. Buna rağmen Salih Özcan Bey teklifi kabul etmedi. Zübeyir Ağabey., Nur’un izzetini korumuştur. O aziz insan, salonu terk edip gitti.

“Öyle anladım ki bana konuşma yaptırmaması, daha önce aynı konuda kalbimin kırılmasını tamir içindi.

“Allah rahmet eylesin, nur içinde yatsın. Âmin.”

Göneli Hocanın Kerameti

Göneli Mehmet Efendiyle olan hatırayı şöyle anlatmıştı:

“Adana’da bir duruşmam vardı. Gece geç saatlere kadar çalışmış, dosyaları ikmal etmişim. Sabahleyin Adana’ya uçakla gidecektim. Saati kurdum; kalktım, aceleyle giyindim, çıktım. Bir kardeşin arabasıyla havaalanına gittim. Uçak havalandıktan sonra, mahkemeye nasıl yetişebileceğimi düşünmeye başladım. Çünkü uçağın inişiyile mahkeme saati arasında kısıtlı bir süre vardı. ‘Bir taksi tutar hızla ulaşırım.’ diye düşünürken, birden elim cebime gitti. Baktım, cebimde hiç para yok! Aceleyle elbise değişirken, meğer para almayı unutmuşum! ‘Eyvah! Şimdi ne edeceğim ve mahkemeye nasıl yetişeceğim?’ diye beni bir endişe aldı, soğuk terler dökmeye başladım.

“Böyle endişeli düşüncelere dalmışken, birden boynumdan aşağıya doğru bir elin sarktığını gördüm. Başımı kaldırdığımda Göneli Mehmet Efendinin, tebessüm eden yüzüyle karşılaştım. ‘Sen, İslâm’a hizmet ediyorsun; lâzım olur!’ deyip elindeki zarfı kucağıma doğru bırakıverdi. ‘Hocam!’ diye eline kapanacak oldum. Hızlıca elini çekti ve arka sıralara doğru gitti.

“Uçak durunca ilk işim, hocama teşekkür etmek olacaktı. Bu maksatla ne kadar gözledimse hocayı göremedim. Dışarı çıkıp bekledim, yine göremedim. O zaman anladım ki bu, hocanın bir kerametidir. Zaten onun bu neviden kerametleri çok vardı. Hemen bir taksiye atlayıp sür’atle mahkemeye doğru yola koyuldum.

“Allah’a şükür, biz bu davada istihdam edildik.”

Şartlara Teslim Olmazdı

Bekir Berk'in en belirgin özelliği, hizmette engel tanımaması ve şartlara teslim olmamasıydı. Ali Ulvi Kurucu'nun ifadesiyle onun her anı:

Kar kış demez, irkilmez, üzülmez, acı duymaz.

Mevsim, bütün ömrünce ılık gölgeli bir yaz.

mısralarındaki gibiydi.

Evet, o, bu mısrada ifade edilen manaya uygun yaşadı. Bununla ilgili biri kendisinden dinlediğim, diğeri benim yaşadığım iki hatıra var. Kendisinden dinlediğim kadarıyla şöyle:

Bir mahkeme vesilesiyle Zonguldak taraflarına gitmişler. Ertesi gün mahkeme saatine kadar olan zamanı değerlendirmek için Mustafa Sungur Ağabeyin Eflâni'deki köyüne uğramak istemişler. Sungur Ağabey çoğunlukla hizmet gezilerinde olduğundan, evde pek bulunmamış. Bekir Ağabey, Sungur Ağabeyin fedakâr eşine hediye etmek üzere bir radyo almıştı.

Merhum Bayram Yüksel ve daha hatırlamadığım bir-iki kişiyle Eflâni'nin yolunu tutmuşlar. Köye vardıklarında hafiften kar yağmaya başlamış. Niyetleri radyoyu verip geri dönmekmiş. Çünkü Sungur Ağabeyin evde olduğunu tahmin bile etmiyorlarmış. Kapıyı çaldıklarında karşılarında Sungur Ağabeyi görünce:

“Senin ne işin var burada?” demişler.

Bundan daha tabî ne olabilir? Ama Sungur Ağabey, hizmet için beldelerden beldelere koşturduğundan evinde bulunduğu zamanlar daha az. O da gülerek:

“Asıl sizin ne işiniz var burada?” diye karşılık vermiş. Kucaklaşmışlar. Hoşbeşten ve bir şeyler yeyip içtikten sonra Bekir Ağabey:

“Döneceğiz.” demiş.

Sungur Ağabeyin:

“Yarın döneriz. Hem gece oluyor, hem de hava pek iyi görünmüyor.” demesine rağmen, Bekir Ağabey, hedefinden uzakta kalmaya razı olmamış. Çünkü ertesi gün Karabük’te mahkeme varmış.

Bekir Ağabeyi kararından döndürememişler. Ağır dosya çantasını karlara bata çıka nöbetle taşıyarak şehre inmişler. Tuttukları bir arabayla Karabük yoluna koyulmuşlar. Fakat hava, hem kararmakta, hem de kar yağmaktaymış.

Araba Karabük yolu üzerinde ormanlık bir alanda kara saplanıp kalmış. “Geri dönelim.” diyenler olmuş. Ama Bekir Ağabeyin lügatinde “geri dönmek” yoktur. Parolası: “Hedef, durmadan ileri!”dir.

“Gidebileceğimiz yere kadar gider, orada kalırız.”

Karabük’te, Mustafa Sungur, Mehmet Fırıncı ve Hüsnü Bayram’la birlikte...

“Peki.” demişler, “Tevekkeltü alallah.”

Orman içinde diz boyu karda saatlerce yürümüşler. Ayakları dizlerine kadar kar suyuna batmış. Bu arada aç kurtların saldırma tehlikesine karşı ellerine birer sopa geçirmişler.

Epey yol aldıktan sonra uzaktan bir ışık görünmüş. Sungur Ağabey buranın yabancısı olmadığından “İçkici, kumarcı, eşkıya türünden adamların hanıdır.” demiş. Ama bu havada başka çareleri de yok.

Hana girdiklerinde hancılar, kendilerine garip garip bakmışlar. Hâllerine bir anlam verememişler.

“Hayrola, nereye böyle?” demişler.

“Arabamız karda kaldı, biz de yaya geldik. Karabük’e gideceğiz.”

Ortada kızarmış bir odun sobası yanıyormuş. Kısa zaman sonra Bekir Ağabeye ağırlık çökmüş. Orada kir pas içinde simsiyah bir yatağa uzanıvermiş.

Sabah olunca tekrar ellerinde bavullar ve sopalarla yola çıkmışlar. Safranbolu’da Mustafa Osman Ağabeyin evine varmışlar. Fakat Mustafa Osman Ağabey hazır kıta onları karşılamış ve demiş ki:

“Ne zorunuz vardı gece yarısı ormandan yaya olarak gelmeye? Sabaha kadar bana kurt kovalattınız!”

Bu keramet karşısında şaşkın şaşkın birbirine bakmışlar. Mustafa Osman:

“Size kahvaltı vermeyecektim, ama neyse, hadi affettim, gelin bakalım!” deyip içeri alıvermiş.

“Biz, İstihdam Ediliyoruz”

“İstihdam”a o kadar inanmıştı ki “İstihdam ediliyoruz.” cümlesi, hayatının parolası olmuştu.

Yeni Nesil Gazetesini çıkardığımız günlerde idi. Kendisi Londra’da tedaviden sonra İstanbul’a gelip, Fatih Camii yakınındaki evine yerleşmişti. O zaman Fatih’te oturuyordum. Çoğu kez, gazeteye birlikte gelip gidiyor, onun imzasıyla günlük yazılar yazıyordum. Daha doğrusu o söylüyor, ben kaleme alıyordum.

Bir gün sabah her yerin karla kaplı olduğunu gördüm. Âdeta şehirde hayat durmuştu! Sokaklar, suyu çekilmiş değirmen gibi ıpıssızdı. Bir-iki sokak ötedeki arkadaşların yanına vardım. Her zamanki gibi onların arabasıyla Bekir Ağabeyi alacak, Yenibosna’daki gazete binasına gidecektim.

Arkadaşlar:

“Havayı görüyorsun. Bu havada mümkün değil. Hem arabamızın zinciri de yok.” dediler.

Bekir Ağabeye bir şeyin olmayacağını söylemek kadar zor bir şey yoktu! Çünkü o, hiç engel tanımamış, şartlara boyun eğmemişti. Ona gidilemeyeceğini söylemenin sıkıntısıyla çekinerek telefona uzandım:

“Ağabey, hava çok bozuk. Her tarafı kar kaplamış. Arkadaşlar ‘Zincirimiz yok, bu durumda gidemeyiz.’ diyorlar.” dedim. Fakat dediğime, diyeceğime pişman oldum! Telefonun öbür ucundan gürleyen bir sesle:

“Gidemeyiz mi diyorlar? Varsın süt çocukları sıcak yerlerinde otursunlar!” dedi ve telefonu çat diye kapattı.

Geçit vermeyen dağlarda donma tehlikeleri atlatmış, ama yine hedefine gitmekten geri kalmamış birisine üstelik şehir içinde “Bir yere gidemeyeceğiz.” demenin ne kadar anlamsız olduğunu anladım. Ama bir kere boş bulunup telefon etmişim. Bunu tahmin etmeliydim.

Her neyse, olan olmuştu. Şimdi bunu nasıl telâfi edecektim? Zor anda insanın akli çıkış yolu buluyor. Hemen Fatih’in ana

caddesine çıkıp beklemeye başladım. Fakat bir tane bile araba geçmiyordu. Neden sonra baktım, bir sarı taksi geliyor! El kaldırdım:

“Arka sokaktan bir beyefendiyi alıp Yenibosna’ya gidebilir miyiz?” dedim. Orta yaşın üzerindeki taksi şoförü:

“Zincirim var, gideriz inşaallah.” dedi.

Az sonra Bekir Ağabeyin ziline dokundum. Diyafondan “Buyur?” dedi. “Araba hazır ağabey.” dedim.

Bekir Berk, hayatı boyunca araştırdı, okudu, yazdı. Çalışma odasından bir görüntü...

”Peki!” dedi.

Taksiye bindik, araç hareket etti. Biz de o günkü konuları konuşmaya başladık. Gidene kadar yazılacak makalenin çatısını oluşturduk. Gazeteye vardığımızda o, hemen inip merdivene yöneldi. Ben de şoföre ücretini vermek istedim. Yol boyunca konuşmalarımızı dinleyen şoför:

“Bu zat kim?” dedi.

“Bu, Av. Bekir Berk. Tanır mısınız?” dedim.

“Tanımaz olur muyum. Onu çok duymuş, ama görmemişim. Şimdi ben, Bekir Berk’i mi getirdim?” dedi.

“Evet.” deyip ücreti vermeye davrandım. Adam:

“Almam, bu da benim hizmetim olsun!” demesin mi!

Zorla bir miktar para bıraktım ve çıktım.

Durumu Bekir Ağabeye anlattığımda, hayatına yön veren cümle döküldü yine dilinden:

“Kardeşim, biz istihdam ediliyoruz!”

Gençlere Kişilik Kazandırırđı

Bekir Berk'in önemli özelliklerinden birisi, gençlere yüksek hedefler göstermesiydi..

İstanbul İmam Hatip Okulunu bitirdiğim yılı. Yüksek İslâm Enstitüsü imtihanını kazanmıştım. O yıl, Yeni Asya gazetesinde üniversiteleri tanıtan bir yazı dizisi hazırlanıyordu. Üniversiteler çeşitli yönleriyle tanıtılırken rektörleriyle de görüşülüyordu. Ben o yaz tatili için Trabzon'a gitmeye hazırlanıyordum. Bekir Ağabey, "Tamam!" dedi. "Sen, Karadeniz Teknik Üniversitesini tanıtırsın. Git, rektörüyle de görüş, çalışmayla birlikte dön gel." dedi.

O zaman, rektör bir yana, sıradan bir insanla bile röportaj yapmış değildim! Henüz liseyi yeni bitirmiştim. O an, bana yüklediği bu görev altında âdeta ezildim. Benim durumumu fark edince parmağıyla bana doğru işaret ederek:

"Sen bunu yaparsın!" deyişini hiç unutamam!

Bu cümle, beni bulunduğum hâlden silkinip çıkardı. O zamana kadar hayalime dahi getirmediğim böyle bir görevi hayal etmeye başlamıştım bile! Bilâhare önce Trabzon'a, sonra oradan üniversite kampüsüne nasıl varacağımı hayal etmeye başladım.

Gerçi sonradan bu görevi o üniversiteden başka bir arkadaşı üstlendi. Ama onun "Sen yaparsın!" ifadesiyle kendimi o yükün altında hissetmeye başlamış olmam, çok önemli bir gelişmeydi. En azından irademi harekete geçirmesi bile önemliydi.

Çokları, gençleri büyük görevlerin altına sokmaktan çekinir, yapamaz diye onlardaki gizli kabiliyetlerin üstünü örterler.

Onun, "kabiliyetleri ortaya çıkarma ve geliştirme" hususundaki bu yönü, eğitimciler tarafından örnek alınacak bir davranıştır. Nitekim, daha sonraki hayatımda bu ilk teşvikin ve bu ilk yüreklendirmenin ne kadar önemli bir rol oynadığını, yaşayarak gördüm.

Meslekî Sadakati

Mesleğini davasının emrine vermişti. Bu konuda tavizsizdi. Denilebilir ki bu konuda kendine bile müsamahasızdı. Hayatında öncelik, hep davasınınındı. Davası, her şeyden üstündü. Hiçbir şey ondan daha önemli olmazdı. Âdeta kendini davasında fâni etmişti.

Türkiye'den uzakta iken bir dostuna yazdığı mektupta bile sürüp giden bazı mahkemelerin safhalarıyla yakından ilgilenişi, bu konudaki hassasiyetini göstermesi bakımından önemlidir. Düşünce ve tavsiyelerini yeni avukatlara bildirmek için söz konusu davaların evrak suretlerini istiyordu. Bir dostuna yazdığı mektuptaki ifadeler, davasına olan sadakatının bir numunesidir. Başarısının sırrı, bu satırlarda saklı olsa gerektir:

“Aziz kardeşim! Sizden istirham edeyim. Risale-i Nur’la ve dinî mevzularla ilgili davası olan arkadaşların evrak suretleri ve hususan bilirkişi raporlarını gönderebilerseniz, ben hepsiyle ilgili olarak elimden geldiği kadar cevaplarını yazar gönderirim. Dava, isim davası değil, bu mevzuda müsbet netice davasıdır. Avukat, müdafî ve bütün inanan insanlar, davayı ilk önce içlerinde kazanmak mecburiyetindedirler. İnanmayan, inandıramaz. Menfî değerlendirenin hissiyatı ve menfî mütalâaları, karşı taraf hesabına geçer.

“Evvelâ meseleyi bir sulh ceza, şu veya bu derecedeki herhangi bir dava değil, İki Cihan Serveri Peygamber-i Zîşanın (a.s.m.) ordusundaki erler gibi bütün zerratıyla bir cihat bilip ona teveccüh etmek, her an her yerdeki davayı bir an zihninden çıkarmayarak üzerine eğilmek, bir yerdeki ufak bir ihmalin hezimete kapı açacağını hatırdan çıkarmamak, Allah’ın rızasının, işin zahiri görünüşüyle bağlı olmadığını hatırdan çıkarmamak, maznunların veya alâkalıların veya daha başkalarının düşünce, niyet veya davranış veya farklı görüşlerini icabında bertaraf ederek büyük hedefe her şeye rağmen yürümekten geri kalmamak, onların hakkınızdaki şu veya bu şekildeki, hatta menfî düşüncelerine metelik vermemek, sizin bütün zerratinizle sevgi duymanıza rağmen bu saydığınızın ve saydıklarınızın hakkında şu veya bu şekilde

menfi kanaate varmasına bakmayarak Allah'ın ve Resulullah'ın davasını zafere götürecektir, hizmetin zaferi için elden geleni yere düşünceye kadar devam ettirmeyi esas bilmek lâzımdır, inancındayım. Ve öyle hareket ettim ve etmeye çalıştım.

“İman küfür mücadelesinde hareketleri küfür hesabına geçenlerle olduğu kadar, hatta müdafaa ettiklerinizin şu veya bu sebeple veya anlayışsızlıkları veya hamakatlara veya hani birbirini inkâr eden Allah adamlarının birbirlerini kabul etmemelerinin Allah yanındaki niyete ve değere zarar vermeyeceğini hesaba katarak, İslâmın zaferi için hizmete devam etmek lâzımdır. Ağzular torba olmadığı gibi, kalpler ve duygular da çekilip bükülemez.” (Necmettin Şahiner, *Hak ve Hakikatin Müdafii Av. Bekir Berk*, s. 150-151)

Bir ömrü hakkın müdafaası ile geçirmiş insan...

Gurbet ve Hasret Yılları

BAĞLI BULUNDUĞU barodan istifa ederek 1973 yılında mübarek beldelelere hicret etti. Cidde'ye yerleşti. On altı yıl boyunca orada kaldı. Cidde Radyosunun Türkçe yayın bölümünde koordinatörlük ve spikerlik yaptı. Böylece ruhundaki hizmet aşkını bir nebze de olsa dindirmeye çalıştı.

Her yıl Kâbe ile Ravza arasında mekik dokudu. Kalbinin içli niyazlarını Rabb-ı Rahimine sundu.

Gurbet ve hasret yıllarında “En Sevgili”ye (a.s.m.) yakın olmanın huzuru içindeydi. Cana yakın ve etkileyici şahsiyetiyle etrafında yepyeni dostlar halkası oluşmuştu.

Fakat zaman zaman vatan hasreti ve eski dostlarına olan özlemi ağır basar, gurbet, bir yara gibi hassas ruhunu kanatırdı.

Dostlarına yazdığı mektuplarda, bunu tüm duygusallığı ve içtenliği ile sezmek mümkündür.

Hasret, özlem, vatan sevgisi tüten, sevgi dolu bir kalbin kaleme döktüğü bu mektuplardan bazılarını okuyunca, hayalen de olsa onun hissiyatına ortak olacak, belki siz de gözyaşlarınızı tutamayacaksınız.

Eskiler “Üslûb-u beyan, aynıyle insan.” derler. Bu sözün ne derece doğru olduğunu, aşağıdaki satırları okurken göreceksiniz.

Bekir Berk'i bu satırlarda daha yakından tanıma imkânını bulacaksınız.

İlk mektup, vefakâr dava arkadaşı Necmettin Şahiner'e.

Cennetten Gelen Davetiye

Aziz Kardeşim Necmettin,

Geçenlerde bir gece, rüyada, oturduğumuz apartman dairesinin kapısı çalındı. Koridora çıktığımızda senin mert ve güleç yüzün ve tok sesinle “Ağabey!” diyerek boynuma atılışını gördüm. Evimiz bir bayram yerine döndü!

Bu arada gelen mektubunu, Cennetten gelen bir davetiye gibi okudum. Ruhumu gölgelendiren bulutlar dağıldı. İçimde kopan fırtınalar, tabir caizse dindi. Ruhum ve kalbim bahara garkoldu.

İçimde kuşlar ötüşüyor. Sular şırıldıyor, yapraklar hışırdıyor. Kuzular çimenlerde, çiçekler arasında meleşerek zıplıyor.

Sahilde dalgalar, kumsaldaki çakıllarla oynaşıyor. Martılarla balıklar sanki kovalamaca oynuyor.

Yamaçlardan bir çobanın kaval sesleri, bir âşığın türküsü yükseliyor. “Oy Mehmed’im Mehmed’im.” sesi dalga dalga dağılıyor. Rüzgâr, ağaçların saçlarını tarıyor, çimenlerin yüzünü okşuyor. Ve ben, hayalimin atına atlamış, uçuyorum!

Şu görünen, Ağrı Dağıdır. Şu sular, Karadeniz’in köpüklü dalgalarıdır. Boğaziçinde martıların kanadına atladım. Çam Dağından Hoyran Gölüne bakıyorum.

İstersen sen gözlerimin yaşına bak; ben, Ankara Kalesine bakıyorum! Gesi bağlarında geziyorum. Halıcılar’da dolaşıyorum. Erciyes’e tırmanıyorum.

Şimdi Van Kalesindeyim. Şu görünen bahtiyar Kuralkan’ın kabri, ötede duran ise Molla Hamit, Molla Münevver... Şu yamaçlarda at süren Nurs yolcusu, Yaşar Damgacı. Diyarbakır surlarının önündeki çelik bakışlı Dilek.

Erzurum yaylalarında Mustafa Polat, sanki bir fırtınadır! Şu kalpaklı hocaya “Kırkinci” derler. İstersen “Kırklardan” de! Girlevik Şelâlesiyle gürleyen, sanki Refet Kavukçu’dur.

Bitlis derelerinde sanki Molla Habib gürlemektedir bir makineli tüfek gibi Moskoflara karşı. Mardin yamaçlarında Şeyhmuz Hazretleri boy vermiştir bir hudut bekçisi gibi.

Ermenek'ten kopan bir rüzgâr, Eyüp Sultan sırtlarında, Sadullah Nutku ve Polat'la el eledir. Ve bütün Türkiye'yi seyreder gibidirler.

Samsun'da Fettahoğlu'dur bizim destanımızı söyleyen. Ordu'nun dereleri nereye akar bilmem! Zigana Dağlarında dallardan dökülen, benim yaşlarımdır!

Kanım akmadı, ama İzmir'in içinde vurulan benim! Şahlanan bir at gibi Nemçe ufuklarına bakan Selimiye'nin sırtına atlayıp Viyana ötelere gitmek geliyor içimden!

Rüyadan uyanıyorum. Beyrut'tayım. Dışarda makineli tüfeklerin takırtısının akisleri... Radyoda Kur'an-ı Kerim çağlıyor. Vakit, gece sabaha karşı 3.45. Gideceğim yer ancak huzurullah. "Allaha ısmarladık." demek zamanı geldi.

Ahmet Apay'a, Nazım Gökçek'e ve âlicenap kardeşlerime selâm ve hürmetlerimi iletivermeni dilerim.

Gazetede ki Üstadla alâkalı tefrikan, içimizdeki toz ve toprakları dağıtıyor! Sanki bir yeni sefere çıkar gibi ruhum şevkle doluyor. "Küllü nefsin zaikatü'l-mevt." diyen hafız, "sadakallahü'l-azîm"le sonu mühürlüyor.

Ben ise devam etmek istiyorum! Yeni bir hayata başlar gibi, kundaktan çıkar gibi, harap bir evi siler süpürür gibi içimdeki tozları toprakları silmek ve yıkamak istiyorum. Kur'an'la yıkamak istiyorum. Nur'larla yıkamaya çalışıyorum. Acz ve fakrını idrak eden bir kişi olarak, gözyaşlarıyla, duayla, niyazla yıkanmak istiyorum.

Rahmet-i İlâhîyenin damlalarından Cenab-ı Hakkın aff-u rahmetinden, âlicenap dostların, masum kardeşlerin dualarından başka bir şeyle de bunun şimdi mümkün olamayacağına, tahakkuk edeceğine kani olamıyor ve bu sebeple dualarının devamını temenni ediyorum.

Rıza-ı İlâhîye nail olmanı dilerim. Soranlara selâmlar!

Bekir Berk

* * *

Cennet Rüzgârı

Nazım Gökçek'e yazdığı mektupta yine vatan hasreti, yine insan sevgisi, yine ayrılığın yakıcı ateşi, yine Anadolu'nun dağı taşı ve yine Bekir Berk var.

Aziz kardeşim Nazım,

12 Haziran 1974 tarihli mektubunuzu yeni aldım. Cenab-ı Hak ebeden razı olsun. Cenab-ı Hakka, bana senin gibi bir kardeş bahsettiği için de şükrediyorum, şükrediyorum, şükrediyorum! Allah'a, seni bana, beni sana kardeş eylediği için...

Mektubunuz, martı kanatlarında gelen enginlik duygusu.

Mektubunuz, Cennet'ten esen bir rüzgâr sanki!

Mektubunuzda Süphan Dağı eteklerinden yükselen dualar var.

Mektubunuzda Kop Dağından eser var.

Mektubunuzda Polat'ın hayali.

Mektubunuzda Van Gölünün dalgalarının sesini dinler gibiyim.

Mektubunuzdan şehit Şahin Beyin köprübaşındaki şahlanışını seyreder gibiyim.

Mektubunuzda:

Artar cihatla şavkımız,

Fahr-i Resul Sultanımız.

Şer'i bize ihsan-ı hak,

Uğrunda aksın kanımız.

ahdi gürlere gibidir.

Mektubunuzda Necmi'ler, Apay'larla beraber hep marş okuyoruz:

Şu kopan fırtına, Türk ordusudur ya Rabbi!

Senin uğrunda ölen ordu budur ya Rabbi!

(Bana böyle bir ölüm veya hayat nasip et ya Rabbi!)

Ve yollarda beraberiz:

*Yürekler kabarık, gözlerde damla,
Sen böyle yürürken tuğla, sancakla,
İslâm zaferleri geliyor akla.*

Şu anda Ağrı'nın gölgesinde Iğdır Ovasında gidiyoruz. Şimdi Rus hududunda bir akşam alacalığında senin imamlığında akşam namazını kılıyoruz. Biraz ilerde Mehmetçikler durmakta.

Ağrı'dan, Kırkinci'nin diyarı Erzurum'dan sesler geliyor kulaklarıma. Kars Kalesinde marş okumaktayız. Zigana Dağları, Karadeniz'in ak köpüklü dalgalarının sahil şehirlerinden yıldırım gibi geçiyoruz. Karlarla beyazlara bürünmüş olan şu dağ, Ilgaz Dağları olsa gerek.

Bak şimdi Isparta'nın Gölcük'ünde inip, güller arasından geçip, Sav kenarından gidip ölümlle kucaklaştıktan sonra Antalya'dan yine yola çıktık. Anamur, Silifke, Mersin, Adana, İskenderun derken Antakya adliyesine varmışız. Hz. Hızır'ın (a.s.) ayak bastığı sahilde Akdeniz'in dalgaları kumsalla oynuyor.

Ve sonra tekrar dönüş...

Belen eteklerinden Antep-Maraş istikametine gitmekteyiz. Hayalim, bir şeritli yol gibi. Elbistan yolları, Malatya, Elâzığ, Tunceli, Erzincan...

*Erzincan'da bir kuş var,
Kanadında gümüş var.*

dese de şarkılar, orada Refet Kavukçu ve arkadaşlarından başka kim var? Girlevik Şelâlesi, gürleyen sular. Tortum-Oltu yolları... Bayburt-Çayeli.

Buradan Toroslara geçip Şekerpınarı'ndan su içelim. Ankara'nın taşına ister bak, ister bakma; gözlerimin yaşını zaten göremezsin! Ankara'dan en kara bir halette ayrılan kişi, Emirdağ yollarında. Oradan Eğirdir Barla istikametine sıçradı hayalim.

Şu anda Çam Dağında katran ağacının dibinden Hoyran Gölüne bakmaktayız. Sıddık Süleyman merhum, Hafız Bahri... Saymakla biter mi nuranî kafilenin erleri, kumandanları?

Sol tarafta boy veren, Babadağ'dır. Uzaktan kaval sesleri, çingirakların musikisi işitilmekte. İzmir, ah İzmir!.. Halk "İzmir'in içinde vurdular beni!" der. Yani nerde vurdular?

Çamlık'taki nöbetçi, ne bahtiyarsın! Ya şehit Mehmet Oğuz, Nazif Çelebi, Sadullah Nutku ve Zübeyir Ağabeyler.... Ne bahtiyar onlar!

Atıf Ural, Abdülkadir Çalışkan, Hasan Çalışkan, Abdülmecid Ünlükul, Hasan Feyzi ve Hafız Ali Ağabeyler... Abdurrahman Tan, Hamit Kuralkan, Celâl Alıcı, Çaycı Emin Ağabey, Ali Çavuş, Molla Münevver, Habib'ler, Abdurrahman'lar, Ezener Ağabey, Nur'un Başkumandanı Mehdî-i Azam Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri... Sizler bize şefaatçi olunuz.

Nurs, karlı dağlar, hazin dereler... Ardındaki Yaşar Damgacı, Cenab-ı Hak, sizlerden ebeden razı olsun. Şu anda hep beraber muhakkak sohbet etmekte, Cennet gibi altından ırmaklar akan mahallerde oturmuş, konuşmaktasınız. İyi hâlleri görüp duyunca sevinenler, nahoş hâllerde ıstırap duyanlar, Allah'ın lütfuyla bize himmet edin.

* * *

Sungur Ağabey ve Badıllı

Türkiye'den hüzünlü ayrılışı ardından yazdığı mektupta, vefakârlığa duyduğu minneti şu satırlarla dile getiriyordu:

Aziz kardeşim Nazım,

Türkiye'den ayrılmadan önce bana ilk inşirahı veren, her zamanki gibi yine Sungur Ağabey olmuştu. Sonra en yakın alâka ve mertliği, dostu olabilenin kendini dünyanın en bahtiyarlarından saymaya hakkı olan Badıllı'da gördüm. Ve onun yanında aynı haslette Necmettin Şahiner'in hayali, gözlerimin önünden gitmiyor.

1992'de, Urfa'da, Sağında Diyarbakırlı Sıddık Hoca, Solunda Abdülkadir Badıllı...

Mektuplarından ferah bulduğum ilk grup ise yine Necmettin Şahiher, Nazım Gökçek ve Ahmet Apay olmuştu. Abdülvahit Mutkan'dan aldığım mektubu da zikretmek isterim. Onun ardından Hâkim Mehmet Bey... Taç mektubu ise en son olarak senden almış bulunuyorum. Bütün bunların arasında müstesna bir mevki olan, Zeynep Münteha Bacıdır. Onun satırları daha Cidde'de iken bana inşirah taşımaya başlamıştı.

Bu arada Mustafa Sungur Ağabeyin bir iması ise ruhumu Cennet kuşlarının kanat sesleriyle doldurdu. Cenab-ı Hak, ondan ve sizlerden ebeden razı olsun.

...

Ehl-i sadakatin şen'i neyse onu yapan Gökçek kardeşimin rıza-ı İlâhîye nail olmasını niyaz eder, dualarının devamını

tekrar tekrar temenni ederim.

Âciz, kusurlu, günahkâr ve garip Bekir Berk

* * *

Ah Gurbet!

Gurbet, yakıcı ve yandırıcıdır. Gurbet, firkatlidir, hırkatlıdır, çilelidir. Hele büyüklere mahsus hafakanlar, kalp sızıları altında geçen gurbet, çok daha ezici, çok daha üzücüdür. Nedametler, hasretler, içsel kavgalar birbirini kovalar. Tıpkı:

*Yanardağlar yanar bağrımda,
Ummanlardan nem duymam.*

diyen şair gibi...

Tövbe ve istiğfar, insanı Allah katında yüceltir. Büyükleri büyük yapan, küçük günahlarına duydukları büyük pişmanlıklardır.

Gelecek satırlarda bu duyguları, bu yangınları, bu hafakanları, bu kalp sızılarını hissedecek, tövbe ve nedametlerle arınan ve yükselen bir ruhun ritmini duyacaksınız:

“Bazen kaçırım kendimden, bırakırım kendimi; ama onlar bırakmazlar peşimi, yapışırler eteklerime, yükselirler kalbime, yakarlar orasını, sıkırlar kalbimi, parçalarcasına koparırcasına...

“Beni yine bana döndürür.

“Beni yine geriye çeker.

“Beni yine mazide dolaştırır.

“Beni yine bana düşman eder.

“Benim düşmanım ben olduğumu ispat eder.

“Ben bağırlarım bana.

“Ben tokatlarım beni.

“Beni vururum bana.

“Ben sürüklerim beni yerlerde.

“Ben tutar kaldırırlarım beni.

“Ben savururum beni yerden yere.

“Ben ağlarım bana.

“Kimseler bilmez bu bedenin içinde kopan fırtınaları.

“Kimse işitmez içimden kopan çığlıkları.

“Kimse hissetmez içimdeki yanardağların indifanı.

“Kimse görmez beni yakan lâvları.

“Kimse fark etmez içimde kopan fırtınaları.

“Kimse görmez düşen yıldırımları, kimse görmez şimşekleri.

“Kimse hissetmez içimdeki dağlardan kopan çığları, yuvarlanan kayaların gürültüsünü, sellerin gürültüsünü...

“Şimdi düğmesine bastığım radyodan yükselen İlâhî nefes, Kur'an sesi olmasa, karanlıklardan çıkmak ne mümkün!

“Nur'lara dalmadan ümit güneşinin sıcaklığını hissetmek, imkânsız.”

Mezarı başında dualarla anılırken...

Tarihî Müdafaa

ONUN HER MÜDAFAASI, bir meydan muharebesini andırırdı. Her savunmasında uyguladığı özel taktikleri vardı.

Bekir Berk, bazen kadife gibi yumuşak ve nazik bir sesle İstanbul beyefendisi, bazen şahin gibi tepeden dalışlar yapan, gökten yıldırımlar, şimşekler yağdıran bir kahraman kesilirdi.

İddiasını doğrulamak için eline geçirdiği en küçük belge ve bilgiyi dahi zikretmeden geçmez, onları peş peşe bir bombardıman edasıyla sıralardı.

1971 İhtilâlinde sonra yargılandığı İzmir davası, eşsiz müdafaalarına sahne olmuştu. Yıllardan beri avukat olarak savunduğu davadan, mahkûm edilmek isteniyordu. Böylece avukatlık cübbesi sırtından çıkarılmış ve davanın bir numaralı savunucusu devre dışı bırakılmış olmakla dava savunmasız bırakılacaktı!

Mahkemede maznunlara konuşmamaları ve susmaları telkin ediliyordu. Bu durumun, beraatlerine yardımcı olacağı söyleniyordu.

Bekir Berk, bunun altında yatan niyeti sezmiş ve müdafaa stratejisini bunun üzerine bina etmişti. Özellikle neden susmaması ve konuşması gerektiğini vurgulayarak söze başlıyordu:

“Kişinin şahsiyetini gösteren en parlak ayna, kendi ifadeleridir.” hükmünce, Bekir Berk’i bu satırlarda daha yakından tanıma fırsatı bulacağız. Çünkü bu satırlarda aynı zamanda onun eşsiz savunma üslûp ve taktiğini görmüş olacağız.

İddiasını ispatlamak hususunda tüm deillleri peş peşe nasıl sıraladığını göreceğiz. Muhatap ve muarızlarını bu bombardıman altında nasıl ezdiğini ve küçülttüğünü seyredeceğiz.

İşte bu tarihî müdafaadan bir bölüm:

“İman, Boğulmak İsteniyor”

Muhterem başkanım, muhterem hâkimler!

On dört yıl önce girdiğim Risale-i Nur’la ilgili bir davanın müdafaasına şu cümleyle başlamıştım:

“Bu dava, bidayette iddia edildiği gibi ‘dinin istismarı’ davası değildir. Ve aynı zamanda bu dava, karşınızda maznun sandalyesinde oturan bu 10 kişinin davası da değildir. Haddizatında onların şahsında bir iman boğulmak istenmekte, bir kitaba savaş açılmış bulunmaktadır. Bu savaş, iki zihniyetin mücadelesi, bu şahıslar onun vesilesi, bu salon o muharebenin meydanıdır. Ve bu savaşın silâhı kılıç değil, kalemdir. Hedefi beden değil, vicdandır.”

On dört yıl önce girdiğim dava, bu mevzuda girdiğim ilk dava idi. Şu anda ise en son girdiğim davanın müdafaasındayım. Fakat o dava ile bu dava, o zaman ile bu zaman arasında farklı taraflar var.

On dört yıl önce maznunlar vekili olarak kürsüde bulunuyordum, bugün ise maznunlar arasındayım. Evet, o gün müdafaasını bana terk edenlerin müdafaasını yapıyordum, şimdi ise bizzat kendimi müdafaa durumundayım. O zaman iddia makamından müvekkillerime yönelen itham oklarına göğsümü siper etmiştim, bugünse muhtelif yerlerden üstüme fırlatılan taarruz vasıtalarını def etmek mevkiindeyim.

O gün ile bu gün arasındaki en büyük farklardan birisi, kullanılan vasıtaların, itham silâhlarının mahiyetinden gelmektedir. Dün yüksek hukukî seviyede merdane bir hukukî mücadele içindeydik, bugünse seviyesi yüksek olmayan silâhlarla vurulmak istenmekteyiz. Ve çok defa da sırtımızdan isnat, iftira, yalan, hakaret, sövme, bu arenanın en mergup silâhlarıdır. Ve esas hedef, müdafî-i maznunlardır.

Bunun için, bizi vurmak için din hürriyeti çiğnenmekte, vicdan hürriyeti ezilmekte ve sadece bu kadarla iktifa edilmemekte, İslâmın hakikatlerini aklî delillerle beyan, şerh ve ilân eden bir eser, bir külliyat ve onun merhum müellif-i muhteremi, kabrinde rahatsız edilmektedir. Ve bütün bunlar da bu mevzuda taarruza uğrayanları müdafaasız bırakmak, onları

müdafaa eden avukatların cübbesini sıyırıp almak için yapılmaktadır.

Bunu biliyoruz. Fakat bunu bilmeyenler ve sairleri, bize susmamızı, ithamlara mukabele etmememizi, hususan aleyhteki raporlara cevap vermememizi ve bundan başka kurtuluş yolu olmadığını, beraate giden yolun bu tarz-ı hareketten geçtiğini söylediler. Fakat bu, benim için kabulü mümkün bir teklif değildi.

Muhterem başkanım!

Bir kere ben, yıllarca mahkemelerde Risale-i Nur'un "İslâmî iman hakikatlerini açıklayan Kur'an tefsiri" olduğunu, Bediüzzaman'ın beşeriyetin manevî, maddî ve insanî hasletler bakımından terakkisine yardım etmek, beşerin kafasına ve kalbine Allah korkusundan bir yasakçı koyarak polis ve jandarmanın kontrol sahası dışında dahi onu, bütün kötülüklerden uzak durmasını temin etmek ve bütün dünyayı saran ideolojik yangına karşı, imanî hakikatlerle bir sedd-i Kur'anî tesis etmek ve anarşizme çıkan yolları tıkamak istediğini haykırdım.

Yüzlerce bilirkişi, görüşümü paylaştı. Yüzlerce savcı ve binlerle hâkim, verdikleri kararlarla beni teyit ettiler. Ben kesin kararlarla teyit edilen görüşlerimi, elleri kelepçeli olarak maznun sandalyesine itildim diye söylemezlik edemezdim. Etmemeye çalıştım. Ve bunun için söylemeye devam edeceğim.

Hakkın ve hakikatin gür sesi savunmada... (İzmir, 1971) ve hakikatin gür sesi savunmada... (İzmir, 1971)

Hürriyetim, mesleğim bahismevzuu diye maznunlar vekili olarak söylediğim hakikatleri maznun sandalyesinde nasıl saklayabilirim? Benim için bu mümkün değildir. Hakikatin mahiyeti, konuşulan, durulan veya oturulan yere göre değişmez. Yerim değişti diye hakikat değişir mi?

Muhterem başkan, muhterem hâkimler!.

Ayrıca ben, Risale-i Nur külliyyatını bazı kelime ve cümlelerin dar kalıplarına kapılmadan maksad-ı aslîyi göz önünde tutarak inceledim. Bir sözü tam manasıyla değerlendirmek için takip edilmesi icap eden bir usul olan, “Bir sözü kim söylemiş, kime söylemiş, ne için söylemiş ve ne makamda söylemiş?” suallerini göz önünde tutarak defaatle inceledim. Ve bu külliyyatın ulvî maksatların, ulvî niyetlerin, ulvî hedeflerin, ulvî gayelerin eseri olduğunu gördüm.

Aynı şekilde Risale-i Nur külliyyatını okuyan ve bu sebeple mahkemelere verilen binlerce maznunla konuştum. Onları dinledim. Ve bu eserlerden hakikaten istifade edenlerin sadece ve sadece ebedî hayatlarını kurtarmak ve başkalarının imanlarının kurtulmasına yardımcı olmak niyetiyle hareket ettiklerini müşahede ettim.

Ayrıca Risale-i Nur külliyyatının müellif-i muhteremini tanıdım. Vekil-i müdafiliğini deruhte ile avukatları oldum. Kendilerini defaatle dinledim. Hayatlarını en ince noktalarına kadar tetkik ettim. İffet, izzet, fazilet, iman, şecaat, cesaret, zekâ, şevk ve gayret timsali, yıkılmaz bir irade, erişilmez bir iman, tükenmez bir gayret, vebî bir ilim, Allah aşkı, Peygamber sevgisi, Kur'an hakikatleri, iman nuruyla yoğrulmuş, rıza-ı İlâhîden başka bir hedef tanımayan ve nefsi hesabına dünyevî uhrevî hiçbir talepte bulunmayan, sadece ve sadece beşeriyetin, insanlığın ebedî hayatının kurtuluş çarelerini arayan, bulan, beyan ve izah ve ilân eden, tek selâmet yolunun Kur'an'ın imanî hakikatleriyle mümkün olduğunu ispat eden, inayet-i İlâhîye mazhar, eşsiz bir şahsiyet olduğunu bizzat tespit ettim. Hususan siyasî iktidara müteveccih hiçbir düşünce ve istekle alâkasının bulunmadığına şahit oldum.

Onu anlatan, onu övenlerden sövenlere kadar dost ve düşmanlarının faziletli veya faziletsiz, muarız ve düşmanlarının kitaplarını, broşürlerini okudum, dinledim ve aleyhindeki iftiraların mahiyetini araştırdım. Ve hakkında açılan dava dosyalarını, kararları inceledim. Yargıtay Birinci Ceza Dairesi ve Yargıtay Ceza Genel Kurulu tarafından verilen ve başka mercilerin doğruluğunu araştırmadan kabullendikleri kararların müstenidatı olan matbualarda ileri sürülen iddiaların varit olmadığını ortaya çıkardım. Ve bu mevzuda müteaddit kitaplarım yayınlandı. Mahkemelerde sözü geçen kararların mahiyetleriyle ilgili olarak arz ettiğim izahat karşısında müdafaalarımı kabulle beni bu bakımdan da teyit ettiler.

Bu mevzuu bilen kişi, mütehasıs bir kişi kabul edildim. Şu hâle göre bildiğim bir mevzuda hakikate aykırı iddialar ileri sürülünce bilen kişi nasıl susar? Susmaya hakkı var mıdır? Ahmed İbni Hanbel'in hikâyesini hepimiz biliyorsunuz. "Tehdit altındasın; kalbinle imanında sabit kalarak, yalnız dilinle istediklerini söyleyen olmaz mı?" sualine "Olmaz! Âlimler hakkı söylemekten kaçınırlar ve özre kaçarlarsa, cahiller ne yapar? Böyle olursa hakkı tespit nasıl olur?" demesi karşısında alim olmamakla beraber, mesleğin

mütehassısı kabul edilen, bilen bir hukukçu, bildiği bir mevzuda nasıl sussun?

İşte bu sebeple de konuşmaya mecburum!

Fransız İhtilâlinde “Ben konvansiyona iki şey sunuyorum: Hakikati ve kafamı. Birinciyi dinledikten sonra, ikincisi hakkında dilediğiniz kararı verebilirsiniz!” diyen Berriyar, dünyevî bir meselede bu şekilde hareket ederken, ebede bakan ve hedefi rıza-ı İlâhî olan bir davanın maznunu olan ben, nasıl aksine hareket edebilirim? Bu sebeple de konuşmak benim vazifemdir, konuşmaya mecburum!

Muhterem başkanım, muhterem hâkimler!

Bir Müslüman, mümin kişi olarak da konuşmaya mecburum. Evet, ben, Bediüzzaman Said Nursî’den, onun Risale-i Nur külliyyatından tahkikî iman dersini aldım. Onun eserleri vasıtasıyla İslâmın, Kur’an’ın hikmetlerini hakikatlerini öğrendim. Âlemlere rahmet olarak gönderilen Şanlı Peygamberimizin (a.s.m.) şahsiyet-i maneviyesinin derinliği ve enginliğini, Kur’an’ın emsalsizliğini, dinimin büyüklüğünü ve üstünlüğünü öğrendim.

Ve bu sebeple de ona minnettarım. Bu sebeple de ona yönelen taarruzlara mukabele etmeye mecbur olduğum gibi, benim yüzümden ona vaki hücumlar karşısında da susmak, benim için ardır. Benim davam münasebetiyle sevdiğim, hürmet ettiğim, eserlerinden istifade ettiğim bir şahsiyete sövülürken ve hem de bu beni mahkûm ettirmek suretiyle birçok maznun, müdafaasız bırakılmak için yapılırken nasıl susarım?

İmanlı bir adam, imansız adamdan üstün olduğu gibi, en son ve en mükemmel din olan İslâmiyete bağlı olan bir kişi olarak da bir Hristiyandan geri kalamam. Bu sebeple de konuşmaya mecburum!

Evet, bundan 1817 sene önce burada, İzmir’de imanından dolayı muhakeme edilen Sen Polikarp’tan geri kalmaya, izzet-i diniyem mânidir.

155 senesinde İzmir’de ayaklanıp muhakeme edilen Sen Polikarp’la kendisini muhakeme eden şahıs arasında geçen şu

konuşma, tarihe intikal etmiştir.

“İmparatora ant iç ve İsa’ya söv!”

“Seksen altı yaşındayım ve bu güne kadar onu bağrımnda gezdirdim. Efendime nasıl sövebilirim?”

“İmparatora ant iç!”

“Eğer beni bu sözlerinle yola getirebileceğini sanıyorsan, yanılıyorsun. Şüpheden varsa haber vereyim: Ben İsa’ya bağlıyım ve hiçbir fâniye ant içmem.”

“Unutma ki emrimde vahşî hayvanlar var!”

“Olsun. Ölüm bize saadettir; kötüden iyiye geçmiş oluruz.”

“Madem vahşî hayvanlardan korkmuyorsun, dediğimi yapmazsan seni ateşe atarım!”

“Senin ateşin ancak bir saat yanar, peşinden söner. Sen yakında gelecek olan adaletin ateşini düşün, ebedî Cehennem ateşini düşün. Karar ver ve ne yapacaksan yap!”

Ateşe atılmak tehdidi karşısında Sen Polikarp, Hz. İsa’ya (a.s.) sövmezken, ben bir Müslüman olarak nasıl hürmet ettiğim bir şahsiyete yönelen hakaret ve iftiralara karşı susar ve hakikati ifade etmem?

Ve hem de adil ve tarafsız olduğu şüphe götürmeyen bir mahkeme huzurunda, nasıl olur da hakikati söylemeden dururum? “Haksızlık karşısında susan, dilsiz şeytandır!” hadis-i şerifinin manasını müdrik bir Müslüman olarak da hürmet ettiğim bir şahsa sövülürken susmaya mezun değilim.

Bu sebeple de bütün ithamları cevaplandırmak mecburiyetindeyim. Bence doğru olan şey, budur. Yani yalanlara karşı, yanlışlara karşı, değer verdiği şahsiyet ve fikirler hakkında bildiği hakikatleri açıklamak, doğruyu söylemektir. Kendimi kurtaracağım diye hürmet ettiğim bir şahsiyete ve değerlerine inandığım eserlere sövülmesine nasıl razı olabilirim? Bu, doğru değildir ve benim için mümkün de değildir.

Boileau’nun “Doğru kadar inandırıcı hiçbir şey yoktur.” sözünün isabetini meslekî hayatında bilfiil teşhis etmiş bir kişi olarak da hakikati söylemeyi en isabetli hareket bilirim.

“Başkalarını ikna etmenin büyük sırrı, bizzat inanmaktır. ‘Avukat’ adına lâıyk hiçbir avukatın, düşüncesi hilâfına müdafaa yapmayacağını bilirim.” diyen Paris Barosu eski başkanlarından Fernand Payen’in isabetli düşündüğü kanaatinde olan bir kimse olarak da değerli olduğunu anladığım eserler hakkında yalanlara karşı doğruyu açıklamak, vazifemdir. Aksi kanaatte olanları ikna etmeye çalışmak, en doğru harekettir. Cepheden kaçanların ilk kurşunu yiyeceği de herkesin malûmudur. Bizim bildiğimize göre bu hakikati ilk defa Sokrat, şu şekilde ifade etmiş bulunuyordu:

“Öyle kimseler gördüm ki muhakeme edilirken gayet tuhaf şekil ve hareketler içinde kendilerini küçültürler. Sanki öldürülecek olurlarsa misilsiz bir işkenceden geçecekler yahut kurtulurlarsa ebediyen ölmeyecekler. Besbelli bir şey ki harplerde çok kere insan, silâhını atıp merhamet dilenmekle ölümden kaçabilir. Eğer insan, ruhunu alçaltmaya göz yumarsa, türlü türlü tehlikede ölümden kaçmak için çeşit çeşit yol bulur. Fakat ey insanlar, ölümden kaçmak güç bir iş değil, kötülükten kaçmak çok daha zor! Zira kötülük, ölümden daha tez koşar. Şimdi ben, tarafınızdan hüküm giymiş ve idama mahkûm edilmiş olarak gidiyorum. Düşmanlarım da hakikat tarafından hüküm giymiş ve alçaklıkla haksızlığa mahkûm edilmiş olarak gidiyorlar. Ben kendi cezamla kalırım, onlar da kendi cezalarıyla... Belki bu şeylerin böyle olması gerekti. Olan her şey iyidir. Kişi teslim olmamalı, geri çekilmemeli, safını bırakmamalı. Cenkte olsun, mahkemede olsun, nerede olursa olsun, yurdunun emrini yerine getirmeli. Eğer bu emre inanmıyorsa onu verenleri aydınlatmaya ve görüşlerini değiştirmeye çalışmalı. Bunun için her vasıtaya başvurulabilir, fakat kaçılmaz. Bu iş, dünyada ne benimle başladı ve ne de benimle bitecek. Hak ve hakikati, günlük hayat kaygılarının üstünde tutanları daima benim akıbetim kovalayacak.”

Sokrat böyle demiş ve söylediği gibi de hareket etmiştir.

Evet, muhterem hâkimler!

Sokrat ve Brütüs’ler her devirde görülmüşlerdir. Brütüs, yalnız minnet borçlu olduğu şahsa düşmanlarıyla beraber hançer saplayan kişinin adı değildir; müstefit olduğu şahsiyete

ve eserlere sövülürken susanların da adıdır. (*Aydınlar Konuşuyor*, s. 244-249)

* * *